

รายงานผลการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี ชั้น 6 อาคาร 2
ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
โทรศัพท์ 042-325936 โทรสาร 042-325936
E-mail: paco_udn@opsmoac.go.th

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

โดย กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

การจัดทำผลงานวิชาการในครั้งนี้ มีเป้าหมายของงาน ดังนี้ 1. สามารถจัดทำข้อมูล รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 บรรลุตามวัตถุประสงค์ให้มีความถูกต้องและครบถ้วนนำไปใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 2. สามารถดำเนินการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศ ที่ทันสมัย รวมถึงการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลบนสื่อออนไลน์ที่หลากหลายช่องทางเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และ 3. เพื่อประชาสัมพันธ์ การจัดทำข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ฯ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย รวมถึงภาคประชาชน เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

โดยคณะผู้จัดทำได้ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและกรอบ แนวทางการดำเนินงานของการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ฯ กำหนดระบบ ประสานงาน และรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม/ฝ่ายของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จำนวน 3 กลุ่ม 1 ฝ่าย ได้แก่ กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ กลุ่มสารสนเทศการเกษตรและฝ่ายบริหารทั่วไป นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน จัดทำข้อมูล นำเสนอข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือสนใจ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานได้ จากผลการดำเนินงาน พบปัญหา/อุปสรรค อยู่ 2 ส่วน ดังนี้ 1. เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการเขียนงานด้านวิชาการหรือมีการโยกย้ายงานจึงขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน และ 2. ทำงานผ่านระบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้น เกิดการสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ด้วยอุปกรณ์ไอทีและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมากยิ่งขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคสำหรับบุคคลากรที่ไม่มี ความชำนาญในการใช้ระบบ ฉะนั้น คณะผู้จัดทำผลงานจึงใช้หลักทฤษฎีการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) สำหรับการประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (จุดแข็ง จุดอ่อน) และการประเมิน สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (โอกาส อุปสรรค) และใช้ทฤษฎี TOWS Matrix มากำหนดกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ฯ ให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งจากผลการศึกษา พบว่า แนวทางในการส่งเสริมและการจัดทำรายงานผล การดำเนินงานประจำปี ฯ ได้กลยุทธ์ทั้งหมดแบ่งออกได้เป็น 4 กลยุทธ์ ดังนี้ 1. จัดทำสรุปผล การดำเนินงานประจำปีไว้ทุกปีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2. สร้างนโยบายการบริหารจัดการที่ดีและมี ประสิทธิภาพ 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลากรได้รับการฝึกอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค

การเขียนงานวิชาการและการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง และ 4. จัดทำ/พัฒนา และปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น คณะผู้จัดทำผลงานจึงมีข้อเสนอแนะการดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 จำนวน 2 ส่วน ดังนี้ 1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ/นโยบาย ทั้งหมด 2 ข้อ ประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหารองค์กร ควรใช้เวทีประชุมผู้บริหารระดับจังหวัดประชาสัมพันธ์เผยแพร่การจัดข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 และ 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนงานวิชาการและการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง 2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการและการศึกษาครั้งต่อไป จำนวน 2 ข้อ ประกอบไปด้วย 1) ควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ในช่องทางต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในทางวิชาการสำหรับผู้สนใจและต้องการศึกษาข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงเก็บเป็นฐานข้อมูลกลางสำหรับหน่วยงาน นักวิชาการ เกษตรกร รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สนใจได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการทำงานด้านการส่งเสริมเกษตรและสหกรณ์ให้ประสบความสำเร็จ และ 2) ควรมีการศึกษาผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอื่น ๆ ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง เป็นต้นแบบในการปรับปรุงปรับการจัดทำข้อมูลต่อไป

คำนำ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบูรณาการและจัดทำแผน ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ การกำกับควบคุมดูแลและประสานงานกับหน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี รวมถึงการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานพัฒนาข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง อีกทั้งเป็นศูนย์ข้อมูล และศูนย์แม่ข่ายข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตลอดจนการดำเนินงานด้านการช่วยเหลือ เกษตรกรทางด้านภัยพิบัติ การเฝ้าระวังและการเตือนภัยด้านการเกษตรของจังหวัด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินงานตามบทบาทภารกิจที่ได้รับ มอบหมาย ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยุทธศาสตร์จังหวัดและ กลุ่มจังหวัดจึงได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณพ.ศ.2566 โดยรายงานฉบับนี้ได้ ดำเนินการศึกษาและรวบรวมสรุปผลการดำเนินงานจากทุกกลุ่ม/ฝ่ายของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานีแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ประมวลผลจนกระทั่งได้ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งมีเนื้อหา ภายในเล่ม ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 ผลการดำเนินงาน

บทที่ 3 ข้อเสนอแนะ

โดยรวบรวมผลการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีเพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ภารกิจและผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมากรอบกับสามารถใช้เป็นแนวทางใน การวางแผนเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานีต่อไป

ในการนี้ กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ขอขอบคุณทุกกลุ่ม/ฝ่าย ที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานและอนุเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวให้ สามารถดำเนินงานได้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดีพร้อมทั้งยินดีรับข้อคิดเห็นและคำแนะนำเพื่อเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงการจัดทำรายงานประจำปีงบประมาณของจังหวัดอุดรธานี ในปีงบประมาณต่อไป ให้ดียิ่งขึ้น

กลุ่มสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
มกราคม 2567

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3 การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ	168
2.4 ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ	169
2.5 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ	169
บทที่ 3 ข้อเสนอแนะ	170
รายการอ้างอิง	171
ภาคผนวก	173
คณะผู้จัดทำ	260

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แผนการบริหารจัดการโครงการและงบประมาณการดำเนินการ	57
2.2 ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เข้ารับบริการในแต่ละคลินิก	72
2.3 สถานการณ์โรคระบาดสัตว์ จังหวัดอุดรธานี	78
2.4 ผลการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนฯ จังหวัดอุดรธานี ประจำปี 2566	83
2.5 รายชื่อลูกหนี้ที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ	86
2.6 แผนปฏิบัติการฝนหลวงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน)	95
2.7 แผนการดำเนินงาน	100
2.8 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปี 2565/66	101
2.9 โรงเรียนบ้านดอนกลอยดอนอุดม	109
2.10 โรงเรียนบ้านหมากตูมดอนยานาง	109
2.11 โรงเรียนบ้านหนองบ่อ	110
2.12 โรงเรียนทองอินทร์สวนมอญ	111
2.13 โรงเรียนบ้านดอนบาก	111
2.14 โรงเรียนบ้านท่าลี่	112
2.15 โครงการอ่างเก็บน้ำลำพันชาดน้อย	114
2.16 โครงการอ่างเก็บน้ำชำตมขาวพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	115
2.17 ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำริฯ	117
2.18 ผลการดำเนินงานในพื้นที่	119
2.19 สรุปผลความพึงพอใจและจำนวนผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ	128
2.20 สรุปผลการจัดทำปฏิทินผลผลิตฯ ปี 2565 (ด้านพืช)	132
2.21 สรุปผลการจัดทำปฏิทินผลผลิตฯ ปี 2565 (ด้านปศุสัตว์)	135
2.22 สรุปผลการจัดทำปฏิทินผลผลิตฯ ปี 2565 (ด้านประมง)	135
2.23 การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (S-W)	164
2.24 การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (O -T)	165
2.25 การวิเคราะห์ TOWS Matrix การดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566	166

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 การวิเคราะห์ SWOT Analysis	14
1.2 TOWS Strategic Alternatives Matrix	17
2.1 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามเพศ	66
2.2 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามช่วงอายุ	66
2.3 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามระดับการศึกษา	67
2.4 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามอาชีพ	67
2.5 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามประเภทคลินิก ที่ให้บริการ	68
2.6 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามการสื่อสาร	68
2.7 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามระดับความพึงพอใจ	69
2.8 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามการแนะนำ	69
2.9 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามการให้คำปรึกษา	70
2.10 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามการเข้าร่วมกิจกรรม	70
2.11 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามการนำปัจจัยการผลิต ไปใช้ประโยชน์	71
2.12 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามความต้องการของ เกษตรกร	71

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของผลงาน

ด้วยสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด ดำเนินการจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 เพื่อเป็นการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีดังกล่าว ซึ่งสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบไปด้วย 3 กลุ่ม 1 ฝ่าย ดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีภารกิจบริหารงานทั่วไปของสำนักงาน เช่น บริหารงานบุคคล ประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน พัฒนาข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง ประสานงานการตรวจราชการประจำปีของผู้บริหารระดับสูง ประสานงานการดำเนินงานภายในจังหวัด กับทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย 2) กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร มีภารกิจบทบาทหน้าที่สำคัญในการบูรณาการและจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ การกำกับควบคุมดูแลติดตามและประเมินผลแผนงานโครงการ รวมถึงงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี รวมทั้งการดำเนินงานตามนโยบายที่สำคัญ 3) กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ มีภารกิจจัดทำและประสานงานโครงการตามพระราชดำริ งานร่วมมือระหว่างประเทศ งานรับเรื่องร้องเรียนตลอดจนการดำเนินงานด้านการช่วยเหลือเกษตรกร งานด้านภัยพิบัติการเฝ้าระวังและการเตือนภัยด้านการเกษตรของจังหวัด และ 4) กลุ่มสารสนเทศการเกษตร มีภารกิจเป็นศูนย์ข้อมูลและศูนย์แม่ข่ายข้อมูลในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร จัดทำระบบเตือนภัยด้านการเกษตรต่าง ๆ การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการจัดบอร์ดและนิทรรศการด้านการเกษตรที่สำคัญ เป็นต้น

ดังนั้น คณะผู้จัดทำผลงานจึงเล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ซึ่งมีความสนใจที่จะศึกษารายงานผลการดำเนินงานดังกล่าว ในส่วนการวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีต่อไป

1.2 ระยะเวลาการดำเนินการ

เดือนพฤศจิกายน 2566 – เดือนมกราคม 2567

1.3 ความรู้ ความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

1.3.1 ความรู้ แนวคิดหรือทฤษฎี

การทำผลงานวิชาการครั้งนี้ คณะผู้จัดทำผลงานได้ดำเนินการศึกษาทบทวนความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบาย ทั้งนี้ คณะผู้จัดทำผลงานได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในการนำเสนอเพื่อเป็นพื้นฐานความคิดนำไปสู่การจัดทำข้อมูลดังกล่าว ตามประเด็นดังต่อไปนี้

1.3.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

1.3.1.2 แนวคิดแบบบูรณาการ

1.3.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรในการบริหาร (4M)

1.3.1.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับ SWOT

1.3.1.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับ TOWS Matrix

โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.3.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) คือการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐโดยนำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการและการแสวงหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศโดยการนำเอาแนวทางหรือวิธีการบริหารงานของภาคเอกชนมาปรับใช้กับการบริหารงานภาครัฐ เช่น การบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์การบริหารงานแบบมีอาชีพ การคำนึงถึงหลักความคุ้มค่าการจัดการโครงสร้างที่กะทัดรัดและแนวราบ การเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาแข่งขัน การให้บริการสาธารณะการให้ความสำคัญต่อค่านิยม จรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรมและจริยธรรม ตลอดทั้งการมุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนโดยคำนึงถึงคุณภาพเป็นสำคัญ

1.3.1.1 (1) เหตุผลที่ต้องนำแนวการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่มาใช้

กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่ต้องเพิ่มศักยภาพและความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองความต้องการของระบบที่เปลี่ยนแปลงไป ระบบราชการไทยมีปัญหาคือความเสื่อมถอยของระบบราชการและขาดธรรมาภิบาลถ้าภาครัฐไม่ปรับเปลี่ยนและพัฒนาการบริหารจัดการของภาครัฐเพื่อไปสู่องค์กรสมัยใหม่โดย ยึดหลักธรรมาภิบาลก็จะส่งผลบั่นทอนความสามารถใน การแข่งขันของประเทศทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตด้วย ดังนั้น การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) จึงเป็นแนวคิดพื้นฐานของการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบบต่าง ๆ ของภาครัฐและยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมมีแนวทางในการบริหารจัดการดังนี้ (1) การให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน (2) ลดการควบคุมจากส่วนกลางและเพิ่มอิสระในการบริหารให้แก่หน่วยงาน (3) การกำหนดการวัดและการให้รางวัลแก่ผลการดำเนินงานทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคล (4) การสร้างระบบสนับสนุนในด้านบุคลากร (เช่น การฝึกอบรม ระบบค่าตอบแทนและระบบคุณธรรม) เทคโนโลยีเพื่อช่วยให้หน่วยงานสามารถทำงานได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์ และ (5) การเปิดกว้างต่อแนวคิดในเรื่องของการแข่งขันทั้ง

การแข่งขันระหว่างหน่วยงานของรัฐ ด้วยกันและระหว่างหน่วยงานของรัฐกับหน่วยงานของภาคเอกชนใน ขณะเดียวกันภาครัฐก็หันมาทบทวน ตัวเองว่าสิ่งใดควรทำเองและสิ่งใดควรปล่อยให้เอกชนทำ

1.3.1.1 (2) แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ หลักใหญ่ของ การจัดการภาครัฐแนวใหม่ คือ การเปลี่ยนระบบราชการที่เน้นระเบียบและขั้นตอนไปสู่การบริหารแบบ ใหม่ซึ่งเน้นผลสำเร็จและความรับผิดชอบรวมทั้งใช้เทคนิคและวิธีการของเอกชนมาปรับปรุงการทำงาน Hood เห็นว่าสิ่งที่เรียกว่า “การจัดการภาครัฐแนวใหม่” มีหลักสำคัญ 7 ประการ คือ (1) จัดการโดยนัก วิชาชีพที่ชำนาญการ (Hands-on professional management) หมายถึง ให้ผู้จัดการมืออาชีพได้จัดการ ด้วยตัวเองด้วยความชำนาญโปร่งใสและมีความสามารถในการใช้ดุลพินิจเหตุผลเพราะเมื่อผิดชอบต่อ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแล้วก็จะเกิดความรับผิดชอบต่อการตรวจสอบจากภายนอก (2) มีมาตรฐานและ การวัดผลงานที่ชัดเจน (Explicit standards and measures of performance) ภาครัฐจึงต้องมี จุดมุ่งหมายและเป้าหมายของผลงานและการตรวจสอบจะมีได้ก็ต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน (3) เน้นการควบคุมผลผลิตที่มากขึ้น (Greater emphasis on output controls) การใช้ทรัพยากรต้อง เป็นไปตามผลงานที่วัดได้เพราะเน้นผลสำเร็จมากกว่าระเบียบวิธี (4) แยกหน่วยงานภาครัฐออกเป็นหน่วย ย่อย ๆ (Shift to disaggregation of units in the public sector) การแยกหน่วยงานใหญ่ออกเป็น หน่วยงานย่อย ๆ ตามลักษณะสินค้าและบริการที่ผลิตให้เงินสนับสนุนแยกกันและติดต่อกันอย่างเป็นอิสระ (5) เปลี่ยนภาครัฐให้แข่งขันกันมากขึ้น (Shift to greater competition in the public sector) เป็น การเปลี่ยนวิธีทำงานไปเป็นการจ้างเหมาและประมูลเหตุผลก็เพื่อให้ฝ่ายที่เป็นปรปักษ์กัน (rivalry) เป็น กฎเกณฑ์สำคัญที่จะทำให้ต้นทุนต่ำและมาตรฐานสูงขึ้น (6) เน้นการจัดการตามแบบภาคเอกชน (Stress on private sector styles of management practice) เปลี่ยนวิธีการแบบข้าราชการไปเป็นการยืดหยุ่นใน การจ้างและให้รางวัล และ (7) เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีวินัยและประหยัด (Stress on greater discipline and parsimony in resource use) วิธีนี้อาจทำได้ เช่น การตัดค่าใช้จ่ายเพิ่มวินัยการทำงาน หยุดยั้งการเรียกร้องของสหภาพแรงงานจำกัดต้นทุนการปฏิบัติเหตุผลก็เพราะต้องการตรวจสอบ ความต้องการใช้ ทรัพยากรของภาครัฐและ “ทำงานมากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรน้อยลง” (do more with less)

1.3.1.1 (3) รูปแบบการนำการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มาใช้ ในระบบราชการ

1.3.1.1 (3.1) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ แแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 เหตุผลในการตราพระราชบัญญัตินี้ คือ เพื่อเป็นการปรับปรุงระบบ บริหารราชการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการแก่ประชาชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยกำหนดให้การบริหารราชการแนวทางใหม่ต้องมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละระดับได้อย่าง ชัดเจนมีการอบการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการกำกับการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติ ราชการและเพื่อให้กระทรวงสามารถจัดการบริหารงานให้เป็นไปตามเป้าหมายได้จึงกำหนดให้มีรูปแบบ การบริหารใหม่โดยกระทรวงสามารถแยกส่วนราชการจัดตั้งเป็นหน่วยงานตามภาระหน้าที่ เพื่อให้เกิด ความคล่องตัวและสอดคล้องกับเป้าหมายของงานที่จะต้องปฏิบัติและกำหนดให้มีกลุ่มภารกิจของส่วน

ราชการต่าง ๆ ที่มีงานสัมพันธ์กัน เพื่อที่จะสามารถกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันได้และมีผู้รับผิดชอบกำกับการบริหารงานของกลุ่มภารกิจนั้นโดยตรงเพื่อให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว รวมทั้งให้มีการประสานการปฏิบัติงานและการใช้งบประมาณเพื่อที่จะให้การบริหารงานของทุกส่วนราชการบรรลุเป้าหมายของกระทรวงได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อน มีการมอบหมายงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการและสมควรกำหนดการบริหารราชการในต่างประเทศให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่และสามารถปฏิบัติการได้อย่างรวดเร็วและมีเอกภาพ โดยมีหัวหน้าคณะผู้แทนเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการ นอกจากนี้เห็นควรให้มีคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดูแลการจัดส่วนราชการและการปรับปรุงระบบการทำงานของภาคราชการให้มีการจัดระบบราชการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในมาตรา 3 (1) ได้กำหนดให้การพัฒนาบบราชการต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ความต้องการของประชาชนและทันต่อการบริหารราชการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยกเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน การจัดสรรงบประมาณและการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึงหลักการตามวรรคหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชนการเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.3.1.1 (3.2) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ได้กำหนดขอบเขตแบบแผนวิธีปฏิบัติราชการเพื่อเป็นไปตามหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ดังนี้ (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ (4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น (5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และ (7) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การตรวจสอบและวัดผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดระบบการควบคุมตนเอง

1.3.1.1 (4) การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - 2561) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.2556 - พ.ศ.2561) ได้กำหนดประเด็น ยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ 7 ยุทธศาสตร์ รายละเอียดดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างความเป็นเลิศในการให้บริการประชาชน มีเป้าหมายเพื่อพัฒนางานบริการของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสู่ความเป็นเลิศเพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโดยออกแบบการบริการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้บริการได้ง่ายและหลากหลายรูปแบบเน้นการบริการเชิงรุกที่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่างภาครัฐและประชาชน การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จอย่างแท้จริงพัฒนาระบบการจัดการข้อร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพรวมทั้ง

เสริมสร้างวัฒนธรรมการบริการที่เป็นเลิศ เช่น (1) ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐพัฒนาระบบการเชื่อมโยงงานบริการซึ่งกันและกันวางรูปแบบการให้บริการประชาชนที่สามารถขอรับบริการจากภาครัฐได้ทุกเรื่องโดยไม่คำนึงว่าผู้รับบริการ จะมาขอรับบริการ ณ ที่ใด (No Wrong Door) (2) ยกระดับการดำเนินงานของศูนย์บริการร่วม (One Stop Service) ด้วยการเชื่อมโยงและบูรณาการกระบวนการให้บริการที่หลากหลายจากส่วนราชการต่าง ๆ มาไว้ ณ สถานที่เดียวกันเพื่อให้ ประชาชนสามารถรับบริการได้สะดวกรวดเร็ว ณ จุดเดียว เช่น ศูนย์รับคำขออนุญาต ศูนย์ช่วยเหลือเด็ก และสตรีในภาวะวิกฤต (One Stop Crisis Center: OSCC) เป็นต้น (3) ส่งเสริมให้ส่วนราชการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการให้บริการประชาชน (e-Service) เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้ง่ายขึ้นรวมทั้งพัฒนารูปแบบการบริการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเป็นผู้เลือกรูปแบบการรับบริการที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง (Government You Design) โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ เช่น m - Government ซึ่งให้บริการ ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile G2C Service) ที่ส่งข้อมูลข่าวสารและบริการถึงประชาชนแจ้งข่าวภัย ธรรมชาติข้อมูลการเกษตร ราคาพืชผลหรือการติดต่อและแจ้งข้อมูล ข่าวสารผ่านสังคมเครือข่ายออนไลน์ (Social Network) เป็นต้น (4) ส่งเสริมให้มีเว็บกลางของภาครัฐ (Web Portal) เพื่อเป็นช่องทางของบริการภาครัฐทุก ประเภทโดยให้เชื่อมโยงกับบริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ทุกหน่วยงานของภาครัฐรวมถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงได้ (5) ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการประชาชนที่มีความเชื่อมโยงกันระหว่างหลายส่วนราชการนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยทบทวนขั้นตอนปรับปรุงกระบวนการหรือแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชนของหน่วยงานของรัฐเพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัวและเอื้อต่อการแข่งขันของประเทศ (6) ส่งเสริมให้มีการนำระบบการรับประกันคุณภาพมาตรฐานการให้บริการ (Service Level Agreement) มาใช้ในภาครัฐซึ่งเป็นการกำหนดเงื่อนไขในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐที่มีต่อประชาชนโดยการกำหนดระดับการให้บริการซึ่งครอบคลุมการกำหนดลักษณะความสำคัญ ระยะเวลา รวมถึงการชดเชยกรณีที่มีการให้บริการไม่เป็นไปตามที่กำหนด (7) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริการภาครัฐโดยใช้ประโยชน์จากบัตร ประจำตัวประชาชนในการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนตามวงจรชีวิตโดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากบัตรสมาร์ทการ์ด (Smart Card) หรือเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก (8) ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ ค่านิยมและหล่อหลอมการสร้างวัฒนธรรมองค์การให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตใจที่เอื้อต่อการให้บริการที่ตีรวมถึงเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงคุณภาพการบริการโดยตรงมากขึ้น (9) ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐยกระดับระบบการบริการประชาชนโดยการจำแนกกลุ่มผู้รับบริการ การสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการเพื่อให้สามารถนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการบริการได้อย่างจริงจังเน้นการสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ณ จุดบริการหลังจากได้รับการบริการและนำผลสำรวจความพึงพอใจมาวิเคราะห์ศึกษาเปรียบเทียบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและเผยแพร่ผลการสำรวจให้ประชาชนทราบโดยอาจจัดตั้งสถาบันการส่งเสริมการให้บริการประชาชนที่เป็นเลิศ (Institute for Citizen-Centered Service Excellence) เพื่อทำหน้าที่ในการสำรวจความคิดเห็นวิเคราะห์ ติดตาม เสนอแนะการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการบริการประชาชนแก่ส่วนราชการต่าง ๆ (10) ส่งเสริมให้ส่วนราชการมีการพัฒนาระบบการจัดการข้อร้องเรียนและแก้ไข

ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างจริงจัง โดยเน้นการจัดการเชิงรุกมีการรวบรวมหลักเกณฑ์และกระบวนการจัดการข้อร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานตอบสนองทันทั่วทั้งที่สามารถติดตามเรื่องร้องเรียนได้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของการให้บริการรวมถึงการมีฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศในการเชื่อมโยงข้อมูลกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และ (11) วางหลักเกณฑ์แนวทางและกลไกการช่วยเหลือเยียวยาเมื่อประชาชนได้รับความไม่เป็นธรรมหรือได้รับความเสียหายที่เกิดจากความผิดพลาดของการดำเนินการของภาครัฐและปัญหาที่เกิดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือปัญหาอื่น ๆ ที่รัฐมีส่วนเกี่ยวข้อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาองค์การให้มีขีด

สมรรถนะสูงและทันสมัยบุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ โดยเน้นการจัดโครงสร้างองค์กรที่มีความทันสมัย กะทัดรัดมีรูปแบบเรียบง่าย (Simplicity) มีระบบการทำงานที่คล่องตัว รวดเร็ว ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานเน้นการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity) พัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากรในองค์กรเน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพสร้างคุณค่าในการปฏิบัติการกิจของรัฐ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่าง ๆ และสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เช่น (1) ปรับปรุงหน่วยงานราชการให้มีความเหมาะสมกับการกิจที่รับผิดชอบลดความซ้ำซ้อน มีความยืดหยุ่น คล่องตัวสูง สามารถปรับตัวได้อย่างต่อเนื่องตอบสนองต่อบทบาทภารกิจหรือบริบทในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (2) ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และจัดการความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อก้าวไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (3) ยกระดับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นให้นางองค์การเป็นไปอย่างมีวิสัยทัศน์มีความรับผิดชอบต่อสังคม การวางแผนยุทธศาสตร์ และผลักดันสู่การปฏิบัติการให้มีความสำคัญกับประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศอย่างแท้จริงและทำงานโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญ (4) ส่งเสริมและพัฒนาหน่วยงานของรัฐไปสู่การเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) (5) นำเทคโนโลยีมาใช้ภายในองค์กรเพื่อปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภาครัฐการบริหารงานของภาครัฐมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น ยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชนสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานและให้บริการ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานแบบเวอร์ชวล (Virtual Office) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการและประหยัดค่าใช้จ่าย (6) ปรับปรุงและพัฒนาเว็บไซต์ของหน่วยงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ (Government Website Standard) และสามารถบูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานของรัฐ (Connected Government) ที่สมบูรณ์แบบเพื่อก้าวไปสู่ระดับมาตรฐานสากล (7) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหลักโดยการจัดระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ระบบการให้บริการ ภาครัฐและพัฒนาระบบสารสนเทศบนโครงสร้างพื้นฐานหลักที่ทางภาครัฐพัฒนาขึ้น ได้แก่ ระบบเครือข่าย สารสนเทศภาครัฐ (Government Information Network: GIN) และเครื่องแม่ข่าย (Government Cloud Service : G – Cloud) เพื่อลดค่าใช้จ่ายทรัพยากรและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (8) นำกรอบแนวทางมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลแห่งชาติ (Thailand e-Government Interoperability Frame work : TH e-GIF) มาใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐเพื่อให้สามารถ แลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(9) พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์การภาครัฐให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนราชการด้วยกันในลักษณะโครงข่ายข้อมูลที่เชื่อมต่อถึงกันเพื่อให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นและส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ เพื่อสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่สำคัญต่อการบริหารราชการแผ่นดิน และการตัดสินใจไปยังศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรี (PMOC) เพื่อให้เกิดการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีความเป็นปัจจุบันและถูกต้อง (10) ส่งเสริมให้ส่วนราชการมีแผนการบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินงาน (Business Continuity Plan) เพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมรับมือต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้ทันเวลาที่โดยกำหนด แนวทางขั้นตอนการช่วยเหลือการชักซ้อมและการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Crisis Management Center) ในการบริหารจัดการสภาวะวิกฤตแต่ละประเภททั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (11) วางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Workforce Plan) ให้มีความเหมาะสม ไม่เป็นภาระต่องบประมาณของประเทศพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะของบุคลากรและ ประสิทธิภาพของระบบราชการสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) สามารถรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบราชการรวมทั้งการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศไปสู่การปฏิบัติ (12) ส่งเสริมให้มีการวางระบบเตรียมความพร้อมเพื่อทดแทนบุคลากร เช่น แผนการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) เป็นต้น ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวและเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกสามารถเข้าสู่ระบบราชการได้โดยง่ายมากขึ้นในทุกระดับรวมทั้งสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน (Talent mobility) ซึ่งสามารถเชื่อมโยงได้ทั้งสองทางจากภาครัฐไปสู่ภาคเอกชนและจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐ (13) ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญต่อการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ในการปฏิบัติราชการโดยเฉพาะการวัดผลการปฏิบัติงานในเชิงเปรียบเทียบอ้างอิงกับเกณฑ์มาตรฐานและหรือแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศรวมถึงปรับปรุงการทำงานโดยนำเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการเพิ่มผลิตภาพมาใช้มุ่งขจัดความสูญเปล่าของการดำเนินงานในทุกกระบวนการจัดกิจกรรมที่ไม่มีประโยชน์หรือไม่มีการเพิ่มคุณค่าในกระบวนการออกไป เพิ่มความยืดหยุ่นขององค์กร ด้วยการออกแบบกระบวนการใหม่และปรับปรุงกระบวนการเพื่อสร้างคุณค่าในการปฏิบัติงาน เช่น Lean Management เป็นต้น (14) ส่งเสริมให้มีการนำรูปแบบการใช้บริการร่วมกัน (Shared Services) เพื่อประหยัดทรัพยากร ลดค่าใช้จ่าย ยกกระดับคุณภาพมาตรฐานและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานของรัฐ โดยรวมกิจกรรมหรือกระบวนการลักษณะ/ประเภทเดียวกัน (Common Process) ซึ่งเดิมต่างหน่วยงานต่างดำเนินงานเองเข้ามาไว้ในศูนย์บริการร่วมโดยเฉพาะงานสนับสนุน (Back Office) ได้แก่ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบการเงินการคลังและระบบบุคลากร เป็นต้น และ (15) ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐจะต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบและปลอดภัยของสังคมส่วนรวม อีกทั้งสนับสนุน เสริมสร้าง พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สังคมและชุมชนเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การเพิ่มประสิทธิภาพ

การบริหารสินทรัพย์ของภาครัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีเป้าหมายเพื่อวางระบบการบริหารจัดการสินทรัพย์ของราชการอย่างครบวงจรโดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่ผูกมัดหรือผูกพันติดตามมา (Ownership Cost) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือสร้างมูลค่าเพิ่มสร้างโอกาสและสร้างความมั่นคงตามฐานะเศรษฐกิจ

ของประเทศลดความสูญเสียสิ้นเปลืองและเปล่าประโยชน์ รวมทั้งวางระบบและมาตรการที่จะมุ่งเน้นการบริหารสินทรัพย์เพื่อให้เกิดผลตอบแทนคุ้มค่าสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายโดยรวมให้ต่ำลงและลดความต้องการของสินทรัพย์ใหม่ที่ไม่จำเป็น เช่น ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสินทรัพย์และบูรณาการเข้ากับระบบบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร (Enterprise Resource Planning : ERP) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์และการบริหารจัดการองค์การโดยรวมและการลดต้นทุนโดยจัดให้มีระบบและข้อมูลเพื่อให้หน่วยราชการใช้ประกอบการวัดและวิเคราะห์การใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดผลิตภาพ (Asset Productivity) และเกิดประโยชน์สูงสุด (Asset Utilization) เป็นต้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : การวางระบบการบริหารงาน

ราชการแบบบูรณาการ มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันภายในระบบราชการด้วยกันเองเพื่อแก้ปัญหาการแยกส่วนในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน รวมถึงการวางระบบความสัมพันธ์และประสานความร่วมมือระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในรูปแบบของการประสานความร่วมมือที่หลากหลายภายใต้วัตถุประสงค์เดียวกัน คือ นำศักยภาพเฉพาะของแต่ละหน่วยงานมาสร้างคุณค่าให้กับงานตามเป้าหมายที่กำหนดเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของประเทศและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เช่น (1) วางระบบการบริหารงานแบบบูรณาการในยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ (Cross Functional Management System) ตามห่วงโซ่แห่งคุณค่า (Value Chains) ครอบคลุมกระบวนการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนกระทั่งปลายน้ำรวมทั้งกำหนดบทบาทภารกิจให้มีความชัดเจนว่าใคร มีความรับผิดชอบในเรื่องหรือกิจกรรมใดรวมทั้งการจัดทำตัวชี้วัดของกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs) (2) การออกแบบโครงสร้างและระบบบริหารงานราชการใหม่ในรูปแบบของหน่วยงานรูปแบบพิเศษเพื่อให้สามารถรองรับการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศที่ต้องอาศัยการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่น คล่องตัว ไม่ยึดติดกับโครงสร้างองค์กรและระบบราชการแบบเดิม (3) ปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณให้มีลักษณะแบบยืดหยุ่นและเป้าหมายร่วมเป็นหลักเพื่อให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศและการบริหารงานแบบบูรณาการ และ (4) พัฒนารูปแบบและวิธีการทำงานของภาครัฐในระดับต่าง ๆ (Multi-Level Governance) ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นโดยเน้นการยึดพื้นที่เป็นหลักเพื่อให้เกิดความร่วมมือประสานสัมพันธ์กันในการปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าและไม่เกิดความซ้ำซ้อนและปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณให้เป็นแบบยึดพื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area-based Approach) รวมทั้งวางเงื่อนไขการจัดสรรงบประมาณให้กระทรวงหรือกรมต้องสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดในสัดส่วนวงเงินงบประมาณที่เหมาะสม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : การส่งเสริมระบบการบริหาร

กิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชน มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานราชการทบทวนบทบาทและภารกิจของตนให้มีความเหมาะสมโดยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนมุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับภาคส่วนอื่น การถ่ายโอนภารกิจบางอย่างที่ภาครัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินงานเองให้ภาคส่วนอื่นร่วมทั้งการสร้างความร่วมมือหรือความเป็นภาคีหุ้นส่วน (Partnership) ระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่น เช่น (1) ส่งเสริมการสร้าง

ความร่วมมือในรูปภาคีหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับเอกชน (Public Private Partnership : PPP) เพื่อให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นของประเทศที่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากและภาครัฐยังไม่สามารถดำเนินการ ได้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนได้รับการสนับสนุนกลไกการดำเนินการแบบร่วมลงทุนกับภาคเอกชนด้วยความชัดเจน โปร่งใสและเกิดการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ให้มีการลงทุน ที่ซ้ำซ้อนมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการลงทุนของเอกชนร่วมในกิจการของรัฐ ตลอดจนให้มีหน่วยงานรับผิดชอบกำหนดมาตรฐานส่งเสริมสนับสนุนการร่วมลงทุนเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินและการคลังของประเทศในระยะยาว (2) เปิดให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาแข่งขันกันเพื่อจัดทำบริการสาธารณะแทนภาครัฐ (Contestability) ในภารกิจของภาครัฐที่ภาครัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินการเองและภาคเอกชนสามารถ ดำเนินการแทนได้โดยสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีผ่านกลไกตลาดเพื่อให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาแข่งขันได้โดยง่ายรวมทั้งป้องกันและลดปัญหาการผูกขาดในระยะยาวตลอดจนทำให้ภาครัฐสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนให้เป็นผู้กำหนดมาตรฐานและระดับการให้บริการรวมทั้งติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของภาคเอกชนให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่วางไว้ได้อย่างแท้จริง (3) เปิดให้องค์กรภาคประชาสังคมและชุมชนสามารถเข้ามาเป็นผู้จัดบริการสาธารณะแทนภาครัฐโดยอาศัยการจัดทำข้อตกลงร่วม (Compact) ในรูปแบบการดำเนินงานในลักษณะหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคมและชุมชนซึ่งมีเป้าหมายของข้อตกลงอยู่ที่การร่วมกันดำเนินการกิจจัดบริการ สาธารณะแก่ประชาชนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ และ (4) พัฒนารูปแบบและแนวทางการบริหารงานแบบเครือข่าย (Networked Governance) โดยการปรับเปลี่ยนบทบาท โครงสร้างและกระบวนการทำงานขององค์กรภาครัฐให้สามารถเชื่อมโยงการทำงานและทรัพยากรต่าง ๆ ของหน่วยงานทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมให้เกิดการพึ่งพากันในรูปแบบพันธมิตรมีการบริหารงานแบบยืดหยุ่นเกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ มีการตัดสินใจที่รวดเร็ว ทันท่วงทีต่อการดำเนินการเชื่อมโยงระบบการทำงานระหว่างองค์กรได้ด้วยความสะดวกและรวดเร็ว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 : การยกระดับความโปร่งใส

และสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและวางกลไกให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของทางราชการตลอดจนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และมาตรการในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม เช่น (1) เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยการพัฒนาระบบการตรวจสอบสาธารณะ (Public Scrutiny) และผู้ตรวจสอบอิสระจากภายนอก (Independent Assessor) ที่ผ่านการฝึกอบรมและได้รับการรับรองเข้ามาดำเนินการสอดส่องดูแลและสอบทานกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ รวมทั้งวางกลไกสนับสนุนให้ดำเนินการจัดทำราคากลางและข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ (2) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบในเรื่องการทุจริต คอร์รัปชันในเชิงรุกรวมทั้งพัฒนาเครื่องมือวัดระดับความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 : การสร้างความพร้อมของ

ระบบราชการไทยเพื่อเข้าสู่การเป็น ประชาคมอาเซียน มีเป้าหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของระบบราชการไทยเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมทั้งประสานพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกันในการส่งเสริมและยกระดับธรรมาภิบาลในภาครัฐของประเทศสมาชิกอาเซียนอันจะนำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจความมั่นคงทางการเมืองและความเจริญผาสุกของสังคมร่วมกัน

1.3.1.2 แนวคิดแบบบูรณาการ

1.3.1.2 (1) ความหมายการบูรณาการ การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การรวมสิ่งต่าง ๆ เอาไว้ด้วยกันเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดหรือทำให้เป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดหรือระบบ (Collins Cobuild English Language Dictionary, 1990) คำว่า บูรณาการเกี่ยวข้องกับหลายมิติ คือ ปัจเจกบุคคลเทคโนโลยี องค์การระหว่างบุคคลและสารสนเทศโดยที่แนวคิดหลักของการบูรณาการ คือ ความเชื่อมโยงและความสอดคล้องกัน

(Barkley, 2006) การบูรณาการในความหมายทั่วไป หมายถึง การทำสิ่งที่บกพร่องให้สมบูรณ์แบบโดยการเพิ่มเติมบางส่วนที่ขาดอยู่ให้สมบูรณ์หรือการนำส่วนประกอบย่อยมารวมกันตั้งแต่สองส่วนเพื่อทำให้เป็นส่วนประกอบใหญ่ของทั้งหมด ดังนั้นการบูรณาการเป็นการเชื่อมสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งเข้ามาเป็นส่วนประกอบกับอีกสิ่งหนึ่งให้มีความสมบูรณ์กลายเป็นส่วนหนึ่งของแกนหลักหรือส่วนประกอบที่ใหญ่กว่า

Beane (1991) กล่าวว่า การบูรณาการเป็นการเชื่อมโยงความรู้ประสบการณ์ในลักษณะผสมผสานเข้าด้วยกันทั้งหมดเพื่อให้สอดคล้องสมบูรณ์โดยรวมกันมากกว่าการแยกส่วนการบูรณาการ (Integration) หมายถึง การประสานกลมกลืนกันของแผนกระบวนการสารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการผลลัพธ์และการวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของสถาบัน (Organization-wide Goal) การบูรณาการที่มีประสิทธิผลเป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) ซึ่งการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายในระบบการจัดการผลการดำเนินการมีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) กล่าวว่า การบูรณาการ หมายถึง การทำให้หน่วยย่อย ที่มีอยู่ทั้งหลายที่สัมพันธ์พึ่งอาศัยซึ่งกันและกันเข้ามารวมทำหน้าที่ประสานกลมกลืนให้เป็นองค์รวมหนึ่งเดียวที่มีความหมายครบถ้วนสมบูรณ์ในตัว

ทิตินา แชมมณี (2548) การบูรณาการ หมายถึง การทำให้สมบูรณ์โดยการนำหน่วยย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์มาทำหน้าที่อย่างผสมผสานกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวให้ครบถ้วนสมบูรณ์ในตัวเองไม่ได้แยกเป็นส่วนๆ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น การบูรณาการ หมายถึง กระบวนการเชื่อมประสานสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งผสมผสานสิ่งที่มีอยู่เข้ามารวมกันให้มีความประสานสัมพันธ์แบบองค์รวมเป็นหนึ่งเดียว ครบถ้วนสมบูรณ์เป็นเอกภาพในตัวแบบไม่แยกส่วนจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของแกนหลักหรือส่วนประกอบที่ใหญ่

1.3.1.2 (2) ลักษณะของการบูรณาการ

อาร์มสตรอง (Armstrong, 2005) ได้แบ่งการบูรณาการออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) การบูรณาการในแนวตั้ง (Vertical Integration) เป็นการบูรณาการเข้ากับวัฒนธรรมองค์กรและการบูรณาการเข้ากับกลยุทธ์ และ (2) การบูรณาการในแนวนอน (Horizontal Integration) เป็นการบูรณาการระหว่าง กระบวนการภายในหน่วยงาน เช่น การบูรณาการระบบการจัดการผลการปฏิบัติงานจะเห็นได้ว่าการบูรณาการจะเกิดความสมบูรณ์นั้นประกอบด้วยลักษณะการบูรณาการ ดังนี้ (2.1) การมีหน่วยย่อย องค์ประกอบย่อย ระดับชั้นที่นำมาประมวลเข้าด้วยกัน สิ่งที่มาประมวลเข้าด้วยกันนั้นเรียกว่าหน่วยย่อย (2.2) หน่วยย่อยนั้นต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกันและมีความยืดหยุ่นในตัวปรับตัวให้เคลื่อนไหวได้ตลอดเวลา

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) แนวคิดการบูรณาการถูกนำมาใช้ในการบริหารราชการ ของรัฐบาลด้านการวางแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาประเทศ การบริหารราชการระดับจังหวัดที่ปรับเปลี่ยนการบริหารงานแบบแยกส่วนมาเป็นการบริหารงานแบบบูรณาการ (CEO) การที่หน่วยงานนำหลักการบูรณาการมาใช้ในการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้ (1) เป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เกิดการร่วมงานที่ใกล้ชิดกันให้เป็นสิ่งเดียวกันเกิดผลดีต่อเรื่องใหญ่โดยดูคุณภาพรวมทั้งหมดและมองปัญหาได้ถูกจุดโดยใช้ความเกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับระบบหรือปัจจัยต่าง ๆ ให้มีมุมมองที่กว้างครบถ้วน (2) สามารถใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น บุคลากรร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงานการสิ้นเปลืองในการใช้ทรัพยากรทำให้มีทรัพยากรเหลือใช้อย่างอื่นได้ (3) พนักงานทำงานได้ง่าย สะดวก มีประสิทธิภาพพร้อมที่จะปรับตัวอย่างต่อเนื่องและช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเบ็ดเสร็จ (4) ลดความสูญเปล่าของเวลา ความซ้ำซ้อนในการบริหารช่วยให้การแก้ปัญหาในงานได้อย่างเบ็ดเสร็จเชื่อมโยงกับระบบต่าง ๆ ให้มีมุมมองอย่างครบถ้วนและลึกซึ้ง (5) ลดค่าใช้จ่ายในการตรวจติดตามและตรวจประเมินผลที่ต้องดำเนินการตรวจติดตามและประเมินผลที่ละกิจกรรม หากมีการบูรณาการกิจกรรมหรือโครงการทำให้การดำเนินการติดตามและตรวจประเมินผลเพียงครั้งเดียวสามารถตอบได้หลายเป้าหมาย (6) สร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กรในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพภายในองค์กร (7) เป็นการพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ บุคคลที่มีความคิดแบบบูรณาการจะช่วยให้ลดความผิดพลาดจากการตัดสินใจที่ไม่รอบคอบมีความเข้าใจเรื่องที่มีความซับซ้อนได้อย่างลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น ทำให้การตัดสินใจในเรื่องเล็กเกิดผลดีต่อเรื่องใหญ่โดยดูภาพรวมทั้งหมดก่อนตัดสินใจและมองปัญหาได้ถูกจุดรู้จุดเชื่อมโยงและผลกระทบ (8) การบูรณาการเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความฉลาดหลักแหลมในการปรับตัวเองอย่างต่อเนื่องด้วยการใช้ไหวพริบปฏิภาณสติปัญญาและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งอื่นให้เข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์แบบ (9) ช่วยขจัดความขัดแย้ง เนื่องจากการบูรณาการทำให้เกิดความเชื่อมโยงแนวคิดต่าง ๆ เข้ากันได้อย่างสมบูรณ์ และ (10) รู้จุดเชื่อมโยงของงานและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจน เบ็ดเสร็จ เชื่อมโยงงานต่าง ๆ อย่างลงตัว

สรุปการบูรณาการ ทำให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานแบบเดิม ๆ ทำให้เกิดผลดีแก่องค์กร หลุดพ้นจากปัญหาความขาดแคลนและสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน อันเกิดจากการบูรณาการงานที่มีอยู่เข้าด้วยกันสามารถลดความซ้ำซ้อนของงาน ความสูญเปล่าเกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ เวลา ประหยัดทรัพยากร ลดปัญหาความขัดแย้งภายใน

องค์กร เป็นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่รอบคอบมองงานสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

1.3.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรในการบริหาร(4M)

1) บุคลากร (Man) มีการกำหนดนโยบายการบริหารงานให้พนักงานแต่ละคนต้องผ่านกระบวนการฝึกฝนทักษะความสามารถก่อนเข้าทำงาน จึงจะมอบหมายงานที่มีลักษณะเหมาะสมกับทักษะที่ทักษะที่มีในแต่คนเป็นไปตามแนวคิดของ Max Weber (1864-1920) ทฤษฎีการจัดการตามระบบราชการ (Bureaucratic management) ที่องค์การควรจะถูกบริหารบนพื้นฐานของเหตุผล และไม่เป็นส่วนตัวโดยการแบ่งงานกันทำเฉพาะด้านมีการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงานให้เกิดความเชี่ยวชาญอยู่ตลอดเวลา สร้างคนให้มีประสิทธิภาพมีความพร้อมต่อการทำงานและการเรียนรู้งานใหม่ ๆ เพื่อให้ชิ้นงานที่ผลิตออกมามีคุณภาพเป็นการบริหารคนให้มีประสิทธิภาพตามแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548) ที่กล่าวว่า การบริหารคนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหาร และเรียกได้ว่าเป็นองค์ประกอบของการบริหารที่ผู้บริหารแต่ละคนนำไปใช้ในกระบวนการทำงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2) งบประมาณ (Money) มีการกำหนดแนวทางการบริหารการใช้จ่ายเงินหรือต้นทุนการผลิตอย่างประหยัดและคุ้มค่าให้ได้ผลลัพธ์มากกว่าต้นทุนที่กำหนดไว้ ซึ่งการบริหารการเงินองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารจัดการตามแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548) การควบคุมการผลิตงานที่มีผลงานที่ไม่มีคุณภาพให้น้อยที่สุดซึ่งมาจากเทคนิค เครื่องมือเครื่องใช้และพนักงานผลิตที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงเป็นหลักของการบริหารในด้านการควบคุมของเฮนรี ฟาโยล (Henry Fayol) และพัฒนาสิ่งเหล่านี้อยู่ตลอดเวลา การใช้เครื่องมืออย่างระมัดระวังและช่วยกันดูแลรักษาเพื่อให้ต้นทุนการผลิตที่มีในกระบวนการต่าง ๆ เป็นไปอย่างประหยัดคุ้มค่าทำให้องค์กรมีเงินไปพัฒนาด้านอื่น ๆ หรือการจัดสวัสดิการอื่นเพิ่มเติมให้พนักงานได้ต่อไป กล่าวคือการบริหารการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเชิงกลยุทธ์ได้โดยคำนึงถึง (1) ลักษณะการดำเนินงานขององค์กร (2) ลักษณะธุรกิจในอนาคต (3) สภาพแวดล้อม (4) การจัดสรรทรัพยากร (5) การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ นอกจากนั้นการบริหารการเงินอย่างประหยัดและคุ้มค่ามีความสอดคล้องกับการกำหนดกลยุทธ์ระดับธุรกิจที่ต้องการเป็นผู้นำด้านต้นทุนต่ำ (Cost Leadership) ในเชิงการแข่งขันเป็นการกำหนดกลยุทธ์ที่ครอบคลุมวิธีการในการแข่งขันแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในหน่วยงาน (Function) ต่าง ๆ มุ่งเน้นให้แผนงานตามหน้าที่พัฒนากลยุทธ์ขึ้นมาโดยอาศัยภายใต้กรอบของกลยุทธ์ เช่น แผนการผลิต แผนการตลาด แผนการดำเนินงานทั่วไป แผนการด้านทรัพยากรบุคคล แผนการเงิน เป็นต้น

3) วัสดุอุปกรณ์ (Material) โดยการกำหนดแนวทางการใช้งานเครื่องมือเครื่องใช้ในส่วนที่สำคัญของการผลิตออกมาให้มีคุณภาพและผลิตได้ในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้นจึงกำหนดให้พนักงานทุกคนต้องมีความรู้ ความสามารถในการใช้งานเครื่องมือต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีโดยมีการฝึกฝนและทำความเข้าใจรวมถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่จะเป็นการดูแลรักษาและป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานได้

4) การจัดการ (Management) มีการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานที่คำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยทำการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคที่มี

ผลกระทบต่อการบริหารงานอยู่ตลอดเวลา เพื่อหากลยุทธ์ในการหลีกเลี่ยงและปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นกลยุทธ์การบริหารที่มีความครอบคลุมการจัดการ 4 M โดยใช้หลักการควบคุมเป็นส่วนสำคัญของการบริหารจึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโดยที่ต้องควบคุมปริมาณงาน ควบคุมคุณภาพของงาน ควบคุมเวลาการทำงานของพนักงานและควบคุมค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรและต้องสร้างจิตสำนึกองค์กรให้เกิดขึ้นกับพนักงานทุกคน รวมทั้งผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศในด้านการจัดการภายในองค์กร

นิത്യร์ดี โจอาซา (2555 : หน้า 11) ได้กล่าว สมคิด บางโม (2546 : หน้า 60) กล่าวถึงปัจจัยการบริหารซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้ (1) คนหรือบุคคล (Man) เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงาน หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ จำเป็นต้องมีคนที่ปฏิบัติงาน ผลงานที่ดีจะออกมาได้ต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบต่องานหรือหน่วยงานนั้น ๆ (2) เงิน (Money) หน่วยงานจำเป็นที่จะต้องมียกงบประมาณเพื่อการบริหารงานหากขาด งบประมาณการบริหารงานของหน่วยงานก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย (3) ทรัพยากรหรือวัสดุ (Material) การบริหารจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหารหากหน่วยงานขาดวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหารแล้วก็จะย่อมจะเป็นอุปสรรคหรือ ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน (4) การบริหารจัดการ (Management) เป็นภารกิจของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาโดยตรง คือเป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวลผลักดันและกำกับปัจจัยต่าง ๆ ทั้ง 3 ประการให้สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานตามที่ต้องการ

สรุป 4 M ประกอบด้วย คน (Man) หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ จำเป็นต้องมีคนที่ปฏิบัติงาน การบริหารคนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ เงิน (Money) มีการกำหนดแนวทางการบริหารการใช้จ่ายเงินหรือต้นทุนการผลิตอย่างประหยัดและคุ้มค่า วัสดุอุปกรณ์ (Material) ใช้ให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุดหรือเกิดประโยชน์สูงสุดและการบริหารจัดการ (Management) ควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่

1.3.1.4 ทฤษฎีการวิเคราะห์ SWOT Analysis

พนิดา ศรีสว่าง (2558) กล่าวว่า SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์สำหรับองค์กรหรือโครงการ ซึ่งช่วยผู้บริหาร กำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายในโอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการดำเนินงานขององค์กรเทคนิคนี้ Albert Humphrey ได้ เชื่อว่าเป็นผู้เริ่มแนวคิดนี้

ภาพที่ 1.1 การวิเคราะห์ SWOT Analysis
ที่มา : พนิดา ศรีสว่าง (2558)

จุดแข็ง (Strengths) : จุดเด่นหรือจุดแข็ง (ข้อได้เปรียบ) เป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในบริษัท เช่น จุดแข็งด้านการเงินและข้อได้เปรียบด้านการผลิตและด้านทรัพยากรบุคคล โดยบริษัทจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

จุดอ่อน (Weaknesses) : จุดด้อยหรือจุดอ่อน ข้อเสียเปรียบเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ของบริษัท เช่น การขาดเงินทุน นโยบายและทิศทางการบริการที่ไม่แน่นอนหรือบุคลากรที่ไม่มีคุณภาพซึ่งบริษัทจะต้องหาวิธีในการปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไปอันจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท

โอกาส (Opportunities) : เกิดจากปัจจัยภายนอกเป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกของบริษัทเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานของบริษัทโอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอกแต่จุดแข็งเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายในผู้ประกอบการที่ดีจะต้องแสวงหาโอกาสอยู่เสมอโดยการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีและการแข่งขันในตลาดและใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้น

อุปสรรค (Threats) : เกิดจากปัจจัยภายนอกเป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลเสียต่อธุรกิจ เช่น ราคาน้ำมันที่สูงขึ้น อัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น สภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ทางการตลาดให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้

การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน การวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในบริษัททุก ๆ ด้านเพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของธุรกิจแหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อการบริหารที่ครอบคลุม

ทุกด้านทั้งในด้านโครงสร้างระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของบริษัท เพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกลยุทธ์ก่อนหน้านี้ด้วย

การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกของบริษัททำให้สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคการดำเนินงานของบริษัทที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัท เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ระดับการศึกษา การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชน ลักษณะชุมชนชนบทชนเมือง ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น บทบัญญัติกฎหมายต่าง ๆ มติคณะรัฐมนตรีและสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึงกรรมวิธีใหม่ ๆ และพัฒนาการทางด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและการบริการ

หลักการสำคัญของ SWOT ก็คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกว่าได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนเพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจนและวิเคราะห์โอกาส อุปสรรคการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กรซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กรทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตรวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจและจุดแข็งจุดอ่อนและความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป

ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT การวิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กรซึ่งปัจจัยเหล่านี้แต่ละอย่างจะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างไร จุดแข็งขององค์กรจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมายในขณะที่จุดอ่อนขององค์กรจะเป็นคุณลักษณะภายในที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงานโอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ในทางกลับกันอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ผลจากการวิเคราะห์ SWOT นี้จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสมขั้นตอน/วิธีการดำเนินการทาง SWOT Analysis การวิเคราะห์ SWOT จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กรทำให้มีข้อมูลในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมาจากจุดแข็งขององค์กรและแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อมและสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มันน้อยที่สุดได้ภายใต้การวิเคราะห์ SWOT นั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรการประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายใน

องค์กรทุก ๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรแหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมทุกด้านทั้งในด้านโครงสร้างระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกระทบก่อนหน้านี้ด้วยจุดแข็งของ องค์กร (S-Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรนั่นเอง ว่าปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร จุดอ่อนขององค์กร (W-Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรนั้น ๆ เองว่าปัจจัยภายใน องค์กรที่เป็นจุดด้อยข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือจัดให้หมดไปอันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

2) การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรสามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ระดับการศึกษาและอัตรา ฐานหนังสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชนลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรีและสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึง กรรมวิธีใหม่ ๆ และพัฒนาการทางด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการ

1.3.1.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับ TOWS Matrix

พนิดา ศรีสว่าง (2558) กล่าวว่าทฤษฎี TOWS Matrix ระบุว่า TOWS Matrix เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค มาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมทริกซ์ (TOWS matrix) TOWS เป็นเครื่องมือที่เน้นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก ในขณะที่ SWOT จะเน้นทั้งสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งเครื่องมือทั้ง 2 นี้ จะให้ผลวิเคราะห์ตามรูปแบบตารางเมทริกซ์การวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอกโดย TOWS Matrix ช่วยให้เกิดเกี่ยวกับปัจจัยที่สามารถติดตามและมีผลกระทบต่อโดยตรงจากสภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาสและอุปสรรค) จากสภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็งและจุดอ่อน) หลังจากที่มีการประเมินสภาพแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัด ก็จะสามารถนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบ Matrix โดยใช้ตารางที่ เรียกว่า TOWS Matrix เป็นตารางที่แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาสและข้อจำกัด มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดออกมาเป็นกลยุทธ์ประเภทต่าง ๆ ในการนำเทคนิคที่เรียกว่า TOWS Matrix มาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดกลยุทธ์นั้น จะมีขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1) การระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัด โดยที่การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นการระบุให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนจะเป็นการประเมินภายในองค์กรส่วนการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็น โอกาสและข้อจำกัดจะเป็นการประเมินภายนอกองค์กร กล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพของการกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้เทคนิค TOWS Matrix นี้จะขึ้นอยู่กับความสามารถใน

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดที่ละเอียดในทุกแง่มุม เพราะถ้าวิเคราะห์ไม่ละเอียดหรือมองไม่ทุกแง่มุมจะส่งผลทำให้การกำหนดกลยุทธ์ที่ออกมา

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาสและจุดอ่อนกับข้อจำกัด

TOWS Strategic Alternatives Matrix		
	External Opportunities (O) 1. 2. 3. 4.	External Threats (T) 1. 2. 3. 4.
Internal Strengths (S) 1. 2. 3. 4.	SO <i>"Maxi-Maxi" Strategy</i> Strategies that use strengths to maximize opportunities.	ST <i>"Maxi-Mini" Strategy</i> Strategies that use strengths to minimize threats.
Internal Weaknesses (W) 1. 2. 3. 4.	WO <i>"Mini-Maxi" Strategy</i> Strategies that minimize weaknesses by taking advantage of opportunities.	WT <i>"Mini-Mini" Strategy</i> Strategies that minimize weaknesses and avoid threats.

ภาพที่ 1.2 TOWS Strategic Alternatives Matrix

ที่มา : พนิดา ศรีสว่าง (2558)

1.3.2 กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

1.3.2.1 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (2547) ได้สรุปสาระพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) สิทธิการรับรู้หรือรับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 58 บัญญัติไว้ว่า "บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ"

2) หลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการในระบอบประชาธิปไตยการให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางมากขึ้นในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิ

ทางการเมืองได้อย่างถูกต้องกับความจริงอันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาล โดยประชาชนมากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัด และจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่เพื่อที่จะรักษาประโยชน์ของตนประการหนึ่งกับสมควรได้รับความคุ้มครองส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไปพร้อม

3) ประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการ “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า สิ่งสื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริงข้อมูลหรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อความหมายนั้น จะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสารแฟ้ม รายงาน หนังสือแผนผังแผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่อง คอมพิวเตอร์หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้อาจปรากฏได้ “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน (1) ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเป็น การทั่วไป (2) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยเป็นการเฉพาะและ (3) ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

4) หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ “หน่วยงานของรัฐ” หมายถึง ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาล เฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีองค์กรควบคุมการประกอบอาชีพ หน่วยงานอิสระของ รัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายถึง ผู้ซึ่งปฏิบัติให้แก่หน่วยงาน ของรัฐ (มาตรา 4)

5) สิทธิของประชาชนหรือเอกชน

- สิทธิในการขอคำปรึกษาการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้กับสำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นหน่วยงานทางวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (มาตรา 6)

- สิทธิเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการบุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสีย เกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามย่อมมีสิทธิเข้าตรวจสอบขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร ของราชการตามมาตรา 9 ได้ คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรา 9 นี้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดย กฎกระทรวง (มาตรา 9) "คนต่างด้าว" หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ใน ประเทศไทยและนิติบุคคล

- สิทธิขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการนอกจากข้อมูลข่าวสารของ ราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้วหรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้แล้วหรือที่มีการจัดให้ ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา 26 แล้ว โดยคำขอนั้นได้ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจ เข้าใจได้ตามสมควร (มาตรา 11)

- สิทธิที่จะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับงานซึ่งหน่วยงาน ของรัฐจะต้องให้กับบุคคลนั้นหรือผู้กระทำความผิดได้ตรวจสอบหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ เกี่ยวกับบุคคลนั้น (มาตรา 25 วรรค 1)

- สิทธิในการดำเนินการแทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือเจ้าของข้อมูลถึงแก่กรรม ตามมาตรา 23 เกี่ยวกับการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือการแจ้งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดของบุคคลดังกล่าว มาตรา 24 เกี่ยวกับการให้ความยินยอมให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนเปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่นและมาตรา 25 เกี่ยวกับการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน การขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่ถูกต้องตามที่เป็นอย่างจริง รวมทั้งมีสิทธิอุทธรณ์ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารนี้ (มาตรา 25 วรรค 5)

- สิทธิในการร้องเรียนผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา 9 หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา 11 หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าหรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควรผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25 (มาตรา 13)

- สิทธิในการอุทธรณ์ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา 17 ผู้นั้นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ (มาตรา 18) แต่ถ้าอุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรวจตามที่มีคำขอผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของคนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวข้อง

6) สำนักคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานธุรการและวิชาการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

7) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

- คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบด้วยรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภาครัฐและเอกชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกเก้าคนเป็นกรรมการให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นเลขานุการและอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

- คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำปรึกษา

แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ได้รับคำขอเสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงหรือระเบียบของคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา 13 จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะกรรมการเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสมแต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย (มาตรา 28)

- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 27 มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ (มาตรา 29)

- นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 27 พ้นจากตำแหน่งเมื่อ ตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถและได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (มาตรา 30)

- การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด (มาตรา 31)

- ให้คณะกรรมการ มีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้อัยการหรือให้ส่งวัตถุ เอกสารหรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้ (มาตรา 32)

- ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มิคำขอไม่ว่าจะเป็นกรณี ตามมาตรา 11 หรือมาตรา 25 ผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา 13 ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม (มาตรา 13)

- คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้และให้นำความในมาตรา 31 มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา 34)

- ระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับคำร้องเรียนในกรณีมีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน 60 วัน (มาตรา 13 วรรค 2)

8) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ตามความเหมาะสมซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25 การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งให้แต่งตั้งตามสาขา ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศเศรษฐกิจและการคลังของประเทศหรือการบังคับใช้กฎหมาย (มาตรา 35)

- คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคณะหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยบุคคลตามความจำเป็นแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคนและให้ข้าราชการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในกรณีพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของ รัฐแห่งใดกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะเข้าร่วมพิจารณา ด้วยไม่ได้กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการไม่ได้ (มาตรา 36)

- ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับคำอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุดและในการมีคำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกตเสนอต่อ คณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ให้นำ ความในมาตรา 13 วรรคสอง คือข้อ 7.9 มาใช้บังคับแต่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม (มาตรา 37)

- อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละ สาขาวิธีพิจารณาและวินิจฉัยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 38) ให้นำบทบัญญัติมาตรา 29 เกี่ยวกับวาระของคณะกรรมการคราวละ 3 ปี นับแต่ วันที่ได้รับแต่งตั้ง มาตรา 30 เกี่ยวกับการพ้นตำแหน่ง มาตรา 32 เกี่ยวกับการเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐานและบทกำหนดโทษที่ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับกับ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

9) บทกำหนดโทษ

- ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา 32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 40)

- ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ กำหนดตามมาตรา 20 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 41)

10) บทเฉพาะกาล

- บทบัญญัติมาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 9 มิให้ใช้บังคับกับข้อมูล ข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสาร

ตามวรรคหนึ่งหรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เพื่อประชาชนเข้าตรวจสอบได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจะได้กำหนด (มาตรา 42)

- ให้ระบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติพ.ศ. 2517 ในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 16 จะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น (มาตรา 43)

บทที่ 2

ผลการดำเนินงาน

2.1 สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการและเป้าหมายของงาน

2.1.1 สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม 1 ฝ่าย ประกอบไปด้วย 1) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป 2) กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร 3) กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษและ 4) กลุ่มสารสนเทศการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปและจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 โดยผลงานวิชาการฉบับดังกล่าวนี้ ได้ดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานฯ มีขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด 7 ขั้นตอน รายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566
- 2) กำหนดระบบการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566
- 3) ประสานงานและรวบรวมข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566
- 4) วิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566
- 5) ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566
- 6) รายงานผลการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2567 พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือสนใจเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาต่อไป
- 7) วางแผนการจัดทำข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ต่อไป

2.1.2 ส่วนของงานที่คณะผู้จัดทำผลงานเป็นผู้ปฏิบัติ

การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ทั้งหมดของผลงานมีสัดส่วนของงานที่คณะผู้จัดทำผลงานเป็นผู้ปฏิบัติ ร้อยละ 100 จำนวนทั้งหมด 7 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและกรอบแนวทางการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 โดยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำข้อมูล อาทิ คู่มือการทำผลงานวิชาการ

ศึกษาทบทวนความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องในการจัดทำข้อมูล ทั้งนี้ คณะผู้จัดทำผลงานได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในการนำเสนอเพื่อเป็นพื้นฐานความคิดนำไปสู่การจัดทำข้อมูลดังกล่าวและเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

- (1) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่
- (2) แนวคิดแบบบูรณาการ
- (3) แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรในการบริหาร (4M)
- (4) ทฤษฎีเกี่ยวกับ SWOT
- (5) ทฤษฎีเกี่ยวกับ TOWS Matrix
- (6) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

2) กำหนดระบบการการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 และดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดโดยดำเนินการจัดทำร่างแผนปฏิบัติงานการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ.2566 และแผนย่อยรายการกิจกรรมเสนอผู้บังคับบัญชา ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้

3) ดำเนินการประสานงานและรวบรวมข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่ม/ฝ่ายของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี โดยการจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

4) วิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่ม/ฝ่ายของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี โดยนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในรูปแบบต่าง ๆ

5) ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ.2566 โดยดำเนินการจัดทำข้อมูลแบบรูปเล่มซึ่งเนื้อหาและรายละเอียดประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ จำนวน 3 ส่วน ดังต่อไปนี้ (1) บทนำ (2) ผลการดำเนินงาน และ (3) ข้อเสนอแนะ ซึ่งการดำเนินการจัดทำข้อมูลดังกล่าวได้ใช้แนวทางตามคู่มือการจัดทำผลงานทางวิชาการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นต้นแบบ

6) นำเสนอข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือสนใจเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป โดยดำเนินการเผยแพร่รูปเล่มข้อมูลในรูปแบบออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (<https://www.opsmoac.go.th/udonthani-home>) โดยให้อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

7) วางแผนการจัดทำข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีในปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ต่อไป

2.1.3 เป้าหมายของงาน

1) สามารถจัดทำข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 บรรลุตามวัตถุประสงค์ให้มีความถูกต้องและครบถ้วนนำไปใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) สามารถดำเนินการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศที่ทันสมัย รวมถึงการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลบนสื่อออนไลน์ที่หลากหลายช่องทางเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

3) เพื่อประชาสัมพันธ์การจัดทำข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 สำหรับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย รวมถึงภาคประชาชน เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

2.2 ผลสำเร็จของงาน

การจัดทำข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานีในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ผลสำเร็จของงานแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ

2.2.1 ผลสำเร็จเชิงปริมาณ ได้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ.2566 ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จำนวน 1 เล่ม

2.2.2 ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ ได้ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ.2566 ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับการพัฒนางานภาคเกษตรและส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย

2.2.2.1 ผลการดำเนินงานฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

2.2.2.2 ผลการดำเนินงานกลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรสำนักงาน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

2.2.2.3 ผลการดำเนินงานกลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

2.2.2.4 ผลการดำเนินงานกลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

ผลการดำเนินงานฝ่ายบริหารทั่วไป
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

2.2.2.1 ผลการดำเนินงานฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

1) งานการเงินและบัญชี

(1) ความสำคัญของผลงาน ปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชี ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติค่อนข้างยากเกี่ยวกับการเงิน การงบประมาณและการบัญชีทั่วไปของส่วนราชการ เช่น การตรวจสอบหลักฐาน ใบสำคัญจ่ายเงิน ลงบัญชี ทำรายงาน การบัญชี

(2) ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวพรวิมล พันธุ์โยศรี เจ้าพนักงานธุรการ
ชำนาญงาน

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานตรวจสอบและควบคุมเอกสารทางการเงินและบัญชีที่ต้องใช้ความชำนาญเพื่อช่วยให้ระบบงานเป็นไปอย่างสะดวกและถูกต้อง ศึกษา และติดตามเทคโนโลยีองค์ความรู้ใหม่ๆ กฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานการเงินและบัญชี เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการ ตรวจสอบและดูความถูกต้องของเอกสารสำคัญทางการเงิน ดำเนินการรับ-เงินตามหลักฐานการรับจ่ายเงิน รวบรวมข้อโต้ตอบต่างๆ เกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี รายงานทางการเงินและบัญชีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(5.2) เป้าหมายของงาน -

(5.3) ผลสำเร็จของงาน -

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ -

(5.7) ข้อเสนอแนะ -

2) งานธุรการ – สารบรรณ

(1) ความสำคัญของผลงาน เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ถูกต้องและทันตามกำหนดเวลาและบรรลุวัตถุประสงค์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526

(2) ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวอัมพร แก้วไกลตา เจ้าพนักงานธุรการ
ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน ไม่มี

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการ

(5.1.1) การดำเนินการงานรับหนังสือราชการดำเนินการดังนี้

- จำแนกหนังสือ
- ลงทะเบียนรับหนังสือพร้อมตรวจสอบสิ่งที่ส่งมาด้วย (ถ้ามี)
- จัดส่งหนังสือให้กลุ่ม/ฝ่ายที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป
- จัดทำบันทึกโต้ตอบกับหน่วยงานต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- แจ้งเวียนให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการและ

ลูกจ้างเหมาทราบและติดประกาศ

- จัดเก็บเอกสารต่างๆ เข้าแฟ้มตามประเภทหัวเรื่องเพื่อความสะดวกในการค้นหา เช่น เรื่องการอบรมสัมมนา หนังสือเวียน คำสั่ง ประกาศ โดยเรียงปีปฏิทิน

(5.1.2) การดำเนินการงานส่งหนังสือ ดำเนินการดังนี้

- นำแฟ้มเรื่องที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการเสร็จแล้วเสนอหัวหน้า

ส่วนราชการ

- ลงทะเบียนหนังสือส่ง แล้วจัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ต่อไป

- สแกนหนังสือฉบับจริงเก็บไว้ในระบบ
- สำเนาหนังสือส่งคืนเจ้าของเรื่องผู้รับผิดชอบเก็บไว้ จำนวน

1 ชุด และเก็บไว้ที่ฝ่ายบริหารทั่วไป 1 ชุด

(5.2) เป้าหมายของงาน -

(5.3) ผลสำเร็จของงาน ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกำหนดเวลาและมีการติดตามผล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ กรณีหนังสือด่วนที่สุดมาโดยเร่งด่วนทำให้ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่ตั้งไว้ (เฉพาะบางเรื่อง)

(5.7) ข้อเสนอแนะ ดำเนินงานแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

3) งานพัสดุ

(1) ความสำคัญของผลงาน เพื่อให้ปฏิบัติงานถูกต้อง บรรลุตามวัตถุประสงค์ ตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 กฎกระทรวงตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560

(2) ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางกนกวรรณ แก้วไกลตา ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน ไม่มี

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการ การจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี กฎกระทรวงตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ดำเนินการดังนี้

- เมื่อได้รับบันทึกขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง
- สืบราคากลางและหาผู้ขาย/ผู้รับจ้าง
- รายงานขอซื้อขอจ้าง
- บันทึกรายงานผลการซื้อ/จ้างและประกาศผู้ชนะเสนอราคา
- บันทึกแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะและ

ราคากลาง

- จัดทำใบสั่งซื้อ/จ้าง
- รายงานผลการตรวจรับพัสดุ
- รายงานผลการจัดซื้อ/จ้าง เพื่อส่งเบิกจ่ายเงิน

(5.2) เป้าหมายของงาน จัดซื้อ/จัดจ้าง และบริหารพัสดุ ในทุกงาน/โครงการ และงบบกปี ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

(5.3) ผลสำเร็จของงาน ดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้าง ตลอดจนบริหารพัสดุ ได้ถูกต้อง และครบถ้วน ภายในกำหนดเวลา

- (5.3.1) เปิดซองสอบราคา – ครั้ง
- (5.3.2) จัดซื้อจัดจ้างราคาพิเศษ – ครั้ง
- (5.3.3) จัดซื้อวิธีประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ – ครั้ง

- (5.3.4) จัดซื้อจัดจ้าง
 - จัดซื้อตกลงราคาซื้อ 43 ครั้ง
 - จัดซื้อตกลงราคาจ้าง 63 ครั้ง
 - จัดทำสัญญาซื้อขาย – ครั้ง
 - จัดทำสัญญาจ้าง 10 ครั้ง

(5.3.5) จัดทำบันทึกข้อตกลงซื้อขาย – ครั้ง

(5.3.6) จัดทำบันทึกข้อตกลงจ้าง – ครั้ง

(5.3.7) จัดทำทะเบียนรับพัสดุ 20 ครั้ง

(5.3.8) จัดทำทะเบียนจ่ายพัสดุ 32 ครั้ง

(5.3.9) จัดทำประวัติซ่อมยานพาหนะ และครุภัณฑ์ต่าง ๆ

(5.3.10) จัดและต่อทะเบียนรถราชการ 7 ครั้ง

30 ครั้ง

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ ตามแต่ละโครงการที่ได้รับการจัดสรร เช่น โครงการอาจจะกำหนดเป้าหมายผู้ร่วมโครงการ ผู้รับจ้าง และตามงบประมาณแต่ละโครงการที่จัดสรรให้

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ระเบียบ วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนแต่ละงาน โครงการ ใหม่ ๆ ที่ผู้ปฏิบัติจะต้องหมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ความเข้าใจในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และวิธีการที่เจ้าหน้าที่ของโครงการที่ทำบันทึกขอเสนอจัดซื้อ จัดจ้าง ต้องทำความเข้าใจในระเบียบด้วยไม่ใช่จะให้แต่เจ้าหน้าที่รับรู้รายละเอียดแต่เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น

(5.7) ข้อเสนอแนะ อยากให้เจ้าหน้าที่กลุ่ม/ฝ่าย อื่น ได้มีการศึกษาถึงระเบียบทางด้านพัสดุด้วย เพื่อจะได้เป็นความรู้ติดตัวไปถึงแม้จะไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติ แต่ก็ต้องเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการด้านต่าง ๆ

4) หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

(1) ความสำคัญของผลงาน กำกับ ดูแล งานบริหารทั่วไป เช่น งานธุรการ สารบรรณ งานการเจ้าหน้าที่ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ งานตรวจราชการของผู้ตรวจกระทรวงฯ งานต้อนรับผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้บริหารหน่วยงานอื่น รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด การอำนวยการและสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การจัดทำแผนและพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติราชการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีทุกปี และการรายงานผลตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

(2) ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวลิ นนทบุรีชัย เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน ไม่มี

(4) ความรู้ ความชำนาญงานหรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานบริหารงาน โดยใช้หลักวิชาการต่อไปนี้ การตรวจสอบความถูกต้องตามกระบวนการงาน ความยืดหยุ่นผ่อนปรน ความเข้าใจผู้อื่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ปี พ.ศ. 2534 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษาระเบียบ กฎหมาย หลักเกณฑ์และวิธีการแนวทางและกรอบระยะเวลาการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการในสังกัดสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

- ศึกษา ค้นหา ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานราชการต่าง ๆ

- กระทรวง/สป.กษ.แจ้งงาน-โครงการต่าง ๆ ลงมาให้แต่ละ กษ.จว.

- จัดประชุมหัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย โดยมี เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี หัวหน้ากลุ่ม/หัวหน้าฝ่าย เพื่อแจ้งให้ทราบถึงงานโครงการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งมาหรือถึงแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน พร้อมทั้งแจ้ง ส่วนราชการทั้งภายนอกกระทรวงและ ภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

- ดำเนินการ พร้อมกับภาพถ่ายและหลักฐานต่าง ๆ

- รายงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี หากเกิดปัญหา

เพื่อหาทางแก้ปัญหาให้ทันที่

- สรุปรายงานผลการดำเนินการเสนอเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด/หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เพื่อทราบ /แจ้งกลุ่ม/ฝ่าย ที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ

- เก็บหลักฐานที่เกี่ยวข้องเช่น ไฟล์รูปภาพ ไฟล์งาน เก็บไว้

เป็นหลักฐานต่อไป

(5.2) เป้าหมายของงาน 1 องค์กร

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- เชิงปริมาณ บริหารงาน เช่น งานธุรการ-สารบรรณงาน การเงินและบัญชี งานพัสดุ งานการเจ้าหน้าที่ งานตรวจราชการ สำเร็จตามวัตถุประสงค์

- เชิงคุณภาพ บริหารงาน เช่น งานธุรการ-สารบรรณงาน การเงินและบัญชี งานพัสดุ งานการเจ้าหน้าที่ งานตรวจราชการ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ เสร็จสิ้นทันตาม กำหนดเวลา คือ 30 กันยายน 2566

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ ความรู้ที่ได้รับในแต่ละ ปีงบประมาณ มาใช้เป็น ประสิทธิภาพในการบริหารงานในปี ถัดไป

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ ขึ้นอยู่กับตัว นโยบาย ในแต่ละโครงการที่ผู้บริหารสั่งการลงมา

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ งบประมาณมีน้อยไม่ เพียงพอในการดำเนินงานหลาย ๆ กิจกรรม

(5.7) ข้อเสนอแนะ งบประมาณควรได้รับการจัดสรรตามที่แต่ละ จังหวัดขอไป ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงาน มีความต่อเนื่อง

5) งานกองการเจ้าหน้าที่ การบริหารวงเงินเลื่อนเงินเดือนของสำนักงาน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

(1) ความสำคัญของผลงาน เพื่อให้การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการใน สังกัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด จังหวัดอุดรธานีจึงได้มีประกาศการบริหารวงเงินการเลื่อนเงินเดือนของส่วนราชการส่วนภูมิภาคโดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีได้ดำเนินการบริหารวงเงินตามที่จังหวัดอุดรธานีกำหนดไว้

(2) ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นายพัฒนธินันท์ มูลศิลป์ นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน นางสาวลี นนทบุรี เจ้าพนักงานธุรการ
ชำนาญงาน หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

**(4) ความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่
ใช้ในการปฏิบัติงาน** การประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ เป็นกระบวนการ
ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการบรรลุเป้าหมายโดยการเชื่อมโยง
เป้าหมายผลการปฏิบัติราชการในระดับองค์กร หน่วยงานและระดับบุคคลเข้าด้วยกันอย่างเป็น
กระบวนการและมีความต่อเนื่อง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ดังต่อไปนี้ 1) การวางแผนและการกำหนด
เป้าหมายผลการปฏิบัติงาน 2) การติดตาม 3) การพัฒนา 4) การประเมินผลการปฏิบัติราชการ
และ 5) การให้รางวัลสำหรับขั้นตอนของการให้รางวัล ตามแนวทางการบริหารผลการปฏิบัติราชการเป็น
ขั้นตอนสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้แก่ข้าราชการเพื่อให้ข้าราชการมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติ
ราชการทำให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาผลการปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ซึ่ง
การให้รางวัลที่ผู้บังคับบัญชาสามารถให้แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ การให้
ข้าราชการได้รับการเลื่อนเงินเดือนตามผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. 2551 มาตรา 76 ที่กำหนดให้ ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ ประเมินผลการ
ปฏิบัติราชการของผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งและเลื่อนเงินเดือน ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด และให้นำผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการนำไปใช้เพื่อ
ประโยชน์ในการพัฒนาและเพิ่มพูนประสิทธิภาพการในการปฏิบัติราชการต่อไป ก.พ. จึงได้กำหนด
หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการ
เลื่อนเงินเดือน พ.ศ. 2552 และเพื่อให้การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญเกิดความโปร่งใส เป็น
ธรรม ตรวจสอบได้ ก.พ. จึงมีหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1008.1/ว 12 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2555
เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเลื่อนเงินเดือน โดยกำหนดว่า ในกรณีที่มีการกักเงินไว้เพื่อ
การบริหารให้บริหารวงเงินกำหนดวงเงินการเลื่อนเงินเดือน และกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการบริหาร
วงเงินที่กักไว้แล้วประกาศให้ข้าราชการทราบเป็นการทั่วไปก่อนการมีคำสั่งเลื่อนเงินเดือน

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษาหลักเกณฑ์และและวิธีการประเมินผลการปฏิบัติ
ราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1012/ว20 ลงวันที่ 3 กันยายน
พ.ศ. 2552 ศึกษาประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในหลักเกณฑ์และวิธีการ
ประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงานรัฐมนตรีและสำนักงาน
ปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และประกาศจังหวัดอุดรธานี หลักเกณฑ์และวิธีการ
ประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

- ก่อนเริ่มรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ได้แจ้งเวียน
ประกาศจังหวัดอุดรธานี เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือน
สามัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 พร้อมปิดประกาศไว้ที่บอร์ดประชาสัมพันธ์สำนักงานเกษตรและ
สหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดทราบโดยทั่วกัน

- แจ้างเวียนให้ผู้ประเมินและผู้รับการประเมินกำหนดข้อตกลงร่วมกัน ในการมอบหมายงานและการประเมินผลการปฏิบัติราชการเพื่อกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงาน

- แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

- ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรอง ฯ

- เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้รับการประเมิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่จังหวัดอุดรธานีประกาศไว้

- แจ้างผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการให้ผู้รับการประเมินลงลายมือชื่อรับทราบผลการประเมิน

- ประกาศผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการผู้ที่ได้รับการประเมินในระดับดีเด่น และระดับดีมาก

(5.2) เป้าหมายของงาน เพื่อให้ข้าราชการในสังกัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้ตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นในการถ่ายทอดดัชนีตัวชี้วัดจากหน่วยงานในกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติราชการว่า เป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรมตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- เชิงปริมาณ ข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติราชการและการเลื่อนเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.และจังหวัดกำหนด

- เชิงคุณภาพ การบริหารวงเงินการเลื่อนเงินเดือน ณ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖6 ของข้าราชการในสังกัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม ตามระเบียบ กฎหมาย และแนวทางที่ ก.พ. กำหนด ก่อนนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ได้พิจารณาลงนามในคำสั่งเลื่อนเงินเดือน

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี สามารถขับเคลื่อนการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และภารกิจที่รับผิดชอบได้ตามเป้าหมายและภายในระยะเวลาที่กำหนดอันเป็นผลจากการกำหนดระยะเวลาและเป้าหมายของหน่วยงานลงสู่ระดับบุคคล

- เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี สามารถกำกับ ติดตามการปฏิบัติราชการของผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- ข้าราชการในสังกัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมมีการปรับเปลี่ยนแนวทาง วิธีการปฏิบัติงานและพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถทำงานมุ่งสู่เป้าหมายและบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้มากยิ่งขึ้น

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

- ข้าราชการในสังกัดไม่ให้ความสำคัญหรือขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายทอดตัวชี้วัดจากหน่วยงานลงสู่ระดับบุคคล

- การตกลงร่วมกันกำหนดดัชนีตัวชี้วัดบางตัวไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหรือเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนด

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี มีการเปลี่ยนแปลงโอน ย้าย เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายละเอียดการบริหารวงเงินการเลื่อนเงินเดือนของหน่วยงานบ่อยครั้ง ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับระเบียบข้อกฎหมาย แนวทางที่ ก.พ. กำหนด อัตราเงินเดือนของข้าราชการที่นำมาเป็นฐานในการคำนวณมีความคลาดเคลื่อนตามรอบของการประเมิน

(5.7) ข้อเสนอแนะ ควรมีการกำหนดแนวทางการบริหารวงเงินการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการให้มีความชัดเจนและเป็นระบบ สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของข้าราชการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

ผลการดำเนินงานกลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

2.2.2.2 ผลการดำเนินงานกลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

1) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ฉบับทบทวนปี พ.ศ.2568

(1) **ความสำคัญของผลงาน** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัดทำหน้าที่ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ (2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (2561-2580) ประเด็นการเกษตร ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ 20 ปี (2560-2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1๓ (256๖-25๗๐) แผนพัฒนาการเกษตร แผนภาค ตลอดจนทิศทางการนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และให้มีการทบทวน ปรับปรุงแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งเสนอแผนงานโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์บรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเพื่อผลักดันเข้าสู่แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด และการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไปได้ทันที ซึ่งการทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี ประจำปี พ.ศ.2568 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แจ้งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม 2566

(2) **ระยะเวลาดำเนินการ** ระยะเวลา 6 เดือน (มีนาคม 2566 ถึง สิงหาคม 2566)

(3) **ผู้ปฏิบัติงาน** นางสาวณัชชา ลิขิตบุญฤทธิ์ ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

- นางสาวกชพร สมคำศรี ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

- หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และสถาบันการศึกษา

(4) **ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน** กระบวนการจัดทำแผนฯ และเทคนิคการวิเคราะห์

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษาคู่มือปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

- ประชุมคณะทำงานฯ เพื่อปรึกษาหารือการจัดทำแผนฯ

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและ

สหกรณ์จังหวัดอุดรธานี พ.ศ.2566 – 2570 ฉบับทบทวน พ.ศ.2568 เพื่อร่วมวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์และข้อมูลอื่น ๆ ที่อาจจะมีผลกระทบต่อการปรับปรุงแผนดังกล่าว และนำข้อมูลดังกล่าวมาয়กร่างแผนฯ ฉบับทบทวนปี พ.ศ.2568

- ประชุมคณะทำงานฯ เพื่อพิจารณาร่างแผนฯ ฉบับทบทวน
ปี พ.ศ.2568

- เสนอที่ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและ
สหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) เพื่อให้การรับรองแผนฯ

- จัดส่งแผนฯ ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2568 ให้กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

(5.2) เป้าหมายของงาน แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
อุดรธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2568

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- เชิงปริมาณ มีแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
อุดรธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2568 จำนวน 1 เล่ม

- เชิงคุณภาพ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
อุดรธานี (พ.ศ.2566 - 2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2568 ที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และ
ยุทธศาสตร์ ทุกระดับตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ (2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (2561-
2580) ประเด็นการเกษตร ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ 20 ปี (2560-2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่ 1๓ (256๖-25๗๐) แผนพัฒนาการเกษตร แผนภาค ตลอดจนทิศทางนโยบายต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ 3 ใช้เป็นกรอบแนวทางการ
พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ หน่วยงานที่
เกี่ยวข้องให้ความสำคัญในการจัดทำแผนฯ น้อย เนื่องจากไม่มีแรงจูงใจหรือมาตรการและงบประมาณ
ในการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ ภายใต้แผนดังกล่าว

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ให้ความสำคัญในการจัดทำแผนฯ น้อย เนื่องจากไม่มีแรงจูงใจหรือมาตรการและงบประมาณในการ
ขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ ภายใต้แผนดังกล่าว

(5.7) ข้อเสนอแนะ ควรมีแรงจูงใจและมาตรการ ตลอดจนมี
งบประมาณในการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ ภายใต้แผนอย่างต่อเนื่อง

2) การตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการของกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

(1) ความสำคัญของผลงาน การตรวจราชการเป็นมาตรการสำคัญประการ
หนึ่งในการสนับสนุนการบริหารราชการแผ่นดินที่จะทำให้การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการกิจของ
หน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามเป้าหมาย อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญที่สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ อันเกิด
จากการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการกิจต่างๆ ของภาครัฐ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำแผนการตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในพื้นที่
ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยเชื่อมโยงยุทธศาสตร์
ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับแผน

การตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งจะดำเนินการให้สอดคล้องกับสินค้าเกษตรที่สำคัญในระดับพื้นที่ มีการวิเคราะห์สินค้าเกษตรที่สำคัญ เพื่อทราบและเข้าใจสถานการณ์การผลิต การตลาด ซึ่งจะนำไปสู่โจทย์ของการขับเคลื่อนนโยบายและการสอบทานประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของโครงการ/กิจกรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการตรวจสอบ สอบทานประสิทธิภาพกระบวนการปฏิบัติงานของหน่วยงานหลักและสนับสนุน การสอบทานประสิทธิผลการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ รวมถึงประเมินความเสี่ยงและจัดการความเสี่ยงจากปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร/ประชาชน (Special Risk Management) กับผู้ตรวจราชการกรม และหน่วยงานระดับภูมิภาค เพื่อป้องกัน บรรเทา ลดขนาดความเสียหายของเกษตรกรและสร้างความเชื่อมั่นต่อกลไกภาครัฐ

(2) ระยะเวลาดำเนินการ 12 เดือน (ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566)

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวณัฏฐา ลิขิตบุญฤทธิ์ ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

- นางสาวกชพร สมคำศรี ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

- หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และสถาบันการศึกษา

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน การประสานงาน รวบรวม คิด วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อขับเคลื่อนงานฯ

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

(5.1.1) ขั้นตอนการดำเนินงาน (รอบที่ 1) มีดังนี้

- ศึกษาคู่มือแนวทางการตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

- ประชุมเตรียมความพร้อมการตรวจติดตามการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามแผนการตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายพิรพันธุ์ คอทอง) เขตตรวจราชการที่ 10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รอบที่ 1

- ประชุมการตรวจติดตามการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามแผน การตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายพิรพันธุ์ คอทอง) เขตตรวจราชการที่ 10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รอบที่ 1

- จัดทำรายงานการประชุมการตรวจติดตามฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รอบที่ 1

- จัดส่งรายงานการประชุมการตรวจติดตามฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รอบที่ 1 ให้สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ

สหกรณ์ พร้อมทั้ง แจ้งเวียนรายงานการประชุมดังกล่าว ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ตรวจสอบและรับรองรายงานการประชุมฯ

(5.1.2) ขั้นตอนการดำเนินงาน (รอบที่ 2) มีดังนี้

- ประชุมเตรียมความพร้อมการตรวจติดตามการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามแผนการตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางสาวภัทราภรณ์ ไสเจยยะ) เขตตรวจราชการที่ 10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รอบที่ 2

- ประชุมการตรวจติดตามการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามแผน การตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางสาวภัทราภรณ์ ไสเจยยะ) เขตตรวจราชการที่ 10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รอบที่ 2

- จัดทำรายงานการประชุมการตรวจติดตามฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รอบที่ 2

- จัดส่งรายงานการประชุมการตรวจติดตามฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รอบที่ 2 ให้สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมทั้ง แจ้งเวียนรายงานการประชุมดังกล่าว ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ตรวจสอบและรับรองรายงานการประชุมฯ

(5.2) เป้าหมายของงาน ประชุมการตรวจติดตามการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามแผน การตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขตตรวจราชการที่ 10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 2 ครั้ง/ปี

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- เชิงปริมาณ ประชุมการตรวจติดตามการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามแผนการตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขตตรวจราชการที่ 10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 2 ครั้ง/ปี

- เชิงคุณภาพ ตรวจติดตามการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามแผนการตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขตตรวจราชการที่ 10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงาน สามารถให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลไปใช้ในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ ข้อมูลบางส่วนในการนำเสนอที่ประชุมแต่ละครั้ง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เนื่องจาก บางหน่วยงานให้ข้อมูลไม่ตรงประเด็น และขาดการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ บางหน่วยงานจัดส่งข้อมูลประกอบการนำเสนอในที่ประชุมล่าช้า และได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วน

(5.7) ข้อเสนอแนะ -

3) โครงการขับเคลื่อนงานร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม จังหวัดอุดรธานี (Agritech and Innovation Center : AIC) 2566

(1) ความสำคัญของผลงาน ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center: AIC) จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2563 เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ทางเทคโนโลยีการเกษตร แหล่งอบรมบ่มเพาะภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรม สำหรับให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจดำเนินการด้านการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต การเกษตรแปรรูป และการตลาด โดยในปี พ.ศ. 2563 มีเป้าหมายจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม ณ มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาในพื้นที่จังหวัดทั้ง 77 จังหวัด และให้มีศูนย์เครือข่าย AIC ภายในจังหวัด โดยในส่วนของจังหวัดอุดรธานี คือ ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรมจังหวัดอุดรธานี (Agritech and Innovation Center : AIC) ตั้งอยู่ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

(2) ระยะเวลาดำเนินการ เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2563 ถึงปัจจุบัน

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวณัฏฐา ลิขิตบุญฤทธิ์ ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

- นางสาวกชพร สมคำศรี ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

- หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และสถาบันการศึกษา

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน -

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย และบึงกาฬ

- จัดทำแผนการดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ โดยจังหวัดอุดรธานี ดำเนินการโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน 9 กลุ่ม ดังนี้ 1) วิสาหกิจชุมชนวังธรรมชาติและแปรรูปปลาครบวงจร ตำบลนาจัว อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี 2) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาแปรรูป ตำบลน้ำพัน อำเภอนงนุช จังหวัดอุดรธานี 3) วิสาหกิจชุมชนเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนวังธรรมชาติและแปรรูปปลาครบวงจร ตำบลสามัคคี อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี 4) วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์วิถีไทยบ้านนางาม ตำบลตาตทอง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี 5) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผักปลอดภัยไทยดอนบาก ตำบลบ้านโคก อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี 6) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกล้วยหอมทองตำบลกุดจับ ตำบลกุดจับ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี 7) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านชัยเจริญ ตำบลคำบง อำเภอ บ้านผือ จังหวัดอุดรธานี 8) วิสาหกิจชุมชนพืชสมุนไพรและผักปลอดสารพิษห้วยวังปลา ตำบลศรี

ธาตุ อำเภอสรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี และ 9) วิสาหกิจชุมชนวิรัตน์ฟาร์มสเตย์เกษตรอินทรีย์เชิงท่องเที่ยว ตำบลโพสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

- เสนอโครงการยกระดับและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับกลุ่มเกษตรกรผลิตและแปรรูปด้านการเกษตรแบบครบวงจร ภายใต้การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยดำเนินการยกระดับและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย และบึงกาฬ

(5.2) เป้าหมายของงาน ขับเคลื่อนงานโครงการยกระดับและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับกลุ่มเกษตรกรผลิตและแปรรูปด้านการเกษตรแบบครบวงจร ภายใต้การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

เชิงปริมาณ

- จังหวัดอุดรธานี ดำเนินการโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

จำนวน 9 กลุ่ม

เชิงคุณภาพ

- กลุ่มเกษตรกรผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปลา มีการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น การเลี้ยงปลาในบ่อผ้าใบด้วยระบบไบโอฟอก โรงอบแห้งปลาแดดเดียวพลังงานแสงอาทิตย์ทำงานร่วมกับหลอดความร้อนอินฟราเรด เครื่องบดปลาแบบเกลียวสกรู เป็นต้น

- กลุ่มเกษตรกรผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากอ้อยอินทรีย์ มีการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบให้น้ำแปลงอ้อยด้วยระบบโซล่าปั๊มควบคุมอัตโนมัติ โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ทำงานร่วมกับหลอดความร้อนอินฟราเรด เป็นต้น

- กลุ่มเกษตรกรผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกล้วยหอมทอง มีการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบให้น้ำแปลงกล้วยด้วยระบบโซล่าปั๊มควบคุมอัตโนมัติ เครื่องสับแผ่นกล้วย เครื่องบดอนุภาคผงกล้วย เครื่องกวนกล้วยชนิดให้ความร้อนด้วยแก๊สปิโตรเลียมเหลว เป็นต้น

- กลุ่มเกษตรกรผลิตและแปรรูปผักปลอดภัยมูลค่าสูง มีการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น โรงเรือนปลูกผักปลอดภัยมูลค่าสูง ควบคุมอัจฉริยะ โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ทำงานร่วมกับหลอดความร้อนอินฟราเรด เป็นต้น

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ นำความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ในการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

(5.5) ความยั่งยืนและขับเคลื่อนในการดำเนินการ การปรับเปลี่ยนแนวคิดเกษตรกร ในการยอมรับการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- ที่ผ่านมายุค AIC จังหวัด ไม่มีงบประมาณในการสนับสนุนที่ชัดเจนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทั้งหมดได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณที่ขอผ่านกระทรวง อว. โดย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

- AIC ไม่สามารถรับงบประมาณจากจังหวัดได้ เนื่องจากจังหวัดให้ความเห็นว่า AIC เป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยฯ ต้นสังกัด

4) โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปี 2566

(1) **ความสำคัญของผลงาน** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตั้งแต่ปี 2565 เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตในภาคการเกษตรในระดับพื้นที่ (หมู่บ้าน ตำบล) อย่างแท้จริง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในพื้นที่สามารถวิเคราะห์ศักยภาพและโอกาส วางแผนการผลิตที่เชื่อมโยงกับความต้องการของตลาด มีตลาดรองรับที่ชัดเจน เพื่อจัดทำแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้าในการเข้าถึงแหล่งทุนจากสถาบันการเงิน ตลอดจนเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่จำเป็น การทำเกษตรที่ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับการผลิตของตนเอง และเพื่อให้มีฐานข้อมูลกิจกรรมการทำการเกษตร ที่มีความเป็นปัจจุบันทุกเวลาใช้ประกอบการวิเคราะห์ ประมวลผล ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย บริหารจัดการ และการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ โดยการดำเนินการทั้งหมดนี้มีการสร้างกลไกการบริหารงาน และการมีส่วนร่วมตั้งแต่ในระดับพื้นที่และส่วนกลางในการขับเคลื่อนและพัฒนาภาคการเกษตรให้บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน รวมทั้งจัดทำแผนงาน/โครงการ ด้านการเกษตรที่มีความเชื่อมโยงกับแผนชุมชน ซึ่งได้มาจากปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรระดับหมู่บ้าน ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น (สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้าเกษตรปลอดภัย สินค้าเกษตรอัจฉริยะ สินค้าเกษตรแปรรูป และสินค้าเกษตรชีวภาพ) สร้างเสริมให้อาสาสมัครเกษตรระดับหมู่บ้านสามารถเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรระดับหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบูรณาการการทำงานด้านการเกษตรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมให้เกิดขึ้น เป็นรูปธรรมในระดับหมู่บ้าน

(2) **ระยะเวลาดำเนินการ** 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566

(3) **ผู้ปฏิบัติงาน** นางสาวกชพร สมคำศรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

- นางสาวกฤตติยาพร ฉลวยศรี เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

สัดส่วนผลงาน ร้อยละ 10

(4) **ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน**

- การประสานงาน
- การวิเคราะห์
- การวางแผนงาน

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ประชุมชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนโครงการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายที่มีความพร้อมในการพัฒนาด้านการเกษตร เพื่อยกระดับการพัฒนาหมู่บ้านและเป็นตัวอย่างในการพัฒนาของหมู่บ้านอื่น ๆ
- คัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เพื่อให้การขับเคลื่อนภาคเกษตรระดับหมู่บ้าน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน
- การจัดทำแผนงานโครงการด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้า
- ทบทวนการการจัดทำแผนงานโครงการด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้า ปี 2565
- ผลักดันโครงการ/กิจกรรมภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านเข้าสู่แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570) และแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570) รวมทั้งแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนงาน

(5.2) เป้าหมายของงาน

- คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย 20 อำเภอ
- คัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน 20 อำเภอ
- จัดทำแผนงานโครงการด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านและแผนธุรกิจรายสินค้า 20 อำเภอ
- ทบทวนการการจัดทำแผนงานโครงการด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้า ปี 2565 20 อำเภอ
- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ 20 อำเภอ

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานโครงการฯ จำนวน 20 หมู่บ้าน
- อาสาสมัครเกษตรที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรระดับหมู่บ้าน จำนวน 47 ราย
- แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านประจำปี 2566 จำนวน 20 แผน
- VTR ประชาสัมพันธ์ จำนวน 20 หมู่บ้าน
- แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านและแผนธุรกิจ จำนวน 20 แผนที่ชัดเจน ที่จะขับเคลื่อนสินค้าเกษตรระดับหมู่บ้านให้มีมูลค่าสูงต่อไป ทั้งนี้ ได้มีการหารือกับศูนย์ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรมจังหวัดอุดรธานี (AIC) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง

โดยได้นำผลการจัดทำแผนธุรกิจแต่ละหมู่บ้านมาวิเคราะห์เพื่อเพิ่มมูลค่าขั้นสูง ซึ่งจะต้องกำหนดพื้นที่นำร่องต่อไป

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ นำมาข้อมูลที่ได้จากการทำโครงการนี้ไปพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย ยกย่องคุณภาพชีวิต เพิ่มรายได้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรอย่างยั่งยืน

(5.5) ความยั่งยืนและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- ข้อจำกัดด้านบุคลากรในการขับเคลื่อนงานโครงการฯ เช่น ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนธุรกิจ ปริมาณงานที่มากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนบุคลากร ฯลฯ

- การให้ความสำคัญของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

- ข้อจำกัดด้านงบประมาณที่มีไม่เพียงพอ ประกอบด้วยงบประมาณที่ใช้ในการอำนวยความสะดวกและงบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาสู่เกษตรมูลค่าสูง

- การรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่มที่ยังไม่เข้มแข็ง

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- สร้างทีมวิทยากรหลักเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนธุรกิจ และกำหนดรูปแบบพร้อมเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ให้ชัดเจน

- สร้างทีมวิทยากรจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนธุรกิจในแต่ละโซนพื้นที่

- ควรมีการบูรณาการในภาพของนโยบายให้ชัดเจน โดยกำหนดบทบาทภารกิจของแต่ละหน่วยงาน พร้อมกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน

- มีการประเมินผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง

- ควรมีการบูรณาการการจัดแผนดังกล่าวร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและท้องถิ่น

- ควรมีการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนให้กับกลุ่ม/หมู่บ้านในเบื้องต้น

- ผลักดันโครงการฯ สู่แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด หรือแหล่งงบประมาณอื่นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งงบประมาณในการขับเคลื่อนงาน

- สร้างต้นแบบหมู่บ้านเกษตรมูลค่าสูงให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

- ถอดบทเรียนจากหมู่บ้านต้นแบบและนำไปขยายผลต่อ

(5.8) ภาคผนวก ก

5) โครงการเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจอุตสาหกรรม 2 ล้านไร่

(1) ความสำคัญของผลงาน โครงการพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจอุตสาหกรรม 2 ล้านไร่ เริ่มดำเนินการขับเคลื่อนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นโครงการภายใต้นโยบายตลาดนำการผลิต การดำเนินงาน จะเป็นการเชื่อมโยงนโยบายแปลงใหญ่และนโยบายตลาดนำการผลิต

โดยวัตถุประสงค์ของโครงการฯ คือ พัฒนาและสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม และบริหารจัดการแผนการผลิตสินค้าร่วมกัน เพื่อให้เกิดการร่วมกันผลิตและร่วมกันจำหน่าย โดยมีตลาดที่เป็นอุตสาหกรรมรองรับที่แน่นอน สามารถตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและช่วงเวลาการรับซื้อ พัฒนาระบบการจัดการเพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถานประกอบการ/โรงงานให้เพิ่มมากขึ้น โดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและการตลาด การดำเนินการจะแบ่งออกเป็น 2 ระยะ โดยในระยะที่ 1 ดำเนินการในสินค้าเกษตร 5 ชนิด ได้แก่ 1) ยางพารา 2) มะเขือเทศ 3) อ้อยโรงงาน 4) ปาล์มน้ำมัน และ 5) ข้าวโพดหวาน ในระยะที่ 2 ดำเนินการในสินค้าเกษตร 9 ชนิด ได้แก่ 1) พืชผัก 2) ข้าว 3) มันสำปะหลัง 4) อ้อยโรงงาน 5) ถั่วเหลือง 6) ยางพารา 7) น้ำยางสด 8) ปาล์มน้ำมัน และ 9) มะเขือเทศ โดยให้จังหวัดที่มีผู้ประกอบการรับซื้อผลผลิตแต่ละชนิดสินค้าที่คัดเลือกจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยตั้งอยู่เป็นจังหวัดหลักในการขับเคลื่อนงานโครงการฯ ในส่วนจังหวัดอุดรธานีมีผู้ประกอบการสมัครเข้าร่วมโครงการ 2 ชนิดสินค้าเกษตร ประกอบด้วย 1) ชนิดพืชผัก คือ บริษัท ฟาร์มสเตชั่น จำกัด และ 2) ชนิดอ้อยโรงงาน คือ โรงงานน้ำตาลทรายขาวเริ่มอุดม จำกัด

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี (ปี 2564 – 2566)

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวรัชฎาพร บัวศรี นักวิเคราะห์นโยบายและ

แผนปฏิบัติการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

- นางสาวกชพร สมคำศรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญ

การพิเศษ

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เทคนิคการวิเคราะห์และการประสานงาน

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษารายละเอียดการขับเคลื่อนงานโครงการฯ
- จัดประชุมชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อทราบ

- ประชาสัมพันธ์ในกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ
- จัดทำ Action plan ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ

ผู้ประกอบการรับซื้อผลผลิต

- ดำเนินงานตาม Action plan
- ติดตามประเมินผล
- รายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ ให้ผู้บริหารทราบ

(5.2) เป้าหมายของงาน

(5.2.1) เจาะลึกพื้นที่เกษตรกรรมในการเข้าร่วมโครงการฯ

มีดังนี้

- เป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในระยะรัศมี 100 กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์ของเกษตรกรและผู้ประกอบการ

- เป็นแปลงใหญ่ที่มีการขึ้นทะเบียนแปลงใหญ่กับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว หรือเกษตรกรรายย่อย และเกษตรกรเครือข่ายของบริษัทซื้อผลผลิตที่ขึ้นทะเบียนรวมเป็นแปลงใหญ่ภายใต้โครงการฯ

(5.2.2) เงื่อนไขตลาดรับซื้อผลผลิตเข้าร่วมโครงการฯ มีดังนี้

- รับสมัครบริษัทรับซื้อผลผลิต โดยมีการทำข้อตกลง/ทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือมีการเชื่อมโยงเป้าหมายการตลาดร่วมกันระหว่างเกษตรกรกับบริษัทรับซื้อผลผลิตที่เป็นเครือข่ายของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

- กำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลด้านการตลาดของบริษัทรับซื้อผลผลิต โดยข้อมูลด้านการตลาดประกอบด้วย (1) รายชื่อบริษัทผู้รับซื้อผลผลิต (2) ข้อมูลคุณลักษณะ (SPEC) ผลผลิตที่ต้องการ (3) ราคารับซื้อตามชั้นคุณภาพของผลผลิตที่ต้องการ (4) ปริมาณความต้องการผลผลิตตามฤดูกาลปลูก และ (5) ช่วงระยะเวลาที่ต้องการผลผลิต

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

จังหวัดอุดรธานีมีการขับเคลื่อนสินค้าเกษตรภายใต้โครงการฯ จำนวน 2 ชนิดสินค้า ประกอบด้วย พืชผัก และอ้อยโรงงาน

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีมีแหล่งตลาดรับซื้อผลผลิตสินค้าเกษตรชนิดพืชผักและอ้อยโรงงานแน่นอน

(5.5) ความยั่งยืนและซับซ้อนในการดำเนินการ

- ข้อจำกัดด้านบุคลากรที่มีไม่เพียงพอสำหรับการขับเคลื่อนโครงการฯ

- ข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากรสำหรับอำนวยความสะดวกในการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP ให้แก่เกษตรกร เนื่องจากปริมาณผลผลิตที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

- การรวมกลุ่มของเกษตรกร และการบริหารจัดการกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- ข้อจำกัดด้านบุคลากรที่มีไม่เพียงพอสำหรับการขับเคลื่อนโครงการฯ

- ข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากรสำหรับอำนวยความสะดวกในการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP ให้แก่เกษตรกร เนื่องจากปริมาณผลผลิตที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

- การรวมกลุ่มของเกษตรกร และการบริหารจัดการกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการบูรณาการในภาพของนโยบายให้ชัดเจน พร้อมกำหนดบทบาทและตัวชี้วัดของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม
- มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง
- ถอดบทเรียนจากกลุ่มเกษตรกรนาร่อง และนำไปขยายผลต่อ
- ควรมีทีมวิทยากรที่มีองค์ความรู้ด้านการจัดทำแผน/ด้านการบริหารจัดการกลุ่มเพื่อถ่ายทอดให้ความรู้แก่เกษตรกร
- ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการผลักดันโครงการฯ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น จัดสรรงบประมาณอำนวยความสะดวกในการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP ให้แก่เกษตรกร ฯลฯ

6) ดำเนินงานโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้าปลอดภัย (Q Market) ประจำปี พ.ศ. 2566

(1) ความสำคัญของผลงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มียุทธศาสตร์ความปลอดภัยด้านอาหารเพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหารทั้งที่ส่งออกและบริโภคภายในประเทศของไทยให้มีมาตรฐาน และความปลอดภัย สอดคล้องกับข้อกำหนดขององค์การระหว่างประเทศ โดยมีการบูรณาการงาน ที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด และมีนโยบายพัฒนาสินค้าเกษตร ให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค และมุ่งเน้นการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร โดยการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานรวมทั้งมีกิจกรรมการสร้างแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐานอาหารปลอดภัย สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ได้สนับสนุนโครงการตรวจรับรองแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐานอาหารปลอดภัยระดับจังหวัดของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามแผนแม่บทชุมชนระดับจังหวัด ภายใต้โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ตามยุทธศาสตร์ความปลอดภัยด้านอาหาร โดยร่วมกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ในกิจกรรมการสร้างแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐานอาหารปลอดภัยเพื่อดำเนินการตรวจประเมินและให้การรับรองแผงร้านค้าในตลาดสดและซูเปอร์มาร์เก็ตที่จำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้สัญลักษณ์ Q ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 โดยเป็นการดำเนินการเพื่อประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ผู้บริโภค ได้รู้จักสินค้า Q และหาซื้อสินค้า Q ได้อย่างสะดวก ส่งผลให้สินค้า Q เป็นที่รู้จักและเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น ทั้งนี้แหล่งผลิตและแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐานอาหารปลอดภัยภายใต้สัญลักษณ์ Q ยังถือเป็นหัวใจสำคัญเนื่องจากเชื่อมโยงทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทยดีขึ้น โดยในปี 2556 – 2565 ได้ดำเนินการร่วมกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ซึ่งในปี 2565 มีจังหวัดที่เข้าร่วมดำเนินการ จำนวน 69 จังหวัด ดังนั้น ในปี 2566 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยังคงมุ่งเน้นให้มีการบูรณาการร่วมกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดในโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความปลอดภัยอาหารในการส่งเสริมและเชื่อมโยงทั้งแหล่งผลิตและ

แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐานปลอดภัย จึงได้จัดสรรงบประมาณโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q ให้กับ มกช. ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ต่อไป

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวกิริยา ไพเราะ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

พิเศษ - นางสาวกชพร สมคำศรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

จังหวัดอุดรธานี - กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์

จังหวัดอุดรธานี

- สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี

- สำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี

- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี

- ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานีข้าวอุดรธานี

- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรธานี

- สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

- สำนักงานเทศบาลนครอุดรธานี

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอุดรธานี

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

- พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

- คู่มือโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q

(Q Market Report) - คู่มือการใช้งานระบบรายงานผลการรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q

เจ้าหน้าที่ - คู่มือการออกบัตรและทะเบียนควบคุมบัตรประจำตัวพนักงาน

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- ศึกษารายละเอียดหลักเกณฑ์การดำเนินงานโครงการฯ

- ทบทวนและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจประเมิน

สถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)

- จัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนย่อยรายกิจกรรม
- ประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์การดำเนินงานกับคณะทำงานฯ

และพิจารณาแผนปฏิบัติงานฯ

- ลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์และรับสมัครร้านเข้าร่วมโครงการฯ
- ดำเนินงานตามแผนที่กำหนด ประกอบด้วย 3 กิจกรรมหลัก

ดังนี้ 1) กิจกรรมการตรวจประเมินและให้การรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทแผงในตลาดสด/ร้านค้าหน้าฟาร์ม/อื่นๆ (ร้านเดิมและร้านใหม่) ตรวจประเมินต่ออายุ จำนวน 9 ร้าน ตรวจประเมินติดตาม จำนวน 26 ร้าน และตรวจประเมินร้านใหม่ จำนวน 11 ร้าน และ 2) กิจกรรมประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สินค้า Q เป็นที่รู้จักมากขึ้น

- สรุปผลการตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q เสนอคณะทำงานผู้ตัดสินใจให้การรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q และร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q พิจารณาให้การรับรอง

- จัดประชุมคณะทำงานผู้ตัดสินใจฯ เพื่อพิจารณาให้การรับรอง โดยพิจารณาจากข้อมูลที่คณะทำงานตรวจประเมินฯ ได้ดำเนินการลงพื้นที่ตรวจประเมินรายละเอียด 1) กรณี ผ่าน การประเมิน บันทึกข้อมูลในระบบ Q Market Report ทำหนังสือแจ้งร้านเพื่อให้มารับป้ายรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q จากผู้ว่าราชการจังหวัด และ 2) กรณี ไม่ผ่านการประเมิน ทำหนังสือแจ้งเจ้าของร้านเพื่อรับทราบต่อไป

(5.2) เป้าหมายของงาน ตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q จำนวน 46 ร้าน ดังนี้ 1) ตรวจติดตาม จำนวน 26 ร้าน ได้รับการรับรอง จำนวน 26 ร้าน 2) ตรวจต่ออายุ จำนวน 9 ร้าน ได้รับการรับรอง จำนวน 9 ร้าน และ 3) ตรวจร้านสมัครใหม่ จำนวน 11 ร้าน ได้รับการรับรอง จำนวน 11 ร้าน

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

เชิงปริมาณ (quantitative output) : ได้รับการรับรอง สถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) ทั้งสิ้น จำนวน 46 ร้าน

- ตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (รายใหม่) จำนวน 11 ราย

- ตรวจประเมินติดตามสถานที่จำหน่ายสินค้า Q รายที่ได้รับการรับรองไปแล้ว จำนวน 26 ราย

- ตรวจประเมินต่ออายุให้การรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q รายที่ได้รับการรับรองไปแล้ว จำนวน 9 ราย

เชิงคุณภาพ (qualitative output) :

- ส่งเสริม เชิญชวน สถานที่จำหน่ายสินค้าที่มีศักยภาพสามารถพัฒนาให้เป็นสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ได้

- ประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภครู้จักสินค้า Q หรือเข้าถึงสถานที่จำหน่าย/แหล่งผลิตสินค้า Q

มาตรฐานสินค้าเกษตร

- ผู้ผลิตเห็นถึงความสำคัญและให้ความร่วมมือในการยกระดับ

ยังผู้บริโภค

- ผู้บริโภคเข้าถึงแหล่งจำหน่ายสินค้าปลอดภัยมากขึ้น

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินงาน

- เชื่อมโยงผู้ผลิตอาหารปลอดภัยสู่ผู้จำหน่ายอาหารปลอดภัยไป

คณะทำงาน

- ยกระดับมาตรฐานอาหารปลอดภัย ภายใต้สัญลักษณ์ Q

คณะทำงาน

- ต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ร่วมเป็น

คณะทำงานในแต่ละปี

- การเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ร่วมเป็น

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

คณะทำงาน

- ต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ร่วมเป็น

ร่วมโครงการ

- ผู้ประกอบการร้านค้าบางรายยังไม่กล้าเปิดใจยอมรับที่จะเข้า

ไม่ทราบแหล่งจำหน่ายสินค้า Q

- ผู้ประกอบการบางรายที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการยัง

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ที่จะเข้าร่วมโครงการ

- ผู้ประกอบการร้านค้าบางรายยังไม่กล้าเปิดใจยอมรับ

แหล่งจำหน่ายสินค้า Q

- ผู้ประกอบการบางราย ที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการยังไม่ทราบ

(5.7) ข้อเสนอแนะ

พื้นที่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้มาตรฐานสินค้า Q เป็นที่รู้จักมากขึ้น

- มีการประชาสัมพันธ์โครงการผ่านช่องทางสื่อต่างๆ และลง

อย่างไรจากการเข้าร่วมโครงการ

- ให้ความรู้ ความเข้าใจ กับผู้ประกอบการว่าจะได้รับประโยชน์

ร้านที่สนใจ

- หาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งซื้อสินค้าและวัตถุดิบปลอดภัย ให้กับ

(5.8) รายการอ้างอิง

- พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

- คู่มือโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q

- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 57
- คู่มือการออกบัตรและทะเบียนควบคุมบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551
- คู่มือการใช้งาน (User)ระบบรายงานผลการรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทตลาดสด Q Market Report

(5.9) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ข

7) โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้าปลอดภัย Q (Q Restaurant) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

(1) **ความสำคัญของผลงาน** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะผู้ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารในส่วนต้นน้ำของห่วงโซ่อาหาร เพื่อให้ได้เป็นสินค้า Q ที่มีความปลอดภัยก่อนถึงผู้บริโภค ได้ดำเนินการส่งเสริมการผลิตและตรวจรับรองระบบการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีความปลอดภัยตามระบบการผลิตเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Good Agricultural Practice : GAP) และขณะเดียวกันยังคงมีผู้ผลิตที่ทำการผลิตและจำหน่ายในแนวทางการรับรองตนเอง (Self Claim) ที่มีกรอบการปฏิบัติที่ยึดมั่นในการลดใช้สารเคมี จำกัดการใช้สารเคมี หรือปฏิเสธการใช้สารเคมี โดยสารเคมีดังกล่าวเป็นได้ทั้งปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ฮอร์โมนหรือสารเร่งการเจริญเติบโต และสารเคมีอื่นๆ การรับรองตนเองในลักษณะนี้มักจะเป็นการขายตรงผ่านรูปแบบของตลาดผู้ผลิตพบผู้บริโภคที่ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง เกิดความเชื่อใจของผู้ซื้อและผู้ผลิต สำหรับช่องทางการตลาดของผลผลิตพืช ปศุสัตว์ และประมง เพื่อเป็นวัตถุดิบสู่ผู้บริโภคนั้น อีกทางหนึ่งคือร้านอาหารจัดเป็นช่องทางตลาดของผู้ผลิตในการจำหน่ายสินค้า ที่มีความปลอดภัยอีกช่องทางหนึ่ง เช่นเดียวกับช่องทางการจำหน่ายสินค้า Q ในตลาดสด ตลาดขายส่งหรือโมเดิร์นเทรด ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการมอบป้าย Q แหล่งจำหน่ายสินค้า Q ไปแล้ว ดังนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงเห็นความจำเป็นและความสำคัญ เพื่อให้ผู้บริโภคมีโอกาสได้บริโภคสินค้าที่มีความปลอดภัย ทั้งที่ผ่านการรับรองและมีการรับรองตนเองผ่านร้านอาหารในแต่ละจังหวัดต่อไป

(2) **ระยะเวลาดำเนินการ** ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566

(3) **ผู้ปฏิบัติงาน** นางสาวกิริยาญา ไพระออ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

- นางสาวกชพร สมคำศรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
- กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี
- ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานีข้าว
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี
- สำนักงานเทศบาลนครอุดรธานี
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอุดรธานี

(4) ความรู้ ความชำนาญงานหรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่

ใช้ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

- พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551
- คู่มือการตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q
- คู่มือการใช้งานระบบรายงานผลการรับรองร้านอาหารวัตถุดิบ

ปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant Report)

- คู่มือการออกบัตรและทะเบียนควบคุมบัตรประจำตัวพนักงาน

เจ้าหน้าที่

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการ

- ศึกษารายละเอียดหลักเกณฑ์การดำเนินงานโครงการฯ
- ทบทวนและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจประเมิน

สถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)

- จัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนย่อยรายกิจกรรม
- ประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์การดำเนินงานกับคณะทำงานฯ และ

พิจารณาแผนปฏิบัติงานฯ

- ลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์และรับสมัครร้านเข้าร่วมโครงการฯ
- ดำเนินงานตามแผนที่กำหนด ประกอบด้วย 3 กิจกรรมหลัก

ดังนี้ 1) กิจกรรมการตรวจการรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (ร้านเดิมและร้านใหม่) ตรวจรับรองต่ออายุ จำนวน 9 ร้าน ตรวจประเมินติดตาม จำนวน 14 ร้าน และตรวจประเมินร้านใหม่ จำนวน 4 ร้าน และ2) กิจกรรมประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สินค้า Q เป็นที่รู้จักมากขึ้น

- สรุปผลการตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q เสนอ

คณะทำงานผู้ตัดสินใจให้การรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q และร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q พิจารณาให้การรับรอง

- จัดประชุมคณะทำงานผู้ตัดสินใจฯ เพื่อพิจารณาให้

การรับรอง โดยพิจารณาจากข้อมูลที่คณะทำงานตรวจประเมินฯ ได้ดำเนินการลงพื้นที่ตรวจประเมิน

1) กรณี ผ่าน การประเมิน บันทึกข้อมูลในระบบ Q Restaurant Report และทำหนังสือแจ้งร้าน เพื่อให้มารับป้ายรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q จากผู้ว่าราชการจังหวัด และ 2 กรณี ไม่ผ่านการประเมิน ทำหนังสือแจ้งเจ้าของร้านเพื่อรับทราบต่อไป

(5.2) เป้าหมายของงาน ตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) จำนวน 27 ร้าน ดังนี้ 1) ตรวจติดตาม จำนวน 14 ร้าน ได้รับการรับรอง จำนวน 14 ร้าน 2) ตรวจต่ออายุ จำนวน 9 ร้าน ได้รับการรับรอง จำนวน 9 ร้าน และ 3) ตรวจร้านสมัครใหม่ จำนวน 4 ร้าน ได้รับการรับรอง จำนวน 4 ร้าน

(5.3) ผลสำเร็จของงาน ได้รับการรับรอง ร้านอาหารวัตถุดิบ ปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q ทั้งสิ้น จำนวน 27 ร้าน

เชิงปริมาณ (quantitative output) :

- ตรวจติดตาม จำนวน 14 ร้าน ได้รับการรับรอง จำนวน 14 ร้าน
- ตรวจต่ออายุ จำนวน 9 ร้าน ได้รับการรับรอง จำนวน 9 ร้าน
- ตรวจร้านสมัครใหม่ จำนวน 4 ร้าน ได้รับการรับรอง จำนวน 4 ร้าน

เชิงคุณภาพ (qualitative output) :

- ส่งเสริม เชิญชวน ร้านอาหารที่มีศักยภาพสามารถพัฒนา ให้เป็นร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย ได้
- ประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภครู้จักร้านอาหารที่ใช้วัตถุดิบ ปลอดภัย ในการประกอบอาหาร
- ผู้ประกอบการเห็นถึงความสำคัญและให้ความร่วมมือใน การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
- ผู้บริโภคเข้าถึงแหล่งจำหน่ายสินค้าปลอดภัยมากขึ้น

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

- เชื่อมโยงผู้ผลิตอาหารปลอดภัยสู่ผู้จำหน่ายอาหารปลอดภัย ไปยังผู้บริโภค
- ยกระดับมาตรฐานอาหารปลอดภัย ภายใต้สัญลักษณ์ Q
- มีร้านอาหารที่ใช้วัตถุดิบปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง มาตรฐาน Q เพิ่มขึ้น

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

- ต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ร่วมเป็นคณะทำงาน
- ผู้ประกอบการร้านค้าบางรายยังไม่กล้าเปิดใจยอมรับ ที่จะ เข้าร่วมโครงการ
- ผู้ประกอบการบางราย ที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการยังไม่ ทราบแหล่งจำหน่ายสินค้า Q

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- กลุ่มเป้าหมายคือสถานที่จำหน่ายสินค้า Q และร้านอาหาร

ยังไม่รู้จักมาตรฐานสินค้า Q

- ร้านไม่ทราบแหล่งซื้อวัตถุดิบปลอดภัย

(5.7) ข้อเสนอแนะ ให้ความสำคัญกับร้านที่ผ่านการรับรอง เมื่อมีการตรวจราชการต่างจังหวัดหรือในพื้นที่ ควรเลือกใช้บริการร้านอาหารที่อยู่ภายใต้โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q ของจังหวัดนั้นๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความภาคภูมิใจที่ได้ให้การรับรองผู้บริหารระดับสูง และเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับโครงการฯ และเพื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างร้านอาหารและส่วนราชการ

(5.8) รายการอ้างอิง

- พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551
- คู่มือการตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้

สินค้า Q

- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 57

- คู่มือการออกบัตรและทะเบียนควบคุมบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551

- คู่มือการใช้งาน (User)ระบบรายงานผลการรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q Restaurant Report

(5.9) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ข

8) การอำนวยการจัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (Single Command Province: SCP)

(1) ความสำคัญของผลงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีคำสั่งที่ 978/2564 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2564 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อติดตามความก้าวหน้าผลการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับพื้นที่ ซึ่งในแต่ละปีจะมีนโยบายที่สำคัญที่ช่วยเหลือเกษตรกรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยการยกระดับรายได้ของเกษตรกรและการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดในระดับต่าง ๆ ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องเร่งดำเนินการด้านนโยบายที่จะช่วยเหลือเกษตรกรและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ให้เกษตรกรประกอบอาชีพด้านการเกษตรได้อย่างมั่นคง

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวณัฏฐา ลิขิตบุญฤทธิ์ ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

- นางสาวกชพร สมคำศรี ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ชำนาญการพิเศษ

- หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และสถาบันการศึกษา

(4) ความรู้ ความชำนาญงานหรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน การประสานงาน รวบรวม คิด วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อขับเคลื่อนงาน

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการ

- จัดทำแผนการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงาน

ด้านเกษตรระดับจังหวัดอุดรธานี

- จัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับ

จังหวัด (SCP) เพื่อปรึกษาหารือและบูรณาการการขับเคลื่อนงานนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

- จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงาน

ด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP)

- แจกเวียนรายงานการประชุมฯ ให้คณะกรรมการฯ ตรวจสอบ

และให้การรับรองรายงานการประชุมฯ

- จัดทำรายงานสรุปสาระสำคัญการประชุมคณะกรรมการ

ขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP)

- จัดส่งให้สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงาน

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(5.2) เป้าหมายของงาน จัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP) จำนวน 12 ครั้ง

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- เชิงปริมาณ (quantitative output) : จัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP) จำนวน 8 ครั้ง

- เชิงคุณภาพ มีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการต่างๆ อาทิ โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปี พ.ศ. 2566 ซึ่งมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย คือ ขับเคลื่อนงานได้ครอบคลุมทั้ง 20 อำเภอในจังหวัดอุดรธานี

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงาน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีได้

(5.5) ความยั่งยืนและซับซ้อนในการดำเนินการ

-ไม่มี-

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- งบประมาณไม่เพียงพอ

(5.7) ข้อเสนอแนะ ขอให้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานให้เพียงพอ

9) งานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569

(1) ความสำคัญของผลงาน คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2564 อนุมัติหลักการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) เป็นเจ้าภาพในการยื่นประมูลสิทธิ์การจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 (ระดับ B) และมีมติเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2565 อนุมัติกรอบงบประมาณ และผู้มีอำนาจลงนามโครงการประมูลสิทธิ์งานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 วงเงินงบประมาณ 2,500 ล้านบาท และเห็นชอบผู้ลงนามการยื่นเสนอตัวประมูลสิทธิ์ตามข้อกำหนด ของ AIPH และเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 255 สมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ AIPH เห็นชอบให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 อย่างเป็นทางการงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 (UDON THANI International Horticultural Expo 2026) เป็นงานมหกรรมขนาดใหญ่ เพื่อแสดงพืชพันธุ์ไม้ต่างๆ ภายใต้แนวคิด “ความหลากหลายแห่งสรรพชีวิต สายสัมพันธ์ แห่งผู้คน สายน้ำ และพืชพรรณสู่การดำรงชีวิตที่ยั่งยืน ; Diversity of Life Connecting People, Water and Plants for Sustainable Living” ณ พื้นที่ชุ่มน้ำหนองแด ตำบลกุดสระ อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่รวม 1,030 ไร่ พื้นที่ดำเนินกิจกรรม 975 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่น้ำ 400 ไร่ พื้นดิน 575 ไร่

(2) ระยะเวลาดำเนินการ 134 วัน ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2569 - 14 มีนาคม 2570

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวรัชฎาพร บัวศรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

- นางสาวกชพร สมคำศรี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

(4) ความรู้ ความชำนาญงานหรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เทคนิคการวิเคราะห์และการประสานงาน

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการ

(5.1.1) แผนการบริหารจัดการโครงการและงบประมาณดำเนินการ

ตารางที่ 2.1 แผนการบริหารจัดการโครงการและงบประมาณการดำเนินการ

แผนงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผู้รับผิดชอบ
1. การออกแบบ Master Plan และ Theme	68.12	- จังหวัดอุดรธานี - สสพ.
2. การควบคุมงานก่อสร้าง	57.12	- จังหวัดอุดรธานี - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. การจัดตกแต่งภูมิสถาปัตยกรรมงานสาธารณูปโภค และงานอาคาร	18,11.76	- จังหวัดอุดรธานี - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. การบริหารจัดการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรม รวมถึงการจัดทำรายงานต่อ AIPH	533.50	- จังหวัดอุดรธานี - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
5. License Fee และการตรวจสอบ โดย AIPH	29.50	- สสพ.
รวม	2,500	

ที่มา : กลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนากาเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

(5.1.1.1) โครงสร้างการดำเนินงานโครงการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 (ส่วนกลาง) สำนักนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่ง ที่ 168/2565 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 ลงนาม โดยนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 จำนวน 2 คณะ ดังนี้ 1) คณะกรรมการอำนวยการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นกรรมการ และเลขาธิการ และ 2) คณะกรรมการบริหารการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลก จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 โดยมี ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่ได้รับมอบหมาย ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นรองประธานกรรมการและมีรองอธิบดีกรมวิชาการเกษตรที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขาธิการ

(5.1.1.2) คณะกรรมการอำนวยการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 ได้มีคำสั่งที่ 1/2565 ลงวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2565 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน 2 คณะ ดังนี้ 1) คณะอนุกรรมการด้านสถานที่ ภูมิสถาปัตย์ และสิ่งก่อสร้าง โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นประธานอนุกรรมการ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร และอธิบดี กรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นรองประธานอนุกรรมการ และมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีที่ได้รับมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขาธิการ และ 2) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการ ต่างประเทศ และกิจกรรม โดยมีอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นรองประธานอนุกรรมการ และมีรองอธิบดีกรมวิชาการเกษตรที่ได้รับมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขาธิการ

(5.1.1.3) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการ ต่างประเทศ และ กิจกรรม ได้มีคำสั่ง 1/2565 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ได้แต่งตั้งคณะทำงานฯ จำนวน 4 คณะ ดังนี้ 1) คณะทำงานด้านต่างประเทศ การประชุมสัมมนาวิชาการ และการประกวด 2) คณะทำงานด้านนิทรรศการ เฉลิมพระเกียรติ วิชาการ นวัตกรรม และเทคโนโลยี 3) คณะทำงานด้านประชาสัมพันธ์ และ 4) คณะทำงาน ด้านพิธีการ การแสดง ศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมเสริม และการนำเข้าและส่งออกสิ่งแสดง

(5.1.1.4) คณะอนุกรรมการด้านสถานที่ ภูมิสถาปัตย์ และ สิ่งก่อสร้าง ได้มีคำสั่งที่ 19570/2565 ลงวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2565 แต่งตั้งคณะทำงานฯ จำนวน 2 คณะ ดังนี้ 1) คณะทำงานด้านสถานที่ และสิ่งก่อสร้าง ภูมิสถาปัตย์ สวนไทยและสวนอื่น ๆ โดยมีรองผู้ว่าราชการ จังหวัดอุดรธานีที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานคณะทำงาน รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตรที่ได้รับมอบหมาย เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นรองประธานคณะทำงาน และโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุดรธานี คณะทำงานและเลขานุการ และ 2) คณะทำงานด้านบริการ อำนวยความสะดวก การขนส่งจราจร ความปลอดภัยและ รักษาพยาบาล โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน คณะทำงาน รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตรที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธานคณะทำงาน และหัวหน้าสำนักงาน จังหวัดอุดรธานี เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

(5.1.2) ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จังหวัดอุดรธานีได้มีการขับเคลื่อน และดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานฯ ดังนี้

(5.2.1.1) คณะทำงานขับเคลื่อนงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัด อุดรธานี พ.ศ. 2569 โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี (นายศรัณศักดิ์ ศรีเครือเนตร) เป็นประธาน คณะทำงาน และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

(5.2.1.2) คณะทำงานอำนวยการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัด อุดรธานี พ.ศ. 2569 โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นประธานคณะทำงาน รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ทุกท่าน เป็นรองประธานคณะทำงาน และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

(5.2.1.3) คณะทำงานย่อยจัดงาน มหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 โดยแต่ละคณะฯ มีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นประธาน คณะคณะทำงาน (ตามกลุ่มภารกิจที่กำกับดูแล) ดังนี้ 1) คณะทำงานย่อยด้านการเตรียมความพร้อมพื้นที่จัดงาน โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี (ที่กำกับดูแลกลุ่มภารกิจด้านความมั่นคง) เป็นประธานคณะทำงาน เจ้า พนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะทำงานและเลขานุการ 2) คณะทำงานย่อยด้านการเตรียมความพร้อมระบบ สาธารณูปโภค โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี (ที่กำกับดูแลกลุ่มภารกิจด้านกิจการพิเศษ) เป็นประธาน คณะทำงาน และโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะทำงานและเลขานุการ 3) คณะทำงาน ย่อยด้านพืชสวนและนวัตกรรมด้านการเกษตร โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี (ที่กำกับดูแลกลุ่มภารกิจ ด้านเศรษฐกิจ) เป็นประธานคณะทำงานและเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นคณะทำงานและเลขานุการ 4) คณะทำงานย่อยด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เป็น ประธานคณะทำงาน และปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะทำงานและเลขานุการ 5) คณะทำงาน ย่อยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี (ที่กำกับดูแลกลุ่มภารกิจด้านความ มั่นคง) เป็นประธานคณะทำงานและปลัดจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะทำงานและเลขานุการ 6) คณะทำงานย่อย อำนวยความสะดวก การขนส่งจราจร โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี (ที่กำกับดูแลกลุ่มภารกิจด้าน

กิจการพิเศษ) เป็นประธานคณะกรรมการ และขนส่งจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ 7) คณะทำงานย่อยด้านการรักษาความปลอดภัย โดยมีผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี เป็นประธานคณะกรรมการ และผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ 8) คณะทำงานย่อยด้านการรักษาพยาบาลและสุขภาพ โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี (ที่กำกับดูแลกลุ่มภารกิจด้านสังคม) ประธานคณะกรรมการนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ 9) คณะทำงานย่อยด้านการบริหาร โครงการฯ งบประมาณ และสิทธิประโยชน์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี (ที่กำกับดูแลกลุ่มภารกิจด้านกิจการพิเศษ) เป็นประธานคณะกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ 10) คณะทำงานย่อยด้านการบริหารจัดการพื้นที่ภายหลังการจัดงาน โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เป็นประธานคณะกรรมการ และปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ 11) คณะทำงานย่อยเพื่อสนับสนุนการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination, IEE) โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เป็นประธานคณะกรรมการ และผู้อำนวยการกองสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ และ 12) คณะทำงานย่อยด้านการจัดทำงบประมาณโครงการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี (ที่กำกับดูแลกลุ่มภารกิจด้านสังคม) เป็นประธานคณะกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดอุดรธานี เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ

(5.2) เป้าหมายของงาน

- จังหวัดอุดรธานีเป็นเจ้าภาพการจัดงานโครงการงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 ระยะเวลา 134 วัน ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2569 - 14 มีนาคม 2570
- จำนวนผู้เข้าชมงาน 3.6 ล้านคน (แบ่งเป็นชาวไทย ร้อยละ 70 และชาวต่างประเทศ ร้อยละ 30)
- จำนวนประเทศที่เข้าร่วมงานไม่น้อยกว่า 20 ประเทศ / องค์การ / สมาคม

(5.3) ผลสำเร็จของงาน ประเทศไทยเป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศเชิงปริมาณ (quantitative output) :

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

- ทำให้เกิดรายได้สะพัด 32,000 ล้านบาท
- มีมูลค่าการสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมกว่า (GDP) 20,000 ล้านบาท
- สร้างการจ้างงาน 81,000 อัตรา
- รายได้จากการจัดเก็บภาษี 7,700 ล้านบาท

(5.5) ความยั่งยืนและซับซ้อนในการดำเนินการ

- ขาดความรู้ความเข้าใจในกฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- ขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ขาดความชัดเจนของกระบวนการทำงาน เนื่องจากเป็นครั้งแรกสำหรับการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกระดับ B ในประเทศไทย

(5.7) ข้อเสนอแนะ ควรมีการบูรณาการในภาพของนโยบายให้ชัดเจน พร้อมกำหนดบทบาทของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานกลุ่มช่วยเหลือเกษตรกร
และโครงการพิเศษ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
ประจำปีงบประมาณพ.ศ.2566

2.2.2.3 ผลการดำเนินงานกลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

1) โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

(1) ความสำคัญของผลงาน เนื่องในวโรกาสอันเป็นมิ่งมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งทรงดำรงพระราชอิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระชนมายุครบ 50 พรรษา ในพุทธศักราช 2545 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความปลื้มปิติและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมหาที่สุดมิได้และด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สุดที่จะพรรณนา ทุกครั้งที่เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนพสกนิกรในถิ่นทุรกันดาร โดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก ด้วยทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้ความเป็นอยู่ของพสกนิกรเหล่านั้นดีขึ้น พระราชกรณียกิจดังกล่าวเป็นความประทับใจแก่ปวงชนชาวไทยมาโดยตลอด ในวโรกาสดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เห็นควรจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือของงานวิจัย พัฒนาและงานบริการวิชาการเกษตร ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพการผลิตในรูปแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นกลไกของชุมชนในการรณรงค์ฟื้นฟูเกษตรกรและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ในรูปกิจกรรมให้บริการเคลื่อนที่และกิจกรรมเสริมสร้างความรู้และการฝึกอบรม เพื่อแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระราชนุญาตจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ถวายและขอรับพระมหากรุณาธิคุณ ให้โครงการอยู่ในพระราชานุเคราะห์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารการจัดตั้งคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถทำให้การบริการทางวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจที่รับผิดชอบ โดยเป็นการปฏิบัติงานในเชิงรุกที่ทำให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหา ได้รับบริการทางการเกษตรอย่างรวดเร็วทั่วถึงและครบถ้วน เช่น การวิเคราะห์ดิน การวินิจฉัย โรคพืช โรคสัตว์ โรคสัตว์น้ำ และการให้ วัคซีนป้องกันโรค รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีและฝึกอบรมความรู้การเกษตรเสริมเพิ่มเติมควบคู่กันไปด้วย ซึ่งเป็นการดำเนินการในลักษณะบูรณาการทำงานระหว่างนักวิชาการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ในแต่ละ สาขาทั้งด้านพืช สัตว์ ประมง ดิน และน้ำ ฯลฯ พร้อมด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิชาการด้านต่าง ๆ มาให้บริการในคลินิกเกษตร โดยสามารถเคลื่อนที่เข้าไปได้ถึงในระดับตำบล เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้ารับบริการ ทางบริการเกษตรได้อย่างถูกต้องครบถ้วนทุกด้านคราวเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- เพื่อให้เกษตรกรที่มีปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ห่างไกล สามารถเข้าถึงการบริการทาง วิชาการ และได้รับการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอย่างครบวงจรในคราวเดียวกัน
- เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม และศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในการให้บริการและแก้ไขปัญหาทางการเกษตรร่วมกัน

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวภูริตา ครองยุติ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี) -

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน -

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(5.1.1) การกำหนดพื้นที่ตำบลปฏิบัติงาน

- การกำหนดพื้นที่ตำบลปฏิบัติงาน (ตำบลเป้าหมาย)
- ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของพื้นที่
- การคัดเลือกจุดที่ตั้งคลินิก

(5.1.2) การวางแผนการปฏิบัติงาน เช่น การวิเคราะห์จัดกลุ่มปัญหา โดยจัดประชุมคณะกรรมการ ระดับจังหวัดเพื่อวิเคราะห์จัดกลุ่มปัญหา การจัดเตรียมผู้ปฏิบัติงาน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติ

(5.1.3) การประสานในระดับพื้นที่

(5.1.4) การเตรียมสถานที่ การจัดสถานที่สำหรับพิธีเปิดงาน จัดตั้งจุดรับบัตรคิวและลงทะเบียนของเกษตรกรและประชาสัมพันธ์บริเวณด้านหน้า การจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ประจำคลินิก ป้ายตามประเภทของการให้บริการ

(5.1.5) การเตรียมเกษตรกร ชี้แจงเกษตรกรให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การจัดงาน กำหนดการและขั้นตอนการให้บริการ การเตรียมตัวในการเข้ามารับบริการ เช่น การเตรียมบัตรประจำตัวประชาชน การเก็บ ตัวอย่าง (พืช ดิน สัตว์ และน้ำ) ที่มีปัญหามารับบริการอย่างถูกต้อง

(5.1.6) การประชาสัมพันธ์ก่อนเปิดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ 1-2 สัปดาห์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแนวทางดำเนินโครงการและการเตรียมตัวมาเข้ารับบริการ ให้เกษตรกรเข้าใจ โดยการประชาสัมพันธ์ข่าวทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านเพื่อให้เกษตรกรทราบ และเกิดความสนใจที่จะเข้าร่วมในการขอรับบริการจากโครงการ

(5.1.7) ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

(5.1.8) ปัจจัยนำเข้า (In put) ประชาชน หน่วยงานงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เต็นท์ การให้บริการองค์ความรู้และการแก้ไขปัญหาและการเก็บตัวอย่างที่มีปัญหา ปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยน้ำ น้ำหมักชีวภาพ แหนแดง เชื้อราไตรโคเดอร์มา ต้นกล้า ผักสวนครัว เมล็ดพันธุ์ต่างๆ ฯลฯ

(5.2) เป้าหมายของงาน -

(5.3) ผลสำเร็จของงาน จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ประจำปีงบประมาณ 2566 ขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) ซึ่งมีเกษตรจังหวัดอุดรธานี เป็นประธานคณะกรรมการและเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดการจัดโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ไตรมาสละ 1 ครั้ง จำนวน 4 ครั้ง/ปี โดยมีเป้าหมายผู้เข้ารับบริการไม่น้อยกว่า 600 ราย

เนื่องจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งยังคงมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ระดับจังหวัดอุดรธานี จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานและรูปแบบการจัดงาน โดยไตรมาส 1 - 3 กำหนดเกษตรกรเป้าหมาย 100 ราย และไตรมาส 4 กำหนดเกษตรกรเป้าหมาย 250 ราย โดยหน่วยในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ร่วมจัดนิทรรศการ ออกหน่วยคลินิกด้านเกษตรให้บริการเกษตรกร มีเจ้าหน้าที่ประจำคลินิกจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ให้บริการเกษตรกรอย่างเพียงพอ มีการสนับสนุนเอกสารวิชาการ ให้ความรู้ในแต่ละคลินิก และสนับสนุนปัจจัยทางการผลิตต่างๆ ให้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มีปัญหาการประกอบอาชีพด้านการเกษตรได้รับการทางวิชาการและคำแนะนำในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งได้รับปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) ซึ่งมีเกษตรจังหวัดอุดรธานี เป็นประธานคณะกรรมการและเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดการจัดโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ไตรมาสละ 1 ครั้ง จำนวน 4 ครั้ง/ปี โดยมีเป้าหมายผู้เข้ารับบริการไม่น้อยกว่า 600 ราย เนื่องจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งยังคงมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ระดับจังหวัดอุดรธานี จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานและรูปแบบการจัดงาน โดยไตรมาส 1-3 กำหนดเกษตรกรเป้าหมาย 100 ราย และไตรมาส 4 กำหนดเกษตรกรเป้าหมาย 250 ราย โดยหน่วยในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ร่วมจัดนิทรรศการ ออกหน่วยคลินิกด้านเกษตรให้บริการเกษตรกร มีเจ้าหน้าที่ประจำคลินิกจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ให้บริการเกษตรกรอย่างเพียงพอ มีการสนับสนุนเอกสารวิชาการ ให้ความรู้ในแต่ละคลินิก และสนับสนุนปัจจัยทางการผลิตต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มีปัญหาการประกอบอาชีพด้านการเกษตรได้รับการทางวิชาการและคำแนะนำในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งได้รับปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ขับเคลื่อนโครงการโดยคณะกรรมการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นรองประธานกรรมการ หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นกรรมการ เกษตรจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ หัวหน้ากลุ่มที่ได้รับมอบหมาย สำนักงานเกษตรจังหวัด เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดการจัดโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ไตรมาสละ 1 ครั้ง จำนวน 4 ครั้ง/ปี โดยมีเป้าหมายผู้เข้ารับบริการครั้งละ 100 ราย โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ร่วมจัดนิทรรศการ ออกหน่วยคลินิกด้านเกษตรให้บริการเกษตรกร มีเจ้าหน้าที่ประจำคลินิกจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ให้บริการเกษตรกรอย่างเพียงพอ มีการสนับสนุนเอกสารวิชาการ ให้ความรู้ในแต่ละคลินิก และ

สนับสนุนปัจจัยทางการผลิตต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มีปัญหาการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ได้รับการบริการทางวิชาการ และคำแนะนำในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งได้รับปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นหน่วยงานดำเนินการประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ โดยวิธีการสัมภาษณ์เกษตรกร เจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการคลินิก ซึ่งจังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการจัดโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ จำนวน 4 ครั้ง โดยมีเกษตรกรลงทะเบียนขอรับบริการจำนวนทั้งสิ้น 499 ราย ดำเนินการสัมภาษณ์เกษตรกร ครั้งละ 60 ราย รวมจำนวน 240 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.09

ผลการดำเนินงาน

1) จังหวัดอุดรธานี ได้กำหนดแผนการจัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 จำนวน 4 ครั้ง โดยคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ เป็นวิธีการดำเนินงานอย่างหนึ่งที่สามารถทำให้การบริการทางวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจที่รับผิดชอบ โดยเป็นการปฏิบัติงานในเชิงรุกที่ทำให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหาได้รับบริการทางการเกษตรอย่างรวดเร็ว ท่วงถึงและครบถ้วน เช่น การวิเคราะห์ดินการวินิจฉัยโรคพืช โรคสัตว์ โรคสัตว์น้ำ และการให้วัคซีนป้องกันโรค รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีและฝึกอบรมความรู้การเกษตรเสริมของหน่วยงานต่าง ๆ ในแต่ละสาขา ทั้งด้านพืช สัตว์ ประมง ดิน และน้ำ ฯลฯ พร้อมด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิชาการด้านต่าง ๆ มาให้บริการในคลินิกเกษตร

2) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ดำเนินการให้บริการทางวิชาการ และถ่ายทอดการให้ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิเช่น กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร วิธีการขอรับบริการผ่อนหลวง เกษตรพันธสัญญา รวมถึงสนับสนุนน้ำยาล้างจาน พร้อมทั้งประเมินผลการให้บริการการจัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ ทั้ง 4 ครั้ง โดยการสัมภาษณ์เกษตรกร ครั้งละ 60 ราย และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการคลินิก และการสังเกตการณ์เมื่อประเมินผลแล้วรายงานต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีเพื่อประกอบในการดำเนินงานต่อไป

3) สถานที่การให้บริการคลินิกเกษตรฯ

ครั้งที่ ๑ วันที่ 27 ธันวาคม 2565 ณ สวนสาธารณะหนองไผ่ ตำบลหนองเม็ก อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี มีเกษตรกรเข้ามารับบริการ จำนวน 118 ราย และสัมภาษณ์เกษตรกร จำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.84 ของเกษตรกรที่ลงทะเบียน

ครั้งที่ 2 วันศุกร์ที่ 24 กุมภาพันธ์ 2566 ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน มีเกษตรกรเข้ามารับบริการ จำนวน 136 ราย และสัมภาษณ์เกษตรกร จำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.11 ของเกษตรกรที่ลงทะเบียน

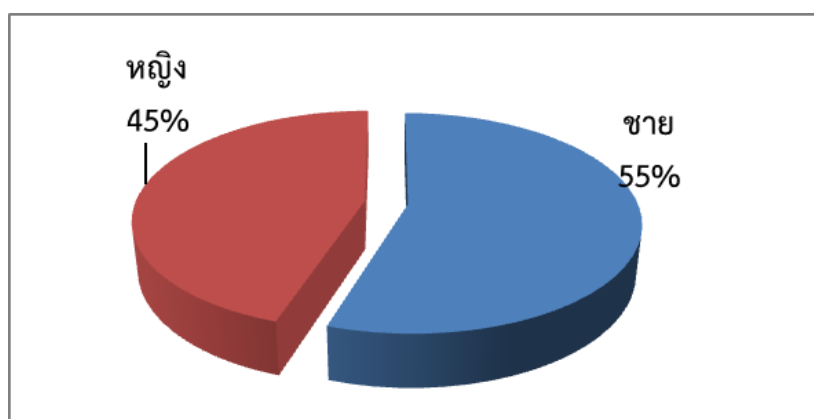
ครั้งที่ 3 วันที่ 25 พฤษภาคม 2566 ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอกุดจับ ตำบลเมืองเพีย อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี มีเกษตรกรเข้ามารับบริการ จำนวน 106 ราย และสัมภาษณ์เกษตรกร จำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.60 ของเกษตรกรที่ลงทะเบียน

ครั้งที่ 4 วันที่ 24 กรกฎาคม 2566 ณ โรงเรียนอุดรธรรมานุสรณ์ ตำบลบ้านตาด อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีเกษตรกรเข้ามาใช้บริการ จำนวน 139 ราย และสัมภาษณ์เกษตรกร จำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.16 ของเกษตรกรที่ลงทะเบียน

สรุปผลการประเมินผล การให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่และประเมินผลด้านวิชาการทั้ง 4 ครั้ง โดยการสัมภาษณ์เกษตรกร รวม 240 ราย เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการคลินิก และจากการสังเกตการณ์ของเจ้าหน้าที่สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

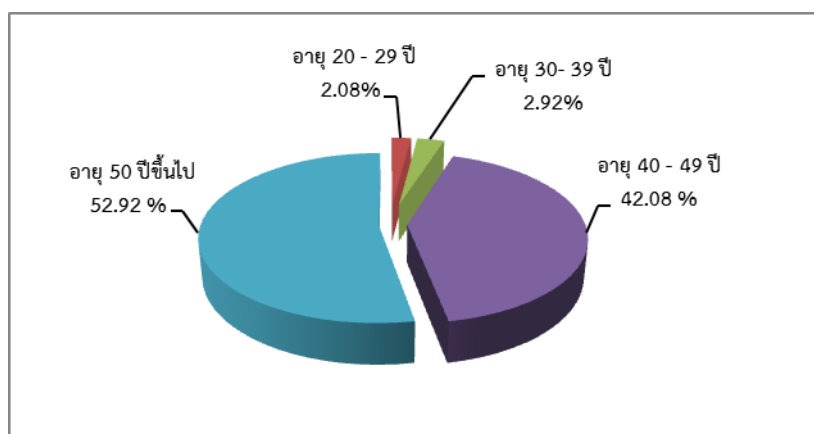
1. ลักษณะทั่วไป

1. เกษตรกรเข้ารับบริการส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 132 ราย คิดเป็นร้อยละ 55 และเป็นหญิง จำนวน 180 ราย คิดเป็นร้อยละ 45

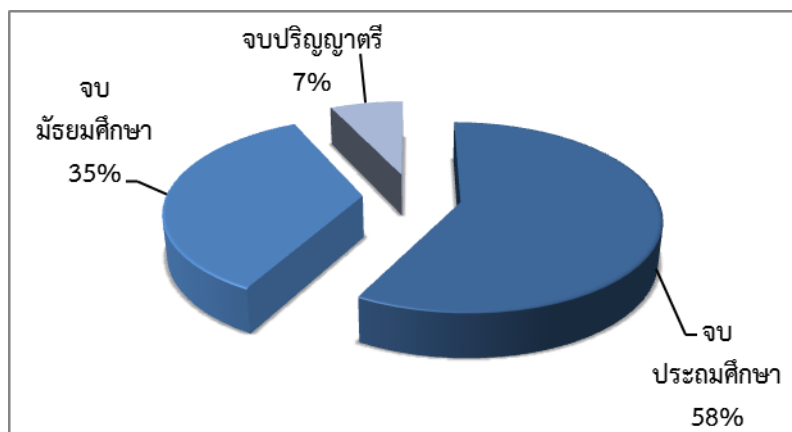
ภาพที่ 2.1 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามเพศ

2. เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 127 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.92 รองลงมา มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.08 รองลงมา มีอายุ 30-39 ปี จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.92 และอายุระหว่าง 20-29 ปี จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.08 ตามลำดับ

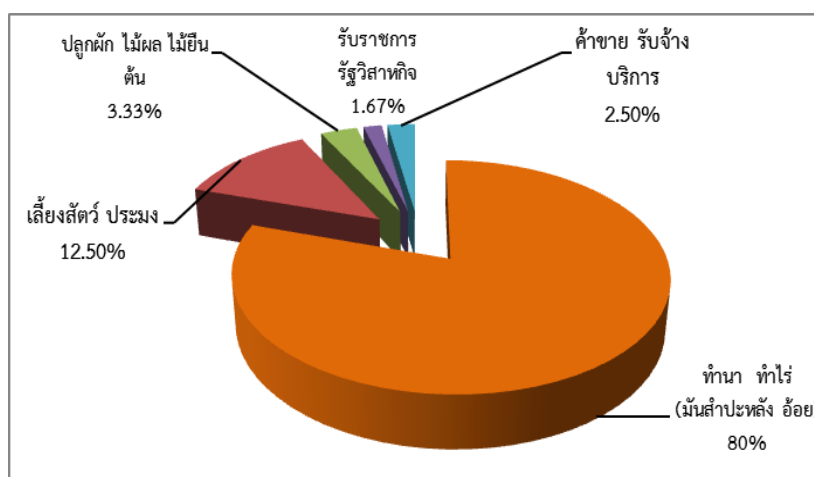
ภาพที่ 2.2 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามช่วงอายุ

3. เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 139 ราย คิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 84 ราย คิดเป็นร้อยละ 35 และจบปริญญาตรี จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 7 ตามลำดับ

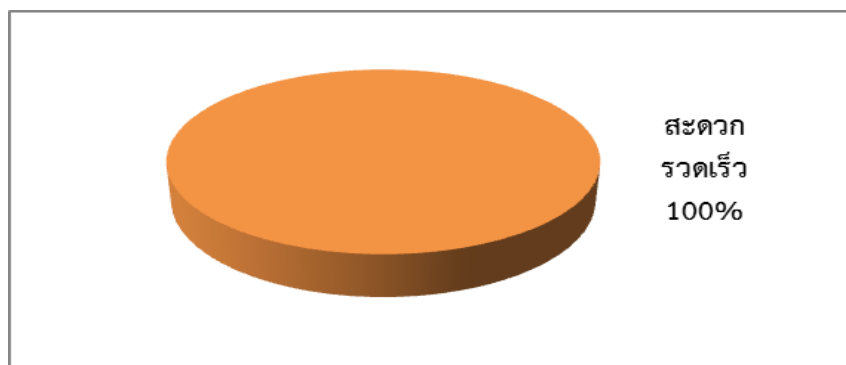
ภาพที่ 2.3 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามระดับการศึกษา

4. เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือ อาชีพทำนา ทำไร่ (มันสำปะหลัง อ้อย) จำนวน 192 ราย คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมา อาชีพเลี้ยงสัตว์ ประมง จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.50 อาชีพปลูกผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.33 อาชีพค้าขาย รับจ้างบริการ จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.50 และรับราชการ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.67

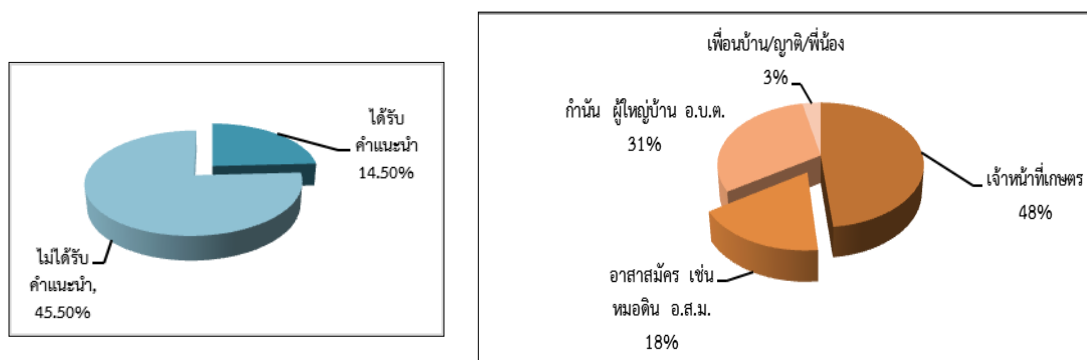
ภาพที่ 2.4 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามอาชีพ

5. เกษตรกรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการลงทะเบียนและรับบัตรคิว มีความสะดวก รวดเร็ว จำนวน 240 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

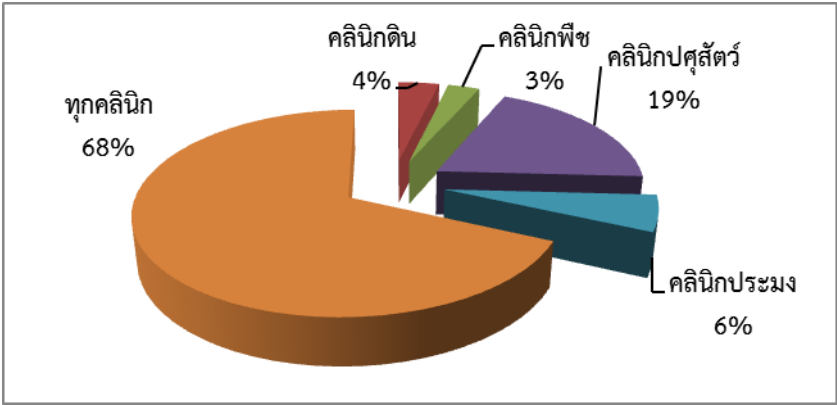
ภาพที่ 2.5 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามประเภทคลินิกที่ให้บริการ

6. เกษตรกรได้รับคำแนะนำเพื่อเตรียมตัวอย่างใช้บริการ ส่วนใหญ่ไม่ได้รับคำแนะนำ เพื่อเตรียมตัวอย่างมาใช้บริการ จำนวน 182 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.50 และได้รับคำแนะนำในการเตรียม ตัวอย่างมาใช้บริการ จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.50 โดยส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ เกษตร จำนวน 116 ราย คิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมาทราบจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. จำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 31 ทราบจากอาสาสมัคร เช่น หมอдин อ.ส.ม. จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 18 และ ทราบจากเพื่อนบ้าน/ญาติ/พี่น้อง จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับ

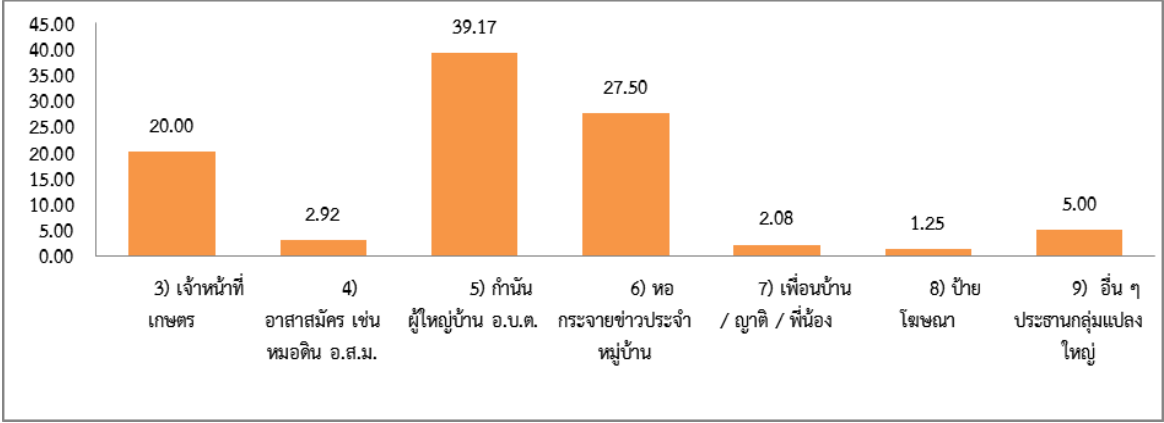
ภาพที่ 2.6 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามการสื่อสาร

7. เกษตรกรส่วนใหญ่มีความตั้งใจมาใช้บริการที่คลินิก ทุกคลินิก จำนวน 164 ราย คิดเป็นร้อยละ 68 รองลงมา คลินิกปศุสัตว์ จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 19 คลินิกประมง จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 6 คลินิกดิน จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 4 และคลินิกพืช จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับ

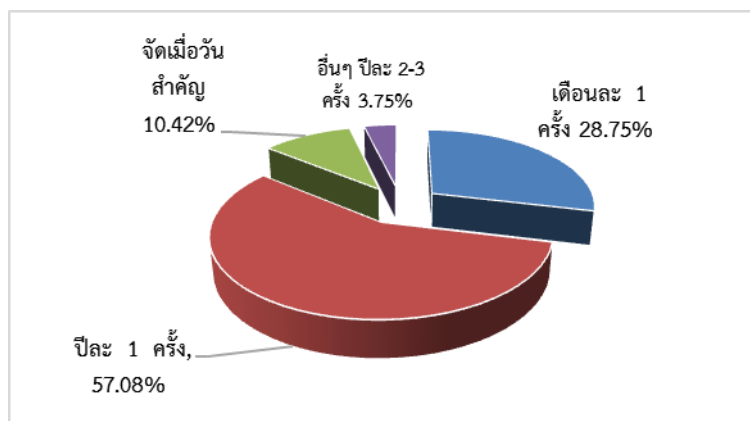
ภาพที่ 2.7 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเวชระเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามระดับความพึงพอใจ

8. เกษตรกรส่วนใหญ่ทราบข่าวการจัดงานคลินิกเวชระเคลื่อนที่ จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.17 รองลงมาทราบจากหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน จำนวน 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.50 ทราบจากเจ้าหน้าที่เกษตร จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 20 ทราบจากอื่น ๆ ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 5 ทราบจากอาสาสมัคร เช่น หมอдин อ.ส.ม. จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.92 ทราบจากเพื่อนบ้าน/ญาติ/พี่น้อง จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.08 และทราบจากป้ายโฆษณา จำนวน 3 รายคิดเป็นร้อยละ 1.25 ตามลำดับ

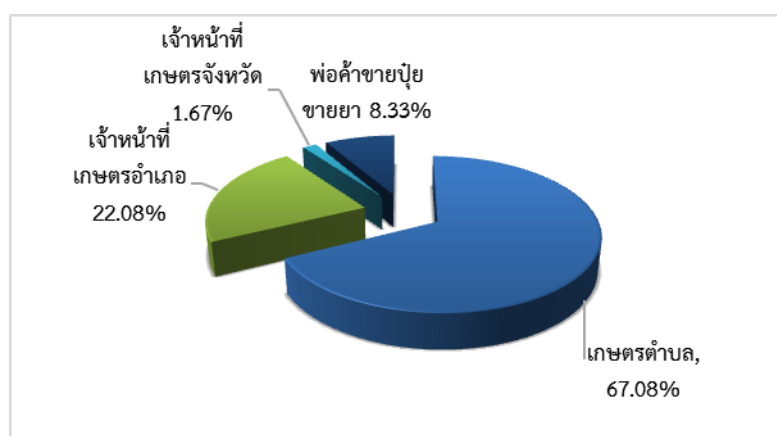
ภาพที่ 2.8 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเวชระเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามการแนะนำ

9. เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดคลินิกเวชระเคลื่อนที่อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง จำนวน 137 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.08 รองลงมาจัดเดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.75 ต้องการให้จัดเมื่อมีวันสำคัญ จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.42 และต้องการให้จัดปีละ 2-3 ครั้ง จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.75 ตามลำดับ

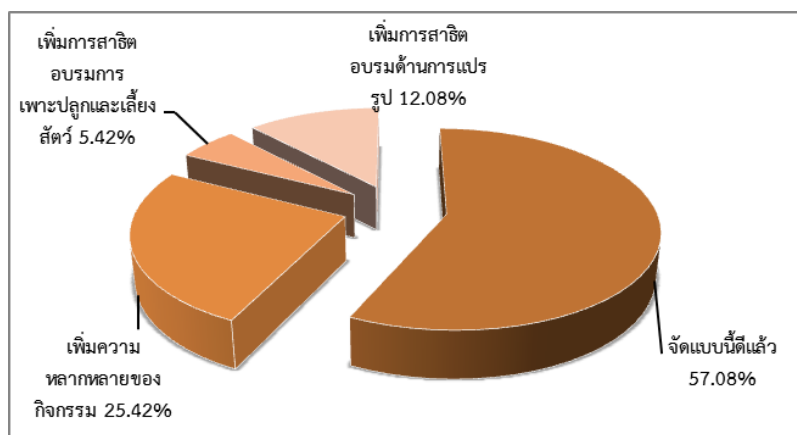
ภาพที่ 2.9 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามการให้คำปรึกษา

10. เกษตรกรเมื่อมีปัญหาด้านการเกษตร ส่วนใหญ่ปรึกษาเกษตรตำบล จำนวน 161 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.08 รองลงมาเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.08 พ่อค้าขายปุ๋ย ขยายยา จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.33 และเจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัด จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.25 ตามลำดับ

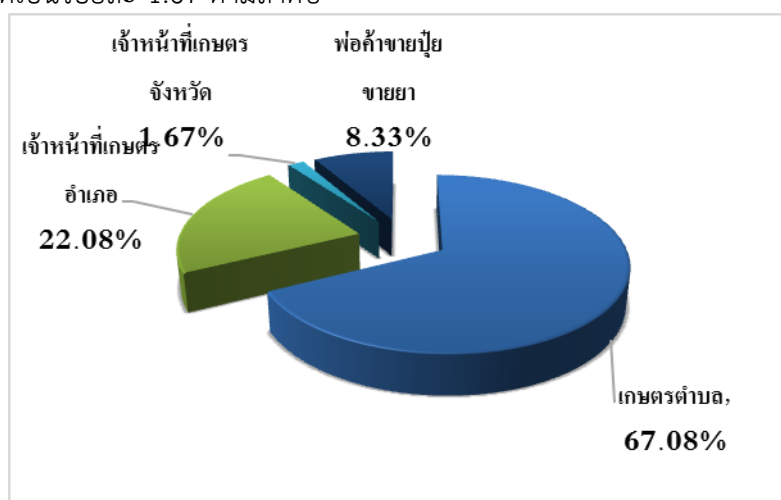
ภาพที่ 2.10 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามการเข้าร่วมกิจกรรม

11. เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการให้จัดงานแบบนี้อีกโดยต้องการให้ปรับปรุงในเรื่อง จัดแบบนี้ ดีแล้ว จำนวน 137 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.08 รองลงมาเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรม จำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.42 เพิ่มการสาธิต อบรมด้านการแปรรูป จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.08 และเพิ่มการสาธิตอบรมการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.42 ตามลำดับ

ภาพที่ 2.11 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามการนำปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์

12. เกษตรกรส่วนใหญ่เมื่อมีปัญหาด้านการเกษตร ต้องไปปรึกษาใคร เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล จำนวน 161 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.08 รองลงมาเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.08 พ่อค้าขายปุ๋ย ขยายยา จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.33 และเจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัด จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.67 ตามลำดับ

ภาพที่ 2.12 การประเมินผลการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โดยแยกตามความต้องการของเกษตรกร

2. ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เข้ารับบริการในแต่ละคลินิก

ตารางที่ 2.2 ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เข้ารับบริการในแต่ละคลินิก

ประเด็นความพึงพอใจ	ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามระดับความพึงพอใจ				เหตุผลไม่พอใจ
	ดี	ปานกลาง	ต้องปรับปรุง	รวม	
1. ความสะดวกรวดเร็วในการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างปัญหาที่นำมา	100	-	-	100	
2. การชี้แจงปัญหา / คำแนะนำในการแก้ปัญหา	100	-	-	100	
3. เครื่องมือ อุปกรณ์ที่นำมาให้บริการ	100	-	-	100	
4. การได้รับความรู้ / คำแนะนำเพื่อการแก้ไขปัญหา	87.83	12.17	-	100	
5. ความสะดวกสบายภายในคลินิก	91.58	8.42	-	100	

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

3. การปฏิบัติงานของแต่ละคลินิก

1) คลินิกดิน หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานี กิจกรรม ที่ดำเนินการ ให้บริการในการตรวจวิเคราะห์ดิน รวมทั้งให้คำปรึกษาในการปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยพืชสด ปอเทือง แนะนำเกษตรกรไม่เผาตอซังโดยการใช้สารหมักชีวภาพย่อยสลายตอซังแทนการเผา รวมทั้งแจกเอกสารการวิธีการทำน้ำหมักและวิธีการใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.2 และปุ๋ยหมัก พด.1 การปรับปรุงบำรุงดิน ให้คำแนะนำในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี สนับสนุนปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ สารเร่ง พด.2 และ พด.7 ซึ่งเป็นแนวทางที่จะช่วยลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรแก่เกษตรกร

2) คลินิกชลประทาน หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ โครงการชลประทานอุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ จัดนิทรรศการการบริหารจัดการน้ำด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ และแจกเอกสารการบริหารจัดการน้ำ การคำนวณน้ำให้เหมาะสมกับพื้นที่เพาะปลูก

3) คลินิกปศุสัตว์ หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี และศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับ การเลี้ยงสัตว์ โรคระบาดในสัตว์ การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงโค กระบือ การทำวัคซีนในสัตว์ใหญ่ และในสัตว์ปีก ให้บริการผ่าตัดทำหมันสัตว์ สุนัขและแมว การปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ และสนับสนุนพันธุ์หญ้าอาหารสัตว์ แร่ธาตุก้อนในสัตว์ปีก ยาถ่ายพยาธิในโคกระบือและสัตว์เล็ก

4) คลินิกประมง หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ สำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด อุดรธานี กิจกรรม ที่ดำเนินการ คือ ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เบื้องต้น วิเคราะห์โรคสัตว์น้ำ คุณภาพน้ำเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จัดนิทรรศการด้านการประมง แจกเอกสารการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดแก่เกษตรกร และสนับสนุนพันธุ์ปลา

5) คลินิกข้าว หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานีข้าวอุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ จัดนิทรรศการองค์ความรู้ เรื่องพันธุ์ข้าวที่มีความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ ให้คำแนะนำ/

ปรีक्षा เรื่องพันธุ์ข้าว โรคแมลงศัตรูพืช การผลิตเมล็ดพันธุ์คุณภาพดี การลดต้นทุนการผลิต และแจกเอกสารวิชาการ การกำจัดวัชพืชในนาข้าว การป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูข้าว

6) คลินิกพืช หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ จัดนิทรรศการการป้องกันกำจัดศัตรูพืช การพิจารณาเลือกซื้อปุ๋ย และโรคศัตรูพืช ให้คำแนะนำ/มาตรฐาน GAP พืช มาตรฐานอินทรีย์พืช การทำเกษตรอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีชีวภัณฑ์ สนับสนุนปัจจัยทางการเกษตร ได้แก่ เมล็ดพันธุ์มะเขือเปราะ มะเขือเทศ และไตรโคเดอร์มา 7) คลินิกขยายพันธุ์พืช หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 10 จังหวัดอุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ จัดนิทรรศการขยายพันธุ์พืช ให้คำปรึกษา/แนะนำการขยายพันธุ์พืช การปลูกกล้วยจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ การเก็บและการรักษาเมล็ดพันธุ์ การขยายพันธุ์และการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ สนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ ต้นพันธุ์พืช (พริก มะละกอ มะเขือ และกล้วย)

8) คลินิกส่งเสริมการเกษตร หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ จัดนิทรรศการและแจกเอกสารการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ให้คำปรึกษาแนะนำการใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช สนับสนุนชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย และเบตตาไรเซียม

9) คลินิกยางพารา หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดอุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ ให้คำปรึกษาและแนะนำเกษตรกรเรื่องพันธุ์ยางพารา การปลูกยางพาราครบวงจร การกรีดยางพารา การใส่ปุ๋ย การทำยางแผ่น จัดนิทรรศการกรดที่ใช้ในการจับตัวยาง โรคยางพารา แจกเอกสารรณรงค์หยุดการใช้กรดซัลฟิวริกในการจับตัวยางก้อนถ้วย การผลิตยางก้อนถ้วย การผสมปุ๋ยใช้เอง การใช้ปุ๋ยยางพาราตามค่าการวิเคราะห์ดิน การกรีดยาง และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพารา

10) คลินิกหม่อนไหม หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ จัดนิทรรศการการผลิตหม่อนไหม สาธิตการทำสบู่โปรตีนไหม และแจกเอกสารหม่อนไหมพืชสารพัดประโยชน์ การปลูกหม่อน หม่อนผลสด สบู่โปรตีนไหม และสนับสนุนต้นหม่อน

11) คลินิกกฎหมาย หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ จัดนิทรรศการกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้คำแนะนำเรื่องกฎหมายที่ดิน การจัดการที่ดิน การตรวจสอบหลักฐานที่ดิน การรังวัดที่ดิน และมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินแก่เกษตรกร

12) คลินิกบัญชี หน่วยงานที่ร่วมกิจกรรม คือ สำนักงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ จัดนิทรรศการด้านบัญชี แนะนำการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ และบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน การใช้แอปพลิเคชัน Smart Me ในการบันทึกบัญชี และสนับสนุนสมุดบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน และบัญชีต้นทุน

13) คลินิกสหกรณ์ หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ ให้คำแนะนำปรึกษาด้านสหกรณ์กลุ่มเกษตรกร การดำเนินงานวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ แจกเอกสารวิชาการ และสนับสนุนน้ำยาล้างจาน

14) คลินิกเศรษฐกิจการเกษตร หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 อุดรธานี จัดนิทรรศการ ให้คำแนะนำ Application “บอกต่อ” ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลการให้บริการต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) ประกอบไปด้วยข้อมูล 4 ส่วน ได้แก่ 1) การรับปัจจัยการผลิต วัสดุ

ทางการเกษตร และการตรวจรับรองมาตรฐาน 2) ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร 3) นโยบายและมาตรการการช่วยเหลือจากภาครัฐ และ 4) สถานการณ์การผลิต ราคาสินค้าเกษตร และพยากรณ์อากาศ

15) คลินิกแก้จน หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร การขอรับบริการ ฝนหลวง จัดนิทรรศการกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนเกษตรกรเฝ้าระวังโรคพืช โรคสัตว์ในช่วงฤดูฝน การปรับปรุงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมงให้เป็นปัจจุบัน สนับสนุนเอกสารทางวิชาการ และน่ายาล้างจาน

4. ข้อคิดเห็น

4.1 ข้อคิดเห็นด้านการให้บริการ

ด้านการให้บริการบริเวณที่จัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยการจัดงานภายใต้การรักษามาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา COVID 19 มีเกษตรกรผู้รับบริการจำนวน 499 คน สถานที่จัดงานมีความสะอาด ร่มรื่นอากาศถ่ายเทได้สะดวก สถานที่จอดรถกว้างขวางสามารถอำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรและประชาชนผู้เข้าร่วมงานได้เป็นอย่างดี การจัดสถานที่ของแต่ละคลินิกสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมจัดนิทรรศการ และสนับสนุนปัจจัยการผลิตต่างๆ ให้แก่เกษตรกร เจ้าหน้าที่ประจำคลินิกจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ให้บริการเกษตรกรอย่างเพียงพอ รวมทั้งการให้บริการลงทะเบียนเกษตรกร ผู้มารับบริการได้รับความสะดวก ในการเข้ารับบริการแต่ละคลินิก มีการสนับสนุนเอกสารวิชาการ ให้ความรู้ในแต่ละคลินิก และสนับสนุนปัจจัยทางการผลิตต่างๆ ให้แก่เกษตรกร ประกอบด้วย ต้นพันธุ์ไม้ พันธุ์ปลา น้ำหมักชีวภาพ เมล็ดพันธุ์พืช เชื้อไตรโคเดมา เชื้อบิวเวอเรียพร้อมใช้ บำรุงชีวภาพ เวชภัณฑ์ต่างๆ การจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับ การเลี้ยงสัตว์ การป้องกันโรคสัตว์ สนับสนุนเวชภัณฑ์ยาถ่ายพยาธิ ไวตามีน ยาปฏิชีวนะสำหรับสัตว์ปีก พันธุ์หญ้าเลี้ยงสัตว์ การทำหมันสัตว์ เช่น สุนัขและแมว มอบเอกสารแนะนำการเลี้ยงสัตว์และป้องกันโรคสัตว์ จัดนิทรรศการให้ความรู้เรื่องการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การจัดทำบัญชีครัวเรือน มอบสมุดบัญชี รับ-จ่ายในครัวเรือนสำหรับบุคคลทั่วไป ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการกู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งในแต่ละคลินิกเจ้าหน้าที่ประจำคลินิกได้จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ให้บริการเกษตรกรอย่างเพียงพอ เกษตรกรผู้มารับบริการได้รับความสะดวกในการเข้ารับบริการแต่ละคลินิกเป็นอย่างดี นอกจากนั้นยังมีการให้บริการของหน่วยงานต่างๆ และได้นำผลิตภัณฑ์พื้นบ้านและสินค้ามาจำหน่ายด้วย

4.2 ข้อคิดเห็นด้านวิชาการ

มีความพร้อมทางด้านวิชาการเป็นอย่างมาก โดยแต่ละคลินิกมีเจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้ ความชำนาญ มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ ที่คอยบริการให้คำปรึกษาแนะนำแก่เกษตรกร พร้อมทั้งตอบประเด็นปัญหาต่าง ๆ ของเกษตรกรได้เป็นอย่างดี และเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรที่มารับบริการในครั้งนี้ทั้งนี้หากเกษตรกรมีความสนใจองค์ความรู้ทางวิชาการในแต่ละด้านสามารถประสานขอรับ

องค์ความรู้ได้ที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในระดับอำเภอและระดับจังหวัดอุดรธานีได้

4.3 ข้อคิดเห็นจากการประเมินผล

1. ควรเพิ่มช่องทาง เพิ่มสื่อในการประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นป้าย วิทยู โทททัศน์ฯ หรือโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์งาน เพื่อดึงดูดผู้เข้าชมบริเวณพิธีเปิดและนิทรรศการให้มากขึ้น และผู้เข้าร่วมงานส่วนใหญ่รับทราบข่าวการจัดงานจากสื่อบุคคล เช่น เจ้าหน้าที่ เกษตร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ผู้เข้าร่วมงานเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ค่อนข้างจำกัดกลุ่ม

2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร เข้าใจและเตรียมตัวเข้ารับบริการแต่ละคลินิก เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับคำแนะนำเพื่อเตรียมตัวมาใช้บริการ

3. ควรแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมจัดงานคลินิกเกษตรทราบก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 3-5 วัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้บริการประชาชน

4. ควรมีการติดตามการแนะนำแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตาม

วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานโครงการ

(5.3.1) ผลผลิต (Out put)

- ให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพื้นที่ห่างไกล จำนวน 4 ครั้ง
- เกษตรกรในพื้นที่ห่างไกล ได้รับบริการด้านวิชาการ เกษตรและการแก้ไขปัญหาการเกษตร จำนวน 500 คน
- เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยงาน

(5.3.2) ผลลัพธ์ (out come)

- เกษตรกรมีความมั่นใจในการให้บริการของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์
- เกษตรกรสามารถนำความรู้ด้านวิชาการเกษตร และการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรจากการมารับบริการไปใช้ในการทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ โดยเน้นการปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ของจังหวัดอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกษตรกรที่มีปัญหาการประกอบอาชีพด้านการเกษตรได้รับบริการทาง วิชาการ และคำแนะนำในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งได้รับปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ที่เป็นประโยชน์ ต่อการประกอบ อาชีพด้านการเกษตร

(5.5) ความยั่งยืนและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

เกษตรกรไม่นำตัวอย่างมาให้หน่วยงานตรวจสอบ เช่น การตรวจ ความเป็นกรดเป็นด่างในดิน ของสถานีพัฒนาที่ดิน ฯลฯ

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- ควรเพิ่มช่องทางเพิ่มสื่อในการประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นป้ายวิทยุ โทรทัศน์ฯ หรือโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์งาน เพื่อดึงดูดผู้เข้าชมบริเวณพิธีเปิดและนิทรรศการให้มากขึ้นและผู้เข้าร่วมงานส่วนใหญ่รับทราบข่าวการจัดงานจากสื่อบุคคล เช่น เจ้าหน้าที่เกษตร กำนันผู้ใหญ่บ้าน อบต. ทำให้ผู้เข้าร่วมงานเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ค่อนข้างจำกัดกลุ่ม
- ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร เข้าใจและเตรียมตัวเข้ารับบริการแต่ละคลินิก เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับคำแนะนำเพื่อเตรียมตัวมาใช้บริการ
- หน่วยงานควรมีการสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่และตามความเหมาะสม
- ควรมีการติดตามการแนะนำแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานโครงการ

(5.8) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ค

2) ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอุดรธานี

(1) ความสำคัญของผลงาน ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรและเตรียมความพร้อมในการรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยได้มีโครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ประกอบด้วย คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางการดำเนินการ รวมถึงพิจารณาให้ความเห็นชอบบูรณาการแผนงาน/โครงการงบประมาณในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร พัฒนาระบบบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ตลอดจนอำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรและการช่วยเหลือเกษตรกร โดยคณะกรรมการชุดดังกล่าวได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการวางแผน และติดตามการป้องกัน และแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ซึ่งมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน และคณะอนุกรรมการดังกล่าวได้แต่งตั้งคณะทำงาน 2 คณะ คือ คณะทำงานวางแผน เตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรซึ่งมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน และคณะทำงานวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ซึ่งมีอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นประธาน รวมทั้งได้จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรในส่วนกลางและระดับจังหวัด เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวอุริตา ครองยุติ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี) -

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่

ใช้ในการปฏิบัติงาน -

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อประเมินข้อมูลพื้นที่ และทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดประชุมคณะทำงานศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอุดรธานี เพื่อจัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร (ภัยแล้ง และอุทกภัย)
- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตรรวมทั้ง แจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปรับทราบข้อมูลสถานการณ์
- ติดตาม เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และเหมาะสมต่อสถานการณ์
- รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหาร และศูนย์ติดตามการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

(5.2) เป้าหมายของงาน -

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- ประชุมคณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอุดรธานี เพื่อจัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2566 จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้ 1) แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ปี 2565/66 2) แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปีงบประมาณ 2566
- รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร การประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยด้านการเกษตร สถานการณ์น้ำ การเตือนภัยโรคศัตรูพืชผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพจสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด Application Line กลุ่มต่างๆ ทุกวัน และการประชุมร่วมกับคณะทำงานติดตามจังหวัดฯ
- การประชุมร่วมกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ภัยแล้ง ระดับจังหวัดอุดรธานี ประจำปีทุกสัปดาห์ (ทุกวันอังคาร) ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2566 รวมจำนวน 13 ครั้ง และศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อุทกภัย วาตภัย และดินถล่มจังหวัดอุดรธานี ประจำปีทุกสัปดาห์ (ทุกวันอังคาร) ระหว่างเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม 2566 รวมจำนวนทั้งสิ้น 15 ครั้ง และรายงานให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรฯ ทราบเป็นประจำทุกเดือน
- สถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร และการให้ความช่วยเหลือภัยแล้งปีงบประมาณ 2566 จังหวัดอุดรธานี ไม่มีพื้นที่ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยแล้ง) และศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอุดรธานี ได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้งปี 2566 เพื่อเป็นการเตรียมรับสถานการณ์ภัยธรรมชาติที่อาจจะเกิดขึ้นในช่วงฤดูแล้ง และให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางสามารถปฏิบัติงานและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

อุทกภัยจังหวัดอุดรธานี ได้รับผลกระทบภัยพิบัติอุทกภัยด้านการเกษตร ดังนี้

1. อิทธิพลจากพายุ “โนรู” ช่วงเกิดภัย ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2565 – 10 ตุลาคม 2565 ด้านพืชและประมง

2. อิทธิพลจากพายุ “ตาลิม” ช่วงเกิดภัย ตั้งแต่วันที่ 9 - 20 สิงหาคม 2566 ด้านพืช

3. อิทธิพลร่องลมมรสุม ช่วงเกิดภัย ตั้งแต่วันที่ 1-30 กันยายน 2566 ด้านพืชประมง และปศุสัตว์

ตารางที่ 2.3 สถานการณ์โรคระบาดสัตว์ จังหวัดอุดรธานี

โรคศัตรูพืช	อำเภอ	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ระบาด (ไร่)	จำนวน เกษตรกร (ราย)
1. ไรแดงมัน สำปะหลัง	1. อำเภอหนองหาน ตำบลพังงู	2	1	1
	2. อำเภอบ้านดุง - ตำบลบ้านดุง	1	1	1
	- ตำบลโพธิ์สูง	1	1	1
2. แมลงดำ หนามมะพร้าว	1. อำเภอบ้านดุง - ตำบลบ้านดุง	2	1	1
	- ตำบลดงเย็น	2	1	1
3. ตัวแรด มะพร้าว	1. อำเภอบ้านดุงตำบลดงเย็น	1	1	1
4. หนอนกระทู้ ข้าว	1. อ.หนองหาน	45	45	7
	ต.พังงู	2	2	2
	2. อ.บ้านดุง	2	2	2
	ต.ดงเย็น			
5. ใบด่างมัน สำปะหลัง	3. อ.กุ๋แก้ว			
	ต.บ้านจืด			
	1. อ.โนนสะอาด			
	ต.โคกกลาง	24	24	2
6. หนอนห่อใบ ข้าว	2. อ.บ้านผือ			
	- ต.เขื่อนน้ำ	10	10	2
	- ต.โนนทอง	10	10	2
	1. อ.บ้านดุง	11	11	5
	- ต.บ้านม่วง			

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี สำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี ร่วมลงพื้นที่สำรวจแปลงที่พบโรคและแมลงศัตรูพืช พร้อมให้คำแนะนำเกษตรกร สร้างการรับรู้และติดตามเฝ้าระวังแปลงที่เกิดโรคในพื้นที่

โรคระบาดสัตว์ เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2566 คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ จังหวัดอุดรธานี มติเห็นชอบ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉินโรคลัมปี สกิน ตามหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2564 จำนวน 1 อำเภอ อำเภอศรีธาตุ ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีคุณสมบัติครบถ้วน รวม 6 ตำบล 12 หมู่บ้าน เกษตรกร 14 ราย จำนวนสัตว์ตายโค 16 ตัว วงเงินให้ความช่วยเหลือ 284,000 บาท ผู้ประสบภัยได้รับ เงินช่วยเหลือครบทุกรายเรียบร้อยแล้ว

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ -

(5.7) ข้อเสนอแนะ -

(5.8) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ง

3) โครงการพัฒนาเกษตรกรมัยยืน จังหวัดอุดรธานี (เกษตรทฤษฎีใหม่)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

(1) ความสำคัญของผลงาน ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี ดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรผสมผสาน) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยกำหนดให้มีกิจกรรมการรวมกลุ่ม เพื่อขยายผลและเพิ่มศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมเกษตรผสมผสาน ให้กับเกษตรกร และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้และทักษะ สามารถดำเนินกิจกรรมเกษตรผสมผสานและพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าและรายได้ให้กับเกษตรกร ภายใต้แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร เป้าหมายแผนแม่บทย่อย : สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายผลการดำเนินกิจกรรมเกษตรผสมผสานให้กับเกษตรกร ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้และทักษะ สามารถดำเนินกิจกรรมเกษตรผสมผสาน และพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าและรายได้ให้กับเกษตรกร และเพิ่มศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมการเกษตรผสมผสานให้กับเกษตรกร โดยคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่เกิดจากการรวมตัวกันของเกษตรกรที่ทำการเกษตรในรูปแบบผสมผสาน เกษตรกรภายในกลุ่มทุกคนต้องมีความสนใจเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ไม่น้อยกว่า 15 คน และไม่เกิน 20 คน โดยประธานหรือผู้นำกลุ่มต้องเป็นเกษตรกรที่เคยผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2550 -2564 ดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรภายในพื้นที่ใกล้เคียงกัน และทุกคนต้องสนใจในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับกลุ่ม

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีได้ดำเนินงานกิจกรรมการรวมกลุ่ม ภายใต้โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรผสมผสาน) จังหวัดอุดรธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 1 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตรกรปลอดภัยบ้าน โนนสร้างคำ หมู่ที่ 13 ตำบลสมเส้า อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี โดยมี นายคมสัน โคตรสีทา เป็นประธานกลุ่ม จัดตั้งกลุ่มเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2565 และมีสมาชิกทั้งหมดจำนวน 20 ราย โดยกิจกรรมหลักของสมาชิกในกลุ่มทำเกษตรผสมผสานโดยใช้แนวคิด/ทฤษฎีโคกหนองนาโมเดล การทำนาข้าว ปลูกพืชผักสวนครัวปลอดสารพิษ เลี้ยงปลา การทำเกษตรผสมผสาน เลี้ยงวัว เลี้ยงกบ เลี้ยงหมู ป่า เลี้ยงไก่ เพื่อบริโภคในครอบครัวและจำหน่ายในชุมชน ปลูกไม้ยืนต้น ผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักสารไล่แมลง รวมถึงผลิตอาหารปลาใช้เอง เพื่อลดต้นทุนในการผลิต โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อขยายผลการดำเนิน

กิจกรรมเกษตรผสมผสานให้กับเกษตรกร 2) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้และทักษะ สามารถดำเนินกิจกรรมเกษตรผสมผสาน และพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐาน และ3) เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และเพิ่มศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมเกษตรผสมผสาน ในรูปแบบของกลุ่มเกษตรกร

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวอุรिता ครองยุติ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี) -

(4) ความรู้ ความชำนาญงานหรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่

ใช้ในการปฏิบัติงาน -

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- การสำรวจและคัดเลือกกลุ่มเกษตรกร และพื้นที่ดำเนิน

โครงการ

- จัดทำโครงการเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี และประสาน

บูรณาการการดำเนินงานโครงการฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ประชุมการจัดเวทีวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่กลุ่มเกษตรกร และ

แผนความต้องการของกลุ่มร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- จัดฝึกอบรมกระบวนการเรียนรู้ด้านการผลิต การแปรรูป

การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีประยุกต์ใช้ และเชื่อมโยงการตลาด เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ประชุมติดตามประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าของกลุ่ม

เกษตรกรเป็นประจำทุกเดือน พร้อมสรุปรายงานผลการดำเนินงาน ส่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อทราบ

(5.2) เป้าหมายของงาน

- กลุ่มเกษตรกร จำนวน 20 ราย

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- กลุ่มเกษตรกรได้มีความรู้ทักษะการพัฒนาผลผลิต

ทางการเกษตรให้ได้มาตรฐาน GAP ด้านพืช การจัดทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีต้นทุน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การเพิ่มช่องทางการเพื่อรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรให้กับพ่อค้าหรือผู้ประกอบการ การทำเกษตรผสมผสานในแปลงเรียนรู้ การทำน้ายาเอนกประสงค์ และ และการศึกษาดูงานการเลี้ยงกบในบ่อดิน จำนวน 20 ราย

- เกษตรกรที่เข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

จำนวน 3 ราย อยู่ระหว่างกระบวนการขอรับรอง จำนวน 5 ราย

- เกษตรกรสามารถทำการผลิตเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน

สินค้า GAP

- เกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับนำไปใช้ในการทำการเกษตร

ผสมผสานในพื้นที่ของตนเอง

ความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน จังหวัดอุดรธานี (เกษตรทฤษฎีใหม่)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1. ประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3 ครั้ง (23 ส.ค. 7 ต.ค. และ 31 ต.ค.)
2. จัดทำแผนบูรณาการกิจกรรมและงบประมาณของแต่ละหน่วยงาน
3. ได้รับการสนับสนุนต้นไม้กิมซุง 3,700 ต้น จาก องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี
4. บูรณาการแผนงานร่วมกับ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2565
5. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กรมปศุสัตว์ หลักสูตร จัดเวที 3/5 ประสานงานแบบมีส่วนร่วม(VRIO) และกำหนดฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพืช เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กรมปศุสัตว์ จำนวน 20 จุด ระหว่างเดือนมีนาคม 2566
6. ประชุมหารือ จัดทำแผนบูรณาการกิจกรรมและงบประมาณร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3 ครั้ง (วันที่ 23 สิงหาคม 2566 วันที่ 7 ตุลาคม 2566 และวันที่ 31 ตุลาคม 2566)
7. วันที่ 14 – 24 มีนาคม 2566 ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (เกษตรทฤษฎีใหม่) หลักสูตร 3/5 ประสานงานแบบมีส่วนร่วม กรมปศุสัตว์ และบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานในสังกัด จำนวน 20 จุด ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เกษตรกรจำนวน 400 ราย ประกอบด้วย 1) เกษตรกรโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) ปี 2566 จำนวน 175 ราย และ 2) เกษตรกรโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) รายเดิม จำนวน 225 ราย

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- สมาชิกบางรายยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง
- กลุ่มยังมีกำลังผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

เนื่องจากพื้นที่ของสมาชิกแหล่งน้ำไม่เพียงพอในการทำการเกษตร และยังไม่ได้รับรองมาตรฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- สมาชิกบางรายไม่ได้จัดทำบัญชีครัวเรือน บัญชีต้นทุนอาชีพ

เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน บางส่วนบันทึกบัญชีครัวเรือนแล้ว พบว่ามีรายจ่ายมากกว่ารายรับจึงไม่บันทึกบัญชีต่อเนื่อง

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- แนะนำ ส่งเสริม และประสานกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้ความรู้ GAP ให้กลุ่มเกษตรกรเข้า สู่กระบวนการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) ปราศจากการปนเปื้อนของสารเคมีไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุน ปลอดภัยทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการทำเกษตรที่ยั่งยืนและเป็นการยกระดับสินค้าเกษตรให้สามารถจำหน่ายให้กับตลาดโมเดิร์นเทรดได้ จะส่งผลให้เกษตรกรจำหน่ายในราคาที่สูงขึ้นได้ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้น

- ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายกลุ่มผลิต การตลาดให้แก่กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้มีอำนาจในการต่อรอง

- ให้นับสนนคนรุ่นใหม่สานต่ออาชีพเกษตรและนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

(5.8) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก จ

4) กองทุนหมุนเวียนเพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน(อบก.) ส่วน

จังหวัดอุดรธานี

(1) ความสำคัญของผลงาน กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสงวนและรักษาที่ดินของเกษตรกรหรือผู้ยากจนไว้ไม่ให้ตกไปเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่น โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ความช่วยเหลือ 1) เพื่อปลดปล่อยหนี้สิน หรือซื้อคืนที่ดิน 2) เพื่อซื้อที่ดินเช่า และ 3) เพื่อการประกอบอาชีพ ผู้มีสิทธิขอความช่วยเหลือเป็นเกษตรกรหรือผู้ยากจนหรือเป็นบิดา มารดา คู่สมรสหรือบุตรของเกษตรกรหรือผู้ยากจน กรณี มีอายุเกิน 60 ปี ต้องมีผู้กู้ร่วม มีหนี้สินจากการนำที่ดินไปจำนอง ขายฝากหรือค้ำประกันการกู้ยืมเงินหรือมีความประสงค์ จะซื้อที่ดินเช่า ตามสิทธิแห่งกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีหนี้สินอันเกิดจากเหตุสุจริต จำเป็น และเป็นภาระหนักเป็นผู้ที่ธนาคาร ธ.ก.ส. ไม่อนุมัติเพื่อการนี้ เจ้าหนี้ 1) เจ้าหนี้ นอกกระบบ หรือเจ้าหนี้ที่เป็นบุคคลทั่วไป ซึ่งต้องผ่านกระบวนการประนอมหนี้ หรือกระบวนการไกล่เกลี่ยแล้ว 2) เจ้าหนี้นิติบุคคล ซึ่งต้องมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ชำระหนี้ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ธ.ก.ส. ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สหกรณ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการสหกรณ์ บริษัทและห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ประกอบธุรกิจการให้กู้ยืมเงิน จำนวนเงินที่ขอความช่วยเหลือ 1) กู้เพื่อปลดปล่อยหนี้สิน หรือซื้อคืนที่ดิน หรือซื้อที่ดินเช่าไม่เกินรายละเอียด 2,500,00 บาท 2) กู้เพื่อประกอบอาชีพ ไม่เกินรายละเอียด 100,000 บาท (ข้อ 1. และ 2. รวมกันแล้วต้องไม่เกินรายละเอียด 2,500,000 บาท) อัตราดอกเบี้ย 1) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี และ 2) ชำระหนี้คืนกองทุนหมุนเวียนฯ ภายใน 20 ปี เอกสารประกอบการยื่นคำร้องขอความช่วยเหลือ 1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน 2) สำเนาทะเบียนบ้าน 3) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน (โฉนด, น.ส.3, น.ส.3ก) พร้อมสารบัญจดทะเบียนทุกหน้า และ 4) สำเนาหลักฐานการเป็นหนี้ (สัญญาจำนอง ขายฝาก สัญญากู้ยืมเงิน) กรณีเป็นหนี้ในระบบให้แนบสำเนาคำฟ้อง สัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาของศาล กรณีการซื้อคืนที่ดิน ต้องมีสำเนาหลักฐานการขายที่ดินคืนจากเจ้าหนี้ กรณี ขอซื้อที่ดินเช่า ต้องมีหลักฐานการเช่าที่ดิน สำเนาเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักฐานการเปลี่ยนชื่อ-สกุล ทะเบียนสมรส เป็นต้น สถานที่ติดต่อขอความช่วยเหลือ สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงาน ธ.ก.ส. สาขา สำนักงานเกษตรและ

สหกรณ์จังหวัดอุดรธานี และสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) สป.กษ.

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน

- นางสาวณัฐวิภา จำปาสี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
- นายธวัชชัย ธรรมโกร้ง ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
- ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)**
- นางสาวอภิสร นนสีลาด ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่

ใช้ในการปฏิบัติงาน -

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- รับเรื่อง (เกษตรอำเภอ/อ.ก.ส.สาขา/สำนักงาน กษ./สกร.)
- เสร็จใกล้เคียงประណหมนี้ (อัยการ สดช./หน่วยงานทางกฎหมาย)
- วิเคราะห์หลักประกันและความสามารถในการชำระหนี้

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (อ.ก.ส.)

- ตรวจสอบสถานการณ์เป็นบุคคลล้มละลายสำนักงานบังคับคดี
- สรุปแบบเสนอที่ประชุมฯ พร้อมเอกสาร (เลขาฯ อบก.ส่วน

อำเภอ/จังหวัด)

- ประชุม พิจารณาคำขอกู้เงิน (อบก.ส่วนอำเภอ/จังหวัด)
- แจ้งผลการพิจารณา (อบก.ส่วนอำเภอ/จังหวัด)
- เบิกจ่ายเงินช่วยเหลือ (สกร.สป.กษ.)
- ติดตามและพัฒนาฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ

(เลขาฯ อบก.ส่วนจังหวัด)

(5.2) เป้าหมายของงาน -

(5.3) ผลสำเร็จของงาน ผลการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนฯ

จังหวัดอุดรธานี ประจำปี 2566 (ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566)

ตารางที่ 2.4 ผลการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนฯ จังหวัดอุดรธานี ประจำปี 2566

อบก.	การอนุมัติให้ความช่วยเหลือ		ไม่ต้องสูญเสียที่ดิน			หมายเหตุ
	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	ไร่	งาน	ตารางวา	
ส่วนกลาง	-	-	-	-	-	
ส่วนจังหวัด	5	2,985,615	19	3	23.0	
ส่วนอำเภอ	4	427,000	3	2	73.0	
รวม	9	3,412,615	24	1	96.0	

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

การอนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้กองทุนหมุนเวียนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม 2534 ถึง 30 กันยายน 2566 มีการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนไปแล้ว จำนวน 1,452 ราย เป็นเงิน 346,186,354.85 บาท และไม่ต้องสูญเสียที่ดิน จำนวน 13,277 ไร่ 3 งาน 85.5 ตารางวา

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือระดับอำเภอ มีการโยกย้าย สับเปลี่ยนบ่อย จึงทำให้การปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือขาดความต่อเนื่อง
- การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง
- ขาดแหล่งเงินทุน ในการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสม่ำเสมออย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง
- ควรสนับสนุนแหล่งเงินทุนสำหรับฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ ให้แก่ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ

(5.8) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก จ

5) โครงการติดตามและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2566

(1) ความสำคัญของผลงาน กลไกการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัดอุดรธานี ได้มีคำสั่งที่ 01/2564 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2564 แต่งตั้งคณะทำงานติดตามและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ จังหวัดอุดรธานี โดยมีบทบาทหน้าที่ ติดตาม ตรวจสอบ และพัฒนาฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้ฯ หลังการอนุมัติให้มีรายได้สามารถชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ แผนการติดตามและพัฒนาฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน 50 ราย โดยพิจารณาจากลูกหนี้ที่มีแนวโน้มค้างชำระหนี้ไม่เกิน 3 ปี และมีปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ซึ่งในปีงบประมาณ 2566 ได้กำหนดลงพื้นที่ติดตามและพัฒนาอาชีพลูกหนี้จำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอพิบูลย์รักษ์ อำเภอหนองหาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม และอำเภอกุดจับ เพื่อทราบปัญหา/อุปสรรค การชำระหนี้รวมถึงความต้องการพัฒนาฟื้นฟูอาชีพด้วย

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน

- นางสาวณัฐวิภา จำปาสี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
 - นายธวัชชัย ธรรมโกธิง ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
- ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)**
- นางสาวอภิสราน นนสีลาด ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- รับเรื่อง (เกษตรอำเภอ/อ.ก.ส.สาขา/สำนักงาน กษ./สกร.)
- เสร็จจากใกล้เคียงประนอมหนี้ - อัยการ สคช./หน่วยงาน

ทางกฎหมาย

- วิเคราะห์หลักประกันและความสามารถในการชำระหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (อ.ก.ส.)

- ตรวจสอบสถานการณ์เป็นบุคคลล้มละลายสำนักงานบังคับคดี
- สรุปแบบเสนอที่ประชุมฯ พร้อมเอกสาร (เลขาฯ อบก.ส่วน

อำเภอ/จังหวัด)

- ประชุม พิจารณาคำขอกู้เงิน (อบก.ส่วนอำเภอ/จังหวัด)
- แจ้งผลการพิจารณา (อบก.ส่วนอำเภอ/จังหวัด)
- เบิกจ่ายเงินช่วยเหลือ (สกร.สป.กษ.)
- ติดตามและพัฒนาฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ

(เลขาฯ อบก.ส่วนจังหวัด)

(5.2) เป้าหมายของงาน แผนการติดตามและพัฒนาอาชีพลูกหนี้จำนวน 50 ราย โดยพิจารณาจากลูกหนี้ที่มีแนวโน้มค้างชำระหนี้ไม่เกิน 3 ปี และมีปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ซึ่งในปีงบประมาณ 2566 ได้กำหนดลงพื้นที่ติดตามและพัฒนาอาชีพลูกหนี้จำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอพิบูลย์รักษ์ อำเภอหนองหาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม และอำเภอกุดจับ เพื่อทราบปัญหา/อุปสรรค การชำระหนี้รวมถึงความต้องการพัฒนาฟื้นฟูอาชีพด้วย

(5.3) ผลสำเร็จของงาน มีการมอบปัจจัยการผลิต โดยมีหน่วยงานที่สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ดังนี้ 1) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก (คะน้า และมะเขือเปราะ) 2) แร่ธาตุก้อนสำหรับโค เวชภัณฑ์สำหรับดูแลสัตว์ปีก และ 3) สารเร่ง พด. และน้ำหมักชีวภาพ

ผลการดำเนินงาน คณะทำงานติดตามและพัฒนาฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ได้ลงพื้นที่ติดตาม ตรวจสอบ และสำรวจความต้องการพัฒนาฟื้นฟูอาชีพของลูกหนี้ ดังนี้

1. ประชุมติดตามและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน 4 อำเภอ (อำเภอพิบูลย์รักษ์ อำเภอหนองหาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม และอำเภอกุดจับ) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 69 ราย ซึ่งจากการสำรวจความต้องการเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ (ด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์) จำนวน 41 ราย แยกรายอำเภอ ดังนี้ 1) อำเภอพิบูลย์รักษ์ จำนวน 8 ราย 2) อำเภอหนองหาน จำนวน 11 ราย 3) อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จำนวน 9 ราย และ 4) อำเภอกุดจับ จำนวน 13 รายและลูกหนี้ที่ประสงค์เข้าร่วมฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพฯ แยกเป็นรายด้านอาชีพ ดังนี้ 1) ด้านพืช จำนวน 14 ราย 2) ด้านประมง จำนวน 7 ราย 3) ด้านปศุสัตว์จำนวน 20 ราย

ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้หน่วยงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี ประมงจังหวัดอุดรธานี ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี ลงพื้นที่ให้คำแนะนำองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความเหมาะสม และลูกหนี้ที่ไม่ประสงค์เข้าร่วมฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพฯ จำนวน 28 ราย เนื่องจาก มีอายุมาก มีโรคประจำตัว และขาดแรงในครัวเรือน ในการประกอบอาชีพในด้านต่างๆ

2. ประชุมติดตามความก้าวหน้าการเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุน

หมุนเวียนฯ จำนวน 4 อำเภอ (อำเภอพิบูลย์รักษ์ อำเภอหนองหาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม และอำเภอ กุดจับ) เป็นการติดตามความก้าวหน้า ครั้งที่ 2 ซึ่งครั้งแรกได้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ เฉพาะรายและสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยแยกรายอำเภอ ได้ดังนี้ จากผลการสำรวจความต้องการเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ (ด้านพืชด้านประมง ด้านปศุสัตว์) จำนวน 41 ราย แยกรายอำเภอ ดังนี้ 1) อำเภอพิบูลย์รักษ์ จำนวน 8 ราย 2) อำเภอหนองหาน จำนวน 11 ราย 3) อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จำนวน 9 ราย 4) อำเภอ กุดจับ จำนวน 13 ราย และลูกหนี้ที่ไม่ประสงค์เข้าร่วมฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพฯ แยกเป็นรายด้านอาชีพ ดังนี้ 1) ด้านพืช จำนวน 14 ราย 2) ด้านประมง จำนวน 7 ราย 3) ด้านปศุสัตว์ จำนวน 20 ราย โดยมีการสอบถาม ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูอาชีพฯ แต่ละรายเฉพาะด้าน และมีความสนใจโครงการสนับสนุนแหล่งน้ำในไร่นา ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เพื่อบริหารจัดการ ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นการผลิตสินค้าชนิดใหม่ตามความเหมาะสม และโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน(บ่อจั่ว) โดยการขุดสระน้ำ ในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร และให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย 2,500 บาท/บ่อ เพื่อเป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพ การเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานได้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสมกับการเกษตร จำนวน 7 ราย ดังนี้

ตารางที่ 2.5 รายชื่อลูกหนี้ที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ

ที่	ชื่อ-สกุล	อำเภอ	อาชีพ	การเข้าร่วมฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพฯ				หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
				พืช	ประมง	ปศุสัตว์	พัฒนาที่ดิน		
1	นายสมดี บัญธิษฐ์	พิบูลย์รักษ์	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงโค	-	ปศ.จ	
2	นายเล็ก พรหมแสงใส	พิบูลย์รักษ์	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงไก่	-	ปศ.จ	
3	นายทองสา สีแสง	พิบูลย์รักษ์	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงโค	Zooning ปี 67	ปศ.จ/พด.	
4	นางบานเย็น เลาศรี	พิบูลย์รักษ์	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงไก่	-	ปศ.จ	
5	นางคำจันทร์ บุญไชย	พิบูลย์รักษ์	ทำนาข้าว	-	เลี้ยงปลา	-	-	ปม.จ	
6	นางบังออน ลักษณะจันทร์	พิบูลย์รักษ์	ทำนาข้าว	-	เลี้ยงปลา	-	Zooning ปี 67	ปม.จ/พด.	
7	นางปาริชาติ ลักษณะจันทร์	พิบูลย์รักษ์	ทำนาข้าว	ทำนาข้าว	-	-	Zooning ปี 67	กษ.จ/พด.	

ตารางที่ 2.5 รายชื่อลูกหนี้ที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ(ต่อ)

ที่	ชื่อ-สกุล	อำเภอ	อาชีพ	การเข้าร่วมฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ				หน่วยงาน รับผิดชอบ	หมายเหตุ
				พืช	ประมง	ปศุสัตว์	พัฒนา ที่ดิน		
8	นางสาวลออ พิลารม	พิบูลย์รักษ์	ทำนาข้าว	ผสมผสาน	-	-	-	กษ.จ	
9	นายวัชร มนพุดดี	หนองหาน	ปลูกผัก	พืชผัก	-	-	-	กษ.จ	
10	นางวันนี พรหมสอน	หนองหาน	ทำนาข้าว	พืชผัก	-	-	-	กษ.จ	
11	นางสุภารัก งามดี	หนองหาน	ทำนาข้าว	-	เลี้ยงปลา	-	-	ปม.จ	
12	นายพิชิต ทูลทรัพย์	หนองหาน	ทำนาข้าว	-	เลี้ยงปลา	-	-	ปม.จ	
13	นางพิกุล เจริญรัมย์	หนองหาน	ปลูก ยางพารา	-	-	เลี้ยงโค	-	ปศ.จ	
14	นางคำพา ดุวิเศษ	หนองหาน	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงหมู	-	ปศ.จ	
15	นางสาวทองมา หาผลดี	หนองหาน	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงหมู	-	ปศ.จ	
16	นางจันทร์ หอมสารรัตน์	หนองหาน	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงไก่	-	ปศ.จ	
17	นางราตรี สุขเกษม	หนองหาน	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงไก่	-	ปศ.จ	
18	นางมณี พรหมศรี	หนองหาน	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงไก่	-	ปศ.จ	
19	นางสาวอรุณ พัฒนา	หนองหาน	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงแพะ	-	ปศ.จ	
20	นางสมบุญ ไชยวัน	ประจักษ์ฯ	ทำนาข้าว	พืชผัก	-	-	-	กษ.จ	
21	นางจิตรโสภา เพชรเดช	ประจักษ์ฯ	รับจ้าง ทั่วไป	ทำนา ข้าว	-	-	Zooning ปี 67	กษ.จ/พด.	
22	น.ส.สุภาภรณ์ โสพะ เนา	ประจักษ์ฯ	ทำนาข้าว	พืชผัก	-	-	-	กษ.จ	
23	นายบุญจันทร์ ศรีแสง	ประจักษ์ฯ	ทำนาข้าว	ผสมผสาน	-	-	Zooning ปี 67	กษ.จ/พด.	
24	น.ส.แต้ม ฝ่ายเพชร	ประจักษ์ฯ	รับจ้าง ทั่วไป	พืชผัก	-	-	-	กษ.จ	
25	นางวรารพร กลางนอก	ประจักษ์ฯ	ทำไร่มัน	-	เลี้ยงปลา	-	Zooning ปี 67	ปม.จ/พด.	
26	นายสุบรรณ พละกุล	ประจักษ์ฯ	ทำนาข้าว	-	เลี้ยงปลา	-	-	ปม.จ	
27	นางพรณี จันทรเสนา	ประจักษ์ฯ							
28	นางระติกา จันทรเสนา	ประจักษ์ฯ	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงโค	-	ปศ.จ	

ตารางที่ 2.5 รายชื่อลูกหนี้ที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ(ต่อ)

ที่	ชื่อ-สกุล	อำเภอ	อาชีพ	การเข้าร่วมฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ				หน่วยงานรับผิดชอบ	หมายเหตุ
				พืช	ประมง	ปศุสัตว์	พัฒนาที่ดิน		
29	นางสุวรรณ โพธิ์งาม	กุดจับ	ทำไร่มัน	ปลูกมัน	-	-	-	กษ.จ	
30	นายเสาว์ จำปาเทศ	กุดจับ	ทำนาข้าว	ด้านพืช	-	-	-	กษ.จ	
31	นางเสถียร บุญเยี่ยม	กุดจับ	ทำนาข้าว	ด้านพืช	-	-	Zooning ปี 67	กษ.จ/พด.	
32	นางบุญเลี้ยง กุดแกลง	กุดจับ	ทำนาข้าว	ด้านพืช	-	-	-	กษ.จ	
33	นางสมจิต เป้าป่าเถื่อน	กุดจับ	ทำนาข้าว	ปลูกใบเตย	-	-	-	กษ.จ	
34	นางบัวเรียน อินทร์นอก	กุดจับ	ทำนาข้าว	-	เลี้ยงปลา	-	-	ปม.จ	
35	นางหนูเหรียญ สิงห์สาร	กุดจับ	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงแพะ	-	ปศ.จ	
36	นางสาวพรรณณีย์ วาริศรี	กุดจับ	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงไก่	-	ปศ.จ	
37	นางสาวอนงค์ แก้วสังหาร	กุดจับ	ทำไร่มัน	-	-	เลี้ยงไก่	-	ปศ.จ	
38	นายบุญนำ ไชยผัน	กุดจับ	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงวัว	-	ปศ.จ	
39	นายสัมฤทธิ์ บุญมาตุ่น	กุดจับ	ทำไร่้อย	-	-	ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์	-	ปศ.จ	
40	นายปันวงษ์ แพงศรี	กุดจับ	ทำนาข้าว	-	-	เลี้ยงวัว	-	ปศ.จ	
41	นางวันเพ็ญ วรรณสนธิ์	กุดจับ	ทำนาข้าว	-	-	ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์	-	ปศ.จ	

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

ทั้งนี้ จากผลการสอบถามลูกหนี้ที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ โดยมอบหมายให้หน่วยเกษตรจังหวัดอุดรธานี ประมงจังหวัดอุดรธานี ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี และสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี ลงพื้นที่ให้คำแนะนำองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความเหมาะสม และเป็นกลุ่มเป้าหมายในโครงการส่งเสริมพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ในปีงบประมาณ 2567 ต่อไป

3. การส่งจดหมายติดตามการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน 4 ครั้ง

ครั้งที่ 1 ประจำเดือนธันวาคม เฉพาะลูกหนี้ปกติ (ลูกหนี้กลุ่ม A) จำนวน 461 ราย

ครั้งที่ 2 ประจำเดือนกุมภาพันธ์ เฉพาะลูกหนี้ค้างชำระ(ลูกหนี้กลุ่ม B C และ D) ลูกหนี้สัญญาสิ้นสุด(ลูกหนี้กลุ่ม E) และลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ลูกหนี้กลุ่ม I) จำนวน 275 ราย

ครั้งที่ 3 ประจำเดือนพฤษภาคม เฉพาะลูกหนี้ค้างชำระ(ลูกหนี้กลุ่ม B C และ D) ลูกหนี้สัญญาสิ้นสุด(ลูกหนี้กลุ่ม E) และลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ลูกหนี้กลุ่ม I) จำนวน 268 ราย

ครั้งที่ 4 ประจำเดือนมิถุนายน เฉพาะลูกหนี้ปกติ (ลูกหนี้กลุ่ม A) จำนวน 171 ราย

ครั้งที่ 5 ประจำปีเดือนสิงหาคม เฉพาะลูกหนี้ค้างชำระ(ลูกหนี้กลุ่ม B C และD) ลูกหนี้สูญสูญสิ้นสุด(ลูกหนี้กลุ่ม E) และลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ลูกหนี้กลุ่ม I) จำนวน 247 ราย ทั้งนี้ การจัดส่งจดหมายติดตามการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ประจำปีงบประมาณ 2566 จำนวน 1,422 ราย ซึ่งมีการใช้จ่ายในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ และส่งจดหมาย จำนวน 4,266 บาท

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณการติดตามฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพลูกหนี้ งบประมาณ ที่จัดสรร จำนวน 38,700 บาท เบิกจ่ายไปจำนวน 38,700 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

แนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ แบบครบวงจร ปี 2567

สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) ได้จัดทำโครงการขยายผลการดำเนินงานอำนวยการประสานฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้ฯ ในปีงบประมาณ 2566 โดยมีกลุ่มเป้าหมาย 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดตรัง จังหวัดเพชรบุรี และ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้ฯ ให้มีศักยภาพสามารถพัฒนาต่อยอดให้เป็น รูปธรรมได้ และได้ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด จัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงาน และ แนวทางการการเสนอของงบประมาณโครงการส่งเสริมพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ สำหรับปีงบประมาณ 2567 และจัดส่งให้กับ สกร.เรียบร้อยแล้ว

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- ลูกหนี้มีอายุมาก และมีโรคประจำตัว ประกอบ มีภาระหนี้สินมาก
- ไม่มีแรงจูงใจในการชำระหนี้

(5.7) ข้อเสนอแนะ ให้หน่วยงานคณะทำงานฯ ที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่ ให้คำแนะนำองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความเหมาะสม

(5.8) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ข

6) กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ประจำปีงบประมาณ 2566

(1) **ความสำคัญของผลงาน** “กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จัดตั้งขึ้นเพื่อ เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือหรือส่งเสริมเกษตรกรในกิจการตามมาตรา 7 แห่ง พ.ร.บ. กองทุน สงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2554 ” วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือหรือส่งเสริม เกษตรกรในเรื่องดังต่อไปนี้ 1) การส่งเสริมผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหาร 2) การส่งเสริม การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานคุณภาพของผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหาร 3) การรักษาเสถียรภาพของราคาและการจำหน่ายผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหาร 4) การดำเนินงานที่จำเป็นและเร่งด่วนเพื่อป้องกันและขจัดภัยอันจะเป็นผลเสียหายแก่เกษตรกร และ 5) การศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาการผลิต การแปรรูปหรือการตลาด ซึ่งผลผลิตเกษตรกรรมขั้นต้น หรือผลิตภัณฑ์อาหารโดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 6) การติดตามผลดำเนินการตาม โครงการที่ได้รับการช่วยเหลือหรือส่งเสริมจากกองทุน ผู้มีสิทธิขอรับการสนับสนุน 1) หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการอื่นที่มีฐานะเป็นกรม, จังหวัด, รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

ที่มีกฎหมายจัดตั้งองค์กรเกษตรกร ดังนี้ 1) เป็นนิติบุคคล ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม ชุมชมสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และไม่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กองทุนฟื้นฟู อัตราดอกเบี้ยหน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 0 และองค์กรเกษตรกร ร้อยละ 1-2 จำนวนเงินที่กู้ยืม หน่วยงานของรัฐ กู้ได้ตามกิจกรรมของแต่ละโครงการหลักประกัน หน่วยงานของรัฐ ไม่มีหลักประกัน 2) องค์กรเกษตรกร นิติบุคคล คณะกรรมการบริหารองค์กรและผู้จัดการค้ำประกันการกู้ยืม ในฐานะส่วนตัวและอาจมีหลักทรัพย์ค้ำประกันอื่นๆ ไม่เป็นนิติบุคคล ค้ำประกันตามสมาชิกทุกคนในกลุ่ม และอาจให้มีหลักทรัพย์ค้ำประกันอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นชอบ องค์กรเกษตรกร กู้ได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท สำหรับกลุ่มที่มีกิจกรรมดำเนินการมาแล้วไม่ถึง 2 ปี แนวทางการขอรับเงินสนับสนุน แนวทางการขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร มีดังนี้ 1) ขอรับการสนับสนุนโดยตรงหน่วยงานของรัฐ องค์กรเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลจดทะเบียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี มีการตรวจสอบบัญชีและงบการเงิน 2) ขอรับการสนับสนุนผ่านหน่วยงานกำกับดูแลองค์กรเกษตรกรที่ขอรับจัดสรรเงินกองทุนเพื่อเป็นสินเชื่อแก่สมาชิก องค์กรเกษตรกรที่ไม่เป็นนิติบุคคลหรือนิติบุคคลน้อยกว่า 2 ปี ให้หน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแลยื่นคำขอจัดสรรเงิน

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน

- นางสาวณัฐวิภา จำปาสี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
 - นายธวัชชัย ธรรมโกธิง ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
- ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)**
- นางสาวอภิสราน นนสีลาด ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน กฎหมายเกี่ยวกับกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ยื่นคำร้อง
- ตรวจสอบเอกสาร/หลักฐาน
- วิเคราะห์โครงการ
- คณะอนุกรรมการฯ พิจารณา
- คณะกรรมการฯ พิจารณา
- เบิกจ่ายเงิน
- การติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

โดยจังหวัดอุดรธานี ได้กู้ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโดยหน่วยงานของรัฐ คือ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ซึ่งสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้ส่งเอกสารกู้ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโดยหน่วยงานของรัฐ คือ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีโครงการที่ดำเนินการอยู่ 3 โครงการ ได้แก่ 1) ชื่อโครงการ : ปลูกไม้ผลและรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่าย 2) ชื่อโครงการ : เลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2566 ส่วนกลางลงพื้นที่ให้คำแนะนำกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 2 แห่ง โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิด้าน พืช ประมง ปศุสัตว์ให้คำแนะนำในการเขียนโครงการ องค์กรความรู้

ในการขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรและมีแก้ไขเอกสารเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2566 ส่งเอกสารให้กับกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรดำเนินการตรวจสอบเอกสารในส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติม ของกลุ่มปลูกไม้ผสมผสานและแปรรูปผลผลิต อำเภอสว่างสามหมอก เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2566 ส่งเอกสารให้กับกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรดำเนินการตรวจสอบเอกสารในส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติม ของกลุ่ม วน นา เกษตรผสมผสานทฤษฎีใหม่วิถีอินทร์ อำเภอสว่างสามหมอก และ 3) ชื่อโครงการ : โครงการเลี้ยงกบ เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2566 ส่งเอกสารให้กับกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตรวจสอบเอกสาร เพื่อตรวจสอบเอกสาร และดำเนินการต่อไปลูกหนี้มีความรู้ในด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น และได้นำไปปรับใช้ในการทำการเกษตร พร้อมทั้งมีการนำปลาอินทรีไปเลี้ยงในบ่อของตนเอง และมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนอีกด้วยลูกหนี้ไม่มีองค์ความรู้ในการทำเกษตรและลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และมีโรคประจำตัว อาศัยอยู่บ้านคนเดียว ลูกหลานเดินทางไปทำงานต่างจังหวัด และต่างประเทศ ชีวิตความเป็นอยู่ไม่มีลูกหลานอาศัยอยู่ด้วย

(5.2) เป้าหมายของงาน

- หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการอื่นที่มีฐานะเป็นกรม จังหวัด รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง
- องค์กรเกษตรกร ดังนี้ เป็นนิติบุคคล ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร, สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม ชุมชนสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และไม่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กองทุนฟื้นฟูฯ

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยั่งยืนและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ไม่สามารถเข้าถึงกองทุนได้อย่างทั่วถึง และไม่มีความชำนาญในการจัดทำเอกสารประกอบการขอรับเงินสนับสนุน
- กองทุนสงเคราะห์ที่มีเงื่อนไขและข้อจำกัดค่อนข้างเยอะ

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้คำแนะนำและเป็นพี่เลี้ยงในการจัดทำเอกสาร และเขียนโครงการ
- กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรควรลดเงื่อนไขการเข้าถึงกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรมากขึ้น
- กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

(5.8) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ณ

7) กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ 2566

(1) ความสำคัญของผลงาน กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จัดตั้งตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. 2542 เกิดจากการต่อสู้ของเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือในการเรียกร้องต้องการให้รัฐบาล จัดตั้งกองทุนฟื้นฟูชีวิตเกษตรกร แก้ไขปัญหา

หนี้สินของเกษตรกร เปิดโอกาสให้เกษตรกรผู้เป็นเจ้าของปัญหาโดยตรง ได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนา ภาคการเกษตรอย่างแท้จริง การให้บริการเกษตรกรสมาชิก รับฟังปัญหาความเดือดร้อน ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำ ไปสู่ การแก้ไขปัญหา ด้านหนี้สินและการฟื้นฟูอาชีพให้ประสบความสำเร็จตามเจตนารมณ์ในการจัดตั้งกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน

- นางสาวณัฐวิภา จำปาสี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
- นายธวัชชัย ธรรมโกธิง ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- นางสาวอภิสราน นนสีลาต ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกกองทุน/ขึ้นทะเบียนหนี้ของเกษตรกร

(5.2) เป้าหมายของงาน ในปีงบประมาณ 2566 ภารกิจการส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร ในการพัฒนากองทุนอนุมัติเงินสนับสนุนแก่องค์กรเกษตรกร ครั้งแรกเมื่อปี 2549 จนถึงปี 2565 มีการอนุมัติ โครงการรวม 12,160 โครงการ งบประมาณ 1,448,432,480.25 บาท แยกเป็น โครงการประเภทเงินอุดหนุน จำนวน 9,558 โครงการ งบประมาณ 407,857,364.00 บาท และโครงการประเภทเงินกู้ยืม จำนวน 2,602 โครงการ งบประมาณ 1,040,575,116.25 บาท

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นหนี้ที่มีบุคคลค้ำประกัน ซึ่งไม่อยู่ในเงื่อนไขการจัดการหนี้ของกองทุนฟื้นฟู

(5.7) ข้อเสนอแนะ ควรมีมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่มีบุคคลค้ำประกัน

(5.8) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ฎ

8) โครงการพระราชดำริฝนหลวง

(1) ความสำคัญของผลงาน

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นอันก่อปรด้วยพระอัจฉริยภาพ พระวิสัยทัศน์อันกว้างไกล พระราชอุตสาหะวิริยะและการที่ทรงสละเวลาส่วนพระองค์แม้ในยามศึกตื่นคำ คือน้อย่างเหน็ดเหนื่อยตรากตรำพระวรกายมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน นับตั้งแต่ที่เสด็จพระราชดำเนินทรง

เยือนราษฎรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ.2498 ทรงพบว่าราษฎรเดือดร้อนพืชผลเสียหายจากทั้งฝนแล้งและน้ำท่วม ทำให้ทรงเกิดแนวคิดในการแก้ปัญหาทุกข์ร้อนของราษฎรอย่างฉับพลัน ในขณะนั้นว่าสมควรที่จะสร้างฝายหรือเขื่อนขนาดเล็ก (Check dams) และอ่างเก็บน้ำจำนวนมากขวางทางน้ำ เพื่อป้องกันหรือลดความรุนแรงการไหลบ่าและเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้งซึ่งเป็นการบรรเทาสภาวะแห้งแล้งได้ทางหนึ่งที่สำคัญทรงเกิดประกายความคิดด้วยความมั่นใจพระทัยว่าน่าจะนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาช่วยให้เกิดฝนได้และน่าจะมียุทธวิธีที่จะรวมเมฆที่กระจายอยู่ในท้องฟ้าแต่ลอยผ่านพื้นที่แห้งแล้งไปหมดดังที่ทรงสังเกตเห็นในขณะนั้นให้เมฆเหล่านั้นรวมตัวกันเกิดเป็นฝนตกลงสู่พื้นที่แห้งแล้งดังกล่าวได้ อันเป็นต้นกำเนิดของแนวพระราชดำริที่ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจนเป็น “โครงการพระราชดำริฝนหลวง” ในปัจจุบัน นับแต่นั้นมาทรงถ่ายทอดและพระราชทานแนวพระราชดำริแก่ ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล ผู้เชี่ยวชาญและนักประดิษฐ์ด้านเกษตรวิศวกรรมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าหาวิธีการที่เกี่ยวข้องและให้วิจัยและค้นคว้าหาเส้นทางที่จะทำให้แนวพระราชดำริมีความเป็นไปได้ตั้งแต่ พ.ศ.2498 เป็นต้นมา จนสามารถทำการค้นคว้าทดลองในท้องฟ้าได้เป็นครั้งแรกในปีพ.ศ.2512 ซึ่งประสบความสำเร็จตามข้อสมมติฐานที่ทรงคาดหมายไว้สร้างความเชื่อมั่นในแนวพระราชดำริยิ่งขึ้น จึงได้มีการดำเนินการ ในรูปโครงการค้นคว้าทดลองทำฝนเทียมในปี 2513 โดยให้ ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล เป็นผู้อำนวยการโครงการมิใช่เพียงทรงก่อให้เกิดแนวพระราชดำริขึ้นมาเท่านั้น แต่ทรงร่วมในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและโปรดเกล้าฯ ให้นำเทคโนโลยีที่ทรงค้นพบไปประยุกต์ในการปฏิบัติการฝนหลวงหวังผลด้วยพระองค์เองอย่างต่อเนื่องใกล้ชิดตลอดมา รวมทั้งทรงบัญชาการปฏิบัติการสาธิตเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและทรงบัญชาการคณะปฏิบัติการฝนหลวงพิเศษที่โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งขึ้นเมื่อเกิดภาวะแห้งแล้งรุนแรงจนเกินกำลังของคณะปฏิบัติการฝนหลวงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอยู่อย่างจำกัด ด้วยพระปรีชาสามารถการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงจึงก้าวหน้าอย่างรวดเร็วจนทรงสามารถสรุปขั้นตอนกรรมวิธีการดัดแปลงสภาพอากาศให้เกิดฝน คือ ก่อทวน เลี้ยงให้อ้วนและโจมตี พระราชทานให้ใช้เป็นเทคโนโลยีในการปฏิบัติการฝนหลวงแบบหวังผลตั้งแต่ พ.ศ.2516 เป็นต้นมา นับว่าจุดหมายขั้นตอนการวิจัยแล้ว แต่การพัฒนากกรรมวิธียังมิได้สิ้นสุดหรือหยุดยั้งเพียงนั้น ยังทรงพัฒนาเทคนิคที่จะเสริมให้การปฏิบัติการในแต่ละขั้นตอนกรรมวิธีให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ สภาพอากาศประจำวันในแต่ละช่วงเวลาและฤดูกาลของแต่ละพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการที่แตกต่างกัน และให้สอดคล้องกับทรัพยากรสนับสนุนของแต่ละคณะปฏิบัติการ เช่นเทคนิคที่โปรดเกล้าฯ ให้เรียกว่า “เทคนิคการโจมตีเมฆอุ่นแบบ SANDWICH” เทคนิคการชักนำกลุ่มเมฆฝนจากเทือกเขาสู่ที่ราบ การชักนำฝนจากพื้นที่ที่ไม่ต้องการฝนไปยังพื้นที่ที่ต้องการเทคนิคการใช้สารเคมีแบบสูตรสลักกลุ่มเมฆที่ก่อตัวในหุบเขาให้เกิดฝนเป็นต้นจนถึง พ.ศ.2542 ได้เกิดสภาวะแห้งแล้งรุนแรงในปี พ.ศ.2541 ต่อเนื่องมาจนถึงฤดูแล้งของปี พ.ศ.2542 ถึงขั้นเกิดภาวะวิกฤติต่อพื้นที่เกษตรกรรม ปริมาณน้ำเก็บกักในเขื่อน สภาพสิ่งแวดล้อม (เช่น ไฟป่า น้ำเค็มขึ้นสูง เป็นต้น) และการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคของราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดส่งคณะปฏิบัติการฝนหลวงกู้ภัยแล้ง พ.ศ.2542 ในการปฏิบัติการนี้ นอกจากจะทรงฟื้นฟู ทบทวนเทคนิคและเทคโนโลยีฝนหลวงที่เคยใช้อย่างได้ผลมาแล้วในอดีตแล้วยังพระราชทานข้อแนะนำทางเทคนิคเพิ่มเติมรวมทั้งทรงพัฒนาเทคนิคการโจมตี โดยทรงนำผลการทดสอบเทคนิคการโจมตีเมฆเย็นที่สัมฤทธิ์ผลอย่างน่าพอใจ มารวมกับเทคนิคการโจมตีเมฆอุ่นและโปรดเกล้าฯ ให้เรียกว่า “เทคนิคการโจมตี แบบ SUPER SANDWICH” อันเป็นนวัตกรรมใหม่ที่พระราชทานให้ใช้เป็น

เทคโนโลยีฝนหลวงล่าสุด พระราชทานให้เริ่มใช้ในการปฏิบัติการฝนหลวงกู้ภัยแล้ง พ.ศ.2542 เป็นครั้งแรก อย่างเป็นผลเป็นที่น่าพอใจ สามารถกอบกู้ภัยแล้งให้คืนสู่สภาวะปกติได้อย่างทันทั่วทั้งที่ จึงเป็นการพัฒนา เทคโนโลยีฝนหลวงให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นอีกระดับหนึ่งและพระราชทานให้ใช้เป็น “ตำราฝนหลวงพระราชทาน” ตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ.2542 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะที่เป็น องค์กรที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ ใ้วางพระราชหฤทัย ให้เป็นองค์กรรองรับโครงการพระราชดำริฝนหลวง มาตั้งแต่เริ่มแรกโครงการได้เสนอในคณะรัฐมนตรีมีมติเฉลิมพระเกียรติในฐานะ พระบิดาแห่งฝนหลวงและ ให้ทุกวันที่ 14 พฤศจิกายนของทุกปี เป็น "วันพระบิดาแห่งฝนหลวง" เพื่อสนองพระบรมราโชบาย ตำราฝน หลวงและข้อเสนอแนะทางเทคนิคที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้น้อมเกล้าฯ รับมาถือปฏิบัติอย่างสัมฤทธิ์ ผลในช่วงปี พ.ศ.2542-2545 ดังกล่าวข้างต้น ฉะนั้น ในวาระอันเป็นมหามงคลยิ่งนี้ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์จึงเห็นสมควรเป็นอย่างยิ่ง ที่จัดทำ “โครงการพระราชดำริฝนหลวงเฉลิมพระเกียรติ” ขึ้นเพื่อให้เป็น แม่บทหลักที่ถาวรในการถือปฏิบัติให้อยู่ในกรอบพระบรมราโชบายไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้เพื่อเฉลิม พระเกียรติในวาระอันเป็นมหามงคลยิ่งและสำนึกในพระกรุณาธิคุณล้นพ้นแล้วยิ่งเพื่อให้ โครงการ พระราชดำริฝนหลวง พัฒนาก้าวหน้าสัมฤทธิ์ผลตามพระบรมราโชบาย พระราชประสงค์และพระราช ปณิธานอย่างมั่นคงสถาพรสืบไปชั่วกาลนาน

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวสุภาพ ศรัทธาสวรรณ นักวิเคราะห์นโยบายและ แผนชำนาญการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี) -

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ ใช้ในการปฏิบัติงาน -

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี ได้จัดงานวันพระบิดาแห่งฝนหลวง ขึ้นในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2566 เวลา 08.30 น. ณ หอประชุมทองใหญ่ ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี เพื่อให้ประชาชนได้น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ เป็นล้นพ้นอันหาที่สุดมิได้แด่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถ บพิตร องค์พระบิดาแห่ง ฝนหลวง ที่ทรงก่อให้เกิดเทคโนโลยีฝนหลวงในการบรรเทาความทุกข์ยากแก่ พสกนิกรให้รอดพ้นจากความเดือดร้อนและความเสียหายเนื่องจากวิกฤตภัยแล้ง ซึ่งภายในงาน มีการจัด พิธีถวายราชสักการะวางพานพุ่มดอกไม้สดถวายแด่พระบาทสมเด็จพระบรม ชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ต่อเบื้องพระบรมฉายาลักษณ์ โดยมี นายวันชัย คงเกษม ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นประธานในพิธี ทั้งในปัจจุบันและอนุชนรุ่นหลังได้รับรู้และซาบซึ้งในพระราชกรณียกิจ ที่พระองค์ได้ ทรงทุ่มเทพระวรกาย เพื่อสร้างคุณประโยชน์อย่างอนันต์ต่อประชาชนในโครงการพระราชดำริฝน หลวง และเผยแพร่พระเกียรติคุณแห่ง

(5.2) เป้าหมายของงาน -

(5.3) ผลสำเร็จของงาน มีสรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือ พื้นที่จังหวัดอุดรธานี ประจำปี 2566

ตารางที่ 2.6 แผนปฏิบัติการฝนหลวงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน)

การปฏิบัติการฝนหลวงจังหวัดอุดรธานี

วันที่ 1 มีนาคม 2566 – 29 กันยายน 2566

หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จังหวัด	รวม			
	ขึ้นบิน(วัน)	เที่ยวบิน	ฝนตก(วัน)	% วันฝนตก
ขอนแก่น	27	41	27	100
อุดรธานี	18	27	11	61
รวม	44	68	38	86

ปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 44 วัน 68 เที่ยวบิน มีฝนตก 38 วัน
มีฝนตกเล็กน้อย – ปานกลาง และมีฝนตกหนักบางพื้นที่บริเวณ 16 อำเภอดังต่อไปนี้
เมืองอุดรธานี สว่างคอม เพ็ญ หนองวัวซอ หนองแสง กุมภวาปี ประจักษ์ศิลปาคม กู่แก้ว ไชยวาน หนองหาน พุ่งฝน
วังสามหมอ กุดจับ โนนสะอาด พิบูลย์รักษ์ บ้านดุง
เขื่อนห้วยหลวง อ่างเก็บน้ำหนองปะโค อ่างเก็บน้ำลำพันชาด

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

- (5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -
- (5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -
- (5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ -
- (5.7) ข้อเสนอแนะ -
- (5.8) รายการอ้างอิง -
- (5.9) ภาคผนวก -

9) การแก้ไขปัญหาขาดความยากจน และพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) จังหวัดอุดรธานี ปี 2566 (มิตินำได้)

(1) ความสำคัญของผลงาน

การประชุมคณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) ครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2566 โดยที่ประชุมมีมติ 1) เห็นชอบกลุ่มเป้าหมายการดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และมอบหมายสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ดำเนินการประกาศตัวเลขกลุ่มคนเป้าหมายเร่งด่วน 2) มอบหมายให้ ศจพ. ทุกระดับ และทีมปฏิบัติการฯ ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการช่วยเหลือและพัฒนาคนกลุ่มเป้าหมายตามแนวทางการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยใช้ข้อมูลจาก TPMAF เป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินการ จังหวัดอุดรธานีได้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์อำนวยการปฏิบัติการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด (คจพ.จ.) ครั้งที่ 1/2566 วันจันทร์ที่ 23 มีนาคม 2566 เพื่อบอกหมายบัญชีเป้าหมายและภารกิจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการ

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวสุภาพ ศรัทธาสวรรณ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี) -

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน -

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

จังหวัดอุดรธานี จึงได้ดำเนินนโยบายการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีมิติในการขับเคลื่อนงานประกอบด้วย 1) มิติสุขภาพ 2) มิติความเป็นอยู่ 3) มิติการศึกษา 4) มิติรายได้ 5) มิติการเข้าถึงบริการภาครัฐ และ 6) มิติอื่นๆ โดยใช้ข้อมูล TPMAP ปี 2566 (ฐานข้อมูลประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 48,000 บาท/ครัวเรือน/ปี) เป็นเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา ในส่วนฐานข้อมูล TPMAP รับผิดชอบโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานี พร้อมทั้งเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย วัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและจัดความยากจนรวมถึงการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนและให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยใช้กลไกในการทำงานต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนเป้าหมายและดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 30 กันยายน 2566

(5.2) เป้าหมายของงาน จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด (ศจพ.จ.) และ ศจพ. ระดับต่าง ๆ รวมถึงทีมพี่เลี้ยงเพื่อทำหน้าที่ติดตามดูแลครัวเรือนอย่างใกล้ชิดแบบ Intensive Care นอกจากนี้ยังได้ “ประกาศวาระจังหวัดอุดรธานี” เพื่อผนึกกำลังทุกภาคส่วนร่วมกันบูรณาการช่วยเหลือครัวเรือนยากจนของจังหวัดอุดรธานีให้พ้นจากสภาพปัญหาและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยได้กำหนด Model การขับเคลื่อนการจัดความยากจนฯ ภายใต้ Motto “อุดรธานี อยู่รอดได้ หายจน” เป้าหมายครัวเรือนในระบบ Logbook มีครัวเรือนเป้าหมายตามระบบ TPMAP ปี 2566 จำนวน 9,789 ครัวเรือน ครัวเรือนที่สำรวจ 9,796 ครัวเรือน 11,295 ปัญหา แบ่งเป็น มิติสุขภาพ 2,432 คร. มิติความเป็นอยู่ 1,835 คร. มิติการศึกษา 2,589 คร. มิติรายได้ 4,421 คร. มิติการเข้าถึงบริการภาครัฐ 18 คร.บูรณาการแก้จน 5 มิติ มีการบูรณาการในการทำงานร่วมกันทุกระดับในการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามประกาศวาระจังหวัดอุดรธานี โดยมีคณะทำงานบูรณาการแผนขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รายมิติ มิติสุขภาพ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี หัวหน้าคณะทำงานมิติความเป็นอยู่ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุดรธานี หัวหน้าคณะทำงาน มิติการศึกษา ศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี หัวหน้าคณะทำงาน มิติรายได้ เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี หัวหน้าคณะทำงาน มิติการเข้าถึงบริการภาครัฐ ท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี หัวหน้าคณะทำงาน

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

จังหวัดอุดรธานีได้บูรณาการการขับเคลื่อนกับส่วนราชการในพื้นที่โดยมีการสำรวจและพบครัวเรือนยากจนเพิ่มเติมและนำเข้าในระบบ TP MAP Logbook จำนวน 9 ครัวเรือน และพบกรณีครัวเรือนเสียชีวิต โดยสรุปจังหวัดอุดรธานีมีครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ในระบบ TP MAP Logbook ปี 2566 ทั้งสิ้น 9,796 ครัวเรือน มีการสำรวจปัญหาและกิจกรรมในการความช่วยเหลือครบ 100 % จังหวัดอุดรธานี ได้ขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยฯ ด้วยการบูรณาการสร้างพลังความร่วมมือ 7 ภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะด้านความเป็นอยู่ มีการก่อสร้างและซ่อมแซมบ้านกาชาดให้แก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส จำนวน 20 หลัง หลังละ 120,000 บาท และซ่อมแซมบ้านจำนวน 10 หลังละ 50,000 บาท รวมเป็นเงิน 1,700,000 บาท มีการแก้ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยให้กับกลุ่มเปราะบางด้านที่อยู่อาศัยจำนวน 407 หลัง ประกอบด้วยบ้านพอเพียง บ้านผู้สูงอายุ และบ้านคนพิการ งบประมาณ 8,519,911 บาท โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการมอบบ้านห่วงใยจากใจ GLO โดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลปี 2565 จำนวน 2 หลังและอยู่ระหว่างดำเนินการในปี 2566 จำนวน 1 หลัง โครงการเสริมสร้างพลังสตรีในการขับเคลื่อนการจัดความยากจน โดยส่งเสริมให้ลดรายจ่ายโดยปลูกผักสวนครัวทุกครัวเรือน และโครงการฝึกอบรมอาชีพ ครัวเรือนยากจนตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน โดยคัดเลือกครัวเรือนยากจนในระบบฐานข้อมูลใน TP MAP ที่ตกเกณฑ์ด้านรายได้ก่อนเป็นลำดับแรก และบุคคลที่ประสบปัญหาจาก Thai Qm และครัวเรือนที่ตกหล่นมีปัญหาด้านการประกอบอาชีพอำเภอละ 20 คน รวม 400 คน ตามที่จังหวัดอุดรธานี โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานี ร่วมกับมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ลงพื้นที่ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลครัวเรือนเป้าหมายเพิ่มเติมประกอบการพิจารณาให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การประกอบอาชีพ ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการ ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กับมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง เมื่อวันที่ 12 – 14 มิถุนายน 2566 ในพื้นที่ 14 อำเภอ จำนวน 38 ครัวเรือน เพื่อประกอบการพิจารณาให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์การประกอบอาชีพจากมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ผลการพิจารณาในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนเป้าหมาย จำนวน 27 ครัวเรือน และจัดพิธีการมอบวัสดุอุปกรณ์การประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนเป้าหมาย ในวันอังคารที่ 29 สิงหาคม 2566 ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งจังหวัดจะติดตามความก้าวหน้าในการนำวัสดุไปประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนเป้าหมาย ต่อไป

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยั่งยืนและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ -

(5.7) ข้อเสนอแนะ -

(5.8) รายการอ้างอิง -

(5.9) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ก

10) โครงการต้นแบบปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จังหวัดอุดรธานี

(1) ความสำคัญของผลงาน จากการศึกษาข้อมูลของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ พบว่าสถานการณ์ขาดแคลนวัตถุดิบด้านอุตสาหกรรมเกษตร โดยเฉพาะข้าวโพดอาหารสัตว์ ทำให้ราคาตลาดมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากผลของสงครามรัสเซีย กับ ยูเครน โดยประเทศไทยมีปริมาณความต้องการข้าวโพดอาหารสัตว์อยู่ที่ 8 ล้านตันต่อปี แต่สามารถผลิตได้เพียง 4 ล้านตันต่อปี จึงเป็นโอกาสที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นหลังฤดูทำนา โดยมูลค่าผลตอบแทนของข้าวโพดอาหารสัตว์ต่อไร่สูงกว่าการทำนาปรัง ใช้น้ำน้อยกว่า อีกทั้งเกษตรกรยังมีทักษะในการเพาะปลูกอยู่แล้วเนื่องจากข้าวโพดอาหารสัตว์เป็นธัญพืชเช่นเดียวกับข้าวสถาบันปิดทองหลังพระฯ จึงได้ประสานบูรณาการความร่วมมือ ระหว่างราชการ ภาคเอกชน และเกษตรกร เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอด แนวพระราชดำริ ทฤษฎีใหม่ และหลักการทรงงาน รู้ รัก สามัคคี โดยเปิดโอกาสให้เอกชนทุกรายเสนอข้อตกลงที่ดีที่สุด สำหรับ “เกษตรกร” ไม่ผูกขาดกับเอกชนรายใดรายหนึ่ง รูปแบบ “ตลาดนำการผลิต” โดยเงื่อนไขที่สำคัญสำหรับการดำเนินงานโครงการดังนี้

- พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดอาหารสัตว์ต้องมีเอกสารสิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือเอกสารที่รับรองโดยราชการ ไม่ให้ใช้พื้นที่ป่าหรือพื้นที่สาธารณะ

- เอกชนสนับสนุนปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย สารกำจัดศัตรูพืช ไม่มีดอกเบี้ยยและหากเกษตรกรปฏิบัติตามขั้นตอนการปลูกแล้ว เงินที่ได้รับจากการขายผลผลิตไม่เพียงพอชำระค่าปัจจัยการผลิต จะมีคณะทำงาน 3 ฝ่ายประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการ ภาคเอกชนและสถาบันปิดทองหลังพระฯ ตรวจสอบเพื่อพิจารณาขยับการชำระค่าปัจจัยการผลิตดังกล่าว

- การรับรองราคารับซื้อขั้นต่ำ 8.50 บาทต่อกิโลกรัม ปริมาณความชื้นไม่เกิน 27% ซึ่งเอกชนจะหักค่าปัจจัยการผลิต เมื่อเกษตรกรนำผลผลิตมาจำหน่าย

- พื้นที่ปลูกไม่จำกัดเนื้อที่ แต่ควรมีการรวมกลุ่มกันให้มีจำนวน 100 ไร่ขึ้นไปต่อพื้นที่ ไม่จำเป็นต้องเป็นแปลงติดกัน

- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ของเกษตรกร 1,000-1,300 กก./ไร่ ขึ้นไป

- มีเจ้าหน้าที่ภาครัฐระดับตำบล ภาคเอกชน และ สถาบันปิดทองหลังพระฯ ให้ความรู้ ตรวจสอบติดตามและแก้ไขปัญหาหน้างานให้กับเกษตรกร

- เอกชนเปิดจุดรับซื้อบริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่เพาะปลูกเพื่อประหยัดค่าขนส่งของเกษตรกร

- หลังการเก็บเกี่ยวข้าวโพดอาหารสัตว์แล้ว ใช้วิธีการไถ ฝัง กลบ แทนการเผาตอซังและเศษหญ้าวัชพืช เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมการประยุกต์แนวพระราชดำริ “...ที่นั่น เมื่อสิ้นฤดูทำนาแล้ว ควรจะปลูกพืชอื่น ๆ บ้าง เพราะจะเพิ่มรายได้ให้อีกไม่น้อย ทั้งจะช่วยให้ดินร่วน ช่วยเพิ่มปุ๋ยจากพืชทำให้ลักษณะเนื้อดินดีขึ้น เหมาะสมสำหรับจะทำนาในฤดูต่อไป...” พระราชทานแก่ผู้นำกลุ่มชาวนา ในวันเปิดการประชุมผู้นำกลุ่มชาวนาทั่วประเทศ ครั้งที่ 3 วันที่ 19 มีนาคม 2508 “... การนำหลักวิชาและเทคโนโลยีใดๆ มาใช้ในงานเกษตรกรรมจึงต้องพยายามระมัดระวังไม่ให้เป็นการทำลายธรรมชาติ เพราะจะมีผลกระทบเสียหายแก่การดำรงชีวิตของมนุษย์โดยตรง ทั้งในปัจจุบันและอนาคต....” พระราชดำริ

พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในงานวันอาหารโลก ณ สำนักงานองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ สาขาภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก วันจันทร์ที่ 16 ตุลาคม 2538 สืบสาน รักษา และต่อยอดแนวพระราชดำริ “เกษตรทฤษฎีใหม่” โดยส่งเสริมการปลูกพืชหลังฤดูทำนา ให้เกษตรกรมีอาชีพทางเลือกสร้างรายได้ตลอดทั้งปี เป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งจะช่วยปรับปรุงดิน เพิ่มปุ๋ยจากพืชทำให้ลักษณะเนื้อดินดีขึ้นเหมาะสำหรับจะทำนาในฤดูต่อไป

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวสุภาพ ศรัทธาสุวรรณ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี) -

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน -

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- การสำรวจความพร้อมของเกษตรกรและแปลงเกษตรกร โดยการศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ ได้แก่ ความเหมาะสมของดิน ปริมาณน้ำที่จะต้องใช้แรงงานครุว์เรือนของเกษตรกร

- การทบทวนและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันกับราชการ และภาคเอกชน ในรูปแบบคณะทำงานระดับจังหวัดและอำเภอ ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

- การพัฒนาคู่มือการผลิตข้าวโพดอาหารสัตว์ตามลักษณะพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติตามลักษณะภูมิสังคม

- การลงพื้นที่ศึกษาสภาพพื้นที่จริง และประชาคมเกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านตามที่เกษตรกรสะดวกไม่เป็นภาระการเดินทาง

- การเปิดโอกาสให้เกษตรกรแสดงความคิดเห็นและสมัครใจเข้าร่วมโครงการฯ

- การส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตตามคู่มือ ตั้งแต่การปลูก การให้น้ำครั้งแรก การใส่ปุ๋ย ฉีดพ่นป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ตลอดจนติดตามแก้ไขปัญหาในแปลงการเก็บเกี่ยวผลผลิต

- การสรุปบทเรียนกับเกษตรกรเพื่อนำไปปรับปรุงและแก้ไขในการดำเนินงานปีถัดไป

(5.2) เป้าหมายของงาน

- เกษตรกรจังหวัดอุดรธานี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ 317 ราย (จากผู้สมัครเข้าร่วมโครงการ 2,016 ราย)

- พื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าวโพดอาหารสัตว์ จำนวน 1,822 ไร่ (จากจำนวนพื้นที่สมัครเข้าร่วม 11,083 ไร่)

- เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรสมัครใจเข้าร่วมโครงการฯเป็นที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ หรือ มีหนังสือรับรองอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ ไม่เป็นที่ดินทางราชการหรือไม่มีเอกสารสิทธิ เช่น ที่สาธารณประโยชน์ เขตป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ ภบท.5 เป็นต้น
- อยู่ใกล้แหล่งน้ำ หรือ มีแหล่งน้ำที่มีปริมาณพอเพียงพอต่อการเพาะปลูก (ข้าวโพดอาหารสัตว์ใช้น้ำประมาณ 600 ลบ.ม./ไร่)
- ผ่านการประเมินแปลงเพาะปลูกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

ตารางที่ 2.7 แผนการดำเนินงาน

รายละเอียดกิจกรรม	การปฏิบัติงานปี 2565								ปี 2566			
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
1. ทำความเข้าใจ คณะทำงานและ กลุ่มเป้าหมาย												
1.1 ประสานจังหวัดแต่งตั้ง คณะกรรมการ	**											
1.2 สำรวจพื้นที่เป้าหมาย เบื้องต้น	**											
1.3 สรุปเงื่อนไขโครงการ ของ CPP ก่อนลงทำความเข้าใจ ชุมชน	**											
1.4 ลงพื้นที่สร้างความ เข้าใจประโยชน์ที่ประชาชน จะได้รับเพื่อตัดสินใจ												
2. รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ												
2.1 เปิดรับสมัคร	**	****	****									
2.2 คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ลงไปประเมิน พื้นที่ดิน น้ำ				****	****							
2.3 ทำสัญญากับเกษตรกรที่ ร่วมโครงการ และเปิด CP Code				**	****							
2.4 จัดอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการผลิตทั้งหมด				**	****							
3. จ่ายปัจจัยการผลิต วางแผนเรื่องการใช้ เครื่องจักร												
3.1 จ่ายปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยา						****						

ตารางที่ 2.7 แผนการดำเนินงาน

รายละเอียดกิจกรรม	การปฏิบัติงานปี 2565								ปี 2566			
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
3.2 วางแผนใช้เครื่องจักร การไถ-หยอด เชื้อคสภาพ เครื่องจักรก่อนใช้งาน						****						
4. เริ่มดำเนินการเพาะปลูก ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์												
4.1 เครื่องจักรลงพื้นที่ไถ- หยอด							****	**				
4.2 กำกับดูแลเรื่องการปลูก และ การให้น้ำ							****	**				
4.3 การติดตามการปลูก ดูแลการเติบโต และ ประเมินผลผลิต								**	****	****	****	
4.4 การเก็บเกี่ยวและรับซื้อ ผลผลิต												****

ที่มา: กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปี 2565/66 จำนวน 317 ราย
พื้นที่นาร่อง 1,822 ไร่ โดยมีข้อมูลจากการประเมินผลผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว ณ วันที่ 12 เมษายน 2566
ประกอบด้วย

ตารางที่ 2.8 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปี 2565/66

จังหวัด	จำนวน		ผลผลิต กก./ไร่	
	ไร่	เกษตรกร	สูงสุด	ต่ำสุด
อุดรธานี	274 ไร่	51 ราย	1,354	146
ขอนแก่น	855.50 ไร่	138 ราย	1,552	134
กาฬสินธุ์	693.50 ไร่	128 ราย	1,302	102
รวม	1,823 ไร่	317 ราย		

ที่มา: กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

ผลผลิตและรายได้ พบว่า เกษตรกร 317 ราย มีผลผลิตทั้งหมด 990.92 ตัน ที่ความชื้นข้าวโพดความชื้น 27% สร้างรายได้รวม 9.35 ล้านบาท โดยเกษตรกรที่มีผลผลิตสูงสุด มีผลผลิตจำนวน 1,552 กก./ไร่ ผลผลิตต่ำสุด 102 กก./ไร่ พบว่าไม่มีเกษตรกรรายใดบุกรุกป่าและ ไม่มีการเผาต่อซังข้าวโพด ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการ 100% นอกจากนี้ยังพบว่ามีเกษตรกรที่มีรายได้จากการขายข้าวโพดได้มากกว่าต้นทุนปัจจัยการผลิต จำนวน 184 ราย คิดเป็นร้อยละ 58 ของผู้เข้าร่วม

โครงการทั้งหมด และเกษตรกรที่มีรายได้ไม่น้อยกว่าค่าใช้จ่าย จำนวน 133 ราย คิดเป็นร้อยละ 42 สาเหตุเนื่องจาก สภาพอากาศแปรปรวน บางช่วงปลูกกระทบอากาศหนาวนานกว่าปกติ และมีฝนตกหลังฤดู โดยเกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกรรายใหม่ จำนวน 222 ราย ประมาณร้อยละ 70 ไม่มีประสบการณ์ในการปลูกข้าวโพดอาหารสัตว์ และปฏิบัติตามคู่มือไม่ครบถ้วน ไม่ตรงเวลา การบริหารจัดการน้ำท่วม น้ำแล้งไม่ทัน รวมถึง เครื่องปลูกและเครื่องเก็บเกี่ยว ที่มีน้อยทำให้หมุนเวียนไม่ทันในแปลงปลูกกระจายตัวกันมาก เป็นต้น

จุดเด่นของโครงการ

- เป็นโครงการที่ สืบสาน รักษา และต่อยอดแนวพระราชดำริ “เกษตรทฤษฎีใหม่” โดยการส่งเสริมการปลูกพืชหลังฤดูทำนา ให้เกษตรกรมีอาชีพทางเลือกที่สร้างรายได้ตลอดทั้งปี เป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งจะช่วยปรับปรุงดิน เพิ่มปุ๋ยจากพืชทำให้ลักษณะเนื้อดินดีขึ้น เหมาะสมสำหรับจะทำนาในฤดูต่อไป

- สอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจแบบ BCG ของรัฐบาล ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เช่น เครื่องจักรการปลูก การใช้โดรนป้องกันกำจัดศัตรูพืช ปลอดภัยกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเกษตรกร ใช้ระบบน้ำหยด ซึ่งประหยัดน้ำเพราะให้น้ำตามความต้องการของพืช โดยกำหนดเงื่อนไขสำคัญ คือ ปลูกในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ ไม่บุกรุกป่า ไม่เผาตอซังข้าวโพด ให้ใช้วิธีการไถ ฝัง กลบ เพื่อลดปัญหาหมอกควันเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน ซึ่งพบว่าเกษตรกรทุกรายในโครงการฯ ดำเนินการตามวิธีการนี้

สรุปบทเรียนโครงการ การขับเคลื่อนโครงการฯ ในพื้นที่ 3 จังหวัด แม้ว่าจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จะไม่ได้จำนวนตามเป้าหมาย พบว่าเกษตรกรเกิดการเรียนรู้และยอมรับให้การปลูกข้าวโพดอาหารสัตว์เป็นอาชีพทางเลือกหลังฤดูการทำนา เช่น ที่อำเภอหนองกุงศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอชุมแพ อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น และอำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี โดยปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค ที่เป็นบทเรียนสำคัญ สรุปพอสังเขป ดังนี้

ปัจจัยความสำเร็จ จากการดำเนินงานโครงการต้นแบบฯ นี้

- โครงการต้นแบบฯ มีการจัดทำแปลงสาธิต เพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นใจ ได้ทดลองปลูกและเรียนรู้แนวทางปฏิบัติ เป็นการสร้างความพร้อมให้กับเกษตรกร

- มีการบูรณาการการทำงาน ในรูปแบบคณะทำงานโครงการฯ โดยผู้ว่าราชการทั้ง 3 จังหวัด แต่งตั้งทั้งระดับจังหวัดและอำเภอ ซึ่งเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และ สถาบันปิดทองหลังพระฯ สะท้อนถึง ความรู้ รัก สามัคคี โดยยึดปัญหาของเกษตรกรเป็นตัวตั้ง

- การเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามาเสนอเงื่อนไขข้อตกลงที่ดีที่สุดสำหรับเกษตรกร ในรูปแบบ “ตลาดนำการผลิต” สนับสนุนปัจจัยการผลิตไม่มีดอกเบี้ย รับรองราคา รับซื้อขั้นต่ำ 8.50 บาท/กิโลกรัม ความชื้นไม่เกิน 27% รวมทั้ง และตั้งจุดรับซื้อใกล้เคียงกับพื้นที่เพาะปลูก เป็นเงื่อนไขที่ลดความเสี่ยงของเกษตรกร ลดต้นทุนของเกษตรกร ซึ่งทำให้เกษตรกรพิจารณาตัดสินใจได้ง่าย

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- เกษตรกรที่เข้าอบรม และคนปลูกจริงเป็นคนละคน และมีเกษตรกรอีกหลายพื้นที่สนใจเข้าร่วมโครงการ แต่น้ำท่วมทำให้เตรียมแปลงไม่ทันการปลูกตามระยะเวลาที่กำหนด

- การตรวจประเมินแปลง เรื่องแหล่งน้ำตอนประเมินมีน้ำ แต่เนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนจัด ส่งผลให้น้ำแห้งขุดเร็วกว่ากำหนด รวมถึง คลองชลประทานบางช่วงขาดและไม่ปล่อยตามกำหนด

- การเตรียมดินก่อนปลูก พบว่าดินแห้งขาดความชื้นเพราะเกษตรกรพลิกหน้าดิน คิดว่าปลูกเหมือนพืชอื่น ทำให้เมล็ดงอกช้า

- อุปกรณ์และเครื่องจักร มาช้าไม่เพียงพอต่อการปลูก เช่น เครื่องหยอดเมล็ด เครื่องหยอดปากเปิด ทำให้เกษตรกรรอและปลูกช้ากว่ากำหนด 15 ธันวาคม 2565

- พื้นที่ ที่มีปัญหาเรื่องการขาดน้ำ มักเป็นพื้นที่เขตชลประทาน โดยเฉพาะปลายคลอง เกษตรกรรอคิวการใช้น้ำ ส่วนพื้นที่ ที่ได้เปรียบเรื่องการให้น้ำ เป็นแปลงที่มีน้ำต้นทุน เช่น สระ บ่อบาดาล ลำห้วย สามารถสูบน้ำได้ทันทีเมื่อพืชแสดงอาการขาดน้ำ แต่บางแปลงที่ประเมินน้ำต้นทุนแล้ว พบว่า มีไม่เพียงพอตลอดฤดูกาลข้าวโพดต้องการน้ำ ซึ่งเสี่ยงสูง

- ปัจจัยการผลิตหมด Stock มาช้าบางแปลงไม่ทันกับการใช้ประโยชน์เช่น สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เช่น สารกำจัดหนอนมาช้า เป็นต้น

- เกษตรกรบางรายไม่ปฏิบัติตามคู่มือ เนื่องจากไม่มีเวลาดูแลแปลง เชื่อประสบการณ์เดิม คิดว่าปล่อยน้ำเข้าแปลงเหมือนปลูกข้าว ทำให้รากต้นข้าวโพดเน่า การไม่ใส่ปุ๋ย หรือ สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามระยะ หักให้น้ำก่อนกำหนด (105-110 วัน) โดยไม่สังเกตอาการของต้นข้าวโพดประกอบ

- บางตำบลมีแปลงกระจายห่างกันมาก ส่งผลต่อการย้ายเครื่องจักรระหว่างพื้นที่ทำให้ขนย้ายล่าช้าใช้เวลาติดตั้ง/ประกอบเครื่องใหม่ทุกครั้ง

- สภาพภูมิอากาศ ช่วงปลูกข้าวเจอฝนตก กระทบอากาศหนาว เย็นนานช่วงต้นปี ส่งผลกระทบการเจริญเติบโตอายุ 1-2 เดือนแรก เป็นช่วงสำคัญ เมื่อเจอปัญหานี้แล้วส่วนใหญ่มีผลต่อเนื่องจนทำให้ต้นไม่สมบูรณ์และผลผลิตไม่เป็นไปตามคาดหมาย

- ติดตามแปลงของภาคเอกชน ซึ่งมีความถนัดเรื่องเทคนิคและองค์ความรู้การปลูกในแปลงขนาดใหญ่ติดๆ กันแต่โครงการนี้แปลงของเกษตรกรกระจายห่างกันทำให้ยากต่อการบริหารจัดการเครื่องจักร การดูแลและติดตามแปลง รวมถึงมีพนักงานติดตามแปลงจำกัด

- การเก็บเกี่ยวผลผลิตมีความล่าช้า เนื่องจากต้องรอให้ข้าวโพดมีความชื้นไม่เกิน 27% ตามเงื่อนไขโครงการ และจากปัญหาการปลูกไม่พร้อมกัน ทำให้บางอำเภอต้องรอให้ทุกแปลงมีความชื้นใกล้เคียงกันถึงจะเก็บเกี่ยวได้ ทำให้ข้าวโพดมีอายุนานถึง 145 วัน ในบางแปลง

- บริหารจัดการเครื่องจักร จำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับพื้นที่ ประกอบกับพื้นที่เก็บเกี่ยวกระจาย ห่างไกลกัน การเคลื่อนย้ายเครื่องจักรทำได้ช้าและมีความลำบาก
- เครื่องจักรบางส่วนมีความเหมาะสมต่อหน้างานไม่เป็นไปตามเกณฑ์ เช่น เสียหายบ่อย มีขนาดเล็ก ทำงานได้ช้า หรือขนาดใหญ่เข้าพื้นที่บางแปลงไม่ได้
- การขนถ่ายผลผลิตโดยรถไถนา มีข้อเสียในส่วนที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ทุกแปลง และต้องวิ่งไปวิ่งมาเพื่อชั่งผลผลิตของเกษตรกรแต่ละราย
- การจะเก็บเกี่ยวให้ทันเวลา สามารถเกี่ยวได้จนถึงในช่วงค่ำของวันเพื่อให้เป็นไปตามแผนปริมาณงานของรถในแต่ละวัน แต่ข้อจำกัดคือ トラクターผลิตตามจุดรับซื้อของภาคเอกชน ปิดทำการเวลา 17.00 น. ทำให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวต่อได้เต็มวัน จึงหยุดเกี่ยวประมาณบ่ายสามถึงสี่โมงเพื่อเผื่อเวลาขนถ่ายผลผลิตใส่รถไถนาไปชั่งน้ำหนัก
- บริษัท มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอประจำจุดรับซื้อ รวมทั้งต้องวิ่งไปวิ่งมาทั้งบริการรถเกี่ยว พารถไถนาไปชั่งและวัดความชื้นที่ลาน
- เกษตรกรบางรายได้รับเงินช้ากว่าตามข้อตกลง ที่กำหนดไว้ว่าจะได้รับหลังจากที่ผลผลิตซึ่งที่ตราช้อย่างน้อย 3 วันทำการ

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ คงต้องจัดเวทีประชาคมเช่นเดิม เพื่อชี้แจงเงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการ เช่น ปฏิบัติตามคู่มือ การให้น้ำที่ครบถ้วน (อย่างน้อย 1 ครั้ง/สัปดาห์) ไม่เผาตอซังข้าวโพด พร้อมทั้งรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการเลย โดยอบรมเกษตรกรขอให้เน้นการทำความเข้าใจในแปลง
- ตรวจประเมินแปลงเกษตรกร ควรใช้เทคนิคในการวัดปริมาณน้ำที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงปริมาณการใช้น้ำของพืชทั้งหมดที่มีอยู่ในความดูแลของเกษตรกร รวมถึง เกษตรกรที่ใช้น้ำชลประทาน ให้พิจารณาเรื่องการให้น้ำ โดยเฉพาะบริเวณปลายคลองส่งน้ำต้องมีแหล่งน้ำสำรอง
- เตรียมแปลงเกษตรกรในการเพาะปลูก จากการดำเนินงานโครงการ พบว่า ควรพิจารณาลักษณะพื้นที่ต่างๆ ให้มีความชัดเจนและวางแผนการปลูก ดูแลอย่างตรงจุดได้แก่ นาหลุม นาดอน พื้นที่ไร่ พื้นที่นา มีลักษณะแตกต่างกัน เรื่องความชื้น สภาพดิน การให้น้ำ การเลือกใช้เครื่องจักร พบว่า
- พื้นที่ดอนหรือพื้นที่ไร่ ต้นข้าวโพดจะให้ผลผลิตดีกว่าจัดการน้ำได้ง่ายกว่า การระบายน้ำในแปลงดี เกษตรกรที่ใช้การปลูกโดยใช้ล้อกลิ้งปากเปิด มีอัตราสูงและสม่ำเสมอว่า
- พื้นที่นาหลุม ที่ใช้เครื่องจักรหยอด เตรียมแปลงที่ไม่ดีจะทำให้เมล็ดงอกไม่ทันกันไม่ค่อยสม่ำเสมอ รวมทั้งการให้น้ำ บางจุดที่มีพื้นที่ต่ำ น้ำจะท่วมขังเป็นเวลานาน ทำให้ต้นข้าวโพดกระแสรากต้นเล็กและวัชพืชเยอะ
- บริหารจัดการเครื่องจักรและปัจจัยการผลิตให้เพียงพอทันเวลา

- เครื่องหยอดล้อยกลิ้งเดินตาม ควรกำหนดให้เกษตรกรสำหรับ มีพื้นที่ไม่เกิน 5 ไร่ ควรใช้แบบล้อยกลิ้ง กำหนดระยะเวลาการใช้ เพราะหากไม่มีกำหนดจะไปตกค้างที่ เกษตรกรนาน ทำให้เสียเวลาเกษตรกรรายต่อไป

- เครื่องหยอดแบบติดรถไถ ควรกำหนดสำหรับเกษตรกรที่มี พื้นที่ปลูก 5 ไร่ขึ้นไป โดยควรทำความเข้าใจว่าเกษตรกรต้องคอยสังเกตตอนปลูกเป็นระยะๆ ด้วยว่าเมล็ด ลงทุกหลุมหรือไม่ เพราะบางแปลง หยอดเมล็ดพันธุ์/ปุ๋ยไม่ลง เป็นแนวยาว/หรือบางแปลงลงมากเกินไป

- ควรมีการทำความเข้าใจเกษตรกรว่า ควรไถ/ปัก/ปลูก ในครั้งเดียวกัน เพื่อให้ดินยังคงมีความชื้นอยู่ การที่ไถตากดินไว้ก่อนทำให้ดินแห้งไวเกินไป ไม่ควรทำ

- การเตรียมปัจจัยการผลิตให้เพียงพอและทันช่วงระยะเวลา

- ประชาสัมพันธ์ประชาสัมพันธ์เกษตรกรเพื่อรับสมัครเข้าร่วม โครงการฯ ให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคม เพื่อให้เกษตรกรสามารถปลูกข้าวโพดได้ทันที่เมื่อเก็บเกี่ยวข้าว แล้วเสร็จ โดยต้องปลูกให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ 15 ธันวาคม ส่วนเกษตรกรรายเดิมที่สนใจปลูกในหน้าฝน ภายในพฤษภาคม

- การเตรียมเครื่องจักรกลทางการเกษตร เช่น เครื่องปลูก รวมทั้งปัจจัยการผลิตที่เพียงพอ และทันต่อช่วงการเจริญเติบโตของพืช กำลังพลในการติดตามแปลงแก้ไข ปัญหาพร้อมกับเกษตรกรเพื่อให้ทั่วถึงและทันเวลา

- การบริหารจัดการพื้นที่ปลูกลักษณะแปลงรวมเพื่อให้ช่วยต่อการบริหารจัดการปลูก การติดตามแก้ไขปัญหา และการเก็บเกี่ยว ตลอดจนเพื่อสร้างกระบวนการ แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกร

- การกำหนดพื้นที่เพาะปลูก ต้องคำนึงถึงการเก็บเกี่ยวด้วย ไม่ควรปลูกแบบกระจายแปลง ควรมีแปลงอยู่ในบริเวณเดียวกัน โดยบริหารจัดการเครื่องจักรในลักษณะ แปลงใหญ่

- ควรจัดหาเครื่องจักรให้เพียงพอ และพร้อมใช้งาน (โดยเตรียมการไว้แต่เนิ่น ๆ) หรือ เตรียมเครื่องสีที่มีขนาดใหญ่ สามารถรอสีได้ที่ลานรับซื้อ

- เก็บเกี่ยวที่อายุไม่เกิน 130 วัน เพราะส่วนมากเกษตรกรได้ ความชื้นอยู่ประมาณ 21%

- การใช้รถไถนาถอยมารับผลผลิต เป็นข้อดีกับเกษตรกรที่คิด ว่าบริษัทดูแลเรื่องค่าใช้จ่ายให้ แต่จะต้องมีแผนรองรับสำหรับแปลงที่รถไถนาถอยเข้าไม่ได้ จะต้องมีการเตรียมแผนบริหารรถร่วม หรือ รถทอยผลผลิตจากแปลงมายัง ตราร้าง ด้วย

- บริษัทควรมีเจ้าหน้าที่ประจำจุดรับซื้อ หรือจุดชั่งที่เพียงพอ กับหน้างานที่เปิด เพื่อให้เกิดความรวดเร็วสอดคล้องกับแผนการเก็บเกี่ยว การชั่งน้ำหนัก วัดความชื้น ออกใบชั่ง และบันทึกข้อมูลส่งการเงินของบริษัท จะทำให้เกษตรกรได้รับเงินเร็วขึ้นและมีความผิดพลาด น้อยลง

บทสรุป จากการดำเนินงานตามโครงการต้นแบบส่งเสริมการปลูกพืช ทางเลือกหลังฤดูทำนา (ข้าวโพดอาหารสัตว์) ในพื้นที่นำร่องจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น และอุดรธานี ที่เป็นการสืบสาน รักษา และต่อยอดแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่” ซึ่งนอกจากเกษตรกรจะมีรายได้

เพิ่มขึ้นหลังฤดูทำนา แล้วเกษตรกรทุกรายยังดำเนินการตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการทุกราย ได้แก่ ไม่มีการบุกรุกพื้นที่ป่า และไม่มีการเผาตอซัง เศษซากวัชพืช ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเกิดรูปแบบการพัฒนา ในลักษณะพื้นที่ทดลอง (Sand box) โดยพบว่าเกษตรกรเกิดการเรียนรู้และยอมรับให้การปลูกข้าวโพดอาหารสัตว์เป็นอาชีพทางเลือกหลังฤดูทำนามีแนวโน้มเกิดการขยายผลต่อเนื่องในหน้าฝนและหลังนา เช่น อำเภอนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี และ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น ทั้งนี้ได้มีการสรุปปัจจัยแห่งความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค ที่เป็นบทเรียนที่สำคัญสำหรับการขยายผลไปจังหวัดอื่น ๆ ที่สนใจ โดยในปี 2566/67 มีจังหวัดนครราชสีมา นครพนม มุกดาหาร และเลย ได้ให้ความสนใจในการเข้าร่วมขยายผลการดำเนินงานโครงการฯ ด้วย

(5.8) รายการอ้างอิง -

(5.9) ภาคผนวก -

8) โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนงานโครงการพระราชดำริฯ

(1) ความสำคัญของผลงาน จังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีโครงการพระราชดำริเป็นจำนวนมากถึง 66 โครงการ ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินงานทุกอำเภอ โดยเป็นโครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน 33 โครงการ โครงการในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง จำนวน 16 โครงการ โครงการในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน 2 โครงการ โครงการในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จำนวน 13 โครงการ และโครงการในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี จำนวน 2 โครงการ ซึ่งเป็นโครงการประเภทพัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน 45 โครงการ ด้านการเกษตร 4 โครงการ ด้านสิ่งแวดล้อม 3 โครงการด้านส่งเสริมอาชีพ 5 โครงการ และโครงการด้านสวัสดิการและสังคมหรือการศึกษา 8 โครงการ และโครงการแบบบูรณาการและโครงสร้างพัฒนาด้านอื่น ๆ 1 โครงการ จังหวัดอุดรธานีมุ่งเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร มีงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ เกษตรกรอยู่ดีกินดีโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างเครือข่ายการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานด้วยเทคโนโลยี และเชื่อมโยงตลาด ได้แก่ ตลาดเกษตรกรและตลาด Modern Trade ในพื้นที่เพื่อให้เกษตรกร มีรายได้เพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้การขับเคลื่อนงานโครงการพระราชดำริในพื้นที่ จังหวัดอุดรธานีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมบูรณาการการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการพระราชดำริ

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวสุภาพ ศรีธธาสุวรรณ นักวิเคราะห์นโยบาย และแผนชำนาญการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี) -

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน -

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและ ขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ -

(5.2) เป้าหมายของงาน

ดำเนินการในพื้นที่ดำเนินงานโครงการพระราชดำริ 9 อำเภอ ดังนี้ อำเภอบ้านดุง อำเภอวังสามหมอ อำเภอโนนสะอาด อำเภอน้ำโสม อำเภอสร้างคอม อำเภอเมือง อำเภอเพ็ญ อำเภอหนองวัวซอ และอำเภอกุมภวาปี

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- เกษตรกรมีความรู้การทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสามารถประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพของตนเองและศักยภาพของพื้นที่ มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยเทคโนโลยี ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

- ขยายผลองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่โครงการเนื่องมาจากพระราชดำริ และพื้นที่อื่นๆ รวมทั้ง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของโครงการสำคัญให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

- เกิดจุดเรียนรู้ / เกษตรกรต้นแบบในการทำการเกษตรที่เกิดจากการขยายผลโครงการพระราชดำริ สู่ชุมชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(5.3.1) โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านจันทน์ ตำบลบ้านจันทน์

อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

- ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การวางระบบส่งน้ำและพัฒนาแหล่งในพื้นที่เพื่อใช้ในการในการเกษตร และอุปโภค-บริโภค โดยโครงการชลประทานอุดรธานีและสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี

- ด้านกระบวนการผลิต กิจกรรมถ่ายทอดความรู้และติดตามให้คำแนะนำการผลิตข้าว พืชผัก ไม้ผล (GAP และเกษตรอินทรีย์) กิจกรรมปลูกผัก การปลูกหม่อนกินผล การเพาะเห็ดนางฟ้า สาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงปลาในบ่อดิน เลี้ยงกบในกระชังบก ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก เลี้ยงไก่พื้นเมือง เลี้ยงไก่ไข่กิจกรรมการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ โดย สำนักงานเกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุดรธานี

- ด้านกระบวนการรวมกลุ่มและจัดทำบัญชี อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ ติดตาม กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี การบริหารจัดการกลุ่มให้เข้มแข็ง โดยสำนักงานตรวจบัญชี ฯ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

- ด้านกระบวนการแปรรูปและจำหน่าย การทำปลาสามปลาหลัก ปลาแดดเดียว กุ้งแชบ๊วย ข้าวแต่นี๊ แยมมัลเบอร์รี่ ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหม สบู่ แชมพู ครีมนวดจากไหม การแปรรูปอาหารสัตว์ อาหารปลา อาหารไก่ การจำหน่ายในตลาดนัดชุมชน เครือข่ายตลาดออนไลน์ โดย สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุดรธานี ระยะเวลาการดำเนินการ ปีงบประมาณ 2565 – 2566 จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการดำเนินงาน 1) เกษตรกร คณะครูนักเรียน และผู้ปกครองเรียน ได้รับการส่งเสริม

อาชีพด้านการเกษตร และสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความต้องการในแต่ละพื้นที่ ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสามารถประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพของตนเองและศักยภาพของพื้นที่ มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยเทคโนโลยี ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ 2) ขยายผลองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่โครงการเนื่องมาจากพระราชดำริ และพื้นที่อื่นๆ รวมทั้ง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของโครงการสำคัญให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น และ 3) เกิดจุดเรียนรู้ เกษตรกรต้นแบบในการทำการเกษตรที่เกิดจากการขยายผลโครงการพระราชดำริสู่ชุมชน

(5.3.2) โครงการจิตอาสาทำความดี เพื่อช่วยเหลือ พื้นฟู และสร้างขวัญกำลังใจให้กับประชาชน/เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในพื้นที่ 65 จังหวัด ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี วันที่ 17 มกราคม 2566 เวลา 09.00 น. ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

กิจกรรม พิธีมอบเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอุทกภัยด้านการเกษตร และกิจกรรมจิตอาสาทำความดี เพื่อช่วยเหลือ พื้นฟู และสร้างขวัญกำลังใจให้กับประชาชน/เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ด้านพืช จำนวน 4 อำเภอ ผ่านมติ ก.ช.ภ.จ. แล้ว จำนวน 669 ราย ด้านประมง จำนวน 4 อำเภอ ผ่านมติ ก.ช.ภ.จ. แล้ว จำนวน 359 ราย และกิจกรรมทำความสะอาดบริเวณถนน อบต.หมู่น อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

(5.3.3) โครงการกองทุนการศึกษา จำนวน 6 แห่ง

โครงการกองทุนการศึกษา เกิดขึ้นเมื่อเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ภูมิพลอดุลยเดช ได้มีพระราชกระแสรับสั่งไปยังประธานองคมนตรีว่ามีพระราชประสงค์ที่จะพระราชทานเงินส่วนพระองค์มาทำให้เกิดประโยชน์ด้านการพัฒนาการศึกษา ให้ทำแบบภาคเอกชน คือเรียบง่าย รวดเร็ว คล่องตัว แต่ต้องประหยัดพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต และไม่ควรถ้าสัมพันธ์เกินไป โดยให้ประธานองคมนตรี และคณะองคมนตรีดำเนินการ รับสนองพระราชดำริ จึงตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย องคมนตรีเพื่อบริหารงานและมีอาสาสมัครเข้ามาช่วยและตั้งสำนักงานขึ้น เพื่อรองรับด้านธุรการ นั่นคือจุดเริ่มต้นของโครงการกองทุนการศึกษา ลักษณะของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการอยู่ห่างไกลความเจริญ ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ หรือเป็นโรงเรียนที่อยู่ชายขอบและมีขนาดเล็กไม่ใหญ่มากนัก จังหวัดอุดรธานีมีโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา จำนวน 6 แห่ง ดังนี้

1. โรงเรียนบ้านดอนกลอยดอนอุดม หมู่ที่ 11 ตำบลนาบัว อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี
2. โรงเรียนบ้านหมากตูมดอนยานาง หมู่ที่ 16 ตำบลนาข่า อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
3. โรงเรียนบ้านหนองบ่อ หมู่ที่ 10 ตำบลจอมศรี อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี
4. โรงเรียนทองอินทร์สวามอญ หมู่ที่ 5 ตำบลเสือเพลอ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
5. โรงเรียนบ้านดอนบาก หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านโคก อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี
6. โรงเรียนบ้านท่าลี่ หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านหยวก อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี พร้อมด้วยหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง ได้เข้าไปดำเนินการในการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมภายในโรงเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. โรงเรียนบ้านดอนกลอยดอนอุดม หมู่ที่ 11 ตำบลนาบัว อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 2.9 โรงเรียนบ้านดอนกลอยดอนอุดม

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
1	เลี้ยงไก่ไข่	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก
2	เลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์และบ่อดิน	สนง.ประมงจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงปลาในบ่อดินและบ่อซีเมนต์
3	ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานี	- ส่งเสริมความรู้การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ
4	ปลูกพืชผัก	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก
5	เพาะเห็ดนางฟ้า/นางรม	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการเพาะเห็ด

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)
องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ การเลี้ยงไก่ไข่อารมณดี กิจกรรมในโรงเรียนที่ดำเนินการเพื่อเป็นอาหารให้แก่เด็กนักเรียนและให้เด็กๆ ได้ศึกษาเรียนรู้ที่สำคัญ คือ การเลี้ยงไก่ไข่อารมณดี

ปัญหา-อุปสรรค คือ สภาพดินเป็นดินลูกรังไม่เหมาะกับการเจริญเติบโตของพืชผัก

แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ คือ สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานีลงพื้นที่ให้คำแนะนำและสอนแนะนำการ

2. โรงเรียนบ้านหมากตูมดอนยานาง หมู่ที่ 16 ตำบลนาข่า อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 2.10 โรงเรียนบ้านหมากตูมดอนยานาง

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
1	เลี้ยงไก่ไข่	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก
2	เลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์และบ่อดิน	สนง.ประมงจังหวัดอุดรธานี	- ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงปลาในบ่อดินและบ่อซีเมนต์ - สนับสนุนพันธุ์ปลากินพืช
3	ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานี	- ส่งเสริมความรู้การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ

ตารางที่ 2.10 โรงเรียนบ้านหมากตูมตอนยานาง (ต่อ)

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
4	ปลูกพืชผัก	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก
5	ปลูกหม่อนกินผล	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกหม่อน

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ การทำแยมมัลเบอร์รี่ ในพื้นที่ที่มีการปลูกมัลเบอร์รี่จำนวนมาก จึงนำมาทำแยมมัลเบอร์รี่ให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้และรับประทานในโรงเรียน ประกอบกับเป็นการถนอมอาหารอีกชนิดหนึ่งสำหรับเก็บไว้รับประทานได้นานขึ้น

ปัญหา-อุปสรรค คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเกษตร

แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ คือ ประสานหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่เพื่อเข้าไปสอนแนะคณะครู และนักเรียน ตามกิจกรรมและภารกิจของแต่ละหน่วยงาน

3. โรงเรียนบ้านหนองบ่อ หมู่ที่ 10 ตำบลจอมศรี อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 2.11 โรงเรียนบ้านหนองบ่อ

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
1	เลี้ยงไก่ไข่	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี	- สนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่และเวชภัณฑ์ - ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก
2	เลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์	สนง.ประมงจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์
3	ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานี	- ส่งเสริมความรู้การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ
4	ปลูกพืชผัก	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก
5	เพาะเห็ดนางฟ้า	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการเพาะเห็ดนางฟ้า

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ การแก้ไขปัญหาดินเค็มด้วยการห่มดิน พื้นที่ทำการเกษตรของโรงเรียนมีปัญหาเรื่องดินเค็ม ทำให้การปลูกพืชผักไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

ซึ่งในพื้นที่ได้นำหลักการห่มดินมาช่วยในการแก้ไขปัญหา

ปัญหา-อุปสรรค คือ ดินเค็ม ทำให้การทำการเกษตรได้ผลผลิตไม่ดี

แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ คือ สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานีนำเทคโนโลยีการจัดการดินเข้ามาใช้ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการปรับสภาพดิน และปรับเปลี่ยนการปลูกพืชลงดินมาปลูกพืชในบ่อซีเมนต์แทน

4. โรงเรียนทองอินทร์สวณมอญ หมู่ที่ 5 ตำบลเสือเพลิง อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 2.12 โรงเรียนทองอินทร์สวณมอญ

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
1	เลี้ยงไก่ไข่	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี	- สนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่และเวชภัณฑ์ - ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก
2	เลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์	สนง.ประมงจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์
3	ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานี	- ส่งเสริมความรู้การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ
4	ปลูกพืชผัก	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก
5	เพาะเห็ดนางฟ้า	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการเพาะเห็ดนางฟ้า

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ การเพาะเห็ดนางรม-นางฟ้า ในพื้นที่โรงเรียนได้ทำกิจกรรมเพาะเห็ดนางฟ้าสำหรับใช้เป็นอาหารให้แก่เด็กนักเรียนและให้เด็กได้ศึกษาเรียนรู้

ปัญหา-อุปสรรค คือ ขาดบุคลากรที่มากำกับดูแลและช่วยทำกิจกรรมการเกษตรในพื้นที่

แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ คือ ขอความร่วมมือผู้ปกครองเด็กนักเรียนมาช่วยทำกิจกรรมการเกษตรในพื้นที่

5. โรงเรียนบ้านดอนบาก หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านโคก อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 2.13 โรงเรียนบ้านดอนบาก

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
1	เลี้ยงไก่ไข่	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี	- สนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่และเวชภัณฑ์ - ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก
2	เลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์	สนง.ประมงจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์

ตารางที่ 2.13 โรงเรียนบ้านดอนบาก (ต่อ)

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
3	ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานี	- ส่งเสริมความรู้การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ
4	ปลูกพืชผัก	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก
5	เพาะเห็ดนางฟ้า	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการเพาะเห็ดนางฟ้า

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ การเลี้ยงปลาในพืชมด้วยเศษหญ้า ในโรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมการเลี้ยงปลาในพืชมในบ่อดิน สำหรับเป็นอาหารให้แก่เด็กนักเรียนและให้นักเรียนได้เรียนรู้

ปัญหา-อุปสรรค คือ ขาดบุคลากรที่มากำกับดูแลและช่วยทำกิจกรรมการเกษตรในพื้นที่

แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ คือ ขอความร่วมมือผู้ปกครองเด็กนักเรียนมาช่วยทำกิจกรรมการเกษตรในพื้นที่

6. โรงเรียนบ้านท่าลี่ หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านหยวก อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 2.14 โรงเรียนบ้านท่าลี่

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
1	เลี้ยงไก่ไข่	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี	- สนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่และเวชภัณฑ์ - ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก
2	เลี้ยงกบในกระชัง	สนง.ประมงจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงกบในกระชัง
3	ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานี	- ส่งเสริมความรู้การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ
4	ปลูกพืชผัก	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก
5	เพาะเห็ดนางฟ้า	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการเพาะเห็ดนางฟ้า

ตารางที่ 2.14 โรงเรียนบ้านท่าลี่ (ต่อ)

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
6	เมล็ดพันธุ์ข้าว พร้อมค่าขนส่ง	ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานีข้าว อุดรธานี	สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว 350 กิโลกรัม
7	จัดอบรมการผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าว เทคโนโลยีการผลิต ข้าวและการจัดทำ ศูนย์เรียนรู้เรื่องข้าว ในโรงเรียน	ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานีข้าว อุดรธานี	อยู่ระหว่างการดำเนินการ

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ การเลี้ยงกบในกระชัง เป็นรูปแบบที่นิยมเลี้ยงกันมาก เพราะมีต้นทุนน้อยกว่าเลี้ยงในบ่อปูนพอสมควร สะดวกในการเปลี่ยนถ่ายน้ำที่สุด แต่ยากต่อการควบคุมความสะอาดบ่อและยากต่อการควบคุมโรคกว่าบ่อปูน ซึ่งในโรงเรียนจะเลี้ยงสำหรับใช้เป็นอาหารสำหรับเด็ก

ปัญหา – อุปสรรค คือ ปัญหาเรื่องแมลงศัตรูพืช และสภาพอากาศบางช่วงทำให้

แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ คือ นำสารชีวภัณฑ์มาฉีดพ่นเพื่อป้องกัน ได้แก่ น้ำหมักชีวภาพไตรโคเดอร์มา และ บิวเวอร์เรีย ฉีดพ่นสลับกันทุกๆ 3 – 5 วัน

(5.3.4) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเมืองทอง

อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี วันที่ 31 มกราคม 2566 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชดำริ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเมืองทอง ตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปสนับสนุนกิจกรรมด้านการเกษตรซึ่งมีผลผลิตเพียงพอกับความต้องการ ในการประกอบอาหารเลี้ยงภายในโรงเรียน โดยฝึกให้นักเรียนหมุนเวียนกันรับผิดชอบ ดูแลแปลงพืชผัก

- กิจกรรมด้านปศุสัตว์ เช่น ไก่ไข่ แพะ และหมูป่า

- กิจกรรมประมง เลี้ยงปลาตะเพียน ปลาดุก ปลานิล

กุ่มก้ามกราม และหอยเชอรี่สีทอง ผลผลิตที่ได้ขายผ่านร้านค้าสหกรณ์ของโรงเรียนและขยายผลสู่ชุมชน โดยการแจกต้นกล้าพันธุ์ผักและไก่พันธุ์พื้นเมือง เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

- กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน มีการรวมกลุ่มนักเรียน เช่น

กลุ่มปลูกผัก กลุ่มเลี้ยงไก่ไข่ กลุ่มเลี้ยงกบและกลุ่มเลี้ยงปลา แล้วทำบันทึกบัญชีฟาร์มและตั้งราคาขาย เพื่อเป็นการฝึกฝนให้เด็กรู้เรื่องสหกรณ์ ที่ผ่านมาโรงเรียนได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 การประกวดการบันทึกรายงานการประชุมในสหกรณ์นักเรียนปีงบประมาณ 2565

- กิจกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เนื่องจากโรงเรียน

ผลิตไข่ได้มาก จึงสอนการแปรรูปไข่เค็มและการทำปลานิลหยองและปลาสาม

- กิจกรรมการทำปุ๋ยหมัก และน้ำหมัก

(5.3.5) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเทพภูเงิน

อำเภอโนนสัง จังหวัดอุดรธานี วันที่ 13 มิถุนายน 2566 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามการดำเนินงานโครงการพระราชดำริ ของศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเทพภูเงิน อำเภอโนนสัง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2548 เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนหมู่บ้านเทพภูเงินที่ต้องส่งบุตรหลานไปเรียนโดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปสนับสนุนกิจกรรมด้านการเกษตร ประกอบไปด้วย

- กิจกรรมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ โดยจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่นการปลูกกล้วย มะละกอ ทางโรงเรียนจึงได้จัดทำแผนการผลิตแบบผสมผสาน สามารถหมุนเวียนพื้นที่ปลูกพืชอายุสั้น เช่น กล้วย และมะละกอเพิ่มเติมในพื้นที่ว่างของ

- กิจกรรมด้านปศุสัตว์ เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ ไก่พันธุ์พื้นเมือง เป็ดไข่

- กิจกรรมด้านประมง เลี้ยงปลาดุกในบ่อซีเมนต์ และเลี้ยงปลานิลในบ่อดิน สำหรับผลิตผักและผลไม้ไม่เพียงพอสอดคล้องความต้องการ

- กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน มีการรวมกลุ่มนักเรียน เช่น กลุ่มเลี้ยงกบและกลุ่มเลี้ยงปลา กลุ่มปลูกผัก กลุ่มเลี้ยงไก่ไข่ แล้วทำบันทึกบัญชีฟาร์มและตั้งราคาขาย

(5.3.6) โครงการอ่างเก็บน้ำลำพันชาดน้อย อันเนื่องมาจาก

พระราชดำริ ตำบลผาสุก อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 2.15 โครงการอ่างเก็บน้ำลำพันชาดน้อย

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
1	เลี้ยงไก่พื้นบ้าน	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี	- ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก
2	เลี้ยงปลาในบ่อดิน	สนง.ประมงจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงปลาในบ่อดิน
3	- ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ - การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานี	- ส่งเสริมความรู้การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ/เมล็ดพันธุ์ปอเทือง
4	ปลูกพืชผักสวนครัว	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก
5	ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

ตารางที่ 2.15 โครงการอ่างเก็บน้ำลำพันชาดน้อย (ต่อ)

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
6	การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข.6	ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานี ข้าวอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าว กข.6
7	ก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำ พร้อมอาคารประกอบ ความยาว 1.2 กม.	โครงการชลประทาน จังหวัดอุดรธานี	ก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำพร้อมอาคาร ประกอบ ความยาว 1.2 กม. พื้นที่รับ ประโยชน์ 150 ไร่ ประชากร 150 ครัวเรือน และเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่ อาคารชลประทานและรักษาคุณภาพ ของระบบชลประทานให้มีความสมบูรณ์ ให้กับการบริหารการน้ำให้มี ประสิทธิภาพ

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ เทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข. จากสภาวะราคาข้าวเปลือกเหนียวของท้องตลาดในปัจจุบันมีราคาดี เทียบเคียงได้กับการจำหน่ายข้าวคุณภาพสูง เช่น ข้าวหอมมะลิ ทำให้เกษตรกรหันมาปลูกข้าวเหนียวเพิ่มขึ้น อีกทั้งปริมาณการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเหนียว กข 6 น้อยลง ส่งผลให้เมล็ดพันธุ์ข้าวเหนียวที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานีข้าวของจังหวัดมีไม่พอกับความต้องการของเกษตรกรเกษตรกรจึงหันมาเก็บเมล็ดพันธุ์เอง เพื่อใช้ในการผลิตในปีต่อไป

ปัญหา-อุปสรรค คือ น้ำไม่เพียงพอในการทำการเกษตรและฝนทิ้งช่วงทำให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่ต่อเนื่อง

แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ คือ โครงการชลประทานจังหวัดอุดรธานีได้จัดทำแผนการขยายการวางระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำลำพันชาดน้อย สำหรับเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มมากขึ้น

(5.3.7) โครงการอ่างเก็บน้ำชำตมขาวพร้อมระบบส่งน้ำอัน

เนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหมานางาม อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 2.16 โครงการอ่างเก็บน้ำชำตมขาวพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
1	เลี้ยงไก่พื้นบ้าน	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด อุดรธานี	- ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ ปีก
2	การเลี้ยงปลาตุก, กบ ในบ่อซีเมนต์	สนง.ประมงจังหวัด อุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงปลา , กบ ในบ่อซีเมนต์

ตารางที่ 2.16 โครงการอ่างเก็บน้ำชาตมชาวพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ต่อ)

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
3	- ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ - การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานี	- ส่งเสริมความรู้การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ/เมล็ดพันธุ์ปอเทือง
4	ปลูกพืชผักสวนครัว	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก
5	ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
6	การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข.6	ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานี ข้าวอุดรธานี	ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข.6
7	ก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ ความยาว 1.2 กม.	โครงการชลประทานจังหวัดอุดรธานี	ก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ ความยาว 1.2 กม. พื้นที่รับประโยชน์ 150 ไร่ ประชากร 150 ครัวเรือน และเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่อาคารชลประทานและรักษาศักยภาพของระบบชลประทานให้มีความสมบูรณ์ให้กับการบริหารการน้ำให้มีประสิทธิภาพ

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ เทคนิคการปลูกพืชผักสวนครัวด้วยระบบน้ำหยดการใช้ระบบน้ำหยด คือ พืชได้น้ำสม่ำเสมอ เพราะเป็นระบบให้น้ำเฉพาะราก ประหยัดแรงงาน เวลาได้เป็นอย่างดี

ปัญหา-อุปสรรค

- ราษฎรในพื้นที่ไม่มีที่ดินทำกิน (มีผู้บริจาคที่ดิน จำนวน 7 ไร่ ให้ราษฎรทำกินจำนวน 7 ไร่ (แปลงรวม) มีผู้ได้รับจัดสรรที่ดิน จำนวน 40 ครัวเรือนๆ ละ 70 ตารางวา จากราษฎร จำนวน 48 ครัวเรือน)
- ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำมีปริมาณน้อย ไม่เพียงพอในการนำมาใช้ประโยชน์
- พื้นที่ทางไกลการคมนาคมขนส่ง
- สภาพดินไม่เหมาะแก่การเพราะปลูกกับพืชบางชนิด
- ราษฎรในพื้นที่บางรายไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน

แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ

- ควรส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรที่ใช้พื้นที่น้อยแต่มีมูลค่าสูง
- ควรพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์
- แนะนำผู้นำชุมชนให้นำราษฎรในพื้นที่ช่วยกับปรับปรุงภูมิทัศน์รอบพื้นที่ของแต่ละราย

(5.3.8) ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำริ

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา
ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 2.17 ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำริฯ

ที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
1	สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	- สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด 10 ไร่ - สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ 10 ไร่ - สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ 10 ตัน - โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาฯ 15 บ่อ - นำเทคโนโลยีการจัดการดินไม่อุ้มน้ำมาใช้ในพื้นที่ ศูนย์การเรียนรู้ฯ
2	- สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี - ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานีข้าวอุดรธานี	- แปลงนาสาธิต (แปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว) 2 ไร่ 2 งาน
3	สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี	- ปลุกผักในโรงเรือนแบบคัดกรองแสง 10 หลัง
4	- สนง.เกษตรจังหวัดอุดรธานี - ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานีข้าวอุดรธานี - ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร อุดรธานี	- ถ่ายทอดความรู้และลงพื้นที่ติดตามให้คำแนะนำ การผลิตข้าว/พืชผัก/ไม้ผล/เห็ด (GAP และเกษตร อินทรีย์)
5	สนง.ประมงจังหวัดอุดรธานี	1. จุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 1 แห่ง - เลี้ยงปลาดุกในบ่อดิน - เลี้ยงกบในกระชังบก 2. ส่งเสริมการเลี้ยงปลาหมอไทยในบ่อดิน 10 ราย 3. สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ (ปลากินพืช) 11,000 ตัว และอาหาร 10 กระสอบ
6	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ 1 แห่ง - สนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่ อายุ 18 สัปดาห์ 200 ตัว พร้อมอาหาร 562.50 กก. - สนับสนุนถังน้ำ ถังอาหาร ชนิดละ 8 อัน - สนับสนุนตาข่ายไนลอน ขนาด 1.5 นิ้ว 133.56 กก.

ตารางที่ 2.17 ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำริฯ (ต่อ)

ที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการดำเนินงาน
7	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์อุดรธานี	อบรม สอนแนะการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ 2 ครั้ง
8	- สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด อุดรธานี - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	ออกแบบพื้นที่ตามหลัก โคก หนอง นา โมเดล ในพื้นที่การดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ฯ

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ เทคโนโลยีการจัดการดินไม่อุ้มน้ำ ดินในศูนย์การเรียนรู้ฯ เป็นดินไม่อุ้มน้ำ ทำให้การทำเกษตรในพื้นที่ให้ผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควร สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานีจึงได้นำเทคโนโลยีการจัดการดินไม่อุ้มน้ำมาใช้ โดยมีวิธีการ ดังนี้

- การปรับปรุงดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก หรือปลูกพืชตระกูลถั่ว แล้วไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสด เพื่อเพิ่มความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารพืชและความสามารถในการอุ้มน้ำแก่ดิน ปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินทำให้ดินมีการเกาะยึดตัวดีขึ้น
- ปลูกพืชคลุมดินเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การใช้วัสดุคลุมดินเพื่อป้องกันการระเหยของน้ำและรักษาความชื้นไว้ในดิน
- การเลือกชนิดพืชปลูก ที่เหมาะสม ปลูกพืชทนแล้งหรือพืชที่ใช้น้ำน้อย มีอายุการเก็บเกี่ยวสั้น เช่น ถั่วเขียว ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดฝักอ่อน หรือการปลูกพืชแบบหมุนเวียนไร่นาสวนผสม
- การจัดการน้ำที่เหมาะสมเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ เช่น การให้น้ำแบบหยด เป็นต้น หรือขุดสระเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดน้ำ

ปัญหา-อุปสรรค

- สภาพดินเป็นดินไม่อุ้มน้ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำการเกษตรในพื้นที่
- แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ
- สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานีได้นำเทคโนโลยีการจัดการดินไม่อุ้มน้ำมาทดลองใช้ในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ ตั้งแต่ ปี 2560 ทำให้ปัจจุบันสภาพดินมีความอุดมสมบูรณ์ สามารถกักเก็บน้ำได้ดีมากขึ้น

(5.3.9) อ่างเก็บน้ำห้วยคล้าย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลกุดหมากไฟ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ได้จัดทำโครงการ ปลูกฝักในโรงเรียน แก้ปัญหาภัยแล้งเกษตรกรอ่างเก็บน้ำห้วยคล้าย อันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้น ในพื้นที่ บ้านโคกล่าม-แสงอร่าม ตำบลกุดหมากไฟ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทางเลือกการประกอบอาชีพในภาวะที่มีข้อจำกัดเรื่องน้ำหรือภัยแล้งให้เกษตรกร มีรายได้สม่ำเสมอตลอดทั้งปี และเพื่อสร้างต้นแบบการแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้ขยายในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และทั่วประเทศ ซึ่งมีเกษตรกรเป้าหมายดำเนินการ จำนวน 27 คน ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นไป (ระยะเวลา 10 ปี) โดยสถาบันฯ สนับสนุนปัจจัยการผลิต

และสิ่งก่อสร้างในรูปแบบของกองทุน โดยเกษตรกรจะต้องชำระหนี้แก่สถาบันฯ ยกเว้นเจ้าของที่ดินที่ได้ นำที่ดินเข้าร่วมโครงการฯ (ระยะเวลา 10 ปี) จำนวน 1 โรงเรือน ไม่ต้องชำระหนี้ เกษตรกรต้องอยู่ร่วมกับ โครงการฯ เป็นระยะเวลา 10 ปี หากเกษตรกรคนใดออกจากโครงการก่อนกำหนด จะต้องชำระหนี้ค้าง ชำระแก่สถาบันฯ ให้หมด โดยให้มีการทำบันทึกข้อตกลงไว้กับสถาบันฯ

กรอบแนวคิด กระบวนการทำงานยึดการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ เป้าหมายคน พึ่งพาตนเองได้ (ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง) ทำงานอย่างเป็นขั้นตอน ตั้งแต่ระดับครัวเรือนชุมชน พอเพียงและเชื่อมโยงภายนอก (ทฤษฎีใหม่) วิธีการทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร (เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา) เป็นโครงการนำร่อง “ทำแบบเกษตรแม่นยำ” ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปสู่การขยายผลในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและพื้นที่อื่นๆ การคัดเลือกเกษตรกร พิจารณาจากการมีความต้องการที่จะทำเกษตรในโรงเรือน การทำงานลักษณะรวมกลุ่ม มีการเสียสละที่ดินให้เกษตรกรรายอื่นมาร่วมทำ ระยะเวลา 10 ปี มีต้นทุนน้ำเพียงพอในฤดูแล้ง มีประสบการณ์ทำเกษตรมาก่อน และการตลาดนำการผลิต ติดตามความต้องการของตลาด

วิธีดำเนินการ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ ได้แก่ โครงการชลประทานจังหวัดอุดรธานี สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี และ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ และพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรก่อสร้างโรงเรือน 20 โรงเรือน โต๊ะปลูก 8 โต๊ะต่อโรงเรือน (แบ่งพื้นที่เป็น 4 หน่วยงาน ละ 1 ไร่) จัดทำระบบสูบน้ำเข้าแปลง โดยใช้ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ระบบน้ำในโรงเรือนใช้ระบบกระจายน้ำบนโต๊ะปลูกเป็นน้ำหยดมีโรงเพาะกล้า โดยใช้วัสดุที่มาจากอาหารสูง และนำกล้าไปปลูกตามระยะเวลาที่กำหนด วางแผนการเพาะปลูกพืชให้ตรงกับความต้องการของตลาด โดยมุ่งเน้นการผลิตพืชปลอดภัย สู่ตลาดโมเดิร์นเทรด ใช้แนวทางการผลิตน้อยแต่ได้มาก การดูแลพืชในโรงเรือน เช่น การดูแลความชื้น อุณหภูมิ โรคและแมลง การให้น้ำ ฯลฯ และจัดตั้งกองทุนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อการบริหารปัจจัยการผลิต ผลผลิต และการจำหน่าย

ผลการดำเนินงานในพื้นที่

1. หน่วยงานบูรณาการร่วมกันคัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมดำเนินงานโครงการ จำนวน 30 คน ซึ่งคุณสมบัติหลักที่สำคัญ คือ มีความรับผิดชอบ และซื่อสัตย์ ประกอบด้วย

ตารางที่ 2.18 ผลการดำเนินงานในพื้นที่

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ลำดับ	ชื่อ-สกุล
1	นายบุญโฮม ปิดตะนะ	11	นายสุเทพ สอดศรี	21	นางออน จงกลนี้
2	นางอังคณาธิ์ คามะทิพย์	12	นางไกรสร ปิดตะนะ	22	นางสมงาม บุญฤทธิ์
3	นางลำดวน เผ่าหอม	13	นางพรรณี ไชยลา	23	นางบุญชู พร้อมพันธ์
4	นางจุลย์พร แทนจำรัส	14	นางยุพา แก้วเกิด	24	นางอำนวย หมีกุล
5	นางบุญศรี จันทร์หอม	15	นางบุญยืน คำหาร	25	นายจิตร คุณบัวลา
6	นางอัญชลี เพ็ชรวิเศษ	16	นางสุภาวดี ปั่นสง่า	26	นายคณาภูมิ โคตะมะ
7	นางกนิษฐา ด้วงคำภา	17	นางน้อย เวียงสีมา	27	น.ส.นฤมล บุญฤทธิ์

ตารางที่ 2.18 ผลการดำเนินงานในพื้นที่ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ลำดับ	ชื่อ-สกุล
8	นายสมัย จงกลนี้	18	นางทองลี บุญกว้าง	28	นางสุภาภรณ์ ศิริสำราญ
9	นางสุกัญญา ฉิมลี	19	นายมงคล พันพรม	29	นายชัยพงษ์ ใจตรง
10	นางเยาวดี จันทกุล	20	นางทองสุข เสนาอุดร	30	นายธีรพัฒน์ ฉิมลี

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

2. การดำเนินงานใช้หลักการตลาดนำการผลิต โดยได้ปรึกษากับ บริษัทสยามแม็คโคร จำกัด สาขาอุดรธานี ว่าต้องการรับซื้อผักชนิดใดบ้าง เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนการเพาะปลูก ซึ่งเบื้องต้น บริษัทสยามแม็คโคร จำกัด สาขาอุดรธานี ต้องการรับซื้อ คือ ต้นหอม ผักชี คื่นช่าย กระเทียม และผักสลัด และจากการปรึกษาหารือกับเกษตรกรพบว่าในระยะแรกนี้เกษตรกรจะทดลองปลูกผักชีและต้นหอมก่อน และได้มีการวางแผนการเพาะปลูก โดยในระยะแรกได้เริ่มปลูก เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2563 จำนวน 10 โรงเรือนๆ ละ 8 โต๊ะ ขนาดโต๊ะกว้าง 1 เมตร ยาว 10.5 เมตร สูง 0.75 เมตร โดยปลูกชนิดละ 40 โต๊ะ รวมพื้นที่ปลูก 1 ไร่ ชนิดละ 2 งาน

3. องค์ความรู้ในการเพาะปลูกได้รับการสนับสนุนจากบริษัท CP จำกัด และอาจารย์จากมหาวิทยาลัยขอนแก่นจะเข้ามาศึกษาทำการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ในพื้นที่ดังกล่าวด้วย

4. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ร่วมกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีได้เข้าไปร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการดังกล่าวดังนี้

4.1 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้ร่วมทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกประสานงานร่วมกับหน่วยงานในสังกัดและนอกสังกัด ในรูปแบบบูรณาการภารกิจในพื้นที่เป้าหมายร่วมกัน พร้อมนำเรื่องดังกล่าว ไปติดตามประเมินผลในการประชุมคณะกรรมการอำนวยความสะดวกนโยบายนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) และคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดอุดรธานี

4.2 สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี ได้ดำเนินการตรวจวิเคราะห์ดินสำหรับใช้ในการปลูกพืช ซึ่งผลจากการวิเคราะห์พบว่าคุณภาพดินมีความเหมาะสมมากในการเพาะปลูกพืชดังกล่าว

4.3 เกษตรจังหวัดอุดรธานีและศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี ได้เข้าไปให้ความรู้การผลิตพืชตามระบบมาตรฐาน GAP และให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ในระยะแรกสมัครเข้ารับการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP และจัดทำแผนในการดำเนินการตรวจให้การรับรองต่อไป

5. ผลการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP ของต้นหอมและผักชีของสมาชิกทั้ง 10 ราย ปรากฏ ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ตั้งแต่วันที่ 21 เมษายน 2563

6. สรุปยอดขายรวม โดยจำหน่ายให้บริษัทสยามแม็คโคร จำกัด องค์ความรู้ที่สำคัญ คือ เทคโนโลยีการปลูกผักในโรงเรือนด้วยระบบน้ำหยด หลักแนวคิด ริเริ่มจากแผนนโยบายประธานสถาบันปิดทองหลังพระฯ และมติประชาคมหมู่บ้าน รวมทั้งการปรึกษาหารือหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน “เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง” ที่เกษตรกรสามารถมีรายได้ในฤดูแล้งและตลอดทั้งปี โดยการประยุกต์ “ เกษตรทฤษฎีใหม่ ” แบบเกษตรแม่นยำ ประณีต และก้าวหน้า

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. การเพาะปลูก ผู้แทนจากพัฒนาที่ดินและบริษัท CP แนะนำการเพาะกล้า (ถาดเพาะ) เนื่องจาก เป็นการลดความเสี่ยงในการสูญเสียเมล็ดพันธุ์ เช่น การเน่าเสียของเมล็ด สัตว์หรือแมลงกัดกิน คัดเลือกต้นพันธุ์ที่แข็งแรงได้
2. การเตรียมดินเพาะกล้า เตรียมดินเพาะดินคลาสมาน 1 กิโลกรัม/ถาดเพาะ น้ำสะอาด 1 ลิตร + เชื้อราไตรโคเดอร์มา 2 ช้อนโต๊ะ และรดน้ำที่ผสมลงประมาณ 5 ลิตร/ถาด เตรียมเมล็ดพันธุ์ผักแต่ละชนิดหยดลงถาดเพาะ หลังจากหยอดเมล็ดพันธุ์หาคะดางมาวางหรือดินเพาะมาโรยเพื่อกลบเมล็ดบนถาดเพาะ และรดน้ำบนกระดางให้เปียกหมาดๆ ไว้สัก 3 วัน
3. ผสมวัสดุปลูกผักในโรงเรือน สำหรับ 1 โต๊ะ ขนาด 1 x 10.5 ม. x 0.75 ม.
4. ช่วงเวลาการเพาะและเก็บเกี่ยว
5. การดูแลระบบน้ำหยดให้มีการวัดความชื้นในดินในทุกช่วงก่อนการให้น้ำ

ปัญหา - อุปสรรค

- ปัญหาโรครากเน่าในต้นหอม
- ปัญหาโรคแมลงศัตรูพืช ได้แก่ เพลี้ยไฟ ตัวงมผัก ฯลฯ
- สภาพอากาศแปรปรวนทำให้การเพาะปลูกไม่เป็นไปตามที่วางแผน

แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ

- ใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัด ได้แก่ ไตรโคเดอร์มา และบีเวอร์เรีย

ฉีดพ่นสลับกันทุกๆ 3 - 5 วัน

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ -

(5.7) ข้อเสนอแนะ -

(5.8) รายการอ้างอิง -

(5.9) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ก

9) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ(สมุนไพร) จังหวัดอุดรธานี ประจำปี พ.ศ.2566

(1) ความสำคัญของผลงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกองนโยบายและเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน(กนท) ได้มีนโยบายขับเคลื่อนพัฒนาสมุนไพร ภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยสมุนไพรไทย ฉบับที่ 2 พ.ศ.2566 - 2570 โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน 14 จังหวัดเมืองสมุนไพร (เชียงราย ปราจีนบุรี สกลนคร สุราษฎร์ธานี อุดรธานี พิษณุโลก อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม จันทบุรี มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และสงขลา) และ 10 จังหวัดข้างเคียง (ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ชลบุรี น่าน เพชรบูรณ์ ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา บุรีรัมย์ และตรัง) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นเกษตรชีวภาพ มุ่งสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มของพืชสมุนไพรในภาคการผลิต นำไปสู่การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงและส่งเสริมการปลูกให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของพื้นที่ มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาสมุนไพร อย่างครบวงจร

ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ทั้งการปลูก การแปรรูป และการจำหน่าย ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

(2) ระยะเวลาดำเนินการ เดือนตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี) คณะทำงานดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) จังหวัดอุดรธานี

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานตามคู่มือปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ(สมุนไพร) ประจำปี พ.ศ.2566 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกรในเมืองสมุนไพร อบรมยกระดับการปลูกพืชสมุนไพรและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร พัฒนาผลิตพืชสมุนไพรสู่มาตรฐาน GAP พืชสมุนไพร 1) การจัดเวทีวิเคราะห์พื้นที่และศักยภาพของเกษตรกร 2) การจัดกระบวนการเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร 3) การศึกษาดูงานจุดที่มีการผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพ และ 4) การจัดทำจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร 1 แห่ง

กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสมุนไพรขึ้นต้นในเมืองสมุนไพร

กิจกรรมที่ 3 บริหารจัดการ ติดตามประเมินผล และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

(5.2) เป้าหมายของงาน ดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

ทุกกิจกรรม

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเมืองสมุนไพร(อุดรธานี) เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 30 ราย

- มีฐานข้อมูลสมุนไพรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน

1 ฐานข้อมูล

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

- สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สามารถพัฒนาคุณภาพผลผลิต

ให้ได้มาตรฐานและเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 (จำนวน 2 ราย)

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ เป็นไปตามประเด็น

ยุทธศาสตร์ ที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนเกษตรชีวภาพ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัยเกษตรอินทรีย์ สู่เกษตรกรรมยั่งยืน สอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2567 มีเป้าหมายการพัฒนาการเกษตรมูลค่าสูง ประเด็นเกษตรชีวภาพ มุ่งสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มของพืชสมุนไพร เกษตรกรไม่สามารถผลิตพืชสมุนไพรเพียงพอความต้องการตลาดภายนอกได้

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ ไม่มีความยุ่งยากซับซ้อน เนื่องจาก ดำเนินการคู่มือการปฏิบัติงานโครงการ และมีหน่วยงานจากส่วนกลางให้คำปรึกษาและคำแนะนำ

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- กลุ่มวิสาหกิจไม่มีการวางแผนปลูกพืชสมุนไพรเพื่อรองรับความต้องการของตลาดภายนอก ปลูกเฉพาะแปรรูปในชุมชนเท่านั้น
- ไม่มีรายได้จากพืชสมุนไพร
- ยังไม่มีแปลงสมุนไพรที่จะสามารถสร้างรายได้
- ขาดการจัดทำบัญชีครัวเรือนบัญชีต้นทุน ที่ต่อเนื่อง
- สมาชิกบางรายเป็นผู้สูงอายุ
- มีผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรไม่หลากหลาย
- ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP สาเหตุมาจากกลุ่มวิสาหกิจไม่ให้ความสำคัญ เนื่องจากมีเงื่อนไข ข้อจำกัดเยอะ
- งบประมาณล่าช้า

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- สร้างการรับรู้และส่งเสริมให้เกษตรกรตระหนักถึงการใช้พืชสมุนไพรในการรักษาโรคในชุมชน และช่วยเหลือชุมชนภายนอก
- ศึกษาดูงานจุดเรียนรู้พืชสมุนไพรที่มีคุณภาพและนำมาปรับใช้ในพื้นที่ตั้งแต่การปลูก การแปรรูป และจำหน่าย
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ให้ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความเหมาะสมและความต้องการ
- เพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ตามงานแสดงสินค้าสำคัญของจังหวัด
- ส่งเสริมให้เยาวชน นักเรียน บุคคลกรหน่วยงานต่างๆ เข้ามาเรียนรู้การผลิตพืชสมุนไพร
- ให้ความสำคัญกับการรับรองมาตรฐาน เนื่องจาก เป็นมาตรฐานความปลอดภัย
- ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานโครงการฯ ในครั้งเดียว เพื่อให้สอดคล้องกับการวางแผนการดำเนินงานในพื้นที่ร่วมกับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา

(5.8) รายการอ้างอิง

https://www.opsmoac.go.th/sustainable_agriproject-knowledge

(5.9) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ฐ

10) แผนเตรียมความพร้อมด้านอาหารจังหวัดอุดรธานี ปี 2566

(1) **ความสำคัญของผลงาน** การพัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ โดยเน้นการบริหารวิกฤตการณ์เพื่อรับมือภัยคุกคาม ต่างๆ ทั้งที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์ก่อขึ้น ซึ่งเป็นการระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนให้สามารถ ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกัน แก่ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดจากภัยต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์และแผนในระดับชาติกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยประสานงานหลักด้านอาหาร มีการกักตุนสรรพกำลังด้านทรัพยากรอาหาร ตามวิธีการปฏิบัติที่ระบุไว้ในแผนฝึกกำลังทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ และเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้น ตามสมมติฐานกรณีฉุกเฉินอันเกิดจากภัยด้านความมั่นคง ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือด้านอาหาร วัตถุประสงค์ ให้สามารถดำรงชีวิตในช่วงเวลาหนึ่ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดตั้งศูนย์ประสานการปฏิบัติการเตรียมพร้อมด้านอาหารจังหวัด ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ 886/2561 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2561 โดยมี เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นเจ้าหน้าที่ศูนย์ และหัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ เป็นเลขานุการศูนย์ฯ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีการเตรียมความพร้อมในการสนับสนุนความต้องการด้านอาหาร ตรงตามความต้องการของฝ่ายทหาร และสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนการป้องกันประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านอาหาร จึงกำหนดนโยบายเป็นหลักปฏิบัติ ดังนี้ 1) ให้ทุกภาคส่วนมีการเตรียมความพร้อมด้านอาหาร เพื่อเผชิญภาวะที่ไม่ปกติ โดยมีความพร้อม ตั้งแต่ภาวะปกติอย่างมีประสิทธิภาพ 2) บูรณาการแผนในการเตรียมความพร้อมด้านอาหารทุกระดับ และ 3) เสริมสร้างภูมิคุ้มกันและศักยภาพให้สังคมและผู้เกี่ยวข้อง

(2) **ระยะเวลาดำเนินการ** เดือนตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) **ผู้ปฏิบัติงาน** นางสาวกฤษดา ครองยุติ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี) -

(4) **ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน -**

(5) **ผลการดำเนินงาน**

(5.1) **สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้**

ศูนย์ประสานงานการเตรียมความพร้อมด้านอาหารระดับจังหวัด โดยมี เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นผู้อำนวยการศูนย์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นเจ้าหน้าที่ศูนย์ และมีหัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ เป็นเลขานุการศูนย์ โดยมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนเตรียมพร้อมด้านอาหาร และรายงานความต้องการด้านทรัพยากรอาหารไปยังศูนย์อำนาจการเตรียมพร้อมด้านอาหาร (กษ.) 2) จัดประชุมศูนย์ประสานการปฏิบัติการเตรียมพร้อมด้านอาหารจังหวัดอุดรธานี เพื่อชี้แจงแนวทางการปฏิบัติการเตรียมความพร้อมด้านอาหารและจัดทำข้อมูลทรัพยากรด้านอาหารประกอบในการจัดทำแผนให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน สามารถสนับสนุนความต้องการของฝ่ายทหารเมื่อมีการร้องขอ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้ การปฏิบัติการในขั้นการเตรียมการ การปฏิบัติการในขั้นการระดมทรัพยากร และ

การปฏิบัติการในชั้นเลิกระดมทรัพยากร และ 3) จัดส่งแผนเตรียมพร้อมด้านอาหารจังหวัดอุดรธานี ปี 2566 ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และศูนย์ประสานการปฏิบัติการเตรียมพร้อมด้านอาหารจังหวัดอุดรธานี เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานต่อไป

(5.2) เป้าหมายของงาน ข้อมูลทรัพยากรด้านอาหารจังหวัดอุดรธานี เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทหาร ตั้งแต่ภาวะปกติ อย่างครบถ้วนและทันเวลา

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี ได้จัดส่งข้อมูลทรัพยากรด้านอาหาร ให้กับเจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานการเตรียมความพร้อมด้านอาหารระดับจังหวัดอุดรธานี เพื่อทบทวนและปรับปรุงข้อมูลผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมอาหารคน/อาหารสัตว์ ผู้ประกอบการร้านค้า/ตลาด อาหารทั้งที่เป็นอาหารสด และอาหารแห้ง รวมถึงวัตถุดิบด้านการเกษตร ยานพาหนะ เครื่องมืออุปกรณ์ในการให้ความช่วยเหลือ ให้เป็นปัจจุบัน ตามแนวทางการปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี และหน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี ได้จัดส่งแผนเตรียมพร้อมด้านอาหารจังหวัดอุดรธานี ปี 2566 ในการรองรับความมั่นคงด้านอาหารเพื่อสนับสนุนความต้องการของฝ่ายทหารเมื่อมีการร้องขอ ตามแผนฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานการปฏิบัติการเตรียมพร้อมด้านอาหารจังหวัดอุดรธานีเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานต่อไป

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ -

(5.7) ข้อเสนอแนะ -

(5.8) รายการอ้างอิง -

(5.9) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ข

ผลการดำเนินงานกลุ่มสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

2.2.2.4 ผลการดำเนินงานกลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

1) การจัดทำสรุปผลความพึงพอใจของผู้มารับบริการประจำปีของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ณ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

(1) ความสำคัญของผลงาน ตามหนังสือสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ ที่ กษ 0212/ว3589 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2565 ได้แจ้งสรุปผลการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ประจำปี 2565 และแนวทางการดำเนินงานและการรายงานผลของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยมอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลความพึงพอใจและจำนวนผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ เป็นประจำทุกเดือน พร้อมทั้งจัดทำสรุปรายงานผลการประเมินความพึงพอใจ ผู้มารับบริการประจำปี จำนวน 1 ครั้ง

(2) ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวนิตา กองหล้า นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ร้อยละ 80

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- นางสาวจิรนนท์ ภูคณา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ร้อยละ 10

- นายณัฐกร ศิริมงคล เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ร้อยละ 10

(4) ความรู้ ความชำนาญงานหรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (results based management)
- การแก้ไขปัญหาและการทำงานเชิงรุก (Problem Solving and Proactiveness – PSP)

- แนวทางการดำเนินงานและการรายงานผลของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ ประจำปีงบประมาณ 2566

- การประสานงาน โดยมีบทบาทในการให้บริการแก่ผู้มารับบริการ ณ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

- การใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ เพื่อจัดทำเอกสาร สรุปรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

- การบริการที่ดี
- ความละเอียดรอบคอบและความถูกต้องของงาน (Accuracy and Order – AO)

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- กรอบแนวทางการดำเนินงานและการรายงานผลของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตร
- กำหนดหน้าที่และมอบหมายความรับผิดชอบตามกรอบภารกิจหน้าที่ที่กำหนดไว้และที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมให้กับเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ
- เจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ ดำเนินงานให้บริการตามกรอบภารกิจหน้าที่ที่กำหนดไว้และที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม
- จัดเก็บข้อมูลผลความพึงพอใจและจำนวนผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ เป็นประจำทุกเดือน
- รายงานผลการดำเนินงาน ข้อ 4 พร้อมทั้งข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่างๆ ผ่านทางระบบเว็บไซต์ Google Form
- สรุปผลการดำเนินงานรายปีต่อผู้บังคับบัญชาและสำนักแผนงานและโครงการพิเศษทราบตามลำดับต่อไป

(5.2) เป้าหมายของงาน

- เชิงปริมาณ จัดเก็บข้อมูลผลความพึงพอใจและจำนวนผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ เป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งสิ้น 12 เดือน
- เชิงคุณภาพ เกิดการให้บริการศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ณ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำและมีประสิทธิภาพสูงสุด

(5.3) ผลสำเร็จของงาน ในปีพ.ศ.2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีมีการจัดเก็บข้อมูลผลความพึงพอใจและจำนวนผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ เป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งสิ้น 12 เดือน สรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.19 สรุปผลความพึงพอใจและจำนวนผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ

ลำดับ	เดือน/ปี	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลฯ (ร้อยละ)	จำนวนผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลฯ (ราย)
1	ตุลาคม 2565	88.33	6
2	พฤศจิกายน 2565	90.45	11
3	ธันวาคม 2565	90	7
4	มกราคม 2566	87	5
5	กุมภาพันธ์ 2566	100	4
6	มีนาคม 2566	92.5	8
7	เมษายน 2566	94.23	13
8	พฤษภาคม 2566	100	9

ตารางที่ 2.19 สรุปผลความพึงพอใจและจำนวนผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ (ต่อ)

ลำดับ	เดือน/ปี	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลฯ (ร้อยละ)	จำนวนผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลฯ (ราย)
9	มิถุนายน 2566	92	9
10	กรกฎาคม 2566	93.33	6
11	สิงหาคม 2566	92.86	7
12	กันยายน 2566	95	4
รวม		1115.7	89
เฉลี่ย		92.98	7.42 ต่อเดือน

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

- เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ ปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มารับบริการในระยะต่อไป
- เพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงในการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

- ข้อมูลที่ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานีมีไว้ให้บริการล้วนได้มาจากการประสานขอข้อมูลมาจากส่วนราชการอื่นที่มีจัดทำไว้ ไม่ได้เป็นข้อมูลที่จัดเก็บจัดทำมาด้วยตนเอง จึงทำให้ข้อมูลที่มีอยู่ไม่ครอบคลุม ครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบันเท่าที่ควร
- งานด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานีเป็นงานที่มีรายละเอียดปลีกย่อยหลายเรื่อง บางเรื่องต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ด้วยเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลฯ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำให้การบริการจึงเป็นไปอย่างจำกัด ไม่สามารถให้บริการครอบคลุมทุกภารกิจงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานีที่มีปริมาณมากได้ จึงเป็นการให้บริการเพียงเบื้องต้นได้เท่านั้น

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

การมาเข้ารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี ยังคงมีปริมาณน้อยเนื่องด้วยกลุ่มเป้าหมายซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกร ที่อาศัยอยู่เขตชานเมืองและต่างอำเภอซึ่งเป็นพื้นที่ห่างไกลที่ต้องใช้เวลาและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเข้ารับบริการ ปัจจุบันจึงเป็นเพียงการให้บริการภายในองค์กรและภายนอกองค์กรที่เป็นส่วนราชการเท่านั้น

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- เพิ่มช่องทางการเข้ารับบริการให้มากขึ้น โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อออนไลน์และแอปพลิเคชันที่เป็นที่รู้จักเข้ามาประยุกต์ใช้บริการ ซึ่งจะเป็นการยกระดับการบริการให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการอื่นๆได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น

โดยไม่ต้องเสียเวลาเดินทางมารับบริการด้วยตนเอง ณ ศูนย์ข้อมูลฯ อีกทั้งยังไม่ต้องเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ที่กำลังระบาดอย่างแพร่หลายอยู่ในปัจจุบันนี้อีกด้วย

- จัดให้มีการออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ไปให้บริการในแต่ละอำเภอหรือตามจุดให้บริการอื่นๆ อาทิ โครงการจังหวัดเคลื่อนที่ฯ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ เป็นต้น

(5.8) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ผ

- สำเนาหนังสือสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ ที่ กษ 0212/ว3589 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2565

- แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้มารับบริการที่มีต่อการให้บริการของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

- ภาพ QR CODE ข้อมูลผลความพึงพอใจและจำนวนผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ รายเดือน จากระบบเว็บไซต์ Google Form จำนวน 12 เดือน (แบบรายงานการสรุปผลความพึงพอใจของผู้มารับบริการ ประจำปีงบประมาณ 2566 ของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี)

2) การจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดอุดรธานี ประจำปีการผลิต 2565

(1) ความสำคัญของผลงาน การจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดอุดรธานี ประจำปีการผลิต 2565 ประเทศไทยได้มีการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรในภาพรวมระดับประเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลจากการพยากรณ์ปริมาณผลผลิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเป็นรายเดือนของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในระดับประเทศ ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการผลผลิตในภาพรวมของประเทศ ซึ่งต่อมาได้มีมติที่ประชุมคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2561 มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือนระดับจังหวัด โดยขอให้จัดส่งข้อมูลเป็นรายปีให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน ของทุกปี เพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนเรื่องความมั่นคงอาหารและส่งเสริมเศรษฐกิจในชุมชนและท้องถิ่น โดยในปีการผลิต 2562 เป็นปีแรกที่ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเข้ามามีหน้าที่กำกับดูแลการจัดทำปฏิทินฯ ในภาพรวมของจังหวัด ประสานและติดตามการจัดทำปฏิทินกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อมูลนี้จะเป็นข้อมูลระดับตำบล (สินค้าพืช/แมลงเศรษฐกิจ) และข้อมูลระดับอำเภอ (สินค้าปศุสัตว์/ประมง) ประกอบด้วย จำนวนเกษตรกร เนื้อที่เพาะปลูก (พืช) / เนื้อที่ยืนต้น (พืช) เนื้อที่เก็บเกี่ยว (พืช) / เนื้อที่ให้ผล (พืช) / เนื้อที่เลี้ยง (ประมง) การกระจายผลผลิตภายในจังหวัดและภายนอกจังหวัด ปริมาณผลผลิตรวมทั้งปีและรายเดือนของปีเพาะปลูก/ปีการผลิตปัจจุบัน และคาดการณ์ปริมาณผลผลิตรวมทั้งปีและรายเดือนของปีเพาะปลูก/ปีการผลิตถัดไป

(2) ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2564 – 31 ธันวาคม 2565

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวนิตา กองหล้า นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ชำนาญการ ร้อยละ 80

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- นางสาวจิรนนท์ ภูคงคา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ร้อยละ 20

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (results based management)
- การแก้ไขปัญหาและการทำงานเชิงรุก (Problem Solving and Proactiveness – PSP)
- คู่มือการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดอุดรธานี ประจำปีการผลิต 2565

- การจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการ (Action Plan)
- การเชื่อมโยงนโยบายแต่ละระดับและมาตรการต่าง ๆ ลงสู่การปฏิบัติในแต่ละหน่วยงานภาคี

- การประสานงาน โดยมีบทบาทในการให้ความเห็นและคำแนะนำแก่สมาชิกในทีมงานหรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

- การใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ เพื่อจัดทำเอกสาร สรุปรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

- การบริการที่ดี
- ความละเอียดรอบคอบและความถูกต้องของงาน (Accuracy and Order – AO)

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานกรอบแนวทางการดำเนินงาน และคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ประจำปีการผลิต 2565

- จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานโครงการฯ ให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

- ประชุมชี้แจง จัดทำแผน และมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานตามกรอบคู่มือกำหนด

- คณะทำงานดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้
- สรุปผลการดำเนินงานตามข้อ 4 เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีเพื่อลงนามถึงฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) ทราบภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน

- นำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดอุดรธานี ประจำปีการผลิต 2565 ไปเผยแพร่เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระดับจังหวัดต่อไป

(5.2) เป้าหมายของงาน

- เชิงปริมาณ ได้ข้อมูลปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อบริหารจัดการด้านความมั่นคงทางด้านอาหาร ปีการเพาะปลูก 2565/2566 โดยแบ่งชนิดสินค้าออกเป็น 3 กลุ่มสินค้า ซึ่งได้แก่ 1) สินค้าพืช จำนวน 89 ชนิดสินค้า 2) สินค้าปศุสัตว์ จำนวน 7 ชนิดสินค้า และสินค้าประมง จำนวน 8 ชนิดสินค้า รวมทั้งสิ้น 104 ชนิดสินค้า

- เชิงคุณภาพ เกิดการบริการจัดการด้านความมั่นคงอาหารและโภชนาการปี 2565 ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำและมีประสิทธิภาพสูงสุด

(5.3) ผลสำเร็จของงาน ในปี พ.ศ.2565 จังหวัดอุดรธานี มีการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อบริหารจัดการด้านความมั่นคงทางด้านอาหาร ปีการเพาะปลูก 2565/2566 โดยแบ่งออกเป็น ชนิดสินค้าออกเป็น 3 กลุ่มสินค้า ซึ่งได้แก่

(5.3.1) สินค้าพืช จำนวน 89 ชนิดสินค้า ปริมาณผลผลิตปีการผลิต 2565 รวม 4,440,077.786 ตัน การคาดการณ์ปริมาณผลผลิตปีการผลิต 2566 รวม 4,401,554.819 ตัน มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2.20 สรุปผลการจัดทำปฏิทินผลผลิตฯ ปี 2565 (ด้านพืช)

ชื่อชนิดสินค้า	ปริมาณผลผลิต (2565) (ตัน)	ปริมาณผลผลิต (2566) (ตัน)
1. กรีนโอ๊ค	28.4	28.4
2. ถั่วเขียว	1,972.896	2,256.032
3. ถั่วเหลือง	938.46	922.52
4. ถั่วเขียว	1.2	1.2
5. ถั่วเขียวอื่นๆ	0	0
6. ถั่วเขียว	96.76	102.5
7. ถั่วเขียว	8	13.9
8. ถั่วเขียว	2.25	2.25
9. ถั่วเขียว	352	354
10. ถั่วเขียว	42	42
11. ถั่วเขียว	7	8.2
12. ถั่วเขียว	11,394.585	11,705.42
13. ถั่วเขียว	795,567.15	780,797.736
14. ถั่วเขียว	56	112
15. ถั่วเขียว	0	8
16. ถั่วเขียว	1,027.98	1,091.1
17. ถั่วเขียว	128.18	144
18. ถั่วเขียว	137.55	165
19. ถั่วเขียว	314	344
20. ถั่วเขียว	4.7	4.7
21. ถั่วเขียว	128.86	142
22. ถั่วเขียว	108	108

ตารางที่ 2.20 สรุปผลการจัดทำปฏิทินผลผลิตฯ ปี 2565 (ด้านพืช) (ต่อ)

ชื่อชนิดสินค้า	ปริมาณผลผลิต (2565) (ตัน)	ปริมาณผลผลิต (2566) (ตัน)
23. ถั่วฝักยาว	101.31	127.6
24. ถั่วลิสง	542.72	601.39
25. ถั่วเหลือง	46.2	0
26. พุริณ	73.2	84.5
27. พุริณหมอนทอง	11.4	17.4
28. น้อยหน่าอื่นๆ	10.4	10.4
29. บวบ	21	6
30. ปาล์มน้ำมัน	63,487.61	68,424.745
31. ผักกวางตุ้ง	48.5	53.195
32. ผักกาดขาวปลี	3	0
33. ผักกาดหอม	1,624.2	1,703
34. ผักชี	5.3	6
35. ผักบุ้งจีน	117.39	130.31
36. ผักสลัด (ไฮโดรponิกส์)	5	4
37. ฝรั่ง	14.51505	15.171
38. ฝรั่ง ฝรั่งกิมจู	99.7	101.29
39. ฝรั่ง ฝรั่งผลโต	6.5	7.8
40. ฝรั่ง ฝรั่งอื่นๆ	18.4	20.7
41. พริกชี้หนูเม็ดเล็ก (ชี้หนูสวน)	6.1	7
42. พริกชี้หนูเม็ดใหญ่	7.95	9.6
43. พริกทอง	24.12	29
44. มะขาม	6	6
45. มะขามเปรี้ยว	336	28,836
46. มะขามศรีชมภู	18	18
47. มะขามสีทอง	47	50
48. มะนาว	33.9	38
49. มะนาว มะนาวแป้น	15.5	15.5
50. มะนาวไม่ระบุพันธุ์	168.31975	222.01975
51. มะพร้าวอ่อน	237.29	237.26
52. มะม่วง	729.48	804.73
53. มะม่วงแก้ว	444	305
54. มะม่วงเขียวเสวย	1,745.7	1,047.8
55. มะม่วงน้ำดอกไม้	15,994.5	14,398
56. มะม่วงพันธุ์อื่นๆ	398.4	350.4
57. มะม่วงฟ้าลั่น	680	110
58. มะม่วงมหาชนก	669	749
59. มะยงชิด	13.6	13.6

ตารางที่ 2.20 สรุปผลการจัดทำปฏิทินผลผลิตฯ ปี 2565 (ด้านพืช) (ต่อ)

ชื่อชนิดสินค้า	ปริมาณผลผลิต (2565) (ตัน)	ปริมาณผลผลิต (2566) (ตัน)
60. มะละกอ	18.82	32
61. มะละกอฮอลแลนด์	7.2	14.7
62. มันเทศ	425	425
63. มันสำปะหลังโรงงาน	306,112.53	209,625.53
64. มันสำปะหลังโรงงาน พันธุ์ KU50	204,562	204,632
65. มันสำปะหลังโรงงาน พันธุ์ เกษตรศาสตร์ 80	1500	500
66. มันสำปะหลังโรงงาน พันธุ์ระยอง 5	102,777	104,625
67. มันสำปะหลังโรงงาน พันธุ์ระยอง 60	603	1,177.5
68. มันสำปะหลังโรงงาน พันธุ์ระยอง 70	33,590	16,955
69. มันสำปะหลังโรงงาน พันธุ์ห้วยบง	60,418	61,254
70. มันสำปะหลังโรงงาน พันธุ์ห้วยบง 80	33,661	33,923
71. มันสำปะหลังโรงงาน ระยอง 72	28,330	15,171
72. มันสำปะหลังโรงงานไม่ระบุพันธุ์	1,013,575.32	1,032,253.98
73. ลองกอง	10.3	14.4
74. ลำไย	7.69	10.14
75. ลำไยพันธุ์อื่นๆ	1.6	1.6
76. ลำไยอีดอ	246.33	265.94
77. ลิ้นจี่ไทย	2.2	2.2
78. ลิ้นจี่ฮวงฮวย	24.51	25.03
79. ส้มโอบทองดี	4	4
80. ส้มโอบทับทิมสยาม	8.4	9.1
81. สับปะรดบริโภคสด	394	430
82. กล้วยเลี้ยงสัตว์	93.32	116
83. หน่อไม้ฝรั่ง	0.38	0.38
84. หอมแบ่ง(ต้นหอม)	317.8	332
85. เห็ดขอนขาว	4	4.25
86. เห็ดนางฟ้า	4.6	4.2
87. อ้อยโรงงาน	1,752,794.35	1,802,333.14
88. อินทผาลัม บาฮี	110	139
89. อินทผาลัมไม่ระบุพันธุ์	347.26	361.36

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

(5.3.2) สินค้าปศุสัตว์ จำนวน 7 ชนิดสินค้า ปริมาณผลผลิตปีการผลิต 2565 รวม 1,522,009.709 ตัว คำนวณปริมาณผลผลิตปีการผลิต 2566 รวม 1,522,008.087 ตัว มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2.21 สรุปผลการจัดทำปฏิทินผลผลิตฯ ปี 2565 (ด้านปศุสัตว์)

ชื่อชนิดสินค้า	ปริมาณผลผลิต (2565) (ตัว)	ปริมาณผลผลิต (2566) (ตัว)
1. ไก่เนื้อ	954,192.915	954,042.41
2. ไช้ไก่	0	0
3. ไช้เป็ด	0	0
4. โคเนื้อ	197,585.9	197,273.825
5. น้านมวัวดิบ	0	0
6. เป็ดเนื้อ	74,612.7	74,773.028
7. สุกร	295,618.194	295,918.824

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

(5.3.3) สินค้าประมง จำนวน 8 ชนิดสินค้า ปริมาณผลผลิตปีการผลิต 2565 รวม 9,714.26 ตัน คำนวณปริมาณผลผลิตปีการผลิต 2566 รวม 10,102.1 ตัน มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2.22 สรุปผลการจัดทำปฏิทินผลผลิตฯ ปี 2565 (ด้านประมง)

ชื่อชนิดสินค้า	ปริมาณผลผลิต (2565) (ตัน)	ปริมาณผลผลิต (2566) (ตัน)
1. ปลาดุก (จับธรรมชาติ น้ำจืด)	165.56	183.7
2. ปลาดุก (เพาะเลี้ยง น้ำจืด)	1,682.1	1,793.7
3. ปลาดุกเทศ (จับธรรมชาติ น้ำจืด)	502.26	541.52
4. ปลาดุกเทศ (เพาะเลี้ยง น้ำจืด)	914.2	1,021.1
5. ปลานิล (จับธรรมชาติ น้ำจืด)	396.54	427.68
6. ปลานิล (เพาะเลี้ยง น้ำจืด)	5,992.4	6,071
7. ปลาอื่น ๆ (เพาะเลี้ยง น้ำจืด)	51.5	52.5
8. สัตว์น้ำอื่นๆ (เพาะเลี้ยง น้ำจืด)	9.7	10.9

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

- นำมาคาดการณ์ปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรที่จะออกสู่ตลาดในแต่ละชนิดสินค้า สำหรับเตรียมความพร้อมด้านปัจจัยการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร โดยเจ้าหน้าที่สามารถระบุได้ว่าอุปกรณ์การเกษตรมีอยู่ที่ไหน เพียงพอต่อความต้องการใช้หรือไม่ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่จะสามารถเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร ดินและน้ำ ได้ล่วงหน้ากรณีปริมาณไม่เพียงพอกับความต้องการ

- เพื่อให้หน่วยงานที่กำกับดูแลการออกใบอนุญาตด้านการเกษตรต่างๆ สามารถเตรียมความพร้อมในการออกใบอนุญาตที่เกี่ยวกับปัจจัยการผลิตทางการเกษตร การควบคุมคุณภาพและราคาของปัจจัยการผลิตต่างๆ ล่วงหน้าได้
- นำมาใช้วางแผนด้านการตลาดและส่งเสริมการขาย กำหนดระดับราคากลางที่เหมาะสมในแต่ละช่วงผลผลิต เตรียมการด้านโลจิสติกส์ต่างๆ ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลด้านตลาดกับผู้เกี่ยวข้องด้านการผลิต เพื่อส่งเสริมการผลิตที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพื้นที่การปลูกและความต้องการบริโภคทั้งในและนอกพื้นที่
- เพื่อให้หน่วยงานการศึกษาในท้องถิ่นสามารถพัฒนาเทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสำคัญในพื้นที่ในมิติการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ การเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของสินค้า และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์รวมถึงการเก็บรักษา
- เพื่อให้หน่วยงานสนับสนุนด้านสินเชื่อ ทราบล่วงหน้าถึงความต้องการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการผลิตสินค้าเกษตรในแต่ละพื้นที่ในแต่ละช่วงเวลาที่ต้องคล้องกับชนิดสินค้าและช่วงเวลาที่มีความต้องการการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการเพาะปลูก
- เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีระบบฐานข้อมูลเกษตรขนาดใหญ่ (Big Data) ระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้หลากหลายมิติ
- เพื่อนำข้อมูลปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรที่ออกสู่ตลาดในแต่ละช่วงเวลาตลอดปีปฏิทินไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนสำรองอาหารระดับจังหวัด
- เพื่อใช้วิเคราะห์และประเมินผลกระทบของสถานการณ์ภัยแล้งที่อาจส่งผลต่อปริมาณผลผลิตในพื้นที่ และใช้ประกอบการวิเคราะห์ความเพียงพอของอาหารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19)

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

- ระยะเวลาดำเนินการที่มีอย่างจำกัดและต้องดำเนินการให้ครบตามกรอบกลไกการจัดทำปฏิทินสินค้าเกษตร กอปรกับข้อมูลที่มีปริมาณมากทำให้การจัดทำและตรวจสอบข้อมูลยังมีความผิดพลาด ไม่ถูกต้องและสอดคล้องกับข้อเท็จจริง ส่งผลให้ต้องตรวจสอบซ้ำหลายครั้งและปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินการบางขั้นตอนให้สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่มี
- โปรแกรมที่ใช้กรอกข้อมูลมีการปรับเปลี่ยนบ่อยและเป็นโปรแกรมที่ออกแบบจัดทำมาจากส่วนกลาง จึงทำให้มีฟังก์ชันการทำงานที่ไม่สอดคล้องตรงกับความต้องการใช้งานของผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ส่งผลให้ต้องมีการฝึกอบรมและติดตามทำความเข้าใจในรายละเอียดกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น รวมทั้งต้องเพิ่มการติดตามตรวจสอบในทุกระดับอย่างเข้มข้น (ระดับอำเภอ - ระดับจังหวัด) จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- ระยะเวลาดำเนินการที่มีอย่างจำกัดและไม่สอดคล้องกับปีการผลิตด้านประมงที่มีการจัดเก็บข้อมูลและสรุปผลการผลิตเป็นปีปฏิทิน ส่งผลให้ข้อมูลที่จะใช้ในการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนด้านประมงมีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นความจริง การประมาณการผลผลิตในปีถัดไปก็จะขาดความแม่นยำตามไปด้วย

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำข้อมูลในแต่ละชนิดสินค้า มีภารกิจปกติประจำที่ค่อนข้างมาก จึงทำให้มีเวลาในการดำเนินงานดังกล่าวนี้ได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร
- โปรแกรมที่ใช้กรอกข้อมูลไม่มีระบบกลั่นกรองตรวจสอบ ข้อมูลว่าข้อมูลที่กรอกมานั้นมีความสอดคล้องตรงกับความป็นจริงแล้วหรือไม่ ปัญหาที่ตรวจพบ คือ เนื้อที่เก็บเกี่ยวมีจำนวนสูงกว่าเนื้อที่เพาะปลูก/เลี้ยง

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการปรับเปลี่ยนระยะเวลาดำเนินงานให้สอดคล้องกับ ปีการผลิตสินค้าเกษตรแต่ละด้าน และเพิ่มระยะเวลาในการดำเนินงานให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรมและชนิดสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น จะได้มีเวลาในการตรวจสอบและกลั่นกรองข้อมูล อย่างเข้มข้น ซึ่งจะส่งผลให้การประมาณการผลิตในอนาคตมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น
- ควรปรับเปลี่ยนภารกิจให้เหมาะสมให้เจ้าหน้าที่ซ้อนทับกัน หลายงานในช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่
- ก่อนออกแบบโปรแกรมสำหรับใช้กรอกข้อมูล ควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะต่างๆ จากหน่วยงานที่ต้องใช้โปรแกรมในการปฏิบัติงานโดยตรง

(5.8) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ณ

3) การจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี

ประจำปี พ.ศ.2566

(1) ความสำคัญของผลงาน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ เป็นศูนย์ข้อมูลการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อประสาน ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดกับหน่วยงานบูรณาการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานีที่เกี่ยวข้องและในทุก ๆ ปีจะมีการปรับปรุงพัฒนาข้อมูลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันเพื่อนำเสนอ ข้อมูลในรูปของตารางข้อมูล กราฟ ค่าสถิติ แผนที่และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบสถานการณ์ข้อเท็จจริง ภาคเกษตรของจังหวัดอุดรธานี ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนข้อมูลเพื่อการจัดทำ ยุทธศาสตร์การเกษตร การจัดทำแผนงานโครงการพัฒนาการเกษตรของภาครัฐ ภาคเอกชน งานการศึกษา วิจัยของสถาบันการศึกษา รวมถึงการให้บริการข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้สนใจทั่วไป

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวจิรนนท์ ภูคงคา นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ชำนาญการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- นางสาววนิดา กองหล้า นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
- นายณัฐกร ศิริมงคล เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ ใช้ในการปฏิบัติงาน

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)
- ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579)
- แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2566) ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (พ.ศ.2561-2565)
- แผนพัฒนาจังหวัดอุดรธานี ปี พ.ศ.2561-2565 (ฉบับทบทวนปี พ.ศ.2565)
- แผนปฏิบัติราชการจังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
- แผนพัฒนาสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีระยะ 5 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570)
- แผนพัฒนาศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
- แนวคิดด้านการประชาสัมพันธ์

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและกรอบแนวทางการดำเนินงานของการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
- กำหนดระบบการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
- ประสานงานและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- วิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
- ดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
- นำเสนอข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง/สนใจเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- ปรับปรุงการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี รายเดือนให้เป็นปัจจุบันทุกเดือน
- วางแผนการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ในปีงบประมาณถัดไป

(5.2) เป้าหมายของงาน

- สามารถดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นฐานการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณพ.ศ.2566 บรรลุตามวัตถุประสงค์ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- สามารถดำเนินการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลฯ ด้วยระบบสารสนเทศที่ทันสมัยรวมถึงการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลฯ บนสื่อออนไลน์ที่หลากหลายช่องทาง เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
- เพื่อประชาสัมพันธ์การจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณพ.ศ.2566 สำหรับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย รวมถึงภาคประชาชนและเกษตรกร ผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- ผลผลิตเชิงปริมาณข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี จำนวน 1 เล่ม เพื่อนำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์ ในการสนับสนุนจัดทำยุทธศาสตร์การเกษตร การจัดทำแผนงานโครงการพัฒนาการเกษตรของภาครัฐ ภาคเอกชน งานการศึกษาวิจัยของสถาบันการศึกษา รวมถึงการให้บริการข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้สนใจทั่วไป
- ผลผลิตเชิงคุณภาพ ได้ชุดข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี สามารถนำไปใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานการศึกษา วิจัยและพัฒนาได้

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

(5.4.1) การนำไปใช้ประโยชน์

- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์สำหรับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงบุคคล ที่สนใจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำงานที่เกี่ยวข้องได้

(5.4.2) ผลกระทบ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เกิดการดำเนินงานการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ในรูปแบบการเชื่อมโยงและบูรณาการอย่างแท้จริงในอนาคต

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

- การประสานงานและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ค่อนข้างลำบากเกิดความล่าช้าและบางหน่วยงานไม่มีการจัดส่งข้อมูลตามที่ขอความอนุเคราะห์ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบไม่ให้ความร่วมมือและตระหนักเห็นถึงความสำคัญการจัดทำข้อมูลดังกล่าว

- ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำข้อมูลฯ การวิเคราะห์ ตรวจสอบความถูกต้อง แม่นยำ และครบถ้วนของเนื้อหาต้องอาศัยความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงานมาช่วยในการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งใช้ระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างนาน เพื่อให้ได้ชุดข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

(5.6.1) บุคคล (Man)

- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่มีทักษะและความเชี่ยวชาญในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ขั้นสูง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลบางส่วนที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง

- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบางส่วนของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ไม่เกิดการตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ทำให้ประสานงานขอข้อมูลฯ เป็นไปด้วยความล่าช้าและยุ่งยากต้องติดตามสอบถามข้อมูลหลายรอบ เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีภารกิจหลักที่รับผิดชอบค่อนข้างเยอะ ทำให้ฐานข้อมูลที่ได้มาจากบางหน่วยงาน ไม่มีความเป็นปัจจุบันและทันสมัย อีกทั้งการจัดส่งฐานข้อมูลล่าช้าและบางหน่วยงานก็ไม่เคยให้ความร่วมมือในการจัดส่งข้อมูลที่ขอความเคราะห์

- บางหน่วยงานมีการปรับเปลี่ยนภารกิจและโยกย้ายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้าน ข้อมูลฯ บ่อยทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจและความต่อเนื่องในการติดต่อประสานงาน ซึ่งทำให้ การดำเนินงานขาดความเชื่อมโยงและบูรณาการ

- การทำงานผ่านระบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้นเกิด การสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ด้วยอุปกรณ์ไอทีและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคสำหรับบุคลากรที่ไม่ความชำนาญในการใช้ระบบไอทีและเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ในการจัดส่งข้อมูล ฯ ที่ขอความอนุเคราะห์

(5.6.2) เงิน (Money) ไม่มีการจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนการดำเนินงาน

(5.6.3) ทรัพยากร/วัสดุอุปกรณ์หรือวัตถุดิบ (Material) ขาดแคลนวัสดุ-อุปกรณ์บางส่วนในการดำเนินงาน อาทิ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและโปรแกรมการใช้งานได้เป็นปัจจุบัน ปัญหาที่พบ ดังนี้ 1) ซอฟต์แวร์ (Software) ไม่มีการบูรณาการจัดทำ พัฒนา ประยุกต์ระบบในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน และ 2) ฮาร์ดแวร์ (Hardware) ประสิทธิภาพมีไม่เพียงพอที่จะรองรับการประมวลผลที่มี ขนาดใหญ่และปริมาณมาก ไม่มีอุปกรณ์รองรับการจัดเก็บข้อมูลที่มีขนาดใหญ่และปริมาณมาก

(5.6.4) การบริหารจัดการ (Management) การวางแผนปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามกำหนดเนื่องจากการสั่งการและการควบคุมการปฏิบัติงานภายในองค์กรยังขาดประสิทธิภาพ จึงส่งผลกระทบต่อกลไกการดำเนินงานเป็นไปด้วยความล่าช้า ยุ่งยากและลำบาก ไม่สามารถดำเนินงานไปได้โดยบรรลุเป้าหมายของงานตามที่ต้องการและเกิดประสิทธิภาพได้

(5.6.5) ด้านข้อมูล (Data)

- มีความหลากหลายของข้อมูลและรูปแบบการจัดเก็บที่แตกต่างกัน ไม่เป็นเอกภาพ กระจัดกระจาย ทำให้เกิดความยุ่งยากใน การรวบรวมขาดการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน

- คุณภาพของข้อมูลยังไม่มี ความถูกต้อง ครบถ้วนและ เป็นปัจจุบัน

- ข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลและการใช้ประโยชน์ข้อมูล

- ข้อจำกัดด้าน พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือ

PDPA ย่อมาจาก Personal Data Protection Act.

(5.7) ข้อเสนอแนะ

(5.7.1) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ/นโยบาย

(5.7.1.1) ด้านบุคลากร

- ผู้บริหารองค์กรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ควรใช้เวทีประชุมผู้บริหารระดับจังหวัด ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่ได้จัดทำขึ้น โดยสะท้อนให้เห็นความสำคัญและการนำข้อมูลฯ ไปใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาคีอื่น ๆ ในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง โดยการเชื่อมโยงการทำงานในรูปแบบบูรณาการอย่างแท้จริง

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานข้อมูลของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ควรนำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี ที่ได้มีการทบทวน ปรับปรุงเป็นประจำทุกปี มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีประจำปี เพื่อประโยชน์สูงสุดของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานข้อมูลแต่ละหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ควรมีการตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีประจำปี รวมทั้งให้ความร่วมมือในการจัดส่งข้อมูลที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ขอความอนุเคราะห์ เนื่องจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางในการประสานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จำเป็นต้องมีข้อมูลต่าง ๆ ไว้เป็นฐานข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการวางแผนการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี ต่อไป

(5.7.1.2) ด้านเงิน (Money) ควรสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนการดำเนินงาน อาทิ สนับสนุนงบประมาณในการจัดประชุมด้านข้อมูล การจัดสัมมนา การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรด้านการจัดทำข้อมูลและเขียนงานวิชาการให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

(5.7.1.3) ทรัพยากร/วัสดุอุปกรณ์หรือวัตถุดิบ (Material) สนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมทั้งโปรแกรมที่ทันสมัยต่อการรับการใช้งานในปัจจุบัน

(5.7.1.4) การบริหารจัดการ (Management)

ควรมีการบริหารจัดการด้านบุคคลกร เงิน/งบประมาณ และทรัพยากร/วัสดุอุปกรณ์ สถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในองค์กร

(5.8) รายการอ้างอิง

โครงการชลประทานจังหวัดอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 29 เมษายน 2566.

พนิดา ศรีสว่าง. “การศึกษาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์ ประเภทชุดสายไฟรถยนต์ในประเทศไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC).” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2558.

ราชกิจจานุเบกษา. “ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579).” กลุ่มงานราชกิจจานุเบกษา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2566, http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF.

ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565.” 23 กุมภาพันธ์ 2565.

ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานีข้าวอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 29 เมษายน 2566.

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 29 เมษายน 2566.

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 29 เมษายน 2566.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 29 เมษายน 2566.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี. แผนพัฒนาสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570). สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2566. <https://www.opsmoac.go.th/udonthani-strategic-actionplan>.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี. แผนพัฒนางานศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2566. <https://www.opsmoac.go.th/udonthani-strategic-actionplan>.

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) สืบค้นเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2566. <http://food.fda.moph.go.th/ltfdapv/data/Strategy.pdf>.

สำนักงานจังหวัดอุดรธานี. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี (พ.ศ.2561 – 2565).กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1, 2561. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2566.
<http://www.osmnortheast-n1.moi.go.th/>.

สำนักงานจังหวัดอุดรธานี. แผนพัฒนาจังหวัดอุดรธานี พ.ศ.2561-2565 ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565.สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2566. [http://www.2014.udonthani.go.th/download/datacenter/Development_Plan61-65\(Recover65\).pdf](http://www.2014.udonthani.go.th/download/datacenter/Development_Plan61-65(Recover65).pdf).

สำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 29 เมษายน 2566.

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) (ฉบับปรับปรุง). สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2566. <https://www.opsmoac.go.th/udonthani-strategic-actionplan>.

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แผนปฏิบัติการราชการรายปี (พ.ศ. 2566) (ฉบับปรับปรุง). สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2566. <https://www.opsmoac.go.th/udonthani-strategic-actionplan>.

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 29 เมษายน 2566.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570). สืบค้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2566. https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 29 เมษายน 2566.
<https://www.doa.go.th/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2566.
<https://www.doae.go.th/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2566.
<https://www.dopa.go.th/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2566.
https://www.foodsafety.moph.go.th/document/Info_general/food_management.pdf.
 สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2566.
<https://www.moac.go.th/site-home>. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2566.
<https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=index>. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2566.
<https://www.oaezone.oae.go.th/view/6/%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%81%E0%B8%A3%E0%B8%81/TH-TH>. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2566.

(5.9) ภาคผนวก ภาพ QR Code การจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี ประจำปี พ.ศ.2566

4) จัดทำข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานี ที่ใช้สนับสนุนการตรวจราชการและกรม.สัญญาประจำปีและ Info Graphic ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

(1) ความสำคัญของผลงาน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ เป็นศูนย์ข้อมูลการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อประสานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดกับหน่วยงานบูรณาการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานีที่เกี่ยวข้องและในทุก ๆ ปีจะมีการปรับปรุงพัฒนาข้อมูลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันเพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางข้อมูล กราฟ ค่าสถิติ แผนที่และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบสถานการณ์ข้อเท็จจริงภาคเกษตรของจังหวัดอุดรธานี ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนข้อมูลเพื่อการจัดทำยุทธศาสตร์การเกษตร การจัดทำแผนงานโครงการพัฒนาการเกษตร ของภาครัฐ ภาคเอกชน งานการศึกษาวิจัยของสถาบันการศึกษา รวมถึงการให้บริการข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้สนใจทั่วไป กอปรกับกลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานี ที่ใช้สนับสนุนการตรวจราชการและกรม.สัญญาประจำปีและกรม.สัญญาประจำปีผ่านทางเว็บไซต์ <https://www.opsmoac.go.th/udonthani-home>

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวจิรนนท์ ภูคงคา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- นางสาวนิตา กองหล้า นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
- นายณัฐกร ศิริมงคล เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
- ผู้รับผิดชอบการจัดทำข้อมูลพื้นฐานการเกษตรและสหกรณ์ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ที่เกี่ยวข้อง

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- นโยบายผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ความรู้ความสามารถและเทคนิคด้านการติดต่อประสานงาน
- ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการจัดทำ Info Graphic
- แนวคิดด้านการประชาสัมพันธ์

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและ ขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและกรอบแนวทางการดำเนินงานของการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานี ที่ใช้สนับสนุนการตรวจราชการและกรม.สัญญาประจำปีและ Info Graphic

- กำหนดระบบจัดทำข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานี ที่ใช้สนับสนุนการตรวจราชการและกรม.สัญญาประจำปีและ Info Graphic

- ประสานงานและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- วิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
- ดำเนินจัดทำข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานีที่ใช้สนับสนุนการตรวจราชการและกรม.สัญญาประจำปีและ Info Graphic
- นำเสนอข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง/สนใจเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- ปรับปรุงจัดทำข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานี ที่ใช้สนับสนุนการตรวจราชการและกรม.สัญญาประจำปีและ Info Graphic รายเดือนให้เป็นปัจจุบันทุกเดือน
- วางจัดทำข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานี ที่ใช้สนับสนุนการตรวจราชการและกรม.สัญญาประจำปีและ Info Graphic ในปีงบประมาณถัดไป

(5.2) เป้าหมายของงาน

- สามารถดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นฐานจังหวัด ที่ใช้สนับสนุนการตรวจราชการและกรม.สัญญา รายเดือน ประจำปีงบประมาณพ.ศ.2566 บรรลุตามวัตถุประสงค์ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- สามารถดำเนินการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลฯ ด้วยระบบสารสนเทศที่ทันสมัยรวมถึงการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลฯ บนสื่อออนไลน์ที่หลากหลายช่องทางเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
- เพื่อประชาสัมพันธ์การจัดทำข้อมูลพื้นฐานจังหวัดที่ใช้สนับสนุนการตรวจราชการและกรม.สัญญา รายเดือน ประจำปีงบประมาณพ.ศ.2566 สำหรับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย รวมถึงภาคประชาชนและเกษตรกร ผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- ผลผลิตเชิงปริมาณ ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานี ที่ใช้สนับสนุนการตรวจราชการและกรม.สัญญาประจำปีและ Info Graphic จำนวน 12 ฉบับ เพื่อนำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์ ในการสนับสนุนการตรวจราชการดังกล่าว
- ผลผลิตเชิงคุณภาพ ได้ชุดข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี สามารถนำไปใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานการศึกษา วิจัยและพัฒนาได้

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

(5.4.1) การนำไปใช้ประโยชน์

- ผู้บริหารสามารถนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์สำหรับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงบุคคลที่สนใจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำงานที่เกี่ยวข้องได้

(5.4.2) ผลกระทบ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เกิดการดำเนินงานการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ในรูปแบบการเชื่อมโยงและบูรณาการอย่างแท้จริงในอนาคต

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

- การประสานงานและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ค่อนข้างลำบากเกิดความล่าช้าและบางหน่วยงานไม่มีการจัดส่งข้อมูลตามที่ขอความอนุเคราะห์เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่ให้ความร่วมมือและตระหนักเห็นถึงความสำคัญการจัดทำข้อมูลดังกล่าว

- ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำข้อมูลการวิเคราะห์ ตรวจสอบความถูกต้อง แม่นยำและครบถ้วนของเนื้อหาต้องอาศัยความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงานมาช่วยในการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งใช้ระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างนาน เพื่อให้ได้ชุดข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- เจ้าหน้าที่บางส่วนของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ไม่เกิดการตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ทำให้ประสานงานขอข้อมูลเป็นไปด้วยความล่าช้าและยุ่งยากต้องติดตามสอบถามข้อมูลหลายรอบ เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีภารกิจหลักที่รับผิดชอบค่อนข้างเยอะทำให้ฐานข้อมูลที่ได้มาจากบางหน่วยงานไม่มีความเป็นปัจจุบันและทันสมัย อีกทั้ง การจัดส่งฐานข้อมูลล่าช้าและบางหน่วยงานก็ไม่เคยให้ความร่วมมือในการจัดส่งข้อมูลที่ขอความเคราะห์

- บางหน่วยงานมีการปรับเปลี่ยนภารกิจและโยกย้ายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้าน ข้อมูลฯ บ่อยทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจและความต่อเนื่องในการติดต่อประสานงาน ซึ่งทำให้การดำเนินงานขาดความเชื่อมโยงและบูรณาการ

- การทำงานผ่านระบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้นเกิดการสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ด้วยอุปกรณ์ไอทีและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคสำหรับบุคลากรที่ไม่ความชำนาญในการใช้ระบบไอทีและเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ในการจัดส่งข้อมูลที่ขอความอนุเคราะห์

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- ผู้บริหารองค์กรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ควรใช้เวทีประชุมผู้บริหารระดับจังหวัด ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่ได้จัดทำขึ้น โดยสะท้อนให้เห็นความสำคัญและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาคอื่น ๆ ในจังหวัดที่เกี่ยวข้องโดยการเชื่อมโยงการทำงานในรูปแบบบูรณาการอย่างแท้จริง

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานข้อมูลของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ควรนำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี ที่ได้มีการทบทวน ปรับปรุงเป็นประจำทุกปี มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีประจำปี เพื่อประโยชน์สูงสุดของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานข้อมูลแต่ละหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ควรมีการตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีประจำปี รวมทั้งให้ความร่วมมือในการจัดส่งข้อมูลที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ขอความอนุเคราะห์ เนื่องจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางในการประสานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จำเป็นต้องมีข้อมูลต่าง ๆ ไว้เป็นฐานข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการวางแผนการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี ต่อไป

(5.8) รายการอ้างอิง <https://www.opsmoac.go.th/udonthani-dwl-preview-412991791880>

(5.9) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก -

5) ข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (ซ้ำ)

(1) ความสำคัญของผลงาน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด จัดทำระบบข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เป็นประจำทุกปี โดยการศึกษวิเคราะห์ และจัดทำระบบข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์รายสินค้าของจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้เลือกจัดทำระบบข้อมูลซ้ำ เนื่องจากเป็นพืชที่รัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์อุปทานและเพื่อแก้ปัญหาราคาผลิตตกต่ำ

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวจิรนนท์ ภูคงคา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- นางสาววนิดา กองหล้า นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
- นายณัฐกร ศิริมงคล เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

- ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579)
- ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (พ.ศ.2561-2565)
- แผนพัฒนาจังหวัดอุดรธานี ปี พ.ศ.2561-2565 (ฉบับทบทวนปี พ.ศ.2565)
- นโยบายการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและกรอบแนวทางการดำเนินงานของการจัดทำข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์
- กำหนดระบบการจัดทำข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์
- ประสานงานและรวบรวมข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- วิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
- ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์
- รายงานผลการจัดทำข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ เรียบร้อยตามระยะเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง/สนใจเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนา ฯ ต่อไป
- วางแผนการจัดทำข้อมูลข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดในปีถัดไป

(5.2) เป้าหมายของงาน

- สามารถจัดทำข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 บรรลุตามวัตถุประสงค์ให้มีความถูกต้องและครบถ้วนนำไปใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- สามารถดำเนินการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศที่ทันสมัยรวมถึงการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลฯ บนสื่อออนไลน์ที่หลากหลายช่องทางเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
- เพื่อประชาสัมพันธ์การจัดทำข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 สำหรับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย รวมถึงภาคประชาชน เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

การจัดทำข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (ข้าว) ผลสำเร็จของงานแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ

- ผลสำเร็จเชิงปริมาณ ได้ข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (ข้าว) จำนวน 1 เล่ม

- ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ ได้ข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับการพัฒนาภาคเกษตรและส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

(5.4.1) การนำไปใช้ประโยชน์

- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์สำหรับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงบุคคลที่สนใจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำงานที่เกี่ยวข้องได้

(5.4.2) ผลกระทบ

หน่วยงานทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เกิดการดำเนินการจัดทำข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ในรูปแบบการเชื่อมโยงและบูรณาการอย่างแท้จริงในอนาคต

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

- การประสานงานและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ค่อนข้างลำบากเกิดความล่าช้าและบางหน่วยงานไม่มีการจัดส่งข้อมูลตามที่ขอความอนุเคราะห์ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่ให้ความร่วมมือและตระหนักเห็นถึงความสำคัญการจัดทำข้อมูลดังกล่าว

- ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำข้อมูล การวิเคราะห์ ตรวจสอบความถูกต้อง แม่นยำและครบถ้วนของเนื้อหาต้องอาศัยความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงานมาช่วยในการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งใช้ระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างนาน เพื่อให้ได้ชุดข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

(5.6.1) ปัญหาและอุปสรรคทั่วไป

- การประสานงานขอข้อมูลจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นไปด้วยความล่าช้าและยุ่งยากต้องติดตามสอบถามข้อมูล

หลายรอบ เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีภารกิจหลักที่รับผิดชอบค่อนข้างเยอะ จึงทำให้มีผลต่อการจัดทำฐานข้อมูลล่าช้าและในบางหน่วยงานก็ไม่เคยให้ความร่วมมือจัดทำข้อมูลที่ขอความเคราะห์ไป

(5.6.2) ปัญหาและอุปสรรคในส่วนของผู้ปฏิบัติงาน

ในระดับจังหวัด

- มีการปรับเปลี่ยนภารกิจและโยกย้ายงานบ่อยทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจในงานและขาดความต่อเนื่องในการประสานงานและการให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ

- ภารกิจหน้าที่ในความรับผิดชอบมีมากทำให้ขาดความพร้อมในการทำงานการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานทำได้ลำบากด้วยเวลาที่ว่างไม่ตรงกัน ส่งผลให้มีเจ้าหน้าที่ไม่ครอบคลุมภารกิจที่จะต้องดำเนินการประสานงานค่อนข้างลำบาก จึงทำให้ข้อมูลที่ได้มาจากบางหน่วยงานไม่มีความเป็นปัจจุบันและทันสมัย

(5.7) ข้อเสนอแนะ

(5.7.1) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ/นโยบาย

- ควรนำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี ที่ได้มีการทบทวน ปรับปรุงเป็นประจำทุกปี มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ประจำปี เพื่อประโยชน์สูงสุดของเกษตรกรในพื้นที่

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบข้อมูลแต่ละหน่วยงานมีความใส่ใจ สนใจ รับผิดชอบ ทุ่มเทในการทำงานและจัดส่งข้อมูลที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ขอความอนุเคราะห์ไป เนื่องจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางในการประสานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำเป็นต้องมีข้อมูลต่าง ๆ ไว้เป็นฐานข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการวางแผนการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดต่อไป

- หน่วยงานบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงหน่วยงานภาคีทุกภาคส่วนควรให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือในการขออนุเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

- ผู้บริหารองค์กรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ควรใช้เวทีประชุมผู้บริหารระดับจังหวัดประชาสัมพันธ์แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ประจำปีที่ได้จัดทำขึ้น โดยชี้ให้เห็นความเกี่ยวข้องและประโยชน์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาคีอื่น ๆ ในจังหวัด

(5.7.2) ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

- หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีที่เกี่ยวข้องควรนำข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ประจำปี พ.ศ.2564 ไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ในช่องทางต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในทางวิชาการสำหรับผู้สนใจและต้องการศึกษาข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงเก็บเป็นฐานข้อมูลกลางสำหรับหน่วยงาน นักวิชาการ เกษตรกร รวมถึงบุคคลทั่วไป

ที่สนใจได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการทำงานด้านการส่งเสริมเกษตรและสหกรณ์ให้ประสบความสำเร็จ

- ควรมีการศึกษา ข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ประจำปี พ.ศ.2566 ที่เกี่ยวข้องของจังหวัดอื่น ๆ เพื่อจะได้นำข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ กำหนดกลยุทธ์ และแผนงานหรือกิจกรรมในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กอปรกับเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการดำเนินงานให้ประหยัดต่อขนาดและเกิดผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น

- ควรมีการศึกษาถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค รวมถึงข้อจำกัดและทำการปรับปรุงการข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ประจำปี พ.ศ.2566 ประจำปีงบประมาณในทุก ๆ ปี รวมถึงข้อมูลจังหวัดอื่น ๆ เพื่อให้การจัดทำข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น รวมถึงสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่กำหนดไว้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์มากที่สุด

- ควรมีการศึกษา ข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อการวางแผนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ประจำปี พ.ศ.2566 ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จการจัดทำข้อมูลที่ผ่านมา รวมทั้งสะท้อนให้เห็นถึงการได้มาซึ่งข้อมูลที่ผ่านมา กระบวนการรวบรวม การคิด การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประมวลผลข้อมูลที่มีความถูกต้องแม่นยำ เป็นปัจจุบันและรูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่ทันสมัย สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานตามนโยบายได้อย่างแท้จริง เพื่อเป็นรูปแบบในการปรับปรุงและส่งเสริมการจัดทำข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต่อไป

(5.8) รายการอ้างอิง

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map) จังหวัดอุดรธานี. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาที่ดิน, 2564. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2566. <http://www.ddd.go.th/Agri-Map/Data/NE/udn.pdf>.

มูลนิธิสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ. ข้าว. เล่มที่ 3. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ, 2557. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2566. <https://saranukromthai.or.th/index2.php>.

ศูนย์เมล็ดพันธุ์อุดรธานีข้าวอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 24 กุมภาพันธ์ 2566.

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 24 กุมภาพันธ์ 2566.

สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 24 กุมภาพันธ์ 2566.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี. “ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 24 กุมภาพันธ์ 2566.

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. คู่มือการปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบาย “ตลาดนำการผลิต” ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2561. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2566. <https://www.moac.go.th/dwl-files-401291791026>.

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. คู่มือการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตร ตามแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2557. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2566. <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER3/DRAWER073/GENERAL/DATA0000/000000109.PDF>.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 อุตรธานี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. การศึกษาแนวทางการจัดการสินค้าเกษตรทางเลือกที่มีอนาคต (Future Crops) ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ในเขตพื้นที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 (อุตรธานี หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู เลย สกลนคร นครพนม). อุตรธานี : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3, 2564.

<https://www.diw.go.th/webdiw/search-factory/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2566.

<http://www.farmer.doae.go.th/farmer/index/index1>. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2566.

<https://oaezone.oae.go.th/view/6/%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%81%E0%B8%A3%E0%B8%81/TH-TH>. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2566.

<https://www.ricethailand.go.th/main.php>. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2566.

<https://thairice.org/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2566.

(5.9) ภาคผนวก ภาพ QR Code ข้อมูลรายสินค้าของจังหวัดเพื่อวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุตรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (ข้าว)

6) การจัดทำข้อมูลรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ปี 2566 ผ่านระบบ <https://agripro.opsmoac.go.th/>

(1) ความสำคัญของผลงาน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด จัดทำข้อมูลรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดผ่านระบบ <https://agripro.opsmoac.go.th/> เป็นประจำปี โดยการศึกษาวิเคราะห์ และจัดทำระบบข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์รายสินค้าของจังหวัด

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวจิรนนท์ ภูคงคา นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน ไม่มี

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่
ใช้ในการปฏิบัติงาน ความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ Microsoft Office

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและ ขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและ
กรอบแนวทางการจัดทำข้อมูลรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ปี 2566 ผ่านระบบ
<https://agripro.opsmoac.go.th/>

- กำหนดระบบการจัดทำข้อมูลรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของ
จังหวัด ปี 2566 ผ่านระบบ <https://agripro.opsmoac.go.th/>

- ประสานงานและรวบรวมข้อมูลรายสินค้าเกษตรที่สำคัญ
ของจังหวัด ปี 2566 จากผู้ที่เกี่ยวข้อง

- วิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลราย
สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ปี 2566 เพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

- ดำเนินการบันทึกข้อมูลรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด
ปี 2566 ผ่านระบบ <https://agripro.opsmoac.go.th/>

- นำเสนอข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือ
สนใจเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

- ปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำข้อมูลรายสินค้าเกษตร
ที่สำคัญของจังหวัด ปี 2566 ผ่านระบบ <https://agripro.opsmoac.go.th/> ให้เป็นปัจจุบันทุกปี

- วางแผนการจัดทำข้อมูลรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด
ปี 2566 ผ่านระบบ <https://agripro.opsmoac.go.th/> ในปีงบประมาณถัดไป

(5.2) เป้าหมายของงาน

- สามารถจัดทำข้อมูลรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด
ปี 2566 ผ่านระบบ <https://agripro.opsmoac.go.th/> บรรลุตามวัตถุประสงค์ให้มีความถูกต้องและ
ครบถ้วนนำไปใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- สามารถดำเนินการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลด้วยระบบ
สารสนเทศที่ทันสมัยรวมถึงการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลบนสื่อออนไลน์ที่หลากหลายช่องทางเพื่อให้
เกิดความสะดวก รวดเร็วต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

- เพื่อประชาสัมพันธ์การจัดทำข้อมูลรายสินค้าเกษตรที่สำคัญ
ของจังหวัด ปี 2566 ผ่านระบบ <https://agripro.opsmoac.go.th/> สำหรับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ
ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย รวมถึงภาคประชาชน เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้
ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- ผลผลิตเชิงปริมาณ ได้ข้อมูลรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของ จังหวัด ปี 2566 ผ่านระบบ <https://agripro.opsmoac.go.th/> จำนวน 4 ชนิดสินค้า เพื่อนำข้อมูล พื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์ ในการสนับสนุนจัดทำยุทธศาสตร์การเกษตร การจัดทำแผนงาน โครงการพัฒนาการเกษตร ของภาครัฐ ภาคเอกชน งานการศึกษาวิจัยของสถาบันการศึกษา รวมถึง การให้บริการข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้สนใจทั่วไป

- ผลผลิตเชิงคุณภาพ ได้ชุดข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน ด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี สามารถนำไปใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน การศึกษา วิจัยและพัฒนาได้

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

การนำไปใช้ประโยชน์

- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็น ฐานข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์สำหรับ การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและหน่วยงาน อื่น ๆ รวมถึงบุคคล ที่สนใจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำงานที่เกี่ยวข้องได้

ผลกระทบ

- หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัด อุดรธานี เกิดการดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ในรูปแบบการเชื่อมโยงและบูรณาการอย่างแท้จริงในอนาคต

(5.5) ความยั่งยืนและซับซ้อนในการดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำข้อมูลฯ การวิเคราะห์ ตรวจสอบ ความถูกต้อง แม่นยำและครบถ้วนของเนื้อหาต้องอาศัยความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ในการทำงาน มาช่วยในการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งใช้ระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างนาน เพื่อให้ได้ชุดข้อมูลสารสนเทศ การเกษตรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ -

(5.7) ข้อเสนอแนะ

- ผู้บริหารองค์กรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ควรใช้เวทีประชุมผู้บริหารระดับจังหวัด ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลรายสินค้า เกษตรที่สำคัญของจังหวัด ปี 2566 ผ่านระบบ <https://agripro.opsmoac.go.th/> ที่ได้จัดทำขึ้น โดยสะท้อนให้เห็นความสำคัญและการนำข้อมูลฯ ไปใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานภาคีอื่น ๆ ในจังหวัดที่เกี่ยวข้องโดยการเชื่อมโยงการทำงานในรูปแบบบูรณาการอย่างแท้จริง

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานข้อมูลฯ ของทุกหน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ควรนำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด อุดรธานี ที่ได้มีการทบทวน ปรับปรุงเป็นประจำทุกปี มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงข้อมูล

รายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ประจำปี ผ่านระบบ <https://agripro.opsmoac.go.th/> เพื่อประโยชน์สูงสุดของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

- สนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมทั้งโปรแกรม ที่ทันสมัยต่อการรับการใช้งานในปัจจุบัน

(5.8) รายการอ้างอิง

<https://agripro.opsmoac.go.th/index.php?nav=a45b4e80d2f9947f80f06ea19a99efcbe07d76cb10ea5a7f9f685bab03c7b6d9bd1a793826d099bf2136174c0a1f6d2496217820e8da9b66a1ef4c9ab1c3800e>.

(5.9) ภาคผนวก –

7) การจัดทำตัวชี้วัดในการประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้ดำรงตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (ตัวชี้วัดที่ 3 : ร้อยละความสำเร็จของการจัดทำข้อมูลเว็บไซต์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดและข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด)

(1) ความสำคัญของผลงาน เป็นการวัดผลความสำเร็จของการจัดทำข้อมูลเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและจังหวัดและข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีการบริหารจัดการข้อมูล จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงและบันทึกข้อมูลตามรายการข้อมูลที่ปรากฏอยู่บนเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (<https://www.opsmoac.go.th/udonthani-home>) และระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรข้อมูลทั่วไปของจังหวัด (<https://provininfo.opsmoac.go.th>) ให้มีความถูกต้อง ทันสมัย อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานการจัดทำข้อมูลฯ รวมถึงข้อสงสัยหรือข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ให้สำนักแผนงานและโครงการพิเศษทราบเป็นรายเดือน

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวจิรนนท์ ภูคงคา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- นางสาววนิดา กองหล้า นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
- นายณัฐกร ศิริมงคล เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและ ขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดทำตัวชี้วัดในการประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้ดำรงตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (ตัวชี้วัดที่ 3 : ร้อยละความสำเร็จของการจัดทำข้อมูลเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดและข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด)

- กำหนดระบบการจัดทำตัวชี้วัด ฯ

- ประสานงานและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
ตัวชี้วัด ฯ

- ดำเนินการจัดทำ ทบทวน ปรับปรุงและบันทึกข้อมูล
ตามรายการข้อมูลที่ปรากฏอยู่บนเว็บไซต์สำนักเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี
(<https://www.opsmoac.go.th/udonthani-home>) และระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรข้อมูล
ทั่วไปของจังหวัด (<https://provininfo.opsmoac.go.th>)

- รายงานผลการจัดทำตัวชี้วัด ฯ ประจำปี พ.ศ.2566
ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทราบ พร้อมทั้งนำเสนอ
ข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือสนใจเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาฯ ต่อไป
- วางแผนการจัดทำตัวชี้วัด ฯ ประจำปี ของสำนักงานเกษตร
และสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีในปีงบประมาณพ.ศ.2567 ต่อไป

(5.2) เป้าหมายของงาน

สามารถจัดทำตัวชี้วัดในการประเมินผลการปฏิบัติราชการของ
ผู้ดำรงตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (ตัวชี้วัดที่ 3 : ร้อยละความสำเร็จของการจัดทำข้อมูลเว็บไซต์
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดและข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด) บรรลุ
ตามวัตถุประสงค์ให้มีความถูกต้องและครบถ้วนนำไปใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

จัดทำตัวชี้วัดในการประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้ดำรง
ตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (ตัวชี้วัดที่ 3 : ร้อยละความสำเร็จของการจัดทำข้อมูลเว็บไซต์
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดและข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด) ประจำปี
พ.ศ.2566 ผลสำเร็จของงานแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ

- ผลสำเร็จเชิงปริมาณ ได้ข้อมูลตัวชี้วัดในการประเมินผล
การปฏิบัติราชการของผู้ดำรงตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (ตัวชี้วัดที่ 3 : ร้อยละความสำเร็จของ
การจัดทำข้อมูลเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดและข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไป
ของจังหวัด) จำนวน 1 ฉบับ

- ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ จัดส่งข้อมูลตัวชี้วัดในการประเมินผล
การปฏิบัติราชการของผู้ดำรงตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (ตัวชี้วัดที่ 3 : ร้อยละความสำเร็จของ
การจัดทำข้อมูลเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดและข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไป
ของจังหวัด) ก่อนระยะเวลาที่กำหนด ถูกต้อง ครบถ้วน

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

สามารถนำไปใช้สำหรับประกอบการประเมินผลการปฏิบัติ
ราชการของผู้ดำรงตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ -

(5.7) ข้อเสนอแนะ

จัดตั้งคณะทำงานด้านข้อมูลเพื่อให้เกิดการทำงานในเชิงบูรณาการอย่างแท้จริงทำให้เกิดความสะดวกในการติดต่อประสานงานและขอความอนุเคราะห์/จัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

(5.8) รายการอ้างอิง

คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

(5.9) ภาคผนวก -ไม่มี-**8) การจัดบอร์ด นิทรรศการ สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ**

(1) ความสำคัญของผลงาน เป็นการวัดผลความสำเร็จของการจัดทำข้อมูลเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและจังหวัดและข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีการบริหารจัดการข้อมูล จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงและบันทึกข้อมูลตามรายการข้อมูลที่ปรากฏอยู่บนเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (<https://www.opsmoac.go.th/udonthani-home>) และระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรข้อมูลทั่วไปของจังหวัด (<https://provininfo.opsmoac.go.th>) ให้มีความถูกต้อง ทันสมัย อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานการจัดทำข้อมูลฯ รวมถึงข้อสงสัยหรือข้อเสนอแนะในการดำเนินงานให้สำนักแผนงานและโครงการพิเศษทราบเป็นรายเดือน

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นางสาวจิรนนท์ ภูคงคา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน ไม่มี

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ทักษะด้านศิลปะและความคิดสร้างสรรค์

(5) ผลการดำเนินงาน**(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้**

- กำหนดระบบการจัดบอร์ด นิทรรศการ สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ
- ดำเนินการจัดบอร์ด นิทรรศการ สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ

พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือสนใจเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาฯ ต่อไป

- วางการจัดบอร์ด นิทรรศการ สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ

ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีเดือนถัดไป

(5.2) เป้าหมายของงาน

สามารถจัดบอร์ด นิทรรศการ สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ให้มีความถูกต้องและครบถ้วนนำไปใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- เชิงปริมาณ จัดบอร์ด นิทรรศการ สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ

จำนวน 12 ครั้ง/ปี

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

- สามารถนำไปใช้สำหรับประกอบการประเมินผลการปฏิบัติ

ราชการของผู้ดำรงตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -**(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ -****(5.7) ข้อเสนอแนะ -****(5.8) รายการอ้างอิง -****(5.9) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ด**

9) การบันทึกและปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ประจำเดือนและประจำปีงบประมาณ 2566 (https://www.opsmoac.go.th/about-moac_province) และข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดอุดรธานี (<https://provininfo.opsmoac.go.th/?p=physical>) ประกอบด้วยรายการข้อมูล จำนวน 66 รายการ

(1) ความสำคัญของผลงาน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จัดทำศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเพื่อให้บริการข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด แก่เกษตรกรผู้สนใจ นักเรียนนักศึกษา รวมทั้งหน่วยงานทางราชการและเอกชน ได้มีการจัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้มารับบริการของศูนย์บริการข้อมูล

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566**(3) ผู้ปฏิบัติงาน นายณัฐกร ศิริมงคล เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ร้อยละ 80 ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)**

- นางสาวนิดา กองหล้า นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ร้อยละ 10

- นางสาวจิรนนท์ ภูคงคา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ร้อยละ 10

(4) ความรู้ ความชำนาญงานหรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- การใช้คอมพิวเตอร์
- การใช้อินเทอร์เน็ต
- การใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย
- การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ
- การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ
- การใช้โปรแกรมการนำเสนองาน
- การใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล

- การทำงานร่วมกันแบบออนไลน์
- การใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงและปลอดภัย

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ทบทวน ตรวจสอบข้อมูลบนเว็บไซต์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ทั้ง 66 รายการ
- ปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ให้ถูกต้องและมีความทันสมัย
- รายงานผลการดำเนินการปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์ รายเดือนส่งให้สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- รายงานผลการดำเนินงาน ข้อ 4 พร้อมทั้งข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่างๆ ผ่านทางระบบเว็บไซต์ Google Form
- สรุปผลการดำเนินงานรายปีต่อผู้บังคับบัญชาและสำนักแผนงานและโครงการพิเศษทราบตามลำดับต่อไป

(5.2) เป้าหมายของงาน

- เสิร์ปริมาณ รายงานผลการดำเนินการปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์ เป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งสิ้น 12 เดือน
- เสิร์คุณภาพ ได้ชุดข้อมูลบนเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำและมีประสิทธิภาพสูงสุด

(5.3) ผลสำเร็จของงาน

- บันทึกและปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ประจำเดือนและประจำปีงบประมาณ 2566 (https://www.opsmoac.go.th/about-moac_province) ประกอบด้วยรายการข้อมูล จำนวน 27 รายการ จำนวนครั้งที่มิใช่ผู้เข้าชม Web Site ของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ จำนวน 6,258 ครั้ง
- บันทึกและปรับปรุงข้อมูลบนระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด (<https://provininfo.opsmoac.go.th/>) ประกอบด้วยรายการข้อมูลจำนวน 39 รายการ โดยแบ่งเป็น 1) กลุ่มรายการข้อมูลที่จังหวัดต้องบันทึกข้อมูลเอง จำนวน 24 รายการ และ 2) กลุ่มรายการข้อมูลที่ระบบเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานภายในและภายนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เป็นเจ้าของข้อมูลโดยตรง จำนวน 15 รายการ ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด นั้นจะประกอบไปด้วยข้อมูล 7 ด้านดังนี้
 - ลักษณะด้านกายภาพ (ลักษณะทางภูมิศาสตร์ สภาพพื้นที่ ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะของดิน พื้นที่เกษตรกรรม แหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัด บ่อบาดาล ลักษณะภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ)
 - การปกครอง (การแบ่งเขตการปกครอง ประชากรของจังหวัด ประชากรภาคการเกษตร ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม)

- โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค (การคมนาคมขนส่ง พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทานและด้านกักกันของจังหวัด)

- เศรษฐกิจ (สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป ผลิตภัณฑ์มวลรวมของ จังหวัด (GPP) รายได้เฉลี่ยของประชากร และเกษตรกร สินค้าที่สำคัญของจังหวัด ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้ รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) มาตรฐานสินค้า สินค้า OTOP ของจังหวัด โครงการชุมชนท่องเที่ยว นวัตกรรมวิถีสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร อาสาสมัครเกษตรกร และปราชญ์ชาวบ้าน ภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)

- แหล่งแปรรูป ตลาดกระจายสินค้า

- ภัยพิบัติด้านการเกษตร

- การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรตามระเบียบ กระทรวงการคลังฯ /การช่วยเหลือเพิ่มเติมตามมติ ครม.

- งบประมาณ

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- การติดต่อประสานงานขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ คอนขางยุ่งยาก ทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วนและล่าช้า ได้เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่ในการกิจหลัก และภารกิจรอง อื่น ๆ คอนขางมาก

- ข้อมูลในแต่ละสวนอยู่กระจัดกระจายไม่เป็นเอกภาพและ ออนไลน์ไว้ การเข้าถึงและรวบรวมทำได้ยาก ไม่สมบูรณ์ ครบถ้วน เป็นปัจจุบันและตรงกับข้อเท็จจริง

(5.7) ข้อเสนอแนะ

การขอข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลที่มี จำนวนมาก เช่น ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกร เป็นหมื่นรายชื่อ ข้อมูลที่มีจำนวนมากเห็นควรสร้างลิงค์ไปยัง หน่วยงานงานที่เกี่ยวข้องหรือสามารถแนบเอกสารได้จะดีมาก

(5.8) รายการอ้างอิง

- <https://www.opsmoac.go.th/udonthani-home>

- <https://provinfo.opsmoac.go.th/?prov=41>

(5.9) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ต

10) การดำเนินการเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร และสหกรณ์ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 และงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(1) ความสำคัญของผลงาน การประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการเกษตร และสหกรณ์แบบบูรณาการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จัดขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ทางการเกษตรและสหกรณ์ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ด้านการเกษตรและสหกรณ์ นำเสนอผลการดำเนินงานที่สำคัญของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านการเกษตรและสหกรณ์ทั้งภายในและภายนอกจังหวัด

อุดรธานี ให้หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน นักเรียนนักศึกษาและประชาชน ได้รับทราบพร้อมทั้งสร้าง การบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เพื่อเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์
เชิงรุกให้ประชาชนของจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดใกล้เคียงได้รับทราบโดยทั่วถึง

- เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน โครงการกิจกรรมที่สำคัญของ
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

- เพื่อสร้างความสัมพันธ์และบูรณาการการประชาสัมพันธ์ของ
ส่วนราชการในสังกัด ฯ

(2) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566

(3) ผู้ปฏิบัติงาน นายณัฐกร ศิริมงคล เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ร้อยละ 80
ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- นางสาววนิดา กองหล้า นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
ร้อยละ 10

- นางสาวจิรนนท์ ภูคงคา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
ร้อยละ 10

(4) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่
ใช้ในการปฏิบัติงาน

- การใช้คอมพิวเตอร์
- การใช้อินเทอร์เน็ต
- การใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย
- การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ
- การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ
- การใช้โปรแกรมการนำเสนองาน
- การใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล
- การทำงานร่วมกันแบบออนไลน์
- การใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงและปลอดภัย

(5) ผลการดำเนินงาน

(5.1) สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

(5.1.1) ส่วนของภาพข่าวและเนื้อหาข่าวดำเนินการดังนี้
ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/ผู้เกี่ยวข้องกับงาน/กิจกรรม/โครงการ สรุปรายละเอียดหรือจัดส่งเอกสารที่
ครอบคลุม 4 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

- ใคร (ประธานในงาน/กิจกรรม/โครงการและผู้บริหาร
องค์กร/กระทรวงเกษตรฯที่สำคัญ)

- ทำอะไร อย่างไร (รายละเอียดงาน/กิจกรรม/
โครงการ)

- กิจกรรม/โครงการ)
- ดังนี้
- สหกรณ์เป็นสำคัญ
- ขององค์กร
- ที่ไหนและเมื่อไหร่ (วัน เวลา และสถานที่)
 - ผลเป็นอย่างไร (เป้าหมายหรือผลสรุปของงาน/
- (5.1.2) การจัดลำดับความสำคัญของการเขียนข่าว เรียงลำดับ
- ตำแหน่งของผู้บริหารองค์กร/กระทรวงเกษตรและ
 - รายละเอียดเนื้อหาข่าวที่ทำตามข้อที่ 1 ครบถ้วน
 - สื่อที่ผลิตในข้างต้นจะถูกนำไปเผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ

(5.2) เป้าหมายของงาน

- เชิงปริมาณ รายงานผลการดำเนินงานการปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์ เป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งสิ้น 12 เดือน
- เชิงคุณภาพ ได้ชุดข้อมูลบนเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำและมีประสิทธิภาพสูงสุด

(5.3) ผลสำเร็จของงาน สื่อที่ผลิตในข้างต้นจะถูกนำไปเผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ ขององค์กร ดังนี้

- Facebook สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (<https://www.facebook.com/ks.UdonThani>)
- Fan Page Facebook ประชาสัมพันธ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (<https://www.facebook.com/moaUDN41000>)
- Youtube (Paco udon)
- Line Group ขององค์กร (GCC3_อด_ภษ_อด)
- Line Group กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และส่วนราชการที่สำคัญของจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ พระพิรุณอุดรธานี หัวหน้าส่วนราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นต้น
- เว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (<https://www.opsmoac.go.th/udonthani-home>)
- Line Group สื่อมวลชนในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เช่น ทีมปชส.ภษ.อด และ Smart pr ud เป็นต้น

(5.4) การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ -

(5.5) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ -

(5.6) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- การควบคุมภายในที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ
- บุคลากรมีการโยกย้ายตำแหน่งงานบ่อยและมีการอบรม

ความเข้าใจในงานน้อยเกินไป

- ความรู้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานโครงการให้มีความรู้
ความสามารถในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การพัฒนาการเกษตรฯ ยังน้อย

(5.7) ข้อเสนอแนะ เห็นควรส่งเจ้าหน้าที่กลุ่ม/ฝ่าย เข้าร่วมการอบรม
พัฒนาประชาสัมพันธ์หรือหลักการเขียนข่าวให้มากยิ่งขึ้น

(5.8) รายการอ้างอิง

- <https://www.opsmoac.go.th/udonthani-home>

(5.9) ภาคผนวก รายละเอียดตามภาคผนวก ก

2.2.2.5 ผลการศึกษา

1) ผลการศึกษา จากการศึกษารายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและ
สหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 โดยนำหลักทฤษฎีการวิเคราะห์ SWOT
Analysis (SWOT Analysis) และทฤษฎี TOWS Matrix มาใช้สำหรับวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินงาน
เพื่อกำหนดกลยุทธ์สำหรับนำไปหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานฯ ให้มีประสิทธิภาพ
เพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรและภายนอกองค์กร พบว่า

(1) การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรสำหรับการดำเนินงานสำนักงาน
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (S-W) รายละเอียดดังตารางที่ 2.23

ตารางที่ 2.23 การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (S-W)

ปัจจัย	การดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566	
	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
คน	1) ผู้บริหารองค์กรให้ความสำคัญในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ 2) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี มีความตั้งใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงาน อีกทั้งให้ความสำคัญและตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดทำรายงานฯ	1) บุคลากรส่วนมากไม่มีความรู้และความเข้าใจในหลักการเขียนงานวิชาการ 2) บุคลากรบางส่วนไม่มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์ไอทีและระบบสารสนเทศ
งบประมาณ	1) ดำเนินงานโดยไม่มีการใช้งบประมาณ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ทำให้สะดวก รวดเร็วและประหยัด	-
วัสดุ/อุปกรณ์	1) มีคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน พร้อมใช้งานตลอดเวลา	1) การฟุ้งต่อระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้ใช้งานภายในองค์กรมีจำนวนมากส่งผลให้ขาดประสิทธิภาพในการเชื่อมต่อสัญญาณ
ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ	1) มีระบบสารสนเทศที่เพียงพอในการสนับสนุนการจัดทำรายงาน สรุปผลการดำเนินงาน 2) มีแบบฟอร์มกรอกข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำสรุปผลการดำเนินงานให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มฝ่าย เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย และถูกต้อง ตามหลักวิชาการ	-
สถานที่	1) การปฏิบัติงานอยู่ภายในศูนย์ราชการประจำจังหวัด สะดวกในการดำเนินงานฯ และประสานงาน 2) มีความพร้อมในการดำเนินงานฯ และมีความสอดคล้องกับมาตรการป้องกันโรคระบาดจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ตามที่ภาครัฐกำหนด	-

(2) การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรสำหรับการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (O-T) รายละเอียดดังตารางที่ 2.24

ตารางที่ 2.24 การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (O-T)

ปัจจัย	การดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566	
	โอกาส (Opportunities : O)	อุปสรรค (Threats : T)
บริหารจัดการ	1) มีหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และหลักการ เขียนงานวิชาการ	1) งานนโยบายสำคัญและเร่งด่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือจังหวัด มีผลกระทบต่อระยะเวลาการดำเนินการจัดทำรายงานฯ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ทุกกลุ่ม/ฝ่าย ต้องรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จตามที่กำหนด
เทคโนโลยีและสารสนเทศ	1) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและสารสนเทศ ช่วยให้เกิดช่องทางที่หลากหลายในการติดต่อสื่อสาร ทำให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ประหยัดต่อขนาด เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด 2) มีฐานข้อมูลออนไลน์ที่หลากหลาย สามารถสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวมถึงหลักการและตัวอย่างการเขียนงานวิชาการ	-
เศรษฐกิจ	-	-
สังคม	-	-
การเมือง	-	-

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2567)

จากการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (จุดแข็ง จุดอ่อน) และการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (โอกาส อุปสรรค) การดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 สามารถนำมาวิเคราะห์สำหรับการกำหนดกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น โดยใช้ทฤษฎี TOWS Matrix รายละเอียดดังตารางที่ 2.25

ตารางที่ 2.25 การวิเคราะห์ TOWS Matrix การดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

TOWS Matrix	O โอกาส (Opportunities)	T อุปสรรค (Threats)
	O1 : มีหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และหลักการเขียนงานวิชาการ O2 : ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและสารสนเทศช่วยให้เกิดช่องทางที่หลากหลายในการติดต่อสื่อสาร ทำให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ประหยัดต่อขนาด เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด O3 : มีฐานข้อมูลออนไลน์ที่หลากหลายสามารถสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวมถึงหลักการและตัวอย่างการเขียนงานวิชาการ	T1 : งานนโยบายสำคัญและเร่งด่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือจังหวัดมีผลกระทบต่อระยะเวลาการดำเนินการจัดทำรายงานฯ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ทุกกลุ่ม/ฝ่ายต้องรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จตามที่กำหนด

ตารางที่ 2.25 การวิเคราะห์ TOWS Matrix การดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (ต่อ)

S จุดแข็ง (Strengths)	(SO Strategies)	(ST Strategies)
S1 : ผู้บริหารองค์กรให้ความสำคัญในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ S2 : เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี มีความตั้งใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงาน อีกทั้งให้ความสำคัญและตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดทำรายงานฯ S3 : ดำเนินงานโดยไม่มีการใช้งบประมาณ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ทำให้สะดวก รวดเร็วและประหยัด S4 : มีคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน พร้อมใช้งานตลอดเวลา S5 : มีระบบสารสนเทศที่เพียงพอในการสนับสนุนการจัดทำรายงาน สรุปผลการดำเนินงาน S6 : มีแบบฟอร์มกรอกข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำสรุปผลการดำเนินให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มฝ่าย เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและถูกต้องตามหลักวิชาการ	(SO)1 : จัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปีไว้ทุกปีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ (S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S8, O1, O2, O3)	(ST) 1 : สร้างนโยบายการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ (S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S8, T1)

ตารางที่ 2.25 การวิเคราะห์ TOWS Matrix การดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (ต่อ)

S จุดแข็ง (Strengths)	(SO Strategies)	(ST Strategies)
S7 : การปฏิบัติงานอยู่ภายในศูนย์ราชการประจำจังหวัด สะดวกในการดำเนินงานฯ และประสานงาน S8 : มีความพร้อมในการดำเนินงาน ฯ และมีความสอดคล้องกับมาตรการป้องกันโรคระบาดจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ตามที่ภาครัฐกำหนด		
W จุดอ่อน (Weaknesses)	(WO Strategies)	(WT Strategies)
W1: บุคลากรส่วนมากไม่มีความรู้และความเข้าใจในหลักการเขียนงานวิชาการ W2 : บุ ค ล า ก ร บ ำ ง ส ำ น ะ ไม่มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์ไอทีและระบบสารสนเทศ W3 : การพึ่งต่อระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้ใช้งานภายในองค์กรมีจำนวนมากส่งผลให้ขาดประสิทธิภาพในการเชื่อมต่อสัญญาณ	(WO) 1 : ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนงานวิชาการและการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง (W1, W2, W3, O1, O2, O3)	(WT) 1 : จัดทำ/พัฒนาและปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น (W3, T1)

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2567)

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน) และศักยภาพภายนอก (โอกาส อุปสรรค) ได้นำมาวิเคราะห์ TOWS Matrix ผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 เพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานในอนาคตต่อไป จำนวน 4 กลยุทธ์ ดังนี้

- 1) จัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปีไว้ทุกปีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ
- 2) สร้างนโยบายการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนงานวิชาการและการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง
- 4) จัดทำ/พัฒนาและปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

2.3 การนำไปใช้ประโยชน์

สามารถนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี รวมถึงเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภารกิจและผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาให้กับสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานีต่อไป

2.4 ความยุ่งยากในการดำเนินงาน

การขอความอนุเคราะห์และการรวบรวมข้อมูลค่อนข้างลำบากเนื่องจากเจ้าหน้าที่แต่ละกลุ่ม/ฝ่าย ไม่มีการสรุปผลการดำเนินงานประจำปีไว้เมื่อสิ้นปีงบประมาณ เนื่องจากไม่มีผลกระทบหรือส่วนได้ส่วนเสียในการจัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปี

2.5 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

- 1) เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการเขียนงานด้านวิชาการหรือมีการโยกย้ายงานจึงขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน
- 2) ทำงานผ่านระบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้น เกิดการสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ด้วยอุปกรณ์ไอทีและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมากยิ่งขึ้นทำให้เป็นอุปสรรคสำหรับบุคลากรที่ไม่มี ความชำนาญในการใช้ระบบ

บทที่ 3

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ

3.1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ/นโยบาย

1) ผู้บริหารองค์กร ควรใช้เวทีประชุมผู้บริหารระดับจังหวัดประชาสัมพันธ์เผยแพร่การจัดข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ที่ได้จัดทำขึ้นโดยสะท้อนให้เห็นความสำคัญและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตรแก่หน่วยงานภาคีอื่น ๆ ในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง

2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนงานวิชาการและการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้รับการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการการฝึกอบรมและสัมมนาหลักสูตรต่าง ๆ เกี่ยวกับการเขียนงานวิชาการและการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ รวมถึงการศึกษาดูงานเพื่อให้มีการพัฒนาศักยภาพตนเอง สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการเพิ่มขีดสมรรถนะสูงและทันสมัยบุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ

3.2 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) ควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ในช่องทางต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในทางวิชาการสำหรับผู้สนใจและต้องการศึกษาข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงเก็บเป็นฐานข้อมูลกลางสำหรับหน่วยงาน นักวิชาการ เกษตรกร รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สนใจได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการทำงานด้านการส่งเสริมเกษตรและสหกรณ์ให้ประสบความสำเร็จ

2) ควรมีการศึกษาผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอื่น ๆ ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง เป็นต้นแบบในการปรับปรุงการจัดทำข้อมูลต่อไป

รายการอ้างอิง

- กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร. “ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565.” 31 ตุลาคม 2566.
- กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ. “ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.” 31 ตุลาคม 2566.
- กลุ่มสารสนเทศการเกษตร. “ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565.” 31 ตุลาคม 2566.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. *การคิดเชิงบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย, 2546. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2565. <http://libapp.tsu.ac.th/ULIB/dublin.php?ID=127>.
- ฉัตรชัย นาถาพลอย. “การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่”. *วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิ* 2 , ฉ.2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2563): 461 – 470.
- ทิตินา แหมมณี. *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2565. <https://digital.lib.ru.ac.th/m/c12010856.PDF>.
- นิติยรติ ใจอาษา. “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อกระบวนการบริหารจัดการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี.” ปัญหาพิเศษหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.
- พนิดา ศรีสว่าง. “การศึกษาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์ ประเภทชุดสายไฟรถยนต์ในประเทศไทยก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC).” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2558.
- ฝ่ายบริหารทั่วไป. “ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565.” 31 ตุลาคม 2566.
- วรรณวิษา วรฤทธิธินา. “การศึกษาปัญหาและกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร กรณีศึกษา บริษัท This Work จำกัด.” การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2555.
- Armstrong, M., & Stephens, T. (2005). *A Handbook of Management and Leadership a Guide to Managing for Results*. London: Kognan Page.

- Barkley, R. A. (2006). Attention-Deficit Hyperactivity Disorder: A Handbook for Diagnosis and Treatment. 3 rd ed. New York: Guilford.
- Baron. Robert A. and Jerald Greenberg. (1990). Behavior in Organization. Boston: Allyn and Bacon.
- Beane, James A. (1991). Curriculum Planning and Development. Boston: Allyn and Bacon.
- Deming, W.E. 1986. Out of Crisis, Massachusetts Institute of Technology, Center for Advance Engineering Study. Cambridge: Mass.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สรุปผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ 2566

ที่	อำเภอ	ชนิดสินค้า	แผนพัฒนาธุรกิจ/โครงการ	การพัฒนาให้เป็นเกษตรมูลค่าสูง	หมายเหตุ
1	กุดจับ	ถั่วลิสง	แผนพัฒนาธุรกิจกลุ่มแปรรูปถั่วลิสงโสมกั่ว	1. พัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรกลในการแปรรูปให้ทันสมัย 2. การขยายตลาดเพื่อเพิ่มยอดขาย	
2	กุมภวาปี	มะม่วง	แปรรูปมะม่วงเพื่อจำหน่าย	1. จัดหาปัจจัยการผลิตมะม่วงให้แก่สมาชิกกลุ่ม 2. พัฒนาคุณภาพมะม่วงให้ได้มาตรฐาน	
3	ภูแก้ว	เสื่อกก	การพัฒนาผลิตภัณฑ์การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก	1. พัฒนางค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื่อกก 2. แปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก	
4	ไชยวาน	ผ้าย้อมสีธรรมชาติ	แผนพัฒนากลุ่มแม่บ้านทอเสื่อกกหมู่ที่ 9 บ้านหนองเรือ	1. พัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรกลในการทอผ้าขาวม้าให้ทันสมัย 2. ขยายช่องทางการตลาด 3. พัฒนาลวดลายผ้าขาวม้า 4. พัฒนาสินค้าให้ได้รับมาตรฐานอุตสาหกรรม	
5	ทุ่งฝน	ข้าวอินทรีย์	โครงการแปรรูปข้าวแต่นสำเร็จรูปหลากหลายรสจากข้าวอินทรีย์	1. พัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ 2. การแปรรูปข้าวแต่นสำเร็จรูปให้มีหลายรสชาติ 3. ขยายช่องทางการตลาด	
6	น้ำโสม	ถั่วเหลือง	โครงการปลูกถั่วเหลืองเพื่อการผลิตเมล็ดพันธุ์	1. จัดหาปัจจัยการผลิตในการปลูกถั่วเหลืองให้แก่สมาชิกกลุ่ม 2. พัฒนาเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองให้ได้คุณภาพ 3. แปรรูปถั่วเหลือง	

ที่	อำเภอ	ชนิดสินค้า	แผนพัฒนาธุรกิจ/โครงการ	การพัฒนาให้เป็นเกษตรมูลค่าสูง	หมายเหตุ
7	โนนสะอาด	สมุนไพร	โรงอบแห้งสมุนไพรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	1. โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดระยะเวลาในการตาก ผลิตภัณฑ์ตาก สะอาด ไม่มีฝุ่น ควัน แผลงวัน ปลอดภัยจากเชื้อโรคต่าง ๆ และลดความเสียหายของผลผลิตทางการเกษตรที่เกิดจากความชื้น 2. แปรรูปสมุนไพร	
8	บ้านดุง	ผักปลอดสาร	ปลูกผักแบบเกษตรอินทรีย์	1. ปลูกผักบนโต๊ะ 2. โรงเรือนแบบปิด 2. แปรรูปผลิตภัณฑ์ เช่น สลัดผัก	
9	บ้านฝ้อ	ผ้าย้อมสีธรรมชาติ	การเพิ่มประสิทธิภาพการทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ	1. พัฒนาการทอผ้าให้เป็นที่ต้องการของตลาด 2. สร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มทอผ้า “ ลายตะขอ ผาแดงนางาม ” 3. ออกแบบบรรจุภัณฑ์	
10	พิบูลย์รักษ์	ข้าว	โครงการแปรรูปข้าว	1. ลดต้นทุนการผลิต 2. จัดหาปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี 3. พัฒนาบรรจุภัณฑ์	
11	เพ็ญ	เห็ด	การส่งเสริมอาชีพการแปรรูปเห็ด, พืชผัก, ผลไม้	1. แปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด เช่น แหนมเห็ด ข้าวเกรียบเห็ด 2. ผลิตสินค้าให้ได้ตามมาตรฐาน GAP และอย. 3. เพิ่มช่องทางการตลาด	

ที่	อำเภอ	ชนิดสินค้า	แผนพัฒนาธุรกิจ/โครงการ	การพัฒนาให้เป็นเกษตรมูลค่าสูง	หมายเหตุ
12	เมืองอุดรธานี	ข้าว	โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวบรรจุถุงได้มาตรฐาน GMP	1. สร้างห้องบรรจุภัณฑ์ 2. มีโรงสีข้าวกลั่น และเครื่องซังที่ได้มาตรฐาน 3. พัฒนาบรรจุภัณฑ์	
13	วังสามหมอ	พริก	โครงการส่งเสริมการปลูกพริกให้ได้มาตรฐาน GAP	1. พัฒนาการปลูกพริกให้มีคุณภาพได้รับรองมาตรฐาน GAP 2. ลดต้นทุนการผลิต 3. จัดหาปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์พริกคุณภาพดี 4. เพิ่มช่องทางการตลาด	
14	ศรีธาตุ	สมุนไพร	โครงการแปรรูปพืชสมุนไพรท้องถิ่น	1. แปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร เช่น ยาหม่อง สเปรย์สมุนไพร ลูกประคบ ฯลฯ 2. เพิ่มช่องทางการตลาด	
15	หนองแสง	สมุนไพร	โครงการผลิตพืชสมุนไพรพื้นบ้านตำบลทับกุง	1. พัฒนาให้ความรู้ความเข้าใจด้านการผลิตพืชสมุนไพรแก่สมาชิกกลุ่ม 2. พัฒนาผลผลิตให้ได้มาตรฐาน 3. เพิ่มช่องทางการตลาด	
16	หนองหาน	ผักปลอดภัย	โครงการผลิตผักปลอดภัยตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	1. พัฒนาการปลูกพริกให้มีคุณภาพได้รับรองมาตรฐาน GAP 2. สนับสนุนปัจจัยการผลิตผักปลอดภัย 3. เพิ่มช่องทางการตลาด	

ที่	อำเภอ	ชนิดสินค้า	แผนพัฒนารัฐกิจ/โครงการ	การพัฒนาให้เป็นเกษตรมูลค่าสูง	หมายเหตุ
17	นาโยง	เงาะ	โครงการพัฒนาคุณภาพผลผลิตและยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรเงาะ GAP	1. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเงาะ 2. พัฒนาผลผลิตให้ได้มาตรฐาน GAP	
18	สร้างคอม	ข้าว	โครงการปลูกข้าวไรซ์เบอร์รี่เพื่อการค้าและการแปรรูป	1. พัฒนาคุณภาพสินค้าข้าวให้ได้มาตรฐาน 2. พัฒนาศักยภาพความรู้การผลิตข้าวไรซ์เบอร์รี่ 3. เพิ่มช่องทางการตลาด	
19	หนองวัวซอ	ข้าว	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว	1. พัฒนาคุณภาพสินค้าข้าวให้ได้มาตรฐาน 2. เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี 3. เพิ่มช่องทางการตลาด	
20	ประจักษ์ฯ	ข้าวฮางอินทรีย์	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวฮางอินทรีย์	1. พัฒนาการผลิตข้าวฮางอินทรีย์ 2. เพิ่มช่องทางการตลาด 3. ออกแบบตราสินค้า	

ภาคผนวก ข

โครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q (Q Market) และโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)

๑. คำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๔๖๐๗/๒๕๖๕

คำสั่งจังหวัดอุดรธานี
ที่ ๔๖๐๗/๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q (Q Market)
และโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)

ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๘๖๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q (Q Market) และโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) โดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ร่วมกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินงานโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q (Q Market) และโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหารทั้งที่ส่งออกและใช้บริโภคภายในประเทศ ให้มีมาตรฐานและความปลอดภัยสอดคล้องกับข้อกำหนดขององค์การระหว่างประเทศ โดยขับเคลื่อนผ่านคณะทำงานโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q (Q Market) และโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) นั้น

เมื่อด้วย มีการปรับเปลี่ยนประธานคณะทำงานตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และตรวจร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) ภายใต้โครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q (Q Market) และโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) เพื่อให้การดำเนินงานโครงการดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๘๖๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕ และแต่งตั้งคณะทำงานโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q (Q Market) และโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) โดยมีองค์ประกอบดังนี้

ชุดที่ ๑ คณะที่ปรึกษา ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการจังหวัดอุดรธานี
๒. รองผู้อำนวยการจังหวัดอุดรธานี (กำกับดูแลงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

ชุดที่ ๒ คณะทำงานตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และตรวจร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) ประกอบด้วย

๑. เกษตรจังหวัดอุดรธานี	ประธานคณะทำงาน
๒. ผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๓. ผู้แทนสำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๔. ผู้แทนจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอุดรธานี	คณะทำงาน
๕. ผู้แทนสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๖. ผู้แทนศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี	คณะทำงาน
๗. ผู้แทนศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอุดรธานี	คณะทำงาน
๘. ผู้แทนสำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน

/๙. ผู้แทน...

๒-

๙. ผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๐. ผู้แทนเทศบาลนครอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๑. ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๒. เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน และเลขานุการ
๑๓. เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. วางแผนและลงพื้นที่ตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) และดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปอย่างถูกต้องครบถ้วนตรงตามวัตถุประสงค์ที่โครงการได้กำหนดไว้
๒. สรุปผลการตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) และนำเสนอคณะทำงานผู้ตัดสินใจให้การรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) พิจารณาให้การรับรอง
๓. ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน การติดตาม วิเคราะห์ และสรุปผลการปฏิบัติงานโครงการ และกิจกรรมต่อเนื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
๔. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ชุดที่ ๓ คณะทำงานผู้ตัดสินใจให้การรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) ประกอบด้วย

๑. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี	ประธานคณะทำงาน
๒. เกษตรจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๓. ประมงจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๔. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอุดรธานี	คณะทำงาน
๕. ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี	คณะทำงาน
๗. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอุดรธานี	คณะทำงาน
๘. พาณิชย์จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๙. หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๐. ผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๑. ผู้แทนเทศบาลนครอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๒. ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๓. หัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน และเลขานุการ
๑๔. เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ประชุมเพื่อพิจารณาตัดสินใจให้การรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) ตามที่คณะทำงานตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) นำเสนอ
๒. ส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม กำกับ ดูแล พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ และกิจกรรมต่อเนื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แก่คณะตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) สำหรับนำไปดำเนินการโครงการฯ
๓. วางแผนและมอบป้ายรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Q Market) และร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ผ่านการรับรอง
๔. ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน การติดตาม วิเคราะห์ และสรุปผลการปฏิบัติงานโครงการและกิจกรรมต่อเนื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
๕. ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายวันชัย คงเกษม)
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

/อำนาจหน้าที่...

๒. แบบฟอร์มใบสมัครเพื่อขอรับการรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Fo๑)

ภาคผนวก 1

ใบสมัครเพื่อขอรับการรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทตลาดสด (F01)

ชื่อตลาด		
ที่ตั้ง		
เลขที่	ถนน	ตำบล/แขวง
อำเภอ/เขต	จังหวัด	
โทรศัพท์	โทรสาร	
ชื่อเจ้าของตลาด		
ที่อยู่ : เลขที่	ถนน	ตำบล/แขวง
อำเภอ/เขต	จังหวัด	
โทรศัพท์	โทรสาร	
ชื่อผู้จัดการ		
ที่อยู่ : เลขที่	ถนน	ตำบล/แขวง
อำเภอ/เขต	จังหวัด	
โทรศัพท์	โทรสาร	
เริ่มดำเนินการ ตั้งแต่ พ.ศ.		
ลักษณะการดำเนินการตลาด		
☐ โดยเทศบาล ☐ โดยหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ระบุ..... ☐ เอกชน ระบุ..... ☐ อื่นๆ ระบุ.....		
ขนาดพื้นที่ตลาด		
จำนวนแผงทั้งหมด		
จำนวนแผงที่จำหน่ายสินค้า Q		
☐ มีความประสงค์จะขอสมัครเข้าร่วมขอรับการรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q และยินดีให้คณะกรรมการเข้าตรวจประเมิน เพื่อมอบป้ายรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ต่อไป		
ลงชื่อ ()		

๓. แบบประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q (Fo๒)

17

ภาคผนวก 2.1(1)

แบบประเมินสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทตลาดสด (F02)

ชื่อตลาด

สอบถามเจ้าของตลาด/ผู้จัดการตลาด/ผู้แทนที่ให้ข้อมูลได้

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล
2. ที่อยู่
3. เป็นตลาดที่เข้าเกณฑ์มาตรฐาน ☐ สุขาภิบาลตลาดของกรมอนามัย
☐ กทม.
☐ อื่นๆ ระบุ เมื่อปี
4. จำนวนแผงทั้งหมด แผง
5. จำนวนแผงที่จำหน่ายสินค้า Q แผง
6. สุขลักษณะทั่วไปของตลาด จากการสังเกตประเมินจากหัวหน้าทีม
☐ สุขลักษณะทั่วไป : ไม่มีน้ำท่วมขัง, สภาพโครงสร้างหลัก
☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง
☐ การจัดการขยะมูลฝอย ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง
☐ การจัดหาน้ำใช้ ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง
☐ การระบายน้ำเสีย ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง
☐ มีการล้างตลาดตามเวลาที่เหมาะสม (ปรกติควรสัปดาห์ละครั้ง)
☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง
☐ มีการควบคุมสัตว์พาหะนำโรค เช่น หนู แมลงสาบ
☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง
7. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
8. ความเห็นเพิ่มเติมของหัวหน้าทีมผู้ตรวจประเมิน.....

()

ผู้สัมภาษณ์

วันที่.....

๔. แบบสัมภาษณ์แผง/ร้านค้า (F๐๓)

ภาคผนวก 2.2(1)

แบบสัมภาษณ์แผง/ร้านค้า (F03)

ชื่อตลาดสด

เจ้าของแผง/พ่อค้าแม่ค้า

ชื่อนามสกุล เลขที่แผง (เขียนตัวบรรจง)

ที่อยู่

เบอร์โทรศัพท์ (มือถือ)

1. ประเภทสินค้าที่ใช้ตัว Q

- ☐ ผัก ☐ สัตว์น้ำ ☐ ผลไม้
☐ เนื้อสัตว์ ☐ อาหารแปรรูป ☐ อื่นๆ

2. ชนิดสินค้า Q

2.1 ชนิด

รูปแบบบรรจุภัณฑ์

2.2 ชนิด

รูปแบบบรรจุภัณฑ์

2.3 ชนิด

รูปแบบบรรจุภัณฑ์

2.4 ชนิด

รูปแบบบรรจุภัณฑ์

2.5 ชนิด

รูปแบบบรรจุภัณฑ์

2.6 ชนิด

รูปแบบบรรจุภัณฑ์

2.7 ชนิด

รูปแบบบรรจุภัณฑ์

2.8 ชนิด

รูปแบบบรรจุภัณฑ์

ภาคผนวก 2.2(2)

3. ท่านเลือกซื้อสินค้า Q จากที่ไหน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ, ระบุประเภทสินค้า กรณีที่ขายหลายประเภท)

- ☐ ตลาดกลาง, ตลาดค้าส่ง ระบุประเภทสินค้า
- ☐ ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง ระบุประเภทสินค้า
- ☐ ซื้อจากผู้ผลิตโดยตรง ระบุประเภทสินค้า
- ☐ อื่นๆ ระบุ ระบุประเภทสินค้า

4. ท่านจำหน่ายสินค้า Q มาเป็นระยะเวลาประมาณ เดือน/ปี

5. ท่านสามารถหาสินค้า Q มาขายได้อย่างสม่ำเสมอหรือไม่

- ☐ สม่าเสมอ ☐ ไม่สม่ำเสมอ เนื่องจาก

6. จากการตรวจสอบของผู้สัมภาษณ์ การใช้เครื่องหมาย Q บนสินค้า ถูกต้องหรือไม่

มี	ไม่มี
☐	☐ ระบุรหัส
☐	☐ ระบุขอบข่าย (scope) เช่น GAP, GMP/HACCP
☐	☐ ระบุชื่อหน่วยรับรอง ที่ออกเครื่องหมาย Q เช่น กรมวิชาการเกษตร
	กรมประมง กรมปศุสัตว์
☐	☐ จากการดูด้วยสายตา ลักษณะรูปร่างและสีของ Q มีความถูกต้องหรือไม่

7. ข้อคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี)

8. การตัดสินใจให้ป้าย

- ☐ เห็นควรมอบป้าย ☐ ไม่เห็นควรมอบป้าย
- เนื่องจาก

๕. แบบฟอร์มการตรวจติดตามการรับรองแหล่งจำหน่ายสินค้าสัญลักษณ์ Q (Fo๔)

	20	
	ภาคผนวก 2.3(1)	
แบบฟอร์มการตรวจติดตามการรับรองแหล่งจำหน่ายสินค้าสัญลักษณ์ Q (F04)		
เจ้าของแผน / พ่อค้า / แม่ค้า		
ชื่อ นามสกุล เลขที่แจ้ง (เขียนตัวบรรจง) ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ (มือถือ)		
1. ประเภทสินค้าสัญลักษณ์ Q ที่ได้รับการรับรอง	☐ อาหารแปรรูป จำนวน ชนิด ☐ เพิ่มขึ้น ชนิด ระบุชนิด รูปแบบบรรจุภัณฑ์..... ☐ ลดลง.....ชนิด ระบุชนิด	☐ อาหารแปรรูป จำนวน ชนิด ☐ เพิ่มขึ้น ชนิด ระบุชนิด รูปแบบบรรจุภัณฑ์..... ☐ ลดลง.....ชนิด ระบุชนิด
☐ ผัก	จำนวน ชนิด ☐ เพิ่มขึ้น ชนิด ระบุชนิด รูปแบบบรรจุภัณฑ์..... ☐ ลดลง.....ชนิด ระบุชนิด	2. เหตุผลที่ลดลง ☐ ไม่อยู่ในฤดูกาล ☐ สินค้าหาได้ยาก ☐ เลิกขาย ☐ อื่น ๆ
☐ ผลไม้	จำนวน ชนิด ☐ เพิ่มขึ้น ชนิด ระบุชนิด รูปแบบบรรจุภัณฑ์..... ☐ ลดลง.....ชนิด ระบุชนิด	3. เหตุผลที่เพิ่มขึ้น ☐ ลูกค้านต้องการ ☐ สินค้าสัญลักษณ์ Q ขายดีกว่าสินค้าทั่วไป ☐ สามารถขายสินค้าสัญลักษณ์ Q ได้ง่ายขึ้น ☐ อื่น ๆ
☐ เนื้อสัตว์	จำนวน ชนิด ☐ เพิ่มขึ้น ชนิด ระบุชนิด รูปแบบบรรจุภัณฑ์..... ☐ ลดลง.....ชนิด ระบุชนิด	4. ท่านเลือกซื้อสินค้าสัญลักษณ์ Q ได้จากแหล่งใดบ้าง ระบุ
☐ สัตว์น้ำ	จำนวน ชนิด ☐ เพิ่มขึ้น ชนิด ระบุชนิด รูปแบบบรรจุภัณฑ์..... ☐ ลดลง.....ชนิด ระบุชนิด	5. ที่ผ่านมาสามารถหาสินค้าสัญลักษณ์ Q มาขายได้อย่างสม่ำเสมอหรือไม่ ☐ สม่าเสมอ ☐ ไม่สม่ำเสมอ
		6. จากการตรวจสอบของผู้สังเกตณ์ การใช้เครื่องหมายสัญลักษณ์ Q บนสินค้าถูกต้องหรือไม่ มี ไม่ใช่ ☐ ☐ ระบุรหัส ☐ ☐ ระบุขอบข่าย (scope) เช่น GAP, GMP/HACCP ☐ ☐ ระบุชื่อหน่วยรับรองที่ออกเครื่องหมายสัญลักษณ์ Q เช่น กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ ☐ ☐ จากการสังเกตลักษณะรูปร่างและสีของสัญลักษณ์ Q มีความถูกต้องหรือไม่
	21	
	ภาคผนวก 2.4(2)	
		7. ข้อคิดเห็นอื่น ๆ (ถ้ามี)
		8. การตัดสินใจเพิ่ม ลดขอบข่ายการรับรอง ☐ เห็นสมควรเพิ่มขอบข่ายการรับรอง จำนวน ชนิด ระบุชนิด ระบุเหตุผล
		☐ เห็นสมควรลดขอบข่ายการรับรอง จำนวน ชนิด ระบุชนิด ระบุเหตุผล
		☐ เห็นสมควรให้การรับรองในขอบข่ายเดิม ระบุเหตุผล.....
		(ผู้สัมภาษณ์) วันที่ เบอร์มือถือ

ใบสมัครร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q

ใบสมัคร
ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย
เลือกใช้สินค้า Q

สมัครใหม่
ต่ออายุ

เขียนที่.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เพื่อเข้าร่วมโครงการ
ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q

๑. ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว..... โทรศัพท์.....

☐ เจ้าของกิจการ ☐ ผู้แทน

๒. ตำแหน่งผู้รับอาหาร.....

ชื่อร้านอาหาร.....

จำนวนสาขา (ถ้ามี).....สาขา ระบุสาขา (รายละเอียดแบบ).....

ที่ตั้ง (สำนักงานใหญ่) เลขที่..... หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....

ถนน..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

มีครบประสงค์ ขอสมัครเข้าร่วมโครงการความร่วมมือร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q โดยมี

ประเภทสินค้า Q ที่ใช้เป็นวัตถุดิบปลอดภัยในร้านอาหาร ได้แก่

☐ สินค้าที่ผู้ผลิตได้รับการรับรอง

ด้านผลิตภัณฑ์

- ☐ เนื้อสัตว์สด
- ☐ ไข่สด
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

ด้านบรรจุภัณฑ์

- ☐ ฉนวน
- ☐ ฉนวน
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

๕. * ข้อกำหนดการตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q

รายละเอียดที่ต้องพิจารณา*	ผลการตรวจ			หมายเหตุ/คำแนะนำ
	ใช่	ไม่ใช่	N/A**	
หมวด ๑ การรับวัตถุดิบ ๑.๑ มีพื้นผิวเรียบ มีสภาพดี สะอาด และมีการรักษาความสะอาดสม่ำเสมอ ๑.๒ ถูกสุขลักษณะ ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน หากมีการล้างและล้างน้ำหนักต้องอยู่ในบริเวณที่เหมาะสม (M) ๑.๓ มีการรับวัตถุดิบอย่างถูกสุขลักษณะ รักษาความสะอาดสม่ำเสมอ				
หมวด ๒ ที่เก็บวัตถุดิบ ๒.๑ แยกเป็นสัดส่วน และต้องมีความสูงจากพื้นในลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน รวมทั้งสามารถทำความสะอาดบริเวณที่เก็บวัตถุดิบอย่างเหมาะสม ๒.๒ มีการระบายอากาศดี ไม่อับชื้น และมีแสงสว่างเพียงพอตามความเหมาะสม ๒.๓ มีการแยกวัตถุดิบที่หมดอายุหรือชำรุดหรือการส่งคืนในบริเวณเฉพาะและแยกส่วนจากวัตถุดิบปกติ โดยไม่นำมาปนกับวัตถุดิบปกติ (M) ๒.๔ การจัดเก็บวัตถุดิบปลอดภัยต้องไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน และจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ (M) ๒.๕ วัตถุดิบปลอดภัย มีการเก็บรักษาที่อุณหภูมิและอยู่ภายใต้ระยะเวลาการเก็บรักษาที่เหมาะสม (M) ๒.๖ ห้อง/ตู้แช่แข็งต้องมีอุณหภูมิเหมาะสมในการเก็บวัตถุดิบปลอดภัย โดยพิจารณาจากสภาพของวัตถุดิบว่ายังคงสภาพที่เหมาะสม จากการตรวจพินิจ ๒.๗ สามารถทำความสะอาดได้ถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบ เช่น อาจออกจากเครื่องหมายรับรอง Q ที่กำกับบนบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น				
หมวด ๓ บริเวณพื้นที่ประกอบอาหาร ๓.๑ พื้น ผนัง เพดาน มีสภาพดี สะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มีการระบายอากาศดี ไม่อับชื้น ๓.๒ มีการตรวจสอบความสะอาดและคุณภาพของวัตถุดิบก่อนการประกอบอาหาร และคัดแยกวัตถุดิบที่มีลักษณะผิดปกติหรือเริ่มเสียสภาพออกไป ๓.๓ ไม่ใช้วัตถุดิบที่หมดอายุหรือมีลักษณะผิดปกติในการประกอบอาหาร ๓.๔ มีการทำความสะอาดวัตถุดิบตามความเหมาะสมของวัตถุดิบแต่ละชนิด อย่างถูกสุขลักษณะ (M)				

รายละเอียดที่ต้องพิจารณา*	ผลการตรวจ			หมายเหตุ/คำแนะนำ
	ใช่	ไม่ใช่	N/A**	
๓.๕ กรณีมีห้องน้ำบริเวณพื้นที่ประกอบอาหาร ต้องสะอาดและถูกสุขลักษณะ และต้องแยกออกจากบริเวณประกอบอาหารเป็นสัดส่วนเฉพาะ ๓.๖ มีที่รองรับขยะมูลฝอยที่สะอาด ถูกหลักสุขาภิบาล ๓.๗ มีท่อหรือระบบระบายน้ำที่มีสภาพดี ไม่มีการอุดตัน ๓.๘ มีการควบคุมดูแลสัตว์พาหะนำโรคอย่างมีประสิทธิภาพ (M) ๓.๙ มีการบำรุงรักษาและการทำความสะอาดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการตรวจติดตามอย่างมีประสิทธิภาพ ๓.๑๐ น้ำที่ใช้ล้างวัตถุดิบอุปกรณ์ประกอบอาหารที่สัมผัสกับวัตถุดิบโดยตรงต้องเป็นน้ำที่เหมาะสม เช่น น้ำประปา เป็นต้น (M)				
หมวด ๔ บริเวณจุดจำหน่ายอาหาร ๔.๑ พื้น ผนัง เพดาน ภายในร้าน มีสภาพดี สะอาด ๔.๒ มีแสงสว่างเพียงพอ มีการระบายอากาศดี ไม่อับชื้น ๔.๓ มีการทำความสะอาดบริเวณจุดจำหน่ายอาหารสม่ำเสมอ ๔.๔ ภาชนะ วัสดุและอุปกรณ์ที่สัมผัสกับอาหารต้องสะอาด ถูกสุขลักษณะ ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน และจัดเก็บเป็นสัดส่วนในสภาวะและบริเวณที่เหมาะสม ๔.๕ กรณีมีห้องน้ำบริเวณจุดจำหน่ายอาหาร ต้องสะอาดและถูกสุขลักษณะ และต้องแยกออกจากบริเวณจุดจำหน่ายอาหารเป็นสัดส่วนเฉพาะ ๔.๖ มีการควบคุมดูแลสัตว์พาหะนำโรคอย่างมีประสิทธิภาพ				
หมวด ๕ บุคลากร ๕.๑ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจควบคุมสุขลักษณะและความสะอาดของอุปกรณ์ เครื่องมือ และกระบวนการต่างๆ ในการประกอบอาหาร มีความเข้าใจถึงพื้นฐานความปลอดภัยของการผลิตอาหารตามความเหมาะสม ๕.๒ พนักงานที่ทำงานสัมผัสวัตถุดิบ/อาหาร และหัวหน้าผู้ควบคุม มีวิธีการปฏิบัติงานอย่างถูกสุขลักษณะ ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสู่อาหาร (M)				

- ☐ สินค้าที่ผู้ผลิตรับรองตนเอง (Self claim).....
- ☐ ด้านผลิตภัณฑ์
 - ☐ เนื้อสัตว์สด
 - ☐ ไข่สด
 - ☐ อื่นๆ ระบุ.....
- ☐ ด้านบรรจุภัณฑ์ (ฉนวน) ระบุ.....
- ☐ ด้านพื้น
 - ☐ ฉนวน
 - ☐ ฉนวน
 - ☐ อื่นๆ ระบุ.....

๓. หลักฐานที่ต้องแนบพร้อมคำขอ คือ
- ๓.๑ แผนที่แสดงร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q พร้อมสิ่งยืนยันที่ตั้ง จำนวน ๒ ชุด
- ๓.๒ เอกสารรายละเอียดวัตถุดิบปลอดภัยที่ใช้ในร้านอาหาร

๔. ข้าพเจ้าขอรับรองว่า รายละเอียดข้างต้นเป็นจริงทุกประการและยินยอมให้คณะผู้ตรวจรับรองเข้ามาดำเนินการตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q ที่ข้าพเจ้าสมัครขอรับการรับรองตามหลักเกณฑ์การตรวจรับรองร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q ที่กำหนดทุกประการ รวมทั้งยินยอมข้อมูลที่เป็นความลับที่คณะผู้ตรวจรับรองจะ โดยไม่เปิดเผยข้อมูลในการตรวจรับรองและตรวจติดตามใดๆ ที่อื่น

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

สำหรับเจ้าหน้าที่

ได้ตรวจสอบใบสมัครและหลักฐานประกอบการสมัครแล้วมีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์

ลงชื่อ.....ผู้รับใบสมัคร

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

ภาคผนวก ค
โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

ภาคผนวก ง
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดอุดรธานี

1. แผนป้องกันภัยพิบัติฉุกเฉิน ปีงบประมาณพ.ศ. 2566

2. แผนป้องกันภัยฉุกเฉินปีงบประมาณพ.ศ. 2566

ภาคผนวก ง (ต่อ)

ผลกระทบภัยพิบัติ (อุทกภัย)

1) อิทธิพลจากพายุ “โนรู” ช่วงเกิดภัย ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน – 10 ตุลาคม 2565 ได้รับผลกระทบด้านพืชและประมง พื้นที่ 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอบ้านฝาง เมืองอุดรธานี กุดจับ น้ำโสม และนาูง มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติภัย ทั้ง 5 อำเภอ

ตารางที่ 1 ด้านพืช

ลำดับ	อำเภอ	หมู่บ้าน	ตำบล	ผลการให้ความช่วยเหลือ		วงเงินให้ความช่วยเหลือ (บาท)	หมายเหตุ
				ราย	ไร่		
1	บ้านฝาง	74	10	469	3,676.50	4,935,310	วงเงินในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด
2	เมือง	42	7	209	1,711.50	2,299,810	วงเงินในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด
3	กุดจับ	16	3	5	16	21,440	วงเงินในอำนาจนายอำเภอ
4	น้ำโสม	5	2	16	58.5	83,190	วงเงินในอำนาจนายอำเภอ
รวม		137	22	669	5,462.50	7,339,750	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี และสำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี ข้อมูล ณ วันที่ 24 มกราคม 2566

ตารางที่ 2 ด้านประมง

ลำดับ	อำเภอ	หมู่บ้าน	ตำบล	ผลการให้ความช่วยเหลือ		วงเงินให้ความช่วยเหลือ (บาท)	หมายเหตุ
				ราย	ไร่		
1	บ้านฝาง	51	8	256	118.79	556,198.19	วงเงินในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด
2	นาูง	3	2	27	10.75	81,419.98	วงเงินในอำนาจนายอำเภอ
3	เมือง	17	5	59	84.5	395,629	1.วงเงินในอำนาจนายอำเภอ 46 ราย 2.วงเงินในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด จำนวน 13 ราย
4	กุดจับ	6	2	10	10.75	50,334.50	วงเงินในอำนาจนายอำเภอ
รวม		77	17	352	224.79	1,083,578.67	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี และ สำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี ข้อมูล ณ วันที่ 24 มกราคม 2566

ภาคผนวก ง (ต่อ)

2) อิทธิพลจากพายุลูก "ตาลิม" (Talim) ช่วงเกิดภัย ตั้งแต่วันที่ 9 - 20 สิงหาคม 2566 ได้รับผลกระทบด้านพืช พื้นที่เสียหายโดยสิ้นเชิง 6,702.06 ไร่ ชนิดพืช ข้าว เกษตรกร จำนวน 806 ราย ครอบคลุมจำนวน 5 อำเภอ 18 ตำบล 67 หมู่บ้าน ประกอบด้วย อำเภอภูแก้ว ภูหลวง หนองหาน ประจักษ์ศิลปาคม และพิบูลย์รักษ์ มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติภัย 5 อำเภอ รวมวงเงินให้ความช่วยเหลือ 8,980,733.75 บาท

ตารางที่ 3 อิทธิพลจากพายุลูก "ตาลิม" (Talim)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ เสียหาย(ไร่)	ผลการให้ความช่วยเหลือ (บาท)		หมายเหตุ
						ก.ช.ภ.อ.	ก.ช.ภ.จ.	
1	ภูแก้ว	4	16	77	478.25	174,535	466,790	
2	ภูหลวง	6	24	475	4,005.50	428,130	4,938,988.75	
3	ประจักษ์ ศิลปาคม	1	4	28	231.75	310,545	-	วงเงินให้ความ ช่วยเหลือ จาก อบท. 15,745 บาท และ ในอำนาจ นายอำเภอ 294,800 บาท
4	หนอง หาน	5	18	196	1,739.50	404,345	1,926,250	
5	พิบูลย์ รักษ์	2	5	30	247	235,810	95,140	
	รวม	18	67	806	6,702.00	1,553,365.00	7,427,168.75	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี (ข้อมูลวันที่ 16 ตุลาคม 2566)

3. อิทธิพลจากร่องลมมรสุม ช่วงเกิดภัย ตั้งแต่วันที่ 1-30 กันยายน 2566 ได้รับผลกระทบ 3 ด้าน (พืช ประมง ปศุสัตว์) พื้นที่ 18 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอภูแก้ว ภูหลวง หนองหาน หนองวัวซอ หนองแสง เพ็ญ ศรีธาตุ และวังสามหมอ มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติภัยจำนวน 18 อำเภอ

ภาคผนวก ง (ต่อ)

ตารางที่ 4 อธิพิพลากร่องลมมรสุม

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)		หมายเหตุ
					ประสบภัย	คาดว่าจะ เสียหาย	
1	กุมภวาปี	12	69	936	6,269	5,820	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
2	ทุ่งฝน	1	5	139	1,400	1,010	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
3	กุดจับ	3	13	183	970.50	970.50	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
4	โนนสะอาด	6	32	183	891.5	452	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
5	หนองวัวซอ	7	16	53	409	2,424	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
6	เมืองอุดรธานี	12	75	1,767	12,159.33	6,824.33	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
7	หนองแสง	4	18	47	692	392	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
8	บ้านผือ	6	22	358	3,538	3,538	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
9	บ้านดุง	8	22	606	5,207.50	4,992.50	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
10	ศรีธาตุ	6	25	124	483.00	483.00	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
11	เพ็ญ	4	18	564	7,360	5,452	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
12	กุ้งแก้ว	3	11	24	162.75	162.75	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
13	หนองหาน	7	23	146	1,018	851	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
14	พิบูลย์รักษ์	3	10	337	3,233	3,233	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
15	วังสามหมอ	1	8	120	691.5	691.5	ประกาศเขตภัย 11 ต.ค.66
16	ประจักษ์ ศิลปาคม	1	6	105	141	141	ประกาศเขตภัย 28 ก.ย. 66
17	ไชยวาน	2	6	25	99.75	99.75	ประกาศเขตภัย 11 ต.ค.66
18	นาูง	3	5	7	26.75	26.75	ประกาศเขตภัย 11 ต.ค.66

ภาคผนวก ง (ต่อ)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)		หมายเหตุ
					ประสบภัย	คาดว่าจะ เสียหาย	
	รวม	89	384	5,724	44,752.83	37,564.08	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี ข้อมูล ณ 31 ตุลาคม 2566

ด้านประมง สถานการณ์อิทธิพลจากร่องมรสุมพาดผ่าน ช่วงเกิดภัย ตั้งแต่วันที่ 8-27 กันยายน 2566 ได้รับผลกระทบจำนวน 12 อำเภอ ประกอบด้วย กุมภวาปีประจักษ์ศิลปาคมบ้านผือเมืองอุดรธานี กุดจับหนองแสงโนนสะอาด หนองวัวซอ เฝ้าไร่ และศรีธาตุ

ตารางที่ 5 ด้านประมง สถานการณ์อิทธิพลจากร่องมรสุมพาดผ่าน

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่ความ เสียหาย	จำนวน ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ ประสบภัย (ไร่)	จำนวน บ่อ	ประมาณการ วงเงินให้ความ ช่วยเหลือ (บาท)
1	กุมภวาปี	บ่อปลา	8	37	237	413.25	318	1,934,836.50
2	ประจักษ์ศิลปาคม	บ่อปลา	1	8	143	140	145	665,480
3	บ้านผือ	บ่อปลา	5	21	193	186.25	267	872,022.50
4	เมืองอุดรธานี	บ่อปลา	9	60	655	720.50	854	3,373,381
5	กุดจับ	บ่อปลา	3	13	120	198	230	1,076,860
6	หนองแสง	บ่อปลา	4	12	20	18	20	84,276
7	โนนสะอาด	บ่อปลา	6	51	86	80	86	374,560
8	หนองวัวซอ	บ่อปลา	7	42	436	420	512	1,966,440
9	หนองวัวซอ	บ่อปลา	4	18	61	77	84	384,474
10	เฝ้าไร่	บ่อปลา	1	1	7	6.50	7	30,433
11	ศรีธาตุ	บ่อปลา	2	6	16	27	17	126,414
12	ไชยวาน	บ่อปลา	2	3	5	5.25	7	24,581
	รวม		52	272	1,979	2,291.75	2,547	10,913,757.50

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี ข้อมูล ณ 26 ตุลาคม 2566

ภาคผนวก ง (ต่อ)

ด้านปศุสัตว์ อิทธิพลจากร่องลมมรสุม หย่อมความกดอากาศต่ำ ช่วงเกิดภัย ตั้งแต่วันที่ 15– 25 กันยายน 2566 พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ จำนวน 4 อำเภอ 6 ตำบล 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วย อำเภอเมืองอุดรธานี กุดจับ หนองแสง และกุมภวาปี เนื่องจากน้ำท่วมแปลงหญ้าธรรมชาติ ทำให้ขาดแคลนอาหารสัตว์ เกษตรกร 32 ราย อพยพสุกร จำนวน 21 ตัว การให้ความช่วยเหลือมอบเสบียงอาหารสัตว์ หญ้าแห้ง 4,000 ก.ก. หญ้าสด 10,000 ก.ก. และเวชภัณฑ์ (แร่ธาตุ ยาบำรุง) โดยมีสัตว์ที่ได้รับความเสียหาย (ตาย/สูญหาย) ได้แก่ อำเภอเมืองอุดรธานี

ตารางที่ 6 ด้านปศุสัตว์ อิทธิพลจากร่องลมมรสุม

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ที่ได้รับความเสียหาย ตาย/สูญหาย (ตัว)		หมายเหตุ
					ไก่พื้นเมือง	เป็ดเทศ	
1	เมืองอุดรธานี	2	2	4	375	15	การสำรวจความเสียหายเบื้องต้น
	รวม	2	2	4	375	15	

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี ข้อมูล ณ 16 ตุลาคม 2566

ภาคผนวก ง (ต่อ)

ภาคผนวก จ
โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน จังหวัดอุดรธานี (เกษตรทฤษฎีใหม่)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1. ประชุมหารือ จัดทำแผนบูรณาการกิจกรรมและงบประมาณร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3 ครั้ง (วันที่ 23 สิงหาคม 2566 วันที่ 7 ตุลาคม 2566 และวันที่ 31 ตุลาคม 2566)

ภาคผนวก จ (ต่อ)

2. หลักสูตร จัดเวที 3/5 ประสานงานแบบมีส่วนร่วม(VRIO)

หลักสูตร จัดเวที 3/5 ประสานงานแบบมีส่วนร่วม(VRIO) หมายถึง กิจกรรมการ ค้นหาสินค้าที่มี ความเป็นอัตลักษณ์ สร้างเครือข่ายบริหารจัดการผลิต ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากแปลงต่างๆ ของ เกษตรกร และส่งเสริม พัฒนาสินค้า กระบวนการผลิตและสร้างโมเดลธุรกิจจากไอเดียใหม่ๆ ไปใช้ ประโยชน์เชิงพาณิชย์ในธุรกิจภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร รวมทั้งเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากแบบสร้างสรรค์ครบวงจร

3. ได้รับการสนับสนุนต้นไผ่กิมซุง 3,700 ต้น จาก องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

ภาคผนวก จ (ต่อ)

4. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กรมปศุสัตว์ หลักสูตร จัดเวที 3/5 ประสานงานแบบมีส่วนร่วม(VRIO) เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2566 (อ.หนองหาน)

ภาคผนวก จ (ต่อ)

5. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กรมปศุสัตว์ หลักสูตร จัดเวที 3/5 ประสานงานแบบมีส่วนร่วม(VRIO) เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2566 (อ.โนนสะอาด)

6. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กรมปศุสัตว์ หลักสูตร จัดเวที 3/5 ประสานงานแบบมีส่วนร่วม(VRIO) เมื่อวันที่ 14-17 มีนาคม 2566 (อ.กุดจับ อ.หนองวัวซอ อ.ประจักษ์ฯ อ.น้ำโสม อ.บ้านฝ้อ อ.เพ็ญ อ.บ้านดุง อ.ไชยวาน อ.ศรีธาตุ อ.กุ้มแก้ว และอ.วังสามหมอ)

ภาคผนวก จ (ต่อ)

7. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กรมปศุสัตว์ หลักสูตร จัดเวที 3/5 ประสานงานแบบมีส่วนร่วม(VRIO) เมื่อวันที่ 21-24 มีนาคม 2566 (อ.โนนสะอาด อ.ทุ่งฝน อ.นาขูง อ.หนองแสง อ.เมือง อ.กุมภวาปี อ.สร้างคอม อ.พิบูลย์รักษ์ และอ.หนองหาน)

ภาคผนวก จ (ต่อ)

8. วันที่ 18 สิงหาคม 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี พร้อมด้วยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดเวทีมอบปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้แก่ พ่อแม่พันธุ์เป็ดพร้อมอาหาร, พันธุ์ปลา และเมล็ดพันธุ์ผัก ณ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี

ภาคผนวก ฉ
กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1. ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน(อบก.)
ส่วนจังหวัดอุดรธานี ครั้งที่ 1/2566 ณ ห้องประชุมพระพุทธรบาทบัวบก ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี
อาคาร 2 ชั้น 6 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

นางวรรณภา พลทวงศ์

ขอกู้เงินจำนวน ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท

นางสังวาลย์ วงษาหาราช

ขอกู้เงินจำนวนเงิน ๔๐๐,๗๖๐ บาท

นางหนูชาน สดชื่น

ขอกู้เงินจำนวน ๙๐๐,๐๐๐ บาท

นางจันทิพย์ กันทาลา

ขอกู้เงินจำนวน ๖๔๐,๐๐๐ บาท

ภาคผนวก จ (ต่อ)

2. ประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน(อบก.) ส่วนจังหวัดอุดรธานี ครั้งที่ 2/2566 ณ ห้องประชุมพระพุทธรูปบัวบก ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี อาคาร 2 ชั้น 6 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

ภาคผนวก ข
โครงการติดตามและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่
เกษตรกรและผู้ยากจนจังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2566

1. ประชุมติดตามและพัฒนาอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยกลุ่มเป้าหมายลูกหนี้ที่ค้างชำระไม่เกิน 3 ปีขึ้นไป
จำนวน 4 อำเภอ(อำเภอพิบูลย์รักษ์ อำเภอหนองหาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม อำเภอกุดจับ)

1.1 อำเภอพิบูลย์รักษ์

ภาคผนวก ข (ต่อ)

1.2 อำเภอหนองหาน

ภาคผนวก ข (ต่อ)

1.3 อำเภอประจักษ์ศิลปาคม

ภาคผนวก ข (ต่อ)

1.4 อำเภออุตุจ้บ

ภาคผนวก ข (ต่อ)

2. ประชุมติดตามความก้าวหน้าการเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน 4 อำเภอ (อำเภอพิบูลย์รักษ์ อำเภอหนองหาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม และอำเภออุดจักษ์) เป็นการติดตามความก้าวหน้า ครั้งที่ 2 ซึ่งครั้งแรกได้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านต่างๆ

2.1 อำเภอพิบูลย์รักษ์

ภาคผนวก ข (ต่อ)

2.2 อำเภอหนองหาน

ภาคผนวก ข (ต่อ)

2.3 อำเภอประจักษ์ศิลปาคม

ภาคผนวก ข (ต่อ)

2.4 อำเภออุตุจักษ์

ภาคผนวก ณ
กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ประจำปีงบประมาณ 2566

1. ให้คำปรึกษาการเขียนโครงการ และตรวจสอบเอกสารเบื้องต้น ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกร
ผสมผสานบ้านโนนสร้างคำ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

ภาคผนวก ฅ (ต่อ)

2. ส่วนกลางลงพื้นที่ให้คำแนะนำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน 2 แห่ง คือ กลุ่มปลูกไม้ผสมผสานและแปรรูปผลผลิต อ.วังสามหมอ และกลุ่ม ฅ นา เกษตรผสมผสานทฤษฎีใหม่วิถีอินทร์ อ.สร้างคอม จังหวัดอุดรธานี โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิด้าน พืช ประมง ปศุสัตว์ให้คำแนะนำในการเขียนโครงการ องค์ความรู้ในการขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

ภาคผนวก ณ (ต่อ)

3. ร่วมประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ แนวทางการปฏิบัติงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เมื่อวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรม เอส.ดี.อเวนิว กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ญ
กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ 2566

ศอว

การ จัดความ ยากจน และ พัฒนา คน ทุก ชั่ว ชั่ว อย่าง ยั่งยืน

ตาม หลักปรัชญา ของ เศรษฐกิจ พอ เพียง จังหวัด อุตรธานี ประจำปี 2566

นายวันชัย คงเกษม
 ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรธานี

ก่อนดำเนินการ

จังหวัดอุตรธานี
ประชุมคณะ
กรรมการบริหาร
ศูนย์อำนวยการ
ปฏิบัติการจัด
ความยากจนฯ
จังหวัด (คจท.จ.)
เพื่อยิงเป้าแนว
ทางการ
ดำเนินงานและ
เป้าหมายให้
คณะกรรมการ
ทราบ วันที่ 23
มี.ค.66

**ครัวเรือนเป้าหมาย 9,789 ครัว.
สภาพปัญหา 11,295 ครัว.**

มิติสุขภาพ

ครัวเรือนเป้าหมาย
2,432 ครัว.

มิติความเป็นอยู่

ครัวเรือนเป้าหมาย
1,835 ครัว.

มิติการศึกษา

ครัวเรือนเป้าหมาย
2,589 ครัว.

มิติรายได้

ครัวเรือนเป้าหมาย
4,421 ครัว.

มิติการเข้าถึง
บริการภาครัฐ

ครัวเรือนเป้าหมาย
18 ครัว.

ระหว่างดำเนินการ

กลไกการขับเคลื่อน

- ทีมปฏิบัติการทีมที่เลือก
- ภาคีเครือข่ายในพื้นที่
- ในการบูรณาการสำรวจปัญหา เพื่หาค้นข้อมูลและกิจกรรมในการให้ความช่วยเหลือ ภายใต้หลัก 4 ท (ทัศนคติ, ทักษะ, ทรัพยากรและทางออก)

หลังดำเนินการ

ผลการดำเนินงาน

- มีการแก้ไขปัญหาและบันทึกกิจกรรมในการให้ความช่วยเหลือแล้วทั้งสิ้น 9,798 ครัว. หรือคิดเป็นร้อยละ 100
- ติดตาม ดูแล ครัวเรือนที่ได้ให้ความช่วยเหลือแล้วอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความยั่งยืน "อุดรธานีอยู่รอดได้ หายจน"

“อุดรธานี อยู่รอดได้ หายจน”

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุตรธานี
Udon Thani Community Development Office

ที่ดิน 1 ครัวเรือน

ภาคผนวก ฏ (ต่อ)

ภาคผนวก ฎ
โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนงานโครงการพระราชดำริฯ

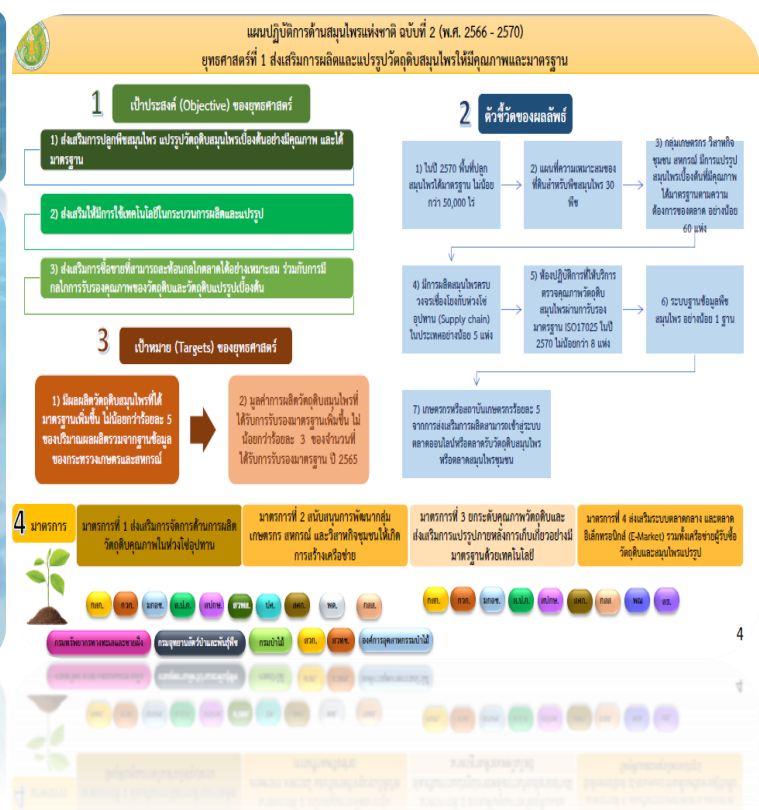
ภาคผนวก ฏ (ต่อ)

ภาคผนวก ง โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ

1.1 การขับเคลื่อนพัฒนาสมุนไพรภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยสมุนไพรไทย ฉบับที่ 2 พ.ศ.2566 - 2570

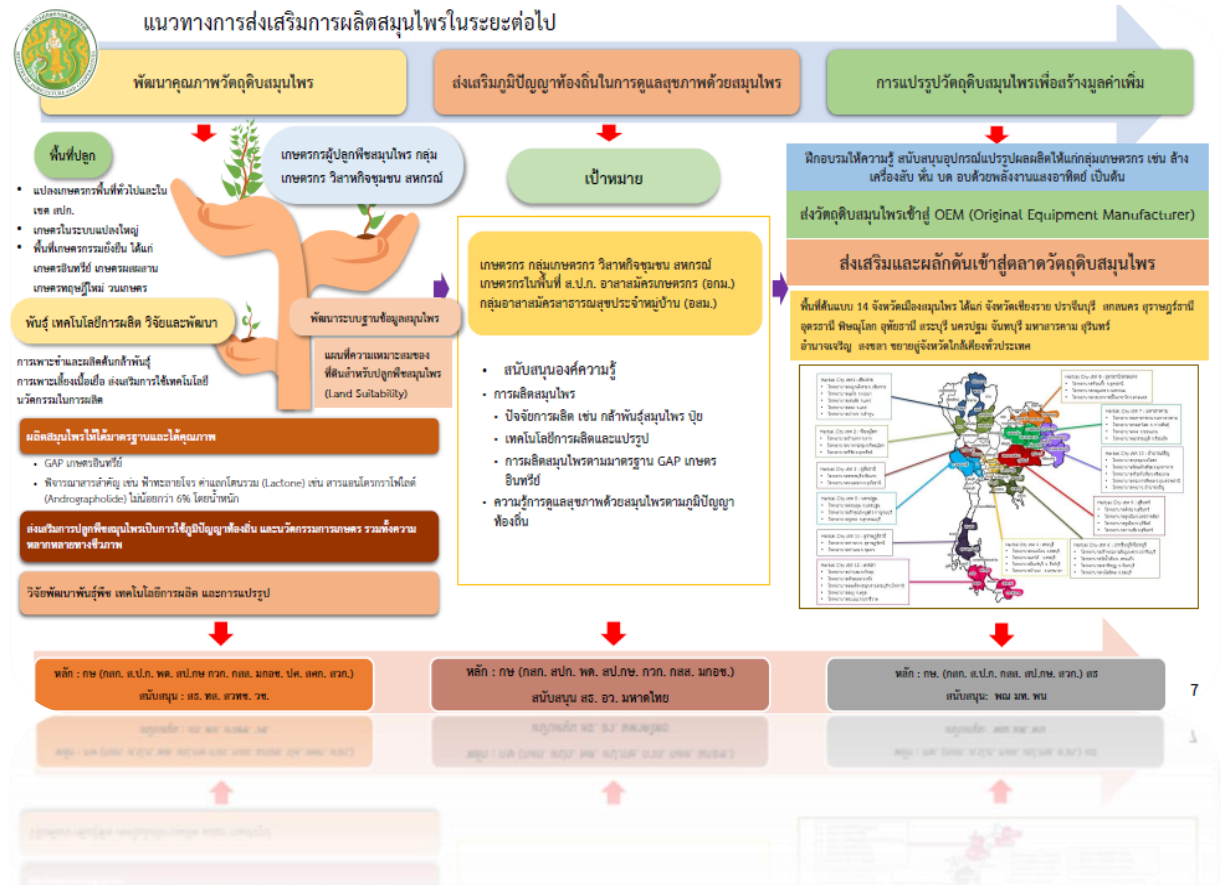
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกองนโยบายและเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน(กนท) ได้มีนโยบายขับเคลื่อนพัฒนาสมุนไพร ภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยสมุนไพรไทย ฉบับที่ 2 พ.ศ.2566 - 2570 โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน 14 จังหวัดเมืองสมุนไพร (เชียงราย ปราจีนบุรี สกลนคร สุราษฎร์ธานี อุดรธานี พิษณุโลก อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม จันทบุรี มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และสงขลา) และ 10 จังหวัดข้างเคียง (ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ชลบุรี น่าน เพชรบูรณ์ ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา บุรีรัมย์ และตรัง) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นเกษตรชีวภาพ มุ่งสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มของพืชสมุนไพรในภาคการผลิต นำไปสู่การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงและส่งเสริมการปลูกให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของพื้นที่ มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาสมุนไพร อย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ทั้งการปลูก การแปรรูป และการจำหน่าย ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

1.2 แนวทางการส่งเสริมพืชสมุนไพรระยะต่อไป

แนวทางการส่งเสริมการผลิตสมุนไพรในระยะต่อไป โดยจะมีการพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ตั้งแต่พื้นที่ปลูก พันธุ์สมุนไพร การใช้เทคโนโลยีการผลิต งานวิจัย การพัฒนา ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ได้มาตรฐาน และได้คุณภาพ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ รวมถึงเกษตรกรในพื้นที่ ส.ป.ก. อาสาสมัคร

เกษตรกร (อกม.) กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และสนับสนุนการแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งส่งเสริมและผลักดันเข้าสู่ตลาดวัตถุดิบสมุนไพรต่อไป

1.3 เป้าหมายการดำเนินงาน

เป้าหมายการดำเนินงานโครงการฯ แบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคีเครือข่ายอื่นๆ

1.4 การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการดังกล่าวให้กับพื้นที่เป้าหมาย 14 จังหวัดเมืองสมุนไพร จังหวัดละ 87,320 บาท และ 10 จังหวัดข้างเคียง จังหวัดละ 82,320 บาท เพื่อดำเนินงานตามขั้นตอนการพัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกรในเมืองสมุนไพรและจังหวัดข้างเคียง ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกรในเมืองสมุนไพร อบรมยกระดับการปลูกพืชสมุนไพรและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร พัฒนามลิตพืชสมุนไพรสู่มาตรฐาน GAP พืชสมุนไพร

- 1.1 การจัดเวทีวิเคราะห์พื้นที่และศักยภาพของเกษตรกร
- 1.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร
- 1.3 การศึกษาดูงานจุดที่มีการผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพ
- 1.4 การจัดทำจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร 1 แห่ง

กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสมุนไพรขั้นต้นในเมืองสมุนไพร

กิจกรรมที่ 3 บริหารจัดการ ติดตามประเมินผล และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการฯ ในจังหวัด

1.5.1 การคัดเลือกเกษตรกร ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดคัดเลือกเกษตรกรที่ปลูกพืชสมุนไพร ในพื้นที่หมู่บ้านเกษตรมูลค่าสูง หรือในรูปแบบเกษตรกรมัยยั่งยืน (เกษตรกรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เป็นต้น) แปลงใหญ่ หรือพื้นที่อื่นๆ โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ดังนี้

- 1) เกษตรกรภายในกลุ่มทำการเกษตรในรูปแบบดังกล่าวข้างต้น
- 2) เกษตรกรภายในกลุ่มทุกคนต้องมีความสนใจเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร
- 3) คัดเลือกเกษตรกร จำนวน 30 คน
- 4) เกษตรกรภายในกลุ่มทุกคนต้องสมัครใจในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับกลุ่ม

1.5.2 การจัดทำเวทีวิเคราะห์พื้นที่และศักยภาพของเกษตรกรเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ให้การสนับสนุนเป็นพี่เลี้ยงและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในระหว่างที่มีการจัดเวที รวมทั้งการประสานงานเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม บูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติงาน เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถเชื่อมโยงหน่วยงานในพื้นที่ ดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

1) จัดกระบวนการกลุ่มและจัดเวที ชี้แจง ทำความเข้าใจกลุ่มเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มโดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และให้ความรู้สู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยวิทยากรจากหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตร (การผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม GAP หรือมาตรฐานอื่น ๆ ของกรมวิชาการเกษตร) หรือหน่วยงานของกรมพัฒนาที่ดิน (ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS) ในพื้นที่ เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรเลือกเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร อย่างใดอย่างหนึ่ง

2) จัดทำแผนปฏิบัติงานตามกิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการผลิต การแปรรูปเบื้องต้น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่กลุ่มเกษตรกรได้เลือกไว้ โดยใช้วิทยากรจากหน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เป็นต้นในพื้นที่ และให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด พิจารณานุมัติแผนปฏิบัติการของกลุ่มเกษตรกร

1.5.3 การดำเนินการตามแผนงานในแต่ละกิจกรรม เมื่อสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดได้รับงบประมาณแล้ว ให้กลุ่มเกษตรกรดำเนินการตามกิจกรรมในแผนปฏิบัติการที่กำหนด และตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ โดยจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ 31 กรกฎาคม 2566 พร้อมทั้ง จัดส่งแบบรายงาน กนท.-Herb-3 ให้กองนโยบายเทคโนโลยี เพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน และลงข้อมูลในระบบฐานข้อมูลสมุนไพรใน กนท.-Herb-5

1.5.4 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจัดส่งรายงานแผน/ผลการดำเนินงาน การรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายเดือนในแต่ละกิจกรรมตามแบบ กนท.-Herb-4 ภายในวันที่ 31 กรกฎาคม 2566 และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรมเป็นรูปเล่ม พร้อมทั้งส่ง File ข้อมูล ให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อรวบรวมสรุป และนำเสนอผู้บริหารต่อไป โดยจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2566

1.5.5 รายงานความก้าวหน้าการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินโครงการฯ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ กนท.-Herb-4 โดยตัดยอด ณ วันที่ 25 ของทุกเดือน และจัดส่งให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนทราบ ภายในวันที่ 27 ของทุกเดือน (เริ่มรายงานรอบแรก 27 พฤศจิกายน 2565) ทั้งนี้ หากดำเนินกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ให้รายงานความก้าวหน้าประจำเดือนตามปกติจนถึงสิ้นปีงบประมาณ

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร)

จังหวัดอุดรธานี เป็นพื้นที่เป้าหมายที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกองนโยบายและเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน(กท) ให้ความสำคัญในการดำเนินงานประกอบกับเป็นจังหวัดเมืองสมุนไพร ซึ่งมีความพร้อมด้านภูมิศาสตร์ ความเป็นอัตลักษณ์ และมีวิถีท้องถิ่นที่เหมาะสม รวมทั้งเป็นเมืองที่จะมีการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกในปี พ.ศ.2569 ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาภูมิวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุดรธานี โดยมีการวางแผนการดำเนินงานภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดังนี้

2.1 จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) จังหวัดอุดรธานี

เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานพืชสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แบบบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

2.1.1 วัตถุประสงค์โครงการ

- 1) เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการพัฒนาการผลิตสมุนไพรเพื่อขับเคลื่อนสู่การเป็นเมืองสมุนไพรภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรและแผนปฏิบัติงานสมุนไพรฉบับที่ 2
- 2) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาภูมิวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่เมืองสมุนไพรให้สามารถผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน GAP/GACP หรืออินทรีย์
- 3) เพื่อสร้างและเครือข่ายการผลิตพืชสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
- 4) เพื่ออำนวยความสะดวกการส่งเสริมผลผลิตของสมุนไพรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 5) เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลสมุนไพรในภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.1.2 กลุ่มเป้าหมายการดำเนินงานโครงการ

กำหนดให้มีกลุ่มเป้าหมายที่ร่วมดำเนินงานโครงการฯ จำนวน 40 ราย ดังนี้

- 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่เกษตรปลอดภัยบ้านหนองแสนตอ(แปรรูปสมุนไพร) ตำบลสมุเส้า อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 ราย

2) เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 ราย

2.1.3 วิธีการดำเนินงานโครงการ

กำหนดวิธีการดำเนินงานโครงการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 วางแผนการดำเนินงานโครงการ

1) ประชุมหารือหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ(สมุนไพร) จังหวัดอุดรธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

2) แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินงานภายใต้โครงการฯ

3) กำหนดกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินงานโครงการฯ

4) ประสานบูรณาการการดำเนินงานโครงการฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5) กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการดำเนินงานโครงการฯ แต่ละกิจกรรม

6) ประสานการดำเนินงานโครงการฯ อื่น ๆ

ระยะที่ 2 ดำเนินกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานโครงการ

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกรในเมืองสมุนไพร อบรมยกระดับการปลูกพืชสมุนไพรและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร พัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่มาตรฐาน GAP พืชสมุนไพร

1) จัดเวทีวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่และเกษตรกร

2) ฝึกอบรมกระบวนการเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช

สมุนไพร

3) ศึกษาดูงานจุดที่มีการผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพ

4) จัดทำจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร 1 แห่ง

กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสมุนไพรขึ้นต้นในเมือง

สมุนไพร

ระยะที่ 3 สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ

กิจกรรมที่ 3 ติดตาม นิเทศ ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงานโครงการ

2.1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1) กลุ่มวิสาหกิจมีการพัฒนาศักยภาพการผลิตสมุนไพรเพื่อขับเคลื่อนสู่การเป็นเมืองสมุนไพรภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรและแผนปฏิบัติงานสมุนไพรฉบับที่ 2

2) มีการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่เมืองสมุนไพรให้สามารถผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน GAP/GACP หรืออินทรีย์

3) สามารถสร้างเครือข่ายการผลิตพืชสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

4) ได้อำนวยความสะดวกส่งเสริมผลผลิตของสมุนไพรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

5) ได้ระบบฐานข้อมูลสมุนไพรในภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.1.5 งบประมาณ

จำนวน 87,320 บาท

2.1.6 หน่วยงานรับผิดชอบ

- 1) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี รับผิดชอบหลัก
- 2) หน่วยงานคณะทำงานดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) จังหวัดอุดรธานี
- 3) หน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นภาคีเครือข่าย แบบบูรณาการ

2.1.7 แผนการดำเนินงานโครงการฯ

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๕			ปี ๒๕๖๖								
	ค.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกรในเมืองสมุนไพร อบรมยกระดับการปลูกพืชสมุนไพรและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร พัฒนามลิตพืชสมุนไพรสู่มาตรฐาน GAP พืชสมุนไพร												
๑.๑ การจัดเวทีวิเคราะห์พื้นที่และศักยภาพของเกษตรกร				←→								
๑.๒ การจัดกระบวนการเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร					←→							
๑.๓ การศึกษาดูงานจุดที่มีการผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพ						←→						
๑.๔ การจัดทำจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร ๑ แห่ง							←→					
กิจกรรมที่ ๒ สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสมุนไพรขึ้นต้น ในเมืองสมุนไพร									←→			
กิจกรรมที่ ๓ บริหารจัดการ ติดตามประเมินผล และจัดทำรายงาน ผลการดำเนินงาน										←→	←→	

2.1.8 การดำเนินงานโครงการ

การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายดำเนินงานโครงการฯ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้หารือกับสำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี สำนักงานเกษตรอำเภอต่างๆ ในการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานโครงการฯ

พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่เกษตรปลอดภัยบ้านหนองแสนตอ(แปรรูปสมุนไพร) ตำบลสมเฝ้า อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี

ที่ตั้ง อยู่เลขที่ 10 หมู่ที่ 7 ตำบลสมเฝ้า อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี

สมาชิก จำนวน 30 ราย

ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน นางสาวศิริณกา ยางจันทร์ เบอร์โทรฯ 085 9265802

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างคน สร้างอาชีพ แหล่งผลิตอาหารในชุมชน แหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตแบบครบวงจร ชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ พัฒนาสู่การเป็นพื้นที่ศึกษาดูงานพืชสมุนไพรในท้องถิ่นได้

พืชสมุนไพรที่โดดเด่น ไพร ขมิ้นขาว ขมิ้นชัน กระจุกไก่ดำ หญ้าเอ็นยืด ฯลฯ

กิจกรรมของกลุ่ม เน้นการผลิตพืชผสมผสานและการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่น นำมาแปรรูปเป็นน้ำมัน นวดสมุนไพร ยาหม่อง ลูกประคบ โดยใช้วัตถุดิบสมุนไพรท้องถิ่น

ประวัติความเป็นมาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เมื่อปี พ.ศ.2563 นางสาวศิริณา ยางขันธุ์ ได้มีการเชิญชวน เกษตรกรในชุมชนบ้านหนองแสนตอ ประมาณ 10 คน ให้รวมกลุ่มเพื่อเข้าร่วมโครงการทำนาอินทรีย์ของ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี และได้มีการจัดตั้งเป็นโรงเรียนชาวนาเป็นครั้งแรก แต่หลังจาก ฤดูทำนาแล้วเสร็จสมาชิกไม่ได้มีอาชีพ หรือรายได้ จึงได้มีการระดมเงินทุนกับสมาชิก และศึกษาคิดค้นการทำน้ำมันนวด ยาต้มหอมระเหย ที่ใช้พืชสมุนไพร ในท้องถิ่นมาแปรรูปผ่านการลองผิด ลองถูก และคำแนะนำจากหน่วยงาน สปก. ทำให้มีรายได้เกิดขึ้น จนทำให้สมาชิกคนอื่นๆ สนใจ และร่วมระดมหุ้นเพื่อทำน้ำมันนวด ต่อมาได้รับการพัฒนาความรู้และสนับสนุนงบประมาณด้านการแปรรูปพืชสมุนไพร จากพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานี เพื่อทำน้ำมันนวด ทำขี้ผึ้งสมุนไพร ลูกประคบ และการขยายพันธุ์สมุนไพร และสมาชิกไปเรียนการนวดแผนไทยจากวัดโพธิ์สมภารณ์ อำเภอเมืองอุดรธานี จนได้ใบประกอบการและเปิดศูนย์สุขภาพนวดที่แปลง นอกจากนี้ สมาชิกยังมีการปลูกพืชสมุนไพรท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น และปลูกพืชอื่นๆ เช่น ผักสวนครัว จำ

2.2 ผลการดำเนินงานภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินงานขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร ตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ(สมุนไพร) จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ 2566

ทั้งนี้ มีคณะทำงานดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ(สมุนไพร) จังหวัดอุดรธานี ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ 479/2566 ลงวันที่ 31 มกราคม 2566 โดยมีเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี เป็นประธาน มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะทำงาน และมีหัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นเลขานุการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการ กำหนดแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ จัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการ ส่งเสริม สนับสนุนองค์ความรู้ ทำจุดเรียนรู้พืชสมุนไพร สนับสนุนปัจจัยการผลิต และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกรในเมืองสมุนไพร อบรมยกระดับการปลูกพืชสมุนไพรและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร พัฒนาผลิตพืชสมุนไพรสู่มาตรฐาน GAP พืชสมุนไพร

กิจกรรม 1.1 การจัดเวทีวิเคราะห์พื้นที่และศักยภาพของเกษตรกร

เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2566 จัดเวทีวิเคราะห์พื้นที่และศักยภาพของเกษตรกร พบว่า ชุมชนมีจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา/อุปสรรค โอกาส และความต้องการ ดังนี้

จุดแข็ง

สมาชิกมีความสามัคคี ช่วยเหลือ เกื้อกูล มีความพร้อมและตั้งใจเรียนรู้เป็นพื้นที่ต้นแบบการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ตามหลัก โคก หนอง นา มีพื้นที่ป่าชุมชน สมุนไพรบางชนิดที่เกิดขึ้นเอง ไม่ใช่เคมีในการผลิตพืชสมุนไพร ห่วงใยชุมชนเมือง

จุดอ่อน

สมาชิกขาดองค์ความรู้พืชสมุนไพรอย่างครบวงจร ผลิตภัณฑ์แปรรูปยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน พืชสมุนไพรหลักที่นำมาแปรรูปขั้นต้นในพื้นที่มีไม่เพียงพอ เช่น ไพร ขมิ้นชัน ไม่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น ขาดองค์ความรู้การทำบัญชี แหล่งน้ำไม่เพียงพอ

ปัญหา/อุปสรรค

ผลิตภัณฑ์แปรรูปยังไม่ได้มีการรับรองมาตรฐานความปลอดภัย ช่องทางการตลาดไม่ชัดเจน และต่อเนื่อง สมาชิกไม่มีรายได้หลักจากพืชสมุนไพร สภาพดินยังไม่เหมาะสม สมาชิกบางคนมีปัญหาสุขภาพ งบประมาณไม่เพียงพอ

โอกาส

มีหลายหน่วยงานราชการ บูรณาการดำเนินงานในพื้นที่ เนื่องจาก เป็นพื้นที่ต้นแบบการบริหารจัดการน้ำแบบโคก หนอง นา โมเดล มีโครงการอบรมพืชสมุนไพรมากมายในจังหวัด และมีผู้ประกอบการให้ความสนใจเกี่ยวกับการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น ลูกประคบ

ความต้องการ

องค์ความรู้การผลิต การแปรรูป พืชสมุนไพร ครบวงจร การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การรับรองมาตรฐาน GAP แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจน นวัตกรรมที่ทันสมัยเพื่อนำมาปรับใช้ การแปรรูปสมุนไพร งบประมาณ หรือเงินกู้ยืมจากหน่วยงานรัฐ(ดอกเบี้ยถูก) หน่วยงานเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุน

กิจกรรม 1.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร

เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2566 ดำเนินการฝึกอบรม กระบวนการเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร ร่วมกับหน่วยงานคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ(สมุนไพร) การฝึกอบรมกระบวนการเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร ดังนี้

หลักสูตรที่ 1 การปรับปรุง บำรุงดิน

โดยสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี บรรยายให้ความรู้ ดังนี้

1) การพัฒนาที่ดินที่ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรให้สามารถใช้ทำการเพาะปลูก ให้เจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้ตามปกติ หรือ ปรับปรุงบำรุงดินให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการปลูกพืชให้เจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้อย่างยั่งยืน การทำการเกษตรติดต่อกันเป็นระยะเวลานานโดยขาดการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น การเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แกดิน จะส่งผลต่อสมบัติของดินทั้งทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ ทำให้ ไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช โดยหลักการปรับปรุงบำรุงดิน คือ การจัดการเพื่อบำรุงดินให้ดินอยู่ในสภาพที่เหมาะสมสำหรับพืชที่ต้องการปลูก ในดินเดียวกันหากปลูกพืชต่างชนิดกัน อาจจะมีรายละเอียดของการปรับปรุงดินต่างกัน ดังนั้น ควรมีการตรวจสอบดินและวิเคราะห์ดินซึ่งจะนำไปสู่วิธีการปรับปรุงบำรุงดิน

2) วิธีการเก็บตัวอย่างดินเพื่อนำไปวิเคราะห์พื้นที่ควรเก็บตัวอย่างดินหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ขนาดแปลงที่เก็บตัวอย่างดิน ไม่จำกัดขนาดที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของพื้นที่ ชนิดพืช ที่ปลูก และการจัดการดินและพื้นที่เก็บตัวอย่างดินโดยเฉลี่ยประมาณ 25 ไร่/ตัวอย่าง ควรเป็นชนิดพืชเดียวกัน และมีการจัดการดินใกล้เคียงกัน

3) วิธีเก็บตัวอย่างดิน ชนิดพืชไร่ นา พืชไร่ ไร่ ควรมีการกวาดเศษพืช และวัสดุที่อยู่ผิวหน้าดินออกก่อน ใช้จอบหรือเสียม ขุดเป็นแนวตั้งลึกประมาณ 15 เซนติเมตร ความหนา 2 - 3 เซนติเมตร (สุ่มเก็บตัวอย่างดินกระจายทั่วแปลงๆ ละ 15-20 จุด)

4) วิธีเก็บตัวอย่างดิน ชนิดพืชไม้ผล ไม้ยืนต้น ควรมีการกวาดเศษพืช และวัสดุ ที่อยู่ผิวหน้าดินออกก่อน ใช้จอบหรือเสียม ขุดเป็นแนวตั้งลึกประมาณ 30 เซนติเมตร ความหนา 2 - 3 เซนติเมตร (สุ่มเก็บตัวอย่างดินกระจาย 4 จุด โดยรอบบริเวณทรงพุ่ม)

5) การเตรียมตัวอย่างดินก่อนส่งวิเคราะห์ ซึ่งดินที่เก็บมารวมกันถือว่าเป็นตัวอย่างดินที่เป็นตัวแทนของที่ดินแปลงนั้น ถ้าดินมีความชื้นจะต้องทำให้แห้ง โดยเทดินลงบนแผ่นผ้าพลาสติก เกลี่ยดินผึ่งไว้ ในที่ร่มจนแห้ง (ห้ามตากแดด) หากดินก้อนใหญ่ให้บดจนมีขนาดเล็กพอประมาณ นำตัวอย่างดินดังกล่าวมาแบ่ง เกลี่ยตัวอย่างดิน โดยแผ่เป็นรูปวงกลมแล้วแบ่งออกเป็น 4 ส่วนเท่ากัน เก็บดินมา 1 ส่วนหนักประมาณครึ่งกิโลกรัมใส่ในถุงพลาสติกที่สะอาด พร้อมบันทึกรายละเอียดของตัวอย่าง ดินให้เรียบร้อย

6) ส่งดินไปวิเคราะห์ ณ สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี เพื่อวางแผนการปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสม และชนิดพืชที่จะปลูกต่อไป

หลักสูตรที่ 2 การผลิตพืชสมุนไพรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี ให้ความรู้การผลิตพืชสมุนไพรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยพืชสมุนไพรจะเป็นเครื่องชี้บอกคุณภาพของสมุนไพรได้ พืชสมุนไพรต้องการการปลูกและกับบำรุงรักษาใกล้เคียงลักษณะธรรมชาติของพืชสมุนไพรนั้นมาก ถ้าผู้ปลูกสมุนไพรเข้าใจสิ่งเหล่านี้จะทำให้สามารถเลือกวิธีปลูกและจัดสภาพแวดล้อมของต้นไม้ได้เหมาะสมกับพืชสมุนไพร ก็จะเจริญเติบโตได้ เป็นผลทำให้คุณภาพพืชสมุนไพรที่นำมารักษาโรคมียุทธดีขึ้นด้วย การปลูกและการบำรุงรักษาพืชสมุนไพร ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่ให้พืชสมุนไพรชนิดนั้นๆ โดยการปลูก เป็นการนำเอาส่วนของพืช เช่น เมล็ด กิ่ง หัว ผ่านการเพาะหรือการชำหรือวิธีการอื่นๆ ใส่ลงในดิน หรือวัสดุอื่นเพื่องอกหรือเจริญเติบโตต่อไป คือ

1) การปลูกด้วยเมล็ดโดยตรง วิธีนี้ไม่ต้องเพาะเป็นต้นกล้าก่อน นำเมล็ดมาหว่านลงแปลงได้เลย หลังจากนั้นใช้ดินร่วนหรือทรายหยาบโรยทับบางๆ รดน้ำให้ชื้นตลอดทุกวัน เมื่อเมล็ดงอกเป็นต้นอ่อนจึงถอนต้นที่อ่อนแอออกเพื่อให้มีระยะห่างตามสมควร ปกติมักใช้ในการปลูกผักหรือพืชล้มลุก และพืชอายุสั้น เช่น กะเพรา โหระพา ผักสวนครัวอื่นๆ

2) การปลูกด้วยต้นกล้าหรือกิ่งชำ ปลูกโดยการนำเมล็ด หรือกิ่งชำปลูกให้แข็งแรงดีในถุงพลาสติกหรือในกระถาง แล้วย้ายปลูกในพื้นที่ที่ต้องการ การย้ายต้นอ่อนจากภาชนะเดิมไปยังพื้นที่ที่ต้องการ ต้องไม่ทำลายราก ถ้าเป็นถุงพลาสติกก็ใช้มีดกรีดถุงออก ถ้าเป็นกระถาง ถอดกระถางออกโดยใช้มือดันรูกลม

ที่ก้นกระถาง ถ้าดินแน่นมาก ให้ใช้เสียมเซาะดินแล้วใช้น้ำหล่อก่อน จะทำให้ถอนง่ายขึ้น หลุมที่เตรียมปลูกควรกว้างกว่ากระถางหรือถุงพลาสติกเล็กน้อย จึงทำให้ต้นอ่อนเจริญเติบโตได้สะดวก วางต้นไม้ให้ระดับรอยต่อระหว่างลำต้นกับรากอยู่เสมอกับระดับของขอบหลุมพอดี แล้วกลบด้วยดินร่วนซุย หรือดินร่วนปนทราย กดดินให้แน่นพอประมาณ นำเศษไม้ใบหญ้ามาคลุมไว้รอบโคนต้น เพื่อรักษาความชุ่มชื้น และป้องกันแรงกระแทกเวลารดน้ำ หาไม้หลัก ซึ่งสูงมากกว่าต้นไม้มาปักไว้ข้างๆ ผูกเชือกยึดกับต้นไม้คอยพยุงมิให้ต้นไม้ล้มหรือโยกคลอนได้ ปกติใช้กับต้นไม้ยืนต้น เช่น ทุเรียน แคบ้าน ชุมเห็ดเทศ สะแก ชี้เหล็ก เป็นต้น

3) การปลูกด้วยหัว สำหรับการปลูกพืชประเภทหัว ควรปลูกในที่ระบายน้ำได้ดี มิฉะนั้นจะเน่าได้ การปลูกโดยการฝังหัวให้ลึกพอประมาณ (ปกติลึกไม่เกิน 3 เท่าของความกว้างหัว) กดดินให้แน่นพอสมควร คลุมแปลงปลูกด้วยฟาง หรือหญ้าแห้ง เช่น การปลูกหอม กระเทียม กระชาย ข่า ขิง ไพล

4) การปลูกด้วยไหล ปกตินิยมเอาส่วนของไหลมาชำไว้ก่อน จะย้ายปลูกในพื้นที่ที่เตรียมไว้อีกครั้งหนึ่ง เช่น บัวบก เห้วหมู

5) การปลูกด้วยจุก หรือตะเกียง โดยการนำจุกหรือตะเกียงมาชำในดินที่เตรียมไว้ โดยใช้ตะเกียงตั้งขึ้นตามปกติ กลบดินเฉพาะด้านล่าง เช่น สับประรด

6) การปลูกด้วยใบ เหมาะสำหรับพืชที่มีใบหนาใหญ่ และแข็งแรง คล้ายกับการปลูกด้วยส่วนของกิ่งและลำต้น คือการตัดใบไปปักหรือวางบนดินที่ชุ่มชื้นให้เกิดต้นใหม่ เช่น ว่านลิ้นมังกร

7) การปลูกด้วยราก โดยตัดส่วนของรากไปปักชำให้เกิดต้นใหม่ขึ้น เช่น ดีปลี เป็นต้น

หลักสูตรที่ 3 การเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัดอุดรธานี บรรยายเกี่ยวกับ วิธีการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชสมุนไพรในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน ได้แก่

1) น้ำ น้ำที่ใช้ในแปลงปลูก ต้องมาจากแหล่งน้ำที่ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ก่อการปนเปื้อนในผลิตผล น้ำที่ใช้ในการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ต้องสะอาด มีคุณภาพตามมาตรฐาน

2) พื้นที่ปลูก ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนในผลิตผล และพื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4) วัตถุอันตรายทางการเกษตร ห้ามมีการใช้ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือข้ออ้างอิงคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่ถูกต้องและมีอุปกรณ์ในการป้องกันอันตรายจากสารพิษ

4) การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว เมล็ดพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ตรงตามพันธุ์/ชนิดพันธุ์ ใช้วิธีการปลูกและการดูแลรักษาที่เหมาะสม ตามชนิดพืชสมุนไพร

5) การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวพืชสมุนไพรแต่ละชนิดในระยะเวลาเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงปริมาณสารสำคัญ การเก็บเกี่ยวด้วยวิธีการที่เหมาะสม และถูกสุขลักษณะขึ้นอยู่กับชนิดของพืชสมุนไพร โดยมีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และ/หรือลดความชื้นที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ

6) การเก็บรักษา และการขนย้าย สถานที่เก็บพืชสมุนไพรต้องถูกสุขลักษณะ สามารถป้องกันความชื้นจากภายนอกและการปนเปื้อนจากวัตถุอันตรายและสัตว์พาหนะนำโรคได้ ภาชนะบรรจุต้องสะอาด ปราศจากสิ่งที่เป็นอันตรายและกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งสามารถป้องกันแสงหรือพรางแสงได้มีมาตรการป้องกันไม่ให้พืชสมุนไพร มีความชื้นเพิ่มขึ้นระหว่างการขนย้าย

7) สุขลักษณะส่วนบุคคล ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอและอยู่ในสภาพที่มีความพร้อมสำหรับการใช้งาน

8) การบันทึกข้อมูล และตรวจสอบเอกสารและการบันทึกข้อมูล ได้แก่ การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว การฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคลและผลการตรวจสอบสุขภาพ การเก็บรักษาบันทึกข้อมูล เป็นการปฏิบัติงาน และเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องไว้อย่างน้อย 2 ปี

หลักสูตรที่ 4 การทำน้ำสมุนไพร

โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี บรรยายเกี่ยวกับวิธีการทำน้ำสมุนไพร วิธีการดังนี้

1. การเลือกสมุนไพร การเลือกสมุนไพรที่จะนำมาทำน้ำสมุนไพร ต้องคำนึงถึงสมุนไพรที่สด ถ้าเป็นสมุนไพรที่ต้องทำให้แห้ง ควรเลือกสมุนไพรที่ใหม่สะอาด คุณลักษณะ สี กลิ่น ดูว่ามีเชื้อราหรือไม่ สมุนไพรที่สดใหม่ช่วยให้ได้คุณค่าทางโภชนาการสูง สีสันน่ารับประทาน
 2. ความสะอาด ทั้งสมุนไพรและภาชนะที่ใช้ต้องสะอาด ป้องกันการปนเปื้อนเชื้อ ถ้าไม่สะอาด อาจทำให้ผู้ดื่มน้ำสมุนไพร ท้องเสีย และยังทำให้สมุนไพรเก็บไม่ได้นานเท่าที่ควร
 3. ภาชนะที่ใช้ ภาชนะที่ดื่มควรจะเป็นหม้อเคลือบ ไม่ควรใช้หม้ออลูมิเนียม เพราะอาจทำให้กรดที่อยู่ในสมุนไพรกัดภาชนะ ถ้าเป็นหม้อหรือกระทะทองเหลืองจะทำให้รสของน้ำสมุนไพรเปลี่ยนไป นอกจากนี้การที่เราดื่มน้ำสมุนไพรที่มีสารโลหะหนักผสมอยู่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกายได้ สำหรับภาชนะที่บรรจุควรจะเป็นขวดแก้ว จะสะดวกในการนึ่ง และน้ำสมุนไพรจะไม่ทำปฏิกิริยากับขวดแก้ว ภาชนะดูใสสะอาดน่าดื่มยิ่งขึ้น
- ทั้งนี้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสมุนไพรประเภทไม้แดง ที่มีสรรพคุณ แก่นไม้แดง ใช้ผสมยาแก้ทางโลหิตและโรคพิษ เหันที่เกิดจากไม้แดง แก้วพิษ โลหิตและอาการปวดอักเสบของฝี ต่าง ๆ ดับพิษ ไข้กาฬ เปลือก

ไม้แดง มีรสฝาด ใช้สมานธาตุ ดอกไม้แดง ผสมยาแก้ไข บำรุงหัวใจ และสมุนไพรมันมนาง เหมาะสำหรับหญิงให้นมบุตรที่น้ำนมน้อย น้ำนมไม่มาหลังการคลอดบุตร หรือต้องการกู้น้ำนมให้เพิ่มขึ้นมาหลังจากให้นมไปนาน ๆ แล้วปริมาณเริ่มลดลง สรรพคุณมีฤทธิ์ช่วยขับน้ำนม กระตุ้นการหลั่งของต่อมน้ำนมแม่ ช่วยให้น้ำนมไหลเยอะเพียงพอต่อความต้องการเคล็ดลับการทานสมุนไพรมันมนางให้น้ำนมแม่ให้ได้ผลเร็ว คือ การดื่มน้ำต้มสมุนไพรมันมนาง แทนน้ำเปล่าในช่วง 2-3 วันแรก และให้ดื่มนอนอุ่น ๆ รับรองได้ว่าจะเห็นผลได้รวดเร็วทันใจ หลังจากให้น้ำนมมาเยอะแล้วสามารถลดปริมาณการดื่มนมหรือจะหยุดทานก็ได้ น้ำนมไม่ลดลงและถ้านาน ๆ ไปน้ำนมเริ่มลดลงก็กลับมาดื่มนมอีกได้โดยที่ไม่เป็นอันตราย

หลักสูตรที่ 5 การจัดทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีต้นทุน

โดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์อุดรธานี บรรยายเกี่ยวกับ การจัดทำบัญชีครัวเรือน ดังต่อไปนี้

- 1) แยกประเภทของรายได้ และค่าใช้จ่าย แต่ละประเภทออกมา อาจใช้สมุดบัญชีที่มีขายตามร้านทั่วไป หรือหาสมุดมาตีเส้น แบ่งออกเป็นแถวในแนวดิ่งและแนวนอน เพื่อจดรายการ
 - 2) กำหนดรายได้ และ ค่าใช้จ่าย เพื่อใช้สรุปประเภทของค่าใช้จ่าย
 - 3) เริ่มจากยอดเงินสดยกมา หรือ เงินทุนตั้งต้น แล้ว บวก ด้วยรายได้ หัก ด้วยค่าใช้จ่าย และแสดงยอดคงเหลือไว้
 - 4) นำรายการที่เป็นบัญชีประเภทเดียวกัน รวมยอดเข้าด้วยกัน แล้วแยกการสรุปไปได้ต่างหาก โดยสรุปยอดตามแต่ต้องการ เช่น เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือน เป็นต้น
- ทั้งนี้ แนะนำการวิเคราะห์บัญชีครัวเรือน ให้นำบัญชีครัวเรือนที่ผ่านมาในระยะเวลา 1 เดือน มาพิจารณาว่า รายรับรายจ่าย มีความสมดุลกันหรือไม่ รับมากกว่าจ่ายหรือจ่ายมากกว่ารับ โดยเฉพาะครอบครัวที่มีปัญหาเรื่องหนี้สิน รายจ่ายมักจะมากกว่ารายรับ จึงต้องให้ความสำคัญในการพิจารณารายจ่ายให้ดีว่า พอละมีรายการไหนที่พอจะลดหรือตัดออกได้(รายการที่ฟุ่มเฟือย) ก็ให้หาทางปรับลดหรือตัดรายการรายจ่ายเหล่านี้ออกไป จึงทำให้เราสามารถหายยอดการใช้จ่ายเงินที่ฟุ่มเฟือยในชีวิตประจำวันได้

หลักสูตรที่ 6 การขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ประเภทสมุนไพร

โดยสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี ให้ความรู้การขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) คือข้อกำหนดด้านคุณภาพที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่ยอมรับ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย ได้เป็นต้นแบบการพัฒนาสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ดังนี้

- 1) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ลูกประคบ
 - 2) การขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ประเภทสมุนไพร ได้นำตัวอย่างลูกประคบสมุนไพร จำนวน 9 ลูก ไปตรวจสอบตามเงื่อนไขและคุณสมบัติการรับรองมาตรฐาน มผช.ประเภทสมุนไพร(ลูกประคบ) ครั้งที่ 1 พบว่า ยังไม่ผ่านเงื่อนไขการรับรองมาตรฐานดังกล่าว เนื่องจาก ลูกประคบมีความชื้นมากกว่า 10 % ของที่มาตรฐานกำหนด
 - 3) การให้องค์ความรู้ และแนะนำช่องทางการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยแนะนำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตากสมุนไพรสำหรับทำลูกประคบด้วยวิธีธรรมชาติให้ความชื้นลดลง แล้วพาประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพร้อมด้วยสมาชิกที่มีความพร้อมเรียนรู้ไปที่ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค 4 อุดรธานี เพื่อเรียนรู้การใช้เทคโนโลยี เช่น การอบ ตาก การบด การห่อลูกประคบ การรักษามาตรฐานคุณภาพสมุนไพร และอื่นๆ
- ปัจจุบัน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่เกษตรปลอดภัย(พืชสมุนไพร) บ้านหนองแสนตอ ตำบลสมเฝ้า อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี ได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ประเภทสมุนไพร (ลูกประคบ) เรียบร้อยแล้ว

กิจกรรม 1.3 การศึกษาดูงานจุดที่มีการผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพ

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2566 ศึกษาจุดที่มีการผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพ ณ ตลาดหัวปลี ตำบลพุแค อำเภอนิลมณีจังหวัดสระบุรี ซึ่งได้รับฟังการบริหารจัดการตลาดหัวปลี การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ โดย วิทยากรจากตลาดหัวปลี OTOP Complex ตลาดหัวปลี จังหวัดสระบุรี ตั้งอยู่ที่บ้านพุแค หมู่ที่ 1 ตำบลพุแค อำเภอนิลมณีจังหวัดสระบุรี โดยเปิดศูนย์ฯ เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2553 มีการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการเครือข่ายโอท็อปจังหวัดสระบุรี ซึ่งมาจากตัวแทนของคณะกรรมการจาก 13 อำเภอ ภายใต้แนวคิดการทำงาน “ชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการ โดยมีภาครัฐเป็นที่ปรึกษา”ภายในบริเวณเดียวกันมีอาคารจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์การจัดตั้งศูนย์ฯ ให้เป็นศูนย์

เรียนรู้ด้านการบริหารจัดการ OTOP ต้นแบบระดับประเทศ ในการรวบรวมและกระจายสินค้าไปยังตลาดภายนอกแหล่งต่าง ๆ เป็นแหล่งสาธิตการผลิตสินค้ามาตรฐาน ออ. / มผช. / ฮาลาล / GMP Codex เป็นศูนย์ ICT สำหรับการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพ เยาวชน และสมาชิกในชุมชนที่มีความสนใจ และที่สำคัญเป็นศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP จังหวัดสระบุรี และจากต่างจังหวัด อย่างเป็นระบบซึ่งจะช่วยให้ผู้ผลิตที่ไม่ถนัดเรื่องการตลาด สามารถเพิ่มโอกาสในการขายสินค้าได้

1.3.1 การเป็นหมู่บ้านนวัตกรรม

การดำเนินงานชุมชนท่องเที่ยว OTOP หมู่บ้านนวัตกรรมบ้านพุแค หมู่ที่ 1 ตำบลพุแค อำเภอลำลูกหลวง จังหวัดสระบุรี เป็น 1 ใน 42 หมู่บ้านเป้าหมาย ที่จังหวัดสระบุรี คัดเลือกเป็นหมู่บ้านเป้าหมายของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เพื่อเข้าสู่การพัฒนาขับเคลื่อนในโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม ที่มีเป้าหมายสำคัญเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง ยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และรายได้ให้แก่ชุมชน ที่เชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ OTOP เข้ากับการท่องเที่ยวเมืองหลัก - เมืองรอง และระดับชุมชนบ้านพุแค ได้รับการคัดเลือก เป็น Best Practice ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม ต้นแบบ มีกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างรายได้ให้เกิดขึ้นกับคน ในชุมชนและชุมชนข้างเคียง เช่น กิจกรรมไหว้พระอุปคุต อนุรักษ์ปูป่า (ปูทะเลเก่า) ตลาดหัวปลี

1.3.2 การบริหารจัดการชุมชน

การบริหารจัดการของชุมชน มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการชุมชนฯ ตั้งกฎกติกาของชุมชน รวมถึงให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนทุกกิจกรรมที่ดำเนินการในชุมชน ซึ่งตลาดหัวปลีเป็นกิจกรรมในหมู่บ้านชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม ซึ่งได้ทำการเปิดตัว และทำการประชาสัมพันธ์ต่อเนื่อง และเป็นแหล่งขายสินค้าชุมชนและสินค้า OTOP สร้างรายได้ให้คนในชุมชนโดยการขายสินค้าและผลิตภัณฑ์ฯ ตลอดจนการขายบริการในรูปแบบอื่นๆ ให้แก่นักท่องเที่ยว ผู้มาเยี่ยมชม ปัจจุบันมีร้านค้าจำหน่ายสินค้า ประมาณ 100 ร้านค้า ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชนและมีบางส่วนเป็นผู้ผลิตผู้ประกอบการสินค้า OTOP ของจังหวัดสระบุรี สินค้าที่จำหน่าย คือ อาหาร เครื่องดื่ม สินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน และสินค้า OTOP โดยเน้นสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน และสินค้าที่ใช้วัตถุดิบในชุมชนเป็นหลัก มีนักท่องเที่ยวเข้ามายังชุมชนมีการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสระบุรี สามารถมาเยี่ยมชมตลาดแห่งนี้ได้ในวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

1.3.3 การบรรยายฐานเรียนรู้ตามกิจกรรมของตลาดหัวปลี

ฐานเรียนรู้ที่ 1 การทำลูกประคบสมุนไพร อบตัว แช่เท้า

ฐานเรียนรู้ที่ 2 สมุนไพรจีไฟ กระหูด

ฐานเรียนรู้ที่ 3 แชมพูสมุนไพรทองสุวรรณ

ฐานเรียนรู้ที่ 4 สปามะกรุต

ฐานเรียนรู้ที่ 5 สบู่ขมิ้น ขัดผิว

ฐานเรียนรู้ที่ 6 ผลิตภัณฑ์กระชาย ชาสมุนไพรต่างๆ

ฐานเรียนรู้ที่ 7 ยาหม่องคลายเส้น

ฐานเรียนรู้ที่ 8 สเปรย์ตะไคร้หอม

ฐานเรียนรู้ที่ 9 มีอกเทลดัมยาสมุนไพรในครัว เครื่องดื่มสุขภาพดี

ฐานเรียนรู้ที่ 10 อาหารเป็นยา เมนูลาบหัวปลี

กิจกรรม 1.4 การจัดทำจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร 1 แห่ง

วันที่ 2 พฤษภาคม 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอเพ็ญ ดำเนินการจัดทำจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร 1 แห่ง โดยกำหนดให้มี 2 พื้นที่ดังนี้

- 1) พื้นที่กลางแจ้ง สำหรับปลูกพืชสมุนไพรชนิดที่เป็นหัว เช่น ข่า ขมิ้นชัน ไพร และอื่น ๆ โดยการทำการแปลงปลูกพืชสมุนไพร ใช้พื้นที่จำนวน 2 งาน
- 2) พื้นที่ในป่าไม้ สำหรับปลูกพืชสมุนไพรที่มีความต้องการแสงรำไร โดยการขุดหลุมลึกประมาณ 1 เมตร จำนวน 30 หลุม ใช้พลาสติกดำรองกันหลุม เพื่อกักเก็บน้ำ สำหรับการเลี้ยงปลา ปลูกพืชน้ำ และทำคลอง (ไส้ไก่) เชื่อมหลุมทั่วทั้งแปลง บริเวณรอบ ๆ บ่อจะปลูกพืชสวนครัว ทั้งนี้ ใช้ระบบการบริหารจัดการน้ำด้วยการใช้สปริงเกอร์ มีวาล์วเปิด - ปิดน้ำตามจุดต่างๆ และมีระบบการจัดการไฟฟ้าที่ปลอดภัย

กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสมุนไพรขึ้นต้นในเมืองสมุนไพร

เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ดำเนินการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสมุนไพรขึ้นต้นในเมืองสมุนไพร ภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) จังหวัดอุดรธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เช่น การจัดพิมพ์ตราผลิตภัณฑ์สมุนไพร (ลูกประคบ) มผช., สติ๊กเกอร์ผลิตภัณฑ์สมุนไพร (เพ็ญศิริ) ,ขวดยาต้มยาหม่อง รวมทั้งวัตถุดิบ/ส่วนผสมการแปรรูปสมุนไพรต่างๆ ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่เกษตรปลอดภัยบ้านหนองแสนตอ (แปรรูปสมุนไพร) ตำบลสุเม้า อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี โดยมีการมอบปัจจัยสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสมุนไพรขึ้นต้น และสาธิตการแปรรูปสมุนไพร (ขี้ผึ้งสมุนไพร) ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการเรียนรู้การทำขี้ผึ้งดังกล่าว และแจกให้กับสมาชิกที่ร่วมกิจกรรมเพื่อทดลองใช้ต่อไป

ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ได้นำเสนอแนวคิดการบริหารจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและวางแผนการแปรรูปผลิตภัณฑ์โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นกองทุน เมื่อมีกิจกรรมของชุมชน วัด โรงเรียน จะมีการนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรช่วยกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน เรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และส่วนที่ 2 เป็นกองทุน จะทำให้สมาชิกมีรายได้จากพืชสมุนไพรและการให้บริการด้านสมุนไพรในแปลง สามารถทำให้ชุมชนเกิดความรักสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นชุมชนที่เข้มแข็ง และมีรายได้เสริมพึ่งพาตนเองในอนาคตได้ ซึ่งจะดำเนินกิจกรรมของกลุ่มให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นแหล่งเรียนรู้สมุนไพรแบบมีชีวิตที่ครบวงจร

กิจกรรมที่ 3 บริหารจัดการ ติดตามประเมินผล และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

การประชุมติดตามผลการดำเนินงาน เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอกู่แก้ว และสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัย (แปรรูปสมุนไพร) บ้านหนองแสนตอ ตำบลสุเม้า อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 ราย ร่วมประชุมติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้

- 1) ผลการดำเนินงานโครงการฯ ภาพรวม
- 2) การเก็บข้อมูลสมาชิกและบันทึกใน Google Form ภายในวันที่ 28 ส.ค.66
- 3) การขอรับรองมาตรฐาน GAP (พืชสมุนไพร) รายบุคคล

1 ผลการประชุมและให้ข้อมูลประกอบการติดตามผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความพร้อมในการเตรียมเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP (เข้มข้น) จำนวน 30 ราย โดยจะได้มีการยื่นแบบคำขอใบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช (สำหรับรายเดียว) ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและข้อกำหนดของกรมวิชาการ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี)

2) องค์ความรู้ที่นำมาใช้เพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร คือ การอบรมตามหลักสูตร ดังต่อไปนี้ 1) การปรับปรุง บำรุงดิน 2) การผลิตพืชสมุนไพรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน 3) การเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร 4) การทำน้ำสมุนไพร 5) การจัดทำบัญชีครัวเรือน บัญชีต้นทุน และ 6) การขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ประเภทสมุนไพร

3) ผลผลิต ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เตรียมเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร คือ ชนิดที่ 1 ขมิ้นชัน, ชนิดที่ 2 ไพล, ชนิดที่ 3 เช่น ตะไคร้ ข่า กล้วย ฯลฯ

4) ช่องทางการจัดจำหน่ายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร คือ ตลาดชุมชน ตลาดสินค้าOTOP ตลาดออนไลน์ เครือข่ายจากต่างอำเภอ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ตามงานสำคัญของจังหวัดจัดขึ้น

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลังจากที่ได้รับการสนับสนุน

5.1) ด้านเศรษฐกิจ คือ สมาชิกมีรายได้จากการจำหน่ายสมุนไพร แบบสด ตากแห้ง แปรรูปสมุนไพรเป็นยาหม่อง ยานวด

5.2) ด้านสังคม สมาชิกมีส่วนร่วม การแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสวงหาองค์ความรู้ร่วมกัน

5.3) ด้านสิ่งแวดล้อม ลดการใช้สารเคมีในการปลูกพืชเชิงเดี่ยว หันมาปลูกพืชผสมผสาน ปลูกสมุนไพรท้องถิ่น

6) สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

- ปัจจัยด้านระบบการรับรองมาตรฐาน พบว่า ขั้นตอน เงื่อนไข และข้อจำกัด การขอรับรองมาตรฐานค่อนข้างเยอะ เอกสารหลายอย่าง

- ปัจจัยด้านตัวเกษตรกร เกษตรกรไม่ได้จดบันทึกการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนด ไม่ถนัดการทำเอกสาร ขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่องกับเจ้าหน้าที่ ไม่เข้าใจขั้นตอน

7) ข้อคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

7.1) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

- งบประมาณในการดำเนินงานมีจำกัดและไม่ต่อเนื่อง
- ยังไม่มีนวัตกรรมใหม่เพื่อการแปรรูป เช่น เครื่องสกัดสมุนไพร โรงอบ ตาก
- สมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ยังไม่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตพืชสมุนไพร การแปรรูป จากรุ่นสู่รุ่น

7.2) ข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมอื่นในปีต่อไป

- ควรมีการจัดสรรงบประมาณในงวดเดียวเพื่อบริหารจัดการโครงการฯ ให้มีความต่อเนื่องและสนับสนุนปัจจัยการผลิตและองค์ความรู้จากภายนอกมากขึ้น

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
- สนับสนุนให้เกิดแหล่งเรียนรู้พืชสมุนไพรท้องถิ่น เชื่อมโยงบ้าน วัด โรงเรียน
- เชื่อมโยงให้เข้าสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเมืองสมุนไพร สอดคล้องการจัดงาน

มหกรรมพืชสวนโลก จังหวัดอุดรธานี ปี 2569

2. การเก็บข้อมูลสมาชิกรายบุคคล และบันทึกใน Google Form

เก็บข้อมูลสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่เกษตรปลอดภัยบ้านหนองแสนตอ (แปรรูปสมุนไพร) ตำบลสมเฝ้า อำเภอฟะนิง จังหวัดอุดรธานี สมาชิกจำนวน 30 ราย (รายบุคคล) และบันทึกลงใน Google Form โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านการผลิต

- สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาข้าว และปลูกพืชสมุนไพรเฉพาะใช้บริโภคในครัวเรือน
- สมุนไพรที่สมาชิกมีการปลูกในแปลง ทั้งที่เป็นสมุนไพรทางยาและสมุนไพรเป็นอาหาร เช่น ตะไคร้ กัลยง ชিং ข่า กระชาย ฟ้าทะลายโจร กระตักไก่ดำ กล้วยเอ็นยัด ฯลฯ

ด้านการจำหน่าย

- ยังไม่มีผลผลิตสมุนไพรจำหน่าย เนื่องจาก สมุนไพรบางชนิดเพิ่งได้รับการส่งเสริมให้ปลูกในแปลง ยังไม่ครบเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิต และบางส่วนจะเก็บไว้ทำพันธุ์ในปีต่อไป
- สมาชิกส่วนใหญ่มีการปลูกตะไคร้ กัลย ช่า เนื่องจาก ปลูกง่าย โตไว สามารถจำหน่ายในตลาดชุมชนและตลาดเมืองอุดรธานี โดยมีแม่ค้ามารับซื้อต่อ

ด้านการรับรองมาตรฐาน

- พืชสมุนไพรยังไม่ได้มีการรับรองมาตรฐาน GAP และอยู่ระหว่างเตรียมเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐาน GAP โดยคำแนะนำของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี
- สมุนไพรที่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐและเตรียมเข้าสู่การขอรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 2 ชนิด (ชนิดที่ 1 ขมิ้นชัน ชนิดที่ 2 โพล)
- ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ที่ได้รับรองมาตรฐาน คือ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ลูกประคบสมุนไพร จากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี

ด้านการปฏิบัติ

- สมาชิกมีความมุ่งมั่นในการผลิตพืชสมุนไพรและจะดำเนินการในแปลงของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีรายได้เสริม ใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ มีพืชสมุนไพรใช้ในครัวเรือน

ปัญหาอุปสรรค

- แรงงานภาคการเกษตรไม่เพียงพอ
- ขาดองค์ความรู้การบริหารจัดการกลุ่มให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอต่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย
- ไม่มีแหล่งเก็บรวบรวม อบ ตาก สมุนไพร ที่ได้มาตรฐาน

3. ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน (เปรียบเทียบก่อนและหลังดำเนินงานโครงการฯ)

ก่อนการเข้าร่วมโครงการฯ	หลังเข้าร่วมโครงการฯ
1. ต่างคนต่างปลูกพืชสมุนไพรในกระถาง เพื่อบริโภคในครัวเรือน ไม่มีรายได้จากสมุนไพร	- เกิดการรวมกลุ่ม มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เช่น การประชุม การแสดงความคิดเห็น การฝึกอบรม การแปรรูป การได้รับสนับสนุนปัจจัยต่างๆ
2. มีองค์ความรู้การปลูกพืชสมุนไพร การแปรรูป และช่องทางการตลาด ไม่เพียงพอ	- มีความรู้ด้านการปลูกพืชสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน - มีทักษะและองค์ความรู้การแปรรูปพืชสมุนไพรที่หลากหลาย เช่น ลูกประคบ น้ำมันนวด ยาหม่อง และอื่นๆ - มีช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูปเพิ่มขึ้น เช่น วัด ศูนย์แสดงสินค้า OTOP กิจกรรมจำหน่ายสินค้าของจังหวัด ฯลฯ
3. เกษตรกรไม่วางแผนการปลูกพืชสมุนไพรเพื่อรองรับตลาดภายนอก	- เริ่มมีการปลูกพืชสมุนไพรเป็นแปลง และหลากหลายชนิดพืชสมุนไพร เช่น ไพร ขมิ้นชัน ตะไคร้ ฯลฯ
4. ไม่มีการจัดทำบัญชีต้นทุน บัญชีครัวเรือน	- เริ่มเรียนรู้และฝึกเขียนบัญชี เพื่อวางแผนการใช้จ่ายเงินในครอบครัวและการใช้จ่ายเงินเพื่อการลงทุน
5. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ	- เกิดชักชวนให้เยาวชน เข้ามาร่วมกิจกรรมและถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น
6. ไม่มีงบประมาณสนับสนุนด้านพืชสมุนไพร	- มีงบประมาณสนับสนุนการทำจุดเรียนรู้การผลิตพืชสมุนไพร จำนวน 1 แห่ง และสนับสนุนการแปรรูปสมุนไพรขึ้นต้น
7. ไม่มีการแนะนำการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมจากหน่วยงานภายนอก	- ได้รับการส่งเสริมให้นำพืชสมุนไพรเข้าเครื่องอบ/บดจากหน่วยงานรัฐ และได้รับความรู้การแปรรูปสมุนไพรที่หลากหลาย โดยศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค 4 อุดรธานี, สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี
8. เครือข่ายการผลิตพืชสมุนไพรมีเฉพาะในชุมชน	- มีเครือข่ายการผลิตพืชสมุนไพรทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ - มีช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์พืชสมุนไพร
9. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน	- ได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) พืชสมุนไพร (ลูกประคบ) พร้อมคำแนะนำการบรรจุภัณฑ์จากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี
10. ไม่มีจุดเรียนรู้พืชสมุนไพรในชุมชน	- มีจุดเรียนรู้การผลิตพืชสมุนไพรในชุมชน 1 แห่งและมีนักเรียน เข้ามาร่วมกิจกรรม มาศึกษาดูงานแปลงเรียนรู้พืชสมุนไพรในพื้นที่
11. ไม่มีฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้สมุนไพรของจังหวัด	- มีฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้พืชสมุนไพรจังหวัดอุดรธานี

4. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการดำเนินงานโครงการทุกขั้นตอน

การบริหารความเสี่ยง จากการดำเนินงานโครงการฯ

กิจกรรมที่ดำเนินการ	ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผลการบริหารความเสี่ยง	ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข
1. การคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน	- เกษตรกรไม่มีความพร้อม เช่น อายุมาก ไม่มีเวลา ไม่สนใจ ไม่มีพืชสมุนไพรในแปลง ที่โดดเด่น ปลุกบริโภคในครัวเรือน ไม่เน้นการขาย - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลุ่มเป้าหมายไม่เห็นความสำคัญของโครงการฯ ในการพัฒนาและส่งเสริม	- ชี้แจงโครงการฯ ให้กลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบวัตถุประสงค์การดำเนินงานโครงการฯ ร่วมกัน แบบบูรณาการ - รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบอย่างต่อเนื่อง	- กลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าใจแนวทางการดำเนินงาน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน - สมาชิกวิสาหกิจชุมชน สนใจเข้าร่วมโครงการฯ - ผู้บริหารรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงาน หากเกิดปัญหาพร้อมให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาพร้อมกัน	- สมาชิกวิสาหกิจชุมชนบางราย ไม่มีความพร้อม เช่น อายุมากมีโรคประจำตัว ต้องดูแลหลาน ไม่มีพื้นที่ปลุกสมุนไพร เนื่องจาก ไม่ใช่พืชหลักที่สร้างรายได้ - เจ้าหน้าที่หน่วยงานมีภารกิจงานค่อนข้างเยอะ การลงพื้นที่ให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องไม่ทั่วถึง
2. จัดเวทีวิเคราะห์พื้นที่และศักยภาพเกษตรกร	- สมาชิกมาไม่ครบ เนื่องจากติดภารกิจส่วนตัว รวมทั้งไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล - ได้ข้อมูลไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง	- ประสานการดำเนินงานอำนวยความสะดวกร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ - การละลายพฤติกรรมก่อนดำเนินกิจกรรมอื่นๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ยอมรับ และให้ข้อมูลที่เป็นจริง - สอบถามกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนถึงความต้องการองค์ความรู้ที่อยากได้รับ	- สมาชิกให้ความร่วมมือในการวิเคราะห์ ได้ข้อมูลครบถ้วนตามแนวทางการวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์พื้นที่ที่มีความเหมาะสม และวิเคราะห์สมาชิกมีความพร้อม	- สมาชิกบางราย ให้ข้อมูลไม่ชัดเจน - ระยะเวลาการดำเนินงานโครงการฯ บางขั้นตอนอยู่ในฤดูกาลปลูกข้าว
3. จัดกระบวนการเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร	- หลักสูตรฝึกอบรมไม่ตรงตามความต้องการของเกษตรกร เช่น หลักสูตรการปรับปรุงบำรุงดิน - หลักสูตรการทำบัญชีต้นทุน/ครัวเรือน - หลักสูตรการเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ หรือ อื่นๆ	- เปิดโอกาสให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับวิทยากรระหว่างการพัฒนา - ให้เกษตรกรได้เสนอความต้องการการพัฒนาชุมชนของตนเอง - กระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้	- สมาชิกได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ตามความต้องการ และสามารถปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง รวมถึงการถ่ายทอดให้บุคคลอื่นทราบด้วย - สมาชิกเปิดใจและเรียนรู้จากสิ่งใหม่ หน่วยงานนำมาส่งเสริมมากขึ้น	- สมาชิกบางรายติดภารกิจส่วนตัว เช่น ไปหาหมอ ส่งหลานไปโรงเรียน อาจจะได้ความรู้ไม่ครบถ้วน - หลักสูตรฝึกอบรมไม่ทันสมัย - ไม่มีเทคโนโลยี นวัตกรรมมาสอนแนะเพิ่มเติม

กิจกรรมที่ดำเนินการ	ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผลการบริหารความเสี่ยง	ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข
	- เกษตรกรบางรายไม่ให้ความร่วมมือฝึกอบรม ติดตามกิจ - วิทยากรมีความรู้ไม่ครบถ้วน - เกษตรกรบางรายไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง - เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญในการขอรับรองมาตรฐาน เนื่องจากมีขั้นตอนยุ่งยาก ราคาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ไม่จูงใจ - ไม่มีวัสดุสาริตการฝึกอบรม	- แนะนำให้บุตรหลานช่วยจัดทำข้อมูลการทำบัญชี การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ - ขอความอนุเคราะห์วิทยากรจากหน่วยงานอื่น เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ที่หลากหลาย - เน้นการฝึกปฏิบัติจริง พาสมาชิกลงมือทำและนำกลับไปทดลองใช้ - ให้วิทยากรเน้นย้ำการจัดทำบัญชีต้นทุน / ครั้วเรือน รวมทั้งสอนการบันทึกบัญชีทั้งแบบสมุดและบันทึกแบบแอปพลิเคชัน หากไม่สามารถดำเนินการได้แนะนำให้บุตรหลานช่วยจดบันทึกให้ - การขอรับรองมาตรฐาน ตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มาตรฐานกำหนด	- สมาชิกมุ่งมั่นและให้ความร่วมมือในการจัดทำเอกสารและพร้อมที่จะเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน GAP/อินทรีย์หรืออื่นๆ ในอนาคต - สมาชิกได้หารือกับบุตรหลาน เพื่อเริ่มทำการจดบันทึกข้อมูลการขอรับรองมาตรฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนด	- ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้และพาเกษตรกรจัดทำเอกสารให้เป็นไปตามเงื่อนไขและข้อกำหนดของการรับรองมาตรฐานต่อไป
4. ศึกษาดูงานจุดที่มีการผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพ	- สถานที่ศึกษาดูงาน องค์ความรู้ไม่ตรงตามความต้องการ - ทักษะ และ การยอมรับต่อสถานที่ศึกษาดูงาน	- คัดเลือกสมาชิกที่มีความพร้อมในการเรียนรู้เพิ่มเติม ไปศึกษาดูงาน เพื่อเป็นแบบอย่างและถ่ายทอดให้กับรายอื่น - ให้การสนับสนุนและพัฒนาองค์ความรู้ให้กับสมาชิกรายอื่นได้	- สมาชิกได้ประสบการณ์เพิ่มเติม - สมาชิกสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้สมาชิกรายอื่นได้ ในเบื้องต้น - นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในพื้นที่	- สถานที่ศึกษาดูงานมีระยะทางไกล - กิจกรรมบางฐานเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับความต้องการรู้ของสมาชิก และมีค่าใช้จ่ายในการเข้าฐาน

กิจกรรมที่ดำเนินการ	ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผลการบริหารความเสี่ยง	ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข
		- หาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้สมาชิกได้ศึกษา - ถอดบทเรียนจากการศึกษาดูงานปรับใช้ในพื้นที่สร้างการรับรู้ร่วมกัน		- ระยะเวลาจำกัดในการเข้าฐานเรียนรู้ที่สนใจ - ศึกษาดูงานพื้นที่อื่นที่หลากหลาย
5. จัดทำจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร	- วัสดุ อุปกรณ์จัดทำจุดเรียนรู้ราคาสูง - วางแผนการปลูกพืชสมุนไพรผิดพลาด น้ำไม่เพียงพอ - การดูแลพืชสมุนไพรในแปลงเรียนรู้ไม่มีความต่อเนื่อง - ไม่วางแผนมอบหมายหน้าที่ดูแลแปลงเรียนรู้	- เน้นการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในแปลง - ปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะสมกับชนิดพืชสมุนไพรที่จะปลูก - เตรียมแหล่งสำรองน้ำเพิ่มเติม เช่น เจาะบาดาล - วางแผนการบริหารจัดการแปลง โดยให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม	- แปลงเรียนรู้มีพืชสมุนไพรที่หลากหลาย - จุดเรียนรู้มีความสวยงาม น่าสนใจ - การดูแลรักษาโดยสมาชิก ทำให้เกิดความรัก ความหวงแหนทรัพยากรร่วมกัน - มีแหล่งเรียนรู้พืชสมุนไพร ระดับตำบล	- สภาพอากาศร้อน แล้ง ทำให้พืชสมุนไพรเติบโตช้า หรือตาย - สมาชิกไม่มีเวลา เนื่องจากต้องทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเองด้วย
6. สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสมุนไพรขึ้นต้นในเมืองสมุนไพร	- องค์กรความรู้ในการแปรรูปไม่ครบถ้วน - ผลิตภัณฑ์แปรรูปไม่มีคุณภาพ ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน - ไม่มีแหล่ง ตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจน	- อบรมให้ความรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้ได้คุณภาพ และสนับสนุนให้เข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ เช่น มผช. อย. GAP หรืออื่นๆ - หาช่องทางจำหน่าย ตลาดให้ชัดเจน	- สมาชิกมีความรู้เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งจะแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย - มีช่องทางการเข้าถึงการรับรองมาตรฐาน และได้รับการรับรองมาตรฐานขึ้นต้น - มีแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในชุมชน วัด หรือโรงเรียน และอื่นๆ	- ไม่มีงบประมาณสนับสนุนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นที่หลากหลาย - ราคาสินค้าหรือวัสดุที่ใช้ในการแปรรูปค่อนข้างแพง - พืชสมุนไพรไม่เพียงพอ - ยังไม่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย
7. บริหารจัดการ ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงาน	- กลุ่มวิสาหกิจอาจจะดำเนินการไม่ต่อเนื่อง - ขาดการเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการในพื้นที่	- เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ให้บ่อยครั้ง - ประสานหน่วยงานลงพื้นที่ และรายงานผลการดำเนินงาน	รายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด	เจ้าหน้าที่มีภารกิจงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบและต้องให้ความสำคัญเหมือนกันทุกภารกิจงาน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

5. การนำเสนอผลการดำเนินงานโครงการฯ ดังนี้

5.1 ในคราวการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) ดังนี้

- เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2566 ชี้แจงโครงการฯ ณ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดอุดรธานี
- เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2566 รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ ณ สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี
- เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2566 รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ ณ ห้องประชุมพระพุทธรูปบัวบก ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี

5.2 ในการคราวการประชุมอื่นๆ ของจังหวัดอุดรธานี

- เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2566 รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ ในคราวการประชุมแถลงผลการดำเนินงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
- เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2566 รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ ในคราวการประชุมของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
- เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2566 นำเสนอผลการดำเนินงานภาพรวมของโครงการฯ ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต 10 (นางสาวภัทรรณ โสเจยยะ) ในการลงพื้นที่ตรวจติดตามงานตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่เกษตรปลอดภัยบ้านหนองแสนตอ(แปรรูปสมุนไพร) ตำบลสมุห์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี
- เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2566 รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ ของการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรจังหวัดอุดรธานี
- เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2566 นำเสนอผลการดำเนินงานภาพรวมของโครงการฯ การประชุมแถลงผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

6. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินงานโครงการฯ

กลุ่มวิสาหกิจขาดการบริหารจัดการแปลงอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการวางแผนปลูกพืชสมุนไพรเพื่อรองรับความต้องการของตลาดภายนอก ปลูกเท่าที่จะใช้แปรรูปในชุมชนเท่านั้น ไม่มีรายได้จากพืชสมุนไพร มีการปลูกสมุนไพรในกระถาง ยังไม่มีแปลงสมุนไพรที่จะสามารถสร้างรายได้ ขาดการจัดทำบัญชีครัวเรือนบัญชีต้นทุนที่ต่อเนื่อง สมาชิกบางรายเป็นผู้สูงอายุ มีผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรที่ไม่หลากหลาย และยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน สาเหตุมาจากกลุ่มวิสาหกิจไม่ให้ความสำคัญ เนื่องจาก มีเงื่อนไข ข้อจำกัดเยอะ

7. ข้อเสนอแนะการดำเนินงานโครงการฯ

- หน่วยงานภาครัฐควรให้ความสำคัญการพัฒนาพืชสมุนไพรให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ให้ครบวงจรและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เช่น ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน พัฒนางค์ความรู้จากการศึกษาดูงาน สนับสนุนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และหลากหลาย เพิ่มช่องทางการตลาดให้กว้างขวางชัดเจน และสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความเหมาะสม และให้ตระหนักรู้ในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ยั่งยืนสามารถพึ่งพาตนเองได้

- หน่วยงานรัฐควรจัดสรรงบประมาณด้านต่างๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย ไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้พืชสมุนไพรในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ และรองรับเป็นเส้นทางสถานที่ท่องเที่ยวตามงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี ในปี 2569

ส่วนที่ 3 การเชื่อมโยงเครือข่ายการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร จังหวัดอุดรธานี

กระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศให้จังหวัดอุดรธานี เป็นเมืองสมุนไพร(Herbal City) เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2561 เนื่องจาก มีความพร้อมในการส่งเสริมและขับเคลื่อนให้เป็นเมืองสมุนไพร โดยสามารถวิเคราะห์ความเชื่อมโยงห่วงโซ่คุณค่า(Value Chain) ส่วนของต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ดังนั้น จังหวัดอุดรธานี จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร เพื่อดำเนินงานให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ.2561 - 2564 และวางแผนขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร ตามแผนแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 2 ต่อไป

3.1 การเชื่อมโยงแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

เป็นไปตามประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนเกษตรชีวภาพ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัยเกษตรอินทรีย์สู่เกษตรกรรมยั่งยืน สอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2567 มีเป้าหมายการพัฒนาการเกษตรมูลค่าสูง ประเด็นเกษตรชีวภาพ มุ่งสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มของพืชสมุนไพร

ประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570)		
กรอบแผนที่นำมาตั้งต้นเชื่อมโยง	ประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาควบคู่กับแผนและนโยบายระดับต่างๆ	การจัดทำ Project Bank
- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี - แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ - แผนการปฏิรูปประเทศ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 - แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570 (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 - 2570 - แผนปฏิบัติการระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) - นโยบายรัฐบาล - นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	❖ แผนโครงสร้างพื้นฐานของพื้นที่ เช่น - แผนแม่บทพัฒนาแหล่งน้ำจังหวัด - แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ❖ ข้อมูล BCG ของจังหวัด ❖ ข้อมูลการจัดความยากจนและขนาดคนทุกครัวเรือนอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (TPMAP) ❖ แผนงานโครงการของพื้นที่เฉพาะ เช่น - แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูง - แผนพัฒนาการเกษตรในพื้นที่แม่น้ำโขง - แผนพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก - แผนพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	❑ ประมวลจากแผนงานโครงการภายใต้แผนพัฒนาหมู่บ้าน ❑ ประมวลจากแผนงานโครงการ BCG Model ด้านการเกษตรของจังหวัด ❑ แก้ไขปัญหาในพื้นที่ ❑ ส่งเสริมและพัฒนาอย่างยั่งยืน

3.2 การขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร จังหวัดอุดรธานี

3.2.1 สํารวจเส้นทางศึกษาสมุนไพรร

เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2566 สํารวจเส้นทางศึกษาสมุนไพรร ณ วัดสร้างแช่ อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ร่วมกับเจ้าอาวาสวัดสร้างแช่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (ศูนย์ AIC) สำนักงานเกษตรอำเภอนองหาน สาธารณสุขอำเภอนองหาน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อวางแผนการดำเนินงานจัดทำแหล่งเรียนรู้พืชสมุนไพรร และการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรรจังหวัดอุดรธานี ให้เป็นรูปธรรม โดยได้มีการสำรวจชนิดพืชสมุนไพรรที่มีการสํารวจ ประมาณ 125 ชนิด และจัดทำป้ายชื่อสมุนไพรรชั่วคราว

3.2.2 ศึกษาฐานจุดเรียนรู้การผลิต การจำหน่ายพืชสมุนไพรร

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2566 ศึกษาฐาน ณ ตลาดหัวปลี ตำบลพุดแค อำเภอลมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาศักยภาพและเพิ่มองค์ความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถนำมาปรับใช้และขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ ในพื้นที่ และเชื่อมโยงเมืองสมุนไพรรจังหวัดอุดรธานี ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3.2.3 ประชุมหารือการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรร จังหวัดอุดรธานี

เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2566 ประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนอุดรธานีเมืองสมุนไพรร โดยมีนายสุรศักดิ์ อักษรกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี โดยให้ดำเนินงาน ดังนี้ 1) ให้จัด

กิจกรรมจิตอาสาผ้าป่าสมุนไพร ณ วัดสร้างแช่ อำเภอนongหนาน จังหวัดอุดรธานี ในวันที่ 4 เมษายน 2566 2) ให้จัดทำข่าวประชาสัมพันธ์ เรื่องอุดรธานีเมืองสมุนไพร อย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง 3) ให้จัดทำข้อมูลพืชสมุนไพร กลุ่มวิสาหกิจ หมอพื้นบ้าน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และ 4) ให้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนอุดรธานี เมืองสมุนไพร

3.2.4 จัดกิจกรรมผ้าป่าสมุนไพรและพัฒนาศูนย์เรียนรู้พืชสมุนไพรในวัด

เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2566 จัดกิจกรรมผ้าป่าสมุนไพร, จิตอาสาพัฒนาศูนย์เรียนรู้สมุนไพร และการติดยาศึกษาเส้นทางสมุนไพร ณ วัดสร้างแช่ อำเภอนongหนาน จังหวัดอุดรธานี โดยมี นายวันชัย คงเกษม ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นประธานฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดเวทีเสวนาการพัฒนาและขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร จังหวัดอุดรธานี โดยมุ่งเน้นให้เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการทุกภาคส่วนทั้ง ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน สถาบันการศึกษา และอื่นๆ โดยให้จัดทำฐานข้อมูลพืชสมุนไพร ที่โดดเด่นของจังหวัดอุดรธานี ทั้ง 20 อำเภอ และส่งเสริมให้มีการปลูกที่ได้มาตรฐาน การแปรรูป การจำหน่าย และการประชาสัมพันธ์ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ รวมถึงการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี ในปี 2569 ที่จะถึงนี้

3.2.5 ประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรจังหวัดอุดรธานี

เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2566 การประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรจังหวัดอุดรธานี โดยมีนายสุรศักดิ์ อักษรกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นประธาน ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ 1) พิจารณา

คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรจังหวัดอุดรธานี และ 2) บูรณาการแผนการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรจังหวัดอุดรธานี (ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง) และที่ประชุมมีมติให้ดำเนินการ ดังนี้ 1) ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรจังหวัดอุดรธานี โดยกำหนดให้มีคณะทำงาน 6 คณะ(คณะทำงานอำนวยการ, จัดทำข้อมูลสมุนไพร, ส่งเสริมการผลิตการรับรองมาตรฐานสินค้า และงานวิจัย, วิจัยพัฒนาบรรจุภัณฑ์และแปรรูปสมุนไพร, การตลาด การประชาสัมพันธ์ และการท่องเที่ยว และส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และ 2) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามคำสั่งฯ ประชุมหารือการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรและบูรณาการดำเนินงาน เพื่อรักษาความเป็นเมืองสมุนไพรและดำเนินการให้เป็นไปตามแผนแม่บทเมืองสมุนไพรจังหวัดอุดรธานี ต่อไป

3.2.6 ช่องทางการรับซื้อผลผลิตสมุนไพรที่แปรรูปเป็นน้ำมันหอมระเหยแล้ว

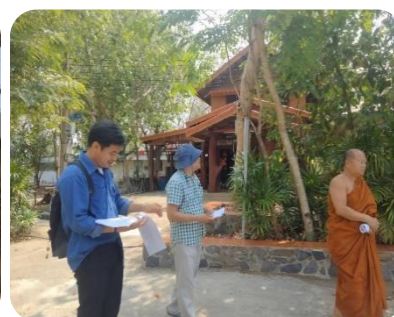
เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2566 การรับฟังแนวทางการรับซื้อผลผลิตสมุนไพรที่แปรรูปเป็นน้ำมันหอมระเหยแล้ว โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และเจ้าหน้าที่ บริษัท One Venture ลงพื้นที่รับฟังแนวทางการรับซื้อผลผลิตสมุนไพรที่แปรรูปเป็นน้ำมันหอมระเหยแล้ว ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนนาบัวปาร์ค ตำบลนาบัว และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่เกษตรปลอดภัย (สมุนไพร) บ้านหนองแสนตอ ตำบลสุขุมเส้า อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี พบว่า บริษัทฯ มีความต้องการรับซื้อผลผลิตสมุนไพร เช่น ตะไคร้หอม ข่า เมล็ดผักชี ใบเปื๋อเปอร์มินซ์ และอื่นๆ ที่ผ่านการสกัดเป็นน้ำมันหอมระเหยเรียบร้อยแล้ว เพื่อนำไปทำเป็นสติกเกอร์ติดแปะสำหรับเด็ก รักษาอาการไข้หวัด ซึ่งบริษัทขอตรวจสอบพืชสมุนไพรในพื้นที่ว่ามีสารสำคัญที่ต้องการหรือไม่ อย่างไร ร่วมกับศูนย์ AIC มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ก่อนทำข้อตกลงรับซื้อกับกลุ่มเกษตรกรให้ชัดเจนต่อไป

3.2.7 การยืนยันชนิดพืชสมุนไพรตามเส้นทางศึกษาสมุนไพรจำนวน 125 ชนิด

เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2566 การยืนยันชนิดพืชสมุนไพรตามเส้นทางศึกษาสมุนไพรจำนวน 125 ชนิด ณ วัดสร้างแซ่ อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี ร่วมกับอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ลงพื้นที่สำรวจและตรวจสอบพืชสมุนไพร ตามเส้นทาง

ศึกษาสมุนไพร พร้อมทั้งยืนยันชนิดพืชสมุนไพรจำนวน 125 ชนิด เพื่อให้ได้ข้อมูลชนิดพืชสมุนไพรที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

3.2.8 การเป็นแหล่งเรียนรู้พืชสมุนไพรในชุมชน

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2566 องค์การบริหารส่วนตำบลสุ่มเส้า จัดกิจกรรมเสริมสร้างองค์ความรู้ โคม หนอง นา โมเดล และการแปรรูปพืชสมุนไพร ให้กับคณะครู นักเรียนและเยาวชน ตำบลสุ่มเส้า จำนวน 50 ราย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้การบริหารจัดการพื้นที่ด้านการเกษตรและการแปรรูปพืชสมุนไพร ท้องถิ่น ให้สามารถใช้ประโยชน์เบื้องต้น รวมทั้งการสร้าง ความสมดุลในระบบนิเวศน์ให้กับชุมชน

3.2.9 การแสดงผลการดำเนินงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัดอุดรธานี โดยคณะทำงานแสดงผลการดำเนินงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยมีนายสุรศักดิ์ อักษรกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี วางแผนการดำเนินงานแสดงผลการดำเนินงานฯ แบบบูรณาการ โดยมีกิจกรรมที่จะนำเสนอหลัก ดังนี้

- 1) ผลงานด้านการเลี้ยงกระป๋อง โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี
- 2) ผลงานด้านประมง โดยสำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี
- 3) ผลงานด้านหม่อนไหม โดยศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุดรธานี
- 4) ผลงานด้านพืชสมุนไพร โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

3.2.10 การขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทาง BCG

เมื่อวันที่ 4 - 5 กันยายน 2566 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ร่วมกับประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่เกษตรปลอดภัยบ้านหนองแสนตอ(แปรรูปสมุนไพร) ตำบลสุเมไ้อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทาง BCG ณ โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และขยายเครือข่ายการผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพให้ได้คุณภาพ และมีมาตรฐาน GAP หรือเกษตรอินทรีย์ในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทาง BCG โดยมุ่งเน้นให้ทำการเกษตรบนพื้นฐานวิธีการเกษตรแบบดั้งเดิม แต่ให้เพิ่มเติมในส่วนที่เป็นเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูง มีมาตรฐานสูง และมีรายได้สูง ตามแนวทางการขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทาง BCG ต่อไป

ภาคผนวก ๗
แผนเตรียมความพร้อมด้านอาหารจังหวัดอุดรธานี ปี 2566

ภาคผนวก คม

**การจัดทำสรุปผลความพึงพอใจของผู้มารับบริการประจำปีของศูนย์ข้อมูลด้าน
การเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ณ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด**

1. สำเนาหนังสือสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ ที่ กษ 0212/ว3589 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2565

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้มารับบริการที่มีต่อการให้บริการของศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

3. ภาพ QR CODE ข้อมูลผลความพึงพอใจและจำนวนผู้มารับบริการ ณ ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรฯ รายเดือน จากระบบเว็บไซต์ Google Form จำนวน 12 เดือน (แบบรายงานการสรุปผลความพึงพอใจของผู้มารับบริการ ประจำปีงบประมาณ 2566 ของศูนย์ข้อมูล ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี)

ภาคผนวก ณ
การจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดอุดรธานี
ประจำปีการผลิต 2565

ภาคผนวก ด
การจัดบอร์ด นิทรรศการ สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ

ภาคผนวก ต

การจัดการข้อมูลเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดและข้อมูลพื้นฐานด้าน
การเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1. รายงานสรุปสถิติการใช้งานเว็บไซต์ เปรียบเทียบแต่ละหน้าของเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดอุดรธานี ช่วงวันที่ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566

ตารางที่ 1 รายงานสรุปสถิติการใช้งานเว็บไซต์

ชื่อ	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
หน้าหลัก	3,413.00	56.49
โครงสร้างองค์กร	715.00	11.83
ข่าวประชาสัมพันธ์	314.00	5.20
เอกสารเผยแพร่	286.00	4.73
ติดต่อเรา	223.00	3.69
ผู้บริหาร	154.00	2.55
ข่าวรับสมัครงาน	139.00	2.30
ระเบียบ/คำสั่ง	105.00	1.74
ยุทธศาสตร์	92.00	1.52
แผนปฏิบัติการ	89.00	1.47
คลิปเกษตร	66.00	1.09
เทคโนโลยีและภูมิปัญญาชาวบ้าน	57.00	0.94
บทความด้านการเกษตร	57.00	0.94
ข่าวประกาศจัดซื้อจัดจ้าง	52.00	0.86
ผลการดำเนินงาน	45.00	0.74
คู่มือประชาชน	44.00	0.73
ประวัติความเป็นมา	35.00	0.58
วิสัยทัศน์/พันธกิจ	33.00	0.55
ข้อมูลภัยและสถานการณ์	30.00	0.50
ภาพกิจกรรม	28.00	0.46
แผนผังเว็บไซต์	22.00	0.36
เตือนภัยด้านเกษตร	16.00	0.26
คำรับรองการปฏิบัติราชการ	9.00	0.15
สรุปผลจัดซื้อจัดจ้าง	7.00	0.12

ภาคผนวก ต (ต่อ)

ตารางที่ 1 รายงานสรุปสถิติการใช้งานเว็บไซต์ (ต่อ)

ชื่อ	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
กฎหมาย	6.00	0.10
ปฏิทินกิจกรรม	4.00	0.07
คู่มือการปฏิบัติงาน	1.00	0.02
รวม	6,042.00	100%

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (2566)

2. รายงานสรุปจำนวนการอัปเดตข้อมูล ของเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี
ช่วงวันที่ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566

ลำดับ	ชื่อระบบ	จำนวนข้อมูล
1	ข่าว	420
	- ข่าวประชาสัมพันธ์	403
	- ข่าวรับสมัครงาน	3
	- ประกาศจัดซื้อจัดจ้าง	2
	- สรุปผลจัดซื้อจัดจ้าง	12
2	Banner Link	6
3	ภาพประชาสัมพันธ์หน้าหลัก	20
4	ภาพกิจกรรม	181
5	แผนการดำเนินงาน แผนปฏิบัติการ	9
6	ข้อมูลเดือนภัยและสถานการณ์	61
7	คลิปเกษตรและสื่อมัลติมีเดีย	43
8	ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ	33
9	เอกสารดาวโหลด	70
10	ประวัติความเป็นมา	1
11	คู่มือ	19
	- เอกสารคู่มือ	8
	- คู่มือประชาชน	11
12	วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ อำนาจหน้าที่	4
13	โครงสร้างองค์กร และ โครงสร้างคณะกรรมการ	1
14	แผนยุทธศาสตร์ ประเด็นยุทธศาสตร์	2
15	คำรับรองการปฏิบัติราชการ	2
16	เทคโนโลยีและภูมิปัญญาชาวบ้าน	11
17	บทความด้านการเกษตร	13
18	ผลการดำเนินงาน	1
19	ปฏิทินกิจกรรม	447
	รวม	1,344

ภาคผนวก ต (ต่อ)

MOAC OPS/MOAC

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี
UDON THANI PROVINCIAL AGRICULTURE AND COOPERATIVES OFFICE

หน้าหลัก | เกี่ยวกับ กษว. | เกษตรกร/แผนงาน | ข่าวสาร | การบริการประชาชน | องค์ความรู้ด้านการเกษตร | เอกสารดาวน์โหลด | ติดต่อเรา

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ยินดีต้อนรับ

ข่าวประชาสัมพันธ์
NEWS

ร่วมประชุม กทอ.ทอ. brief จังหวัดอุดรธานี ครั้งที่ 35/2566 ณ ห้องประชุมศาลากลาง ชั้น 2 อาคาร 2 ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 19/2566

ร่วมประชุม กทอ.ทอ. brief จังหวัดอุดรธานี ครั้งที่ 35/2566 ณ ห้องประชุมศาลากลาง ชั้น 2 อาคาร 2 ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 19/2566

สรุปผลการสำรวจแบบสอบถามดัชนีชี้วัดการเกษตรจังหวัดอุดรธานี ประจำปี 2566 2566

รายงานผลผลิตและแนวโน้มปีเพาะปลูกปี 19 การเกษตร จังหวัดอุดรธานี 2566

แสดงทั้งหมด

กิจกรรม
ACTIVITY

เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่ SDGs ของจังหวัดอุดรธานี...

ประชุมคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี...

ประชุมคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี...

ร่วมประชุม "ตลาดครัวเรือน" เพื่อส่งเสริมการขายสินค้าเกษตร...

ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน...

กิจกรรมส่งเสริมการตลาด...

กิจกรรมส่งเสริมการตลาด...

กิจกรรมส่งเสริมการตลาด...

กิจกรรมส่งเสริมการตลาด...

กิจกรรมส่งเสริมการตลาด...

กิจกรรมส่งเสริมการตลาด...

กิจกรรมส่งเสริมการตลาด...

กิจกรรมส่งเสริมการตลาด...

ข้อมูลภัยและสถานการณ์
DISASTER AND SITUATION

สถานการณ์ภัยพิบัติในพื้นที่เกษตร

สถานการณ์การเกิดและผลกระทบ

การระบาดของโรคพืช

สถานการณ์น้ำ

แจ้งเตือนภัย

รายงานสรุปข้อมูลและแนวโน้มภัยพิบัติในพื้นที่เกษตรจังหวัดอุดรธานี ประจำปี 19 ตุลาคม 2566 19 ต.ค. 2566 0

รายงานสรุปข้อมูลและแนวโน้มภัยพิบัติในพื้นที่เกษตรจังหวัดอุดรธานี ประจำปี 18 ตุลาคม 2566 18 ต.ค. 2566 0

รายงานสรุปข้อมูลและแนวโน้มภัยพิบัติในพื้นที่เกษตรจังหวัดอุดรธานี ประจำปี 12 ตุลาคม 2565 12 ต.ค. 2565 1

รายงานสรุปข้อมูลและแนวโน้มภัยพิบัติในพื้นที่เกษตรจังหวัดอุดรธานี ประจำปี 10 ตุลาคม 2566 10 ต.ค. 2566 1

รายงานสถานการณ์น้ำ จังหวัดอุดรธานี 6 ต.ค. 2566 0

สถานการณ์น้ำ ภาค 3 6 ต.ค. 2566 0

แสดงทั้งหมด

รวมลิงค์ที่น่าสนใจ
USEFUL LINKS

ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร
ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

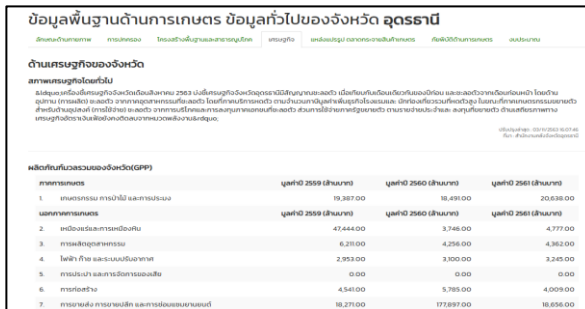
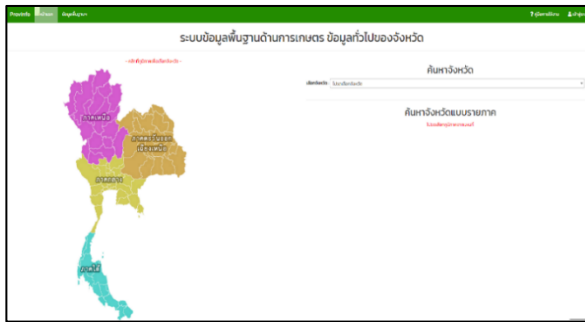
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อต้าน
ค.ร. 117 ๗ ๗ ๗

ศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อต้าน
ค.ร. 117 ๗ ๗ ๗

ภาคผนวก ต (ต่อ)

3. บันทึกและปรับปรุงข้อมูลบนระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด ประจำเดือน และประจำปีงบประมาณ 2566 (<https://provinfo.opsmoac.go.th/>) ประกอบด้วยรายการข้อมูล จำนวน 39 รายการ

ด้านที่	ชื่อโครงการ	วงเงินงบประมาณ (ล้านบาท)	วันที่เปิดรับ	วันที่สิ้นสุด	สถานะการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ	ได้ดำเนินการแล้ว	อยู่ระหว่างดำเนินการ
1	โครงการพัฒนาระบบชลประทาน	45,180,479.00	22 สิงหาคม 2562	19 กันยายน 2562	ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	1	0
					ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	641	641
					ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	62	62
					ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	35	35
					ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	198	198
					ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	170	170
					ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	119	119
					ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	108	108
					ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	29	29
					ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	84	84
					ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	377	377
					ดำเนินการ	นายสมชาย ใจดี	112	112

1. การดำเนินการเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 และงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ก (ต่อ)

1.3 การผลิตสื่อเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ (วิดีโอ/วีดิทัศน์)

1.4 การผลิตสื่อเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ infographic แผ่นพับ ใบปลิว หรืออื่นๆที่เกี่ยวข้อง

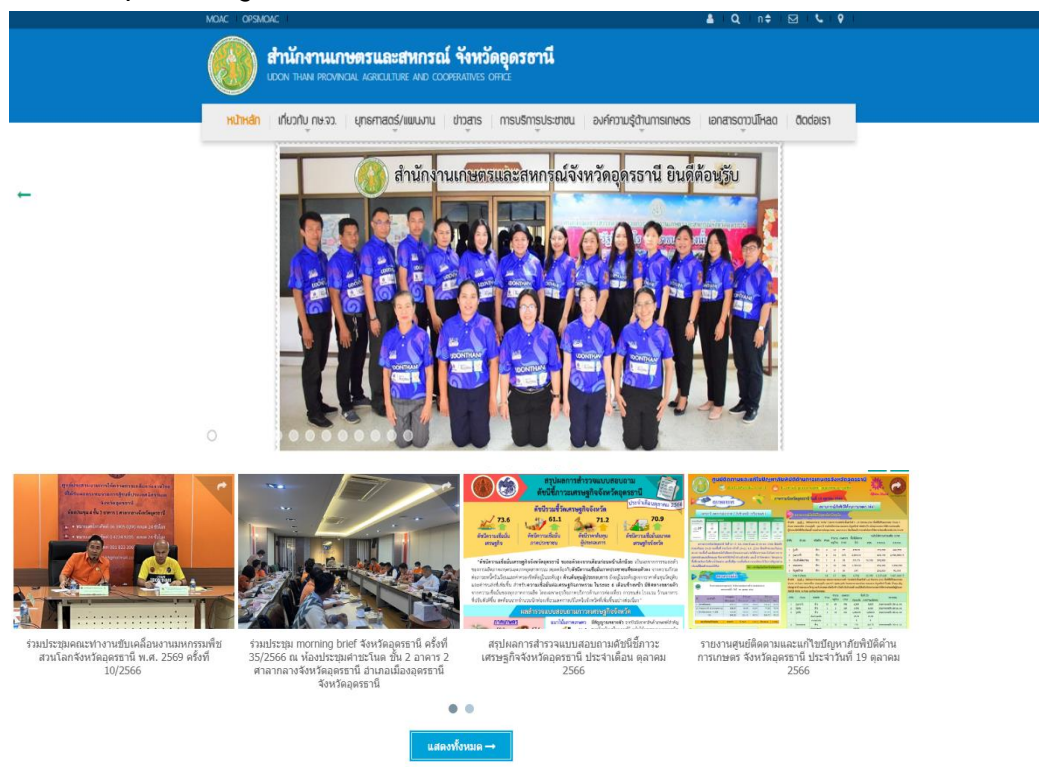

ภาคผนวก ก (ต่อ)

2. ช่องทางที่ใช้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

2.1 เว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

<https://www.opsmoac.go.th/udonthani-home>

2.2 Page (Page Facebook ประชาสัมพันธ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี : <https://www.facebook.com/moaUDN41000/>)

ภาคผนวก ก (ต่อ)

2.3 facebook (Facebook สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี : <https://www.facebook.com/ks.UdonThani/>)

2.4 ไลน์กลุ่มต่างๆ ประชาสัมพันธ์ในกลุ่มไลน์ผู้บริหารกระทรวงฯ และหัวหน้าส่วนราชการฯ จังหวัดอุดรธานี ได้แก่

- 1.Official กษ.จังหวัด
- 2.MOAC_SCMD
- 3.เขตตรวจราชการที่ 10
- 4.หัวหน้าส่วนราชการฯ
- 5.ประชารัฐจังหวัดอุดรธานี
- 6.พระพิรุณ
- 7.GCC3_อด_กษ.อด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์

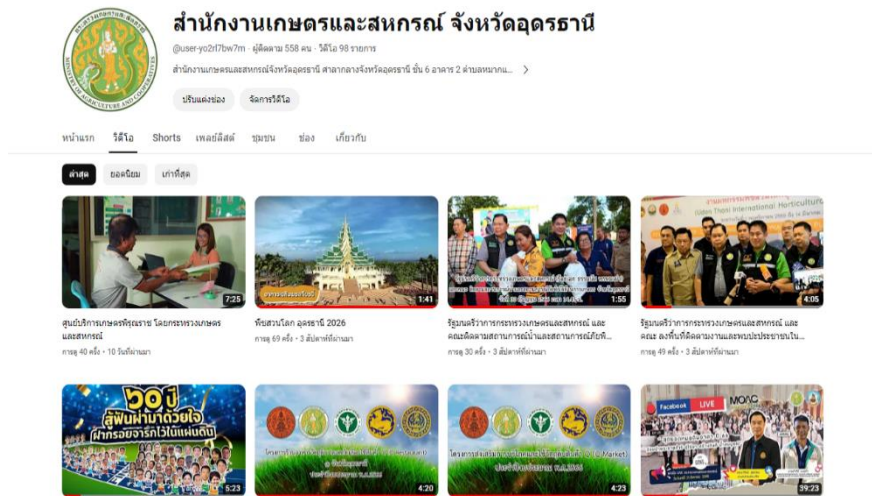
2.5 ประชาสัมพันธ์ในไลน์กลุ่มสื่อมวลชนประจำจังหวัดอุดรธานี ได้แก่

- 1.smart pr ud
- 2.ทีมปชส.กษ.อด.
- 3.อิสระ&ศุภณัฐ ขาว คพข

ภาคผนวก ก (ต่อ)

2.6 youtubeYouTube ชื่อ paco Udon :

<https://www.youtube.com/channel/UCzfpgvHjL9ht7YqDdJdHoLg>

2.7 นิทรรศการ บอร์ดประชาสัมพันธ์ ไวเนิล และการเข้าร่วมงานกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี กลุ่มสารสนเทศการเกษตร โทร/โทรสาร ๐๔๒-๓๒๕๔๓๖
ที่ กษ ๐๒๒๔.๐ด/- วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง สรุปผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

ด้วยกลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี จะดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ โดยรวบรวมผลการดำเนินงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ของสำนักงานฯ โดยใช้หลักทฤษฎี SWOT Analysis มาวิเคราะห์ศักยภาพภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน) และศักยภาพภายนอก (โอกาส อุปสรรค) และนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยใช้หลักทฤษฎี TOWS Matrix ซึ่งสามารถนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กอปรกับเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้แก่บุคคลที่สนใจนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ได้กล่าวมาในข้างต้น เห็นควรมอบหมายกลุ่ม/ฝ่าย สรุปผลการดำเนินงานสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มโดยสแกนจาก QR Code ด้านล่างหนังสือฉบับนี้ และจัดส่งข้อมูลให้กลุ่มสารสนเทศการเกษตร ตามช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: Paco_udn@opsmoac.go.th ภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๖.๓๐ น. หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวถือว่าท่านไม่ประสงค์รายงานผลการดำเนินงานฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางสาวจีรนันท์ ภูคงคา)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

6 ก.ค. 2566

(นางสาววนิดา กองหล้า)

หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศการเกษตร

นาย/ดร. กฤษณ์ รุ่งเรือง / หัวหน้าฝ่ายบริหาร

(นางสาวกชพร สมคำศรี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

กษ ๐๒๒๔.๐ด/-

๐๖๖ ๖ กค. ๖๖

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา : นางศศิมาภรณ์ พันธโคตร

ตำแหน่ง เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

หัวหน้าคณะผู้จัดทำ : นางสาววนิดา กองหล้า

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้จัดทำ : นางสาวจิรนนท์ ภูคงคา

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ออกแบบปก : นายณัฐกร ศิริมงคล

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

ขอขอบคุณผู้สนับสนุน : กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

: กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดอุดรธานี

: ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี ชั้น 6 อาคาร 2
ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
โทรศัพท์ 042-325936 โทรสาร 042-325936
E-mail : paco_udn@opsmoac.go.th